

Liceul Teoretic Special Iris

Lucrările
Simpozionului Național
„ERASMUS+
experiențe de succes”

Proiect de acreditare

Nr. 2024-1-R001-KA121-SCH-000213304

NR. 2/2025

ISSN 3045-22IX

ISSN-L 3045-22IX

TIMIȘOARA

4 Iunie 2025

Cuprins

1. ROLUL MOBILITĂȚILOR ERASMUS + ÎN DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE	8
Albinaru Maria Corina	8
2. JOC EDUCATIV ERASMUS+; „MISIUNE ÎN EUROPA–VÂNĂTOAREA DE COMORI INTERCULTURALĂ”	11
prof. Aldea Carmen-Lăcrămioara,	11
3. ST PETER’S PRIMARY SCHOOL (WILLITON, SOMERSET – MAREA BRITANIE) – METODE DE PREDARE - ÎNVĂȚARE.....	13
profesor educație timpurie, Andrei Luminița Nicoleta	13
4. MODEL DE INSTRUIRE DIGITALĂ - FLIPPED CLASSROOM	16
Anghel Teodora Maria	16
5. ART-TERAPIA ÎN ACTIVITĂȚILE CU ELEVII CU AUTISM	19
profesor Apafaian Mihaela-Raluca	19
6. EDUCAȚIA FĂRĂ CUVINTE: ROLUL IMITAȚIEI ȘI AL RITMULUI ÎN FORMAREA COPILULUI	22
Apostol Alina Cristina,.....	22
7. PEDAGOGIA EXEMPLULUI: UN MODEL EDUCAȚIONAL PENTRU FORMAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI	24
Apostol Mădălin Marius	24
8. ATELIER TEMATIC „SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI CONȘTIENTIZAREA EFECTELOR ACESTORA” JOCUL CLIMATIC GLOBAL GOALS AT STAKE	26
Prof. dr. Liliana BABĂ, biolog	26
9. FORMARE PROFESIONALĂ ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS+	31
prof. Bagherea Valeria-Angelica	31
10. EDUCAȚIE FĂRĂ FRONTIERE: COMPETENȚĂ ȘI INOVAȚIE PRIN ERASMUS+	33
Profesor psihopedagog Bălăngean Laura-Ionela	33
11. O școală incluzivă	36
prof. învă. primar: Bârlea Cornelia	36
12. ORGANIZAREA CLASEI DE ELEVI	39
Prof. Brăileanu Dorin	39
13. ERASMUS CREEAZĂ GENERAȚII DE SUCCES	42
Brebenel Adriana,.....	42
14. ERASMUS+ - METODE ȘI MODELE DE SUCCES	46
Bumbăcea Fabiana	46

15.	BENEFICIILE MOBILITĂȚILOR ERASMUS PENTRU ELEVII CU DIZABILITĂȚI VIZUALE ȘI LOCOMOTORII	49
	Prof. Cherciov Carina	49
16.	PROIECTUL ETWINNING „COLORFUL WORKSHOP IN THE STREET” - O CALE SPRE CREATIVITATE, LIBERTATE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ	62
	prof. Cozma Alexandra Mariana,	62
17.	TURNUL PRIETENIEI-LECȚIE DE TERAPIE OCUPAȚIONALĂ INSPIRATĂ DIN MOBILITATEA ERASMUS+ BARCELONA 2024.....	65
	Crăciun Harieta Simona	65
18.	MOTIVATION UP!.....	69
	prof. Crețu Brândușa Anemarie	69
19.	ERASMUS+ - METODE ȘI MODELE DE SUCCES	71
	Prof. Datcu Georgiana-Andreea,	71
20.	„Outdoor education to promote environmental and social inclusion values” Programul Erasmus + ,Tenerife, Spania Metodologia „TORE”	74
	Prof. Dăescu Iasmina	74
21.	IMPORTANȚA EDUCAȚIEI OUTDOOR ÎN ACTIVITĂȚILE EDUCAȚIONALE SPECIFICE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR	77
	prof. pt. înv. Primar, Desculțu Iuliana – Adriana	77
22.	CĂLĂTORIA PROFESORULUI ÎNSPRE SINE ȘI CĂTRE CELĂLALT FORMAREA PROFESIONALĂ PRIN EXPERIENȚA ERASMUS	81
	Prof. Dogaru Daniela	81
23.	ORIENTAREA ÎN CARIERĂ ÎN CONTEXT DIGITAL – APLICAȚIA CANVA ÎN SPRIJINUL REFLECȚIEI VOCAȚIONALE.....	87
	Duțescu Maria-Cristina	87
24.	OPORTUNITĂȚI PENTRU O EDUCAȚIE DE SUCCES PRIN ERASMUS	90
	Florea Alina Simona,	90
25.	ERASMUS –MALAGA 2024	94
	Florea Corina Daniela	94
26.	ERASMUS+ S.M.I.L.E – MANAGEMENT ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ	96
	prof. ed. timpurie, Florea Cristiana	96
27.	EDUCAȚIE INTERDISCIPLINARĂ ÎN SPAȚIUL PUBLIC: UN MODEL DE BUNE PRACTICI ÎN CADRUL PROIECTULUI E-TWINNING „COLORFUL WORKSHOP IN THE STREETS”	99

Găbudean Ana-Maria Luiza	99
28. APLICAȚIA PADLET	102
profesor psihopedagog, Gurgu Emilia Camelia	102
29. EDUCAȚIA DIGITALĂ LA ELEVII CU CES – METODE INOVATOARE ÎNVĂȚATE ÎN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS	105
Prof. Hamzescu Daniela.....	105
30. EDUCAȚIE PENTRU UN VIITOR VERDE- ECOLOGIE ȘI SUSTENABILITATE ÎN ȘCOLI.....	107
Profesor Holdiș Elvira Daniela	107
31. ERASMUS+ ÎN ACȚIUNE: ÎNVĂȚARE, INOVARE, IMPACT	111
Hudișteanu Carmen Daniela	111
32. O CĂLĂTORIE EDUCAȚIONALĂ DIGITALĂ-EXPERIENȚĂ ERASMUS+ ÎN MALTA-NUMĂRUL PROIECTULUI: 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304.....	114
Profesor Humă Daniela.....	114
33. MODALITĂȚI EFICIENTE DE ABORDARE A EDUCAȚIEI ADULȚILOR DEZBĂTUTE ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS+ PENTRU EDUCAȚIA ADULȚILOR MOTIVATE! DEVELOPE! INVOLVE!	117
Prof. dr. Ionescu Mariana.....	117
34. PROIECT ETWINNING „A SPECIAL TOUCH TO ART WITH WASTE”	122
Konnerth Gabriela Silvia	122
35. DREPTURILE COPILULUI-ACTIVITATE DE CONȘTIENTIZARE ȘI INTEGRARE ÎN MAREA FAMILIE EUROPEANĂ	125
Laurențiu Mirela	125
36. METODE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE IN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS	128
Profesor educatie timpurie, Lazăr Ionela	128
37. CUNOAȘTERE ȘI INTERCUNOAȘTERE	131
profesor psihopedagog, Lazsadi Ileana.....	131
38. CALIFICARI EUROPENE PENTRU VIITOR – EXPERIENȚA ERASMUS IN PORTUGALIA	133
Prof. Lăzărescu Ilie,	133
39. STRATEGII INOVATOARE ÎN EDUCAȚIE MOBILITATE ERASMUS+ <i>PREVENT BULLYING AND CYBERBULLYING IN SCHOOLS</i> , CROAȚIA ID PROIECT ERASMUS+ NR: 2024-1-RO01-KA121-SCH-000221085 EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	135
Profesor itinerant și de sprijin, Lesli Ninel Andreea.....	135
40. APLICAREA PROIECTELOR ERASMUS ȘI ETWINNING ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR.....	138

Prof. Marcu Simona Elena	138
41. METODE INTERACTIVE ÎN DESIGNUL ACTIVITĂȚILOR ELEVILOR CU C.E.S.	140
Micu Laurian,	140
42. MODEL/TEMPLATE RAPORT ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE ATELIER TEMATIC "SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI CONȘTIENTIZAREA EFECTELOR ACESTORA" Erasmus "Hello, Dear Cli-Mates!"	142
Prof. dr. Moise Dina Monica, biolog	142
43. ACTIVITĂȚI RECREATIVE PENTRU COPII CU CES ÎN ȘCOLILE EUROPENE.....	146
Muj Cătălin-Valentin,	146
44. METODE INTERACTIVE PENTRU COPII CU CES - PERSPECTIVA EDUCAȚIONALĂ DIN PROIECTELE ERASMUS.....	148
Muj Ileana	148
45. ERASMUS+ METODE ȘI MODELE DE SUCCES	150
Murgoi Nicoleta	150
46. DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIALE ALE ELEVILOR CU CES PRIN PARTICIPAREA LA MOBILITĂȚI ERASMUS+.....	152
Nedelcu Adriana Daniela	152
47. EMOȚIILE MELE CONTEAZĂ – ACTIVITATE DIGITALĂ INTERACTIVĂ PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO- EMOȚIONALĂ A ADOLESCENȚILOR CU CES.....	155
Nedelcu Ligia Adelina	155
48. EXPLORARE INTERCULTURALĂ ȘI EDUCAȚIONALĂ PRIN ERASMUS+ MOBILITATE CU ELEVII, ITALIA 2024.....	157
Negrea Gheorghe Alin.....	157
49. INCLUZIUNE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE – INSTRUMENTE DIGITALE EXPLORATE ÎN CADRUL MOBILITĂȚII ERASMUS+	160
Profesor psihopedagog Oance Mihaela – Dorina	160
50. MOBILITĂȚILE ERASMUS+ – INSTRUMENTE CARE FACILITEAZĂ DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ELEVILOR	163
Prof. Olariu Mariana Mirela.....	163
51. ERASMUS +, EXPERIENȚĂ DE SUCCES	166
Ec. Onaca Corina Laura, Contabil Șef.....	166
52. JOCURI DE SPARGEREA A GHEȚII	169
Prof. Onofrei Lenuța,	169
53. DISEMINARE ERASMUS+ - JOB SHADOW IN MACEDONIA DE NORD	173

prof. psihopedagog Pantalir Ileana.....	173
54. ECO-ȘCOALA – UN MODEL EDUCAȚIONAL SUSTENABIL INSPIRAT DIN EXPERIENȚA DE JOB SHADOWING LA „ŠKOLA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE”, CROAȚIA.....	176
profesor psihopedagog Păștilă Marilena Camelia.....	176
55. ROLUL UTILIZĂRII RESURSELOR DIGITALE ÎN DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI ELEVILOR CU CES 179	
profesor psihopedagogie specială, Pisciă Diana-Nicoleta	179
56. INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ EXPERIENȚE DIN PROIECTELE ETWINNING 183	
Prof. Gabriela-Monica Popa	183
57. FORMARE ȘI COLABORARE EUROPEANĂ-EXPERIENȚĂ ERASMUS+PENTRU PROFESORI	186
prof. Poza Ana Giulia.....	186
58. JURNAL DE CĂLĂTORIE PROIECTUL ERASMUS + 2016 – 1 – RO01-KA101-023310 SKILLFUL EUROPEAN TEACHER (S.E.T.) ASSEN, OLANDA	189
Prof. Preotesoiu Karina	189
59. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN CADRUL PARTICIPĂRII ÎN PROIECTELE ETWINNING LA NIVEL PREȘCOLAR.....	193
Prof. Roșian Geanina Cosmina	193
60. INCLUZIUNEA EDUCAȚIONALĂ A COPIILOR CU C.E.S. – DE LA PRINCIPII LA PRACTICI SUSTENABILE ÎN ȘCOALA MODERNĂ	198
Profesor psihopedagog, Stampar Maria	198
61. S.T.E.A.M. FĂRĂ BARIERE PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE VEDERE.....	201
Prof. Țiganea Cristina Maria,.....	201
62. PROIECTUL ERASMUS+ ARMONIE ÎNTR-O ȘCOALĂ INCLUZIVĂ	205
Prof. Marinela Tundrea	205
63. IMPORTANȚA MOBILITĂȚILOR CU ELEVII DIN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS	208
profesor Turcu Marika	208
64. EDUCAȚIE CENTRATĂ PE ELEV- BUNE PRACTICI OBSERVATE ÎN ȘCOLILE DIN FINLANDA ÎN CADRUL ERASMUS+.....	211
Vasiliu Cristina Maria	211
65. ERASMUS+ S.M.I.L.E: SCHOOL MANAGEMENT FOR INCLUSIVE EDUCATION – BUILDING AN INCLUSIVE SCHOOL ENVIRONMENT	214
Prof. Ed. Timpurie Vechiu Alexandra	214

66.	EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎNTÂLNITE ÎN ȘCOLILE EUROPENE ERASMUS + WORDS LOOK GOOD ON ME	217
	Prof.Velcotă Viorica,	217
67.	JURNAL DE PREDARE.....	222
	Prof. Arotăriței Monica Petruța.....	222
68.	AUTOCUNOAȘTERE ȘI VALORI PERSONALE –CINE SUNT EU ȘI CE CONTEAZĂ PENTRU MINE?	226
	Profesor Ungureanu Silvia	226
69.	MOBILITĂȚILE ERASMUS CU ELEVII – DRUM SPRE INCLUZIUNE EUROPEANĂ.....	229
	Prof. Simona Angela Vălcan	229
70.	PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ	232
	prof.înv.preșc. ALESSANDRA ANDRONACHE	232

1. ROLUL MOBILITĂȚILOR ERASMUS + ÎN DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE

**Albinaru Maria Corina,
Liceul Tehnologic de Turism, Călimănești, jud. Vâlcea**

Într-un context educațional european dinamic, marcat de nevoia adaptării continue la noile cerințe ale societății cunoașterii, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice a devenit o prioritate strategică. Programele de mobilitate Erasmus+, derulate sub egida Comisiei Europene, oferă oportunități valoroase de formare și schimb de bune practici pentru profesori din toate nivelurile de învățământ. Aceste mobilități contribuie substanțial nu doar la îmbunătățirea competențelor profesionale și pedagogice, ci și la stimularea motivației, deschiderea interculturală și creșterea calității actului educațional.

1. Mobilitățile Erasmus+ – cadrul general și obiective

Programul Erasmus+, lansat în 2014 și extins până în 2027, își propune să sprijine educația, formarea profesională, tineretul și sportul în Europa. Una dintre componentele sale esențiale este mobilitatea individuală a cadrelor didactice (acțiunea-cheie KA1), care presupune participarea la cursuri de formare, job-shadowing sau stagii de predare în instituții partenere din alte state europene (Comisia Europeană, 2021).

Scopul principal al acestor mobilități este dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice prin expunerea la practici educaționale inovatoare, promovarea cooperării internaționale și încurajarea învățării pe tot parcursul vieții. De asemenea, Erasmus+ urmărește consolidarea dimensiunii europene a educației și formării și dezvoltarea unor rețele durabile de parteneriat între instituțiile de învățământ din diferite țări (European Commission, 2022).

2. Impactul mobilităților asupra dezvoltării profesionale

Participarea la mobilități Erasmus+ generează beneficii semnificative în plan profesional. În primul rând, profesorii își dezvoltă competențele pedagogice prin contactul cu metode moderne de predare, adaptate nevoilor actuale ale elevilor. Cursurile de formare abordate în cadrul mobilităților includ adesea teme precum utilizarea instrumentelor digitale, învățarea bazată pe proiecte, incluziunea

școlară sau managementul clasei. Astfel, profesorii revin în școlile lor cu un portofoliu îmbogățit de cunoștințe și instrumente aplicabile în activitatea didactică.

În al doilea rând, mobilitățile Erasmus+ contribuie la dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale. Prin interacțiunea cu colegi din alte țări, participanții își îmbunătățesc abilitatea de a comunica în limba engleză (sau în alte limbi europene), dar și capacitatea de a înțelege și gestiona diversitatea culturală, competențe esențiale într-o societate tot mai globalizată (Curelaru & Muntean, 2020, p. 64).

În plus, experiența de formare în contexte internaționale contribuie la creșterea motivației și satisfacției profesionale. Profesorii implicați în mobilități declară frecvent că participarea la astfel de activități i-a ajutat să redescopere sensul și bucuria profesiei, oferindu-le o perspectivă nouă asupra rolului lor în educație (Mihalache, 2021, p. 112).

3. Efecte indirecte: inovație și schimbare în comunitățile educaționale

Pe lângă dezvoltarea personală și profesională a profesorilor, mobilitățile Erasmus+ contribuie la modernizarea instituțiilor de învățământ prin diseminarea și aplicarea bunelor practici dobândite în străinătate. Profesorii participanți devin agenți ai schimbării în școală, inițiind activități inovatoare, proiecte interdisciplinare sau sesiuni de formare internă pentru colegi.

Astfel, efectele mobilităților nu se limitează la individ, ci reverberează la nivelul echipelor pedagogice, al elevilor și chiar al comunității locale. În multe cazuri, participarea la mobilități deschide drumul spre implicarea școlii în proiecte de parteneriat strategic (KA2), contribuind la internaționalizarea instituției și la crearea unei culturi organizaționale orientate spre învățare continuă.

Un exemplu relevant îl reprezintă școlile care, după participarea cadrelor didactice la mobilități Erasmus+, au introdus platforme de e-learning, metode de evaluare alternativă sau practici pedagogice centrate pe elev, demonstrând o capacitate sporită de adaptare la schimbările din educație.

4. Provocări și perspective

Deși beneficiile mobilităților sunt semnificative, procesul nu este lipsit de provocări. Uneori, barierele lingvistice, lipsa susținerii instituționale sau reticența la schimbare pot limita impactul acestor experiențe. De aceea, este important ca școlile să elaboreze politici coerente de formare continuă și să valorifice experiențele Erasmus+ într-un mod sustenabil.

Pe termen lung, mobilitățile Erasmus+ contribuie la consolidarea unei comunități educaționale europene, în care profesorii nu mai sunt izolați în granițele naționale, ci devin parte a unei rețele extinse

de învățare colaborativă. În acest sens, dezvoltarea profesională prin Erasmus+ devine un catalizator pentru transformarea sistemului educațional în ansamblu.

Concluzii:

Mobilitățile Erasmus+ reprezintă un instrument esențial pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Prin accesul la formare de calitate, prin schimbul de bune practici și prin deschiderea către noi perspective educaționale, aceste experiențe contribuie la modernizarea școlii și la consolidarea unei educații de calitate pentru toți. Într-o epocă în care competențele transversale, inovația și cooperarea internațională devin valori-cheie, participarea profesorilor la programele Erasmus+ nu mai este un privilegiu, ci o necesitate strategică pentru sistemele educaționale moderne.

Bibliografie:

1. Comisia Europeană. (2021). Erasmus+ Programme Guide. Disponibil la: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>
2. European Commission. (2022). The Impact of Erasmus+ on Teaching Staff. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
3. Curelaru, M., & Muntean, A. (2020). Formarea profesorilor și educația interculturală în context european. Iași: Editura Lumen.
4. Mihalache, L. (2021). Educație și internaționalizare: impactul programelor Erasmus asupra dezvoltării profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Stan, L. (2019). Inovație și mobilitate în educație: abordări contemporane. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
6. Zaiț, A. (2018). Lifelong learning și formarea continuă a profesorilor în UE. București: Editura Universitară.

2. JOC EDUCATIV ERASMUS+: „MISIUNE ÎN EUROPA– VÂNĂTOAREA DE COMORI INTERCULTURALĂ”

**prof. Aldea Carmen-Lăcrămioara,
Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius” Brăila**

Descriere generală:

„Misiune în Europa” este un joc educativ de tip „vânătoare de comori” (treasure hunt), conceput în cadrul unui proiect Erasmus+ cu parteneri din cinci țări europene (România, Franța, Italia, Portugalia și Polonia). Jocul are ca scop dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză, promovarea cooperării interculturale și stimularea învățării active prin explorare, cercetare și rezolvare de sarcini în echipă.

Este ideal pentru elevi din ciclul gimnazial și liceal, dar poate fi adaptat și pentru tineri din proiecte de educație non-formală.

Obiective educaționale:

- Dezvoltarea vocabularului și a exprimării în limba engleză (sau limba partenerului).
- Învățarea despre cultura, istoria și geografia țărilor partenere.
- Consolidarea muncii în echipă și a rezolvării de probleme.
- Creșterea motivației prin joc și competiție prietenoasă.
- Învățarea prin descoperire, auto-reflecție și comunicare.

Pregătire și materiale:

- Organizatori: profesori/coordonatori din echipa de proiect.
- Participanți: grupe mixte de 4-6 elevi din diferite țări (sau clase).
- Materiale necesare: hărți, coduri QR, tablete/telefoane, fișe de joc, indicii scrise, obiecte simbolice din fiecare țară parteneră.
- Spațiu de desfășurare: o școală, o clădire cu mai multe săli, sau în aer liber (de preferat în campusul școlii ori într-un oraș).

Structura jocului:

1. Introducere în poveste:

Participanții sunt agenți ai unei „Misiuni Europene” secrete. Ei trebuie să descopere comoara ascunsă a cooperării europene, care s-a pierdut în timp, iar fiecare indiciu este legat de o țară parteneră Erasmus+.

2. Indicii și probe:

Echipele primesc primul indiciu, care le trimite către o stație (un punct de joc) legată de o țară. Fiecare stație include:

- O provocare culturală (ex: rezolvarea unui rebus cu termeni din limba partenerului, asamblarea unui puzzle cu monumente europene, dans tradițional etc.).
- O sarcină lingvistică (ex: descrierea unei imagini în limba engleză, compunerea unei propoziții corecte cu termeni noi, un mini-dialog între doi elevi).
- O provocare digitală (ex: scanarea unui cod QR care duce la un videoclip în limba partenerului și răspuns la întrebări).

Fiecare sarcină corect rezolvată aduce puncte și indicii pentru următoarea stație.

3. Timp limită:

Echipele trebuie să termine toate sarcinile în maximum 90 de minute. La final, toate indiciile duc către „comoara” simbolică – o cutie cu simboluri ale valorilor Erasmus+: pașaportul european, colaje cu fotografii, obiecte tradiționale, certificatul de echipă etc.

Exemple de sarcini:

- „Trivia Erasmus”: Întrebări de cultură generală despre UE și Erasmus+.
- „Mesajul secret”: Un mesaj criptat în limba unei țări partenere ce trebuie descifrat.
- „Construiește turnul european”: Provocare de construire (cu paie, hârtie, bandă adezivă) a unui turn cât mai înalt care să „susțină diversitatea”.
- „Găsește expresia”: Găsirea echivalentului unei expresii idiomatice într-o altă limbă

Evaluare și reflecție:

La final, participanții sunt invitați să reflecteze în scris sau oral:

- Ce au învățat despre celelalte culturi?
- Ce a fost cel mai greu / plăcut în timpul jocului?
- Cum s-au descurcat ca echipă internațională?
- Cum pot aplica aceste abilități în viața reală?

Se oferă diplome simbolice, insigne Erasmus+ și, opțional, un mic premiu pentru echipa câștigătoare.

Impactul jocului:

Acest joc s-a dovedit extrem de eficient în contextul proiectelor Erasmus+ deoarece:

- A crescut implicarea elevilor în procesul de învățare.
- A consolidat relațiile interculturale și sentimentul de apartenență europeană.
- A creat un mediu pozitiv, dinamic și motivant pentru toți participanții.
- A transformat cunoștințele teoretice în experiențe autentice.

3. ST PETER'S PRIMARY SCHOOL (WILLITON, SOMERSET – MAREA BRITANIE) – METODE DE PREDARE - ÎNVĂȚARE

profesor educație timpurie, Andrei Luminița Nicoleta

Grădinița nr. 35, sector 5, București

În cadrul unui proiect ERASMUS, am avut oportunitatea de a vizita St Peter's Primary School, o instituție de învățământ primar care oferă un model inovator de predare-învățare. Experiența trăită în această școală mi-a oferit o perspectivă nouă asupra modului în care pot fi organizate activitățile educaționale astfel încât să pună accent pe nevoile elevilor și să creeze un mediu incluziv și motivant pentru toți copiii.

Metoda de predare-învățare

La St Peter's Primary School, procesul educațional începe zilnic la ora 9:00 dimineața. Prima lecție este de regulă matematică sau limba engleză, discipline fundamentale în formarea elevilor. O caracteristică importantă a metodei de predare este organizarea activităților în grupuri mici sau în sesiuni 1:1 cu profesorul. Această abordare personalizată permite adaptarea conținutului la nevoile individuale ale fiecărui elev, oferindu-le oportunitatea de a învăța într-un ritm propriu. Elevii sunt constant încurajați să își exprime ideile, să pună întrebări și să participe activ la discuții. Un aspect esențial este lipsa calificativelor și a comparațiilor între elevi. În locul acestora, accentul se pune pe progresul individual și pe construirea unei atmosfere pozitive în clasă, unde fiecare copil se simte valorizat și susținut.

Organizarea clasei și a școlii

Un alt aspect remarcabil este modul în care este organizată școala. Fiecare an de studiu aduce un nou profesor pentru elevi, ceea ce oferă oportunitatea dezvoltării relațiilor interumane și a expunerii la stiluri variate de predare. Elevii cu nevoi speciale beneficiază de sprijin educațional individualizat, lucrând 1:1 cu un cadru didactic, ceea ce le permite să participe activ și să progreseze conform potențialului lor.

Programul zilnic și facilitățile

Cursurile se desfășoară între orele 9:00 și 15:00. Masa de prânz este servită la ora 12:00, într-un spațiu organizat cu grijă, care încurajează autonomia și respectul reciproc. Nu există un internat în cadrul

școlii, dar organizarea programului este astfel gândită încât să ofere echilibru între învățare, joacă și relaxare.

Bune practici observate

Un exemplu de lecție observată la St Peter's Primary School a fost una de limba engleză, bazată pe jocuri interactive. Elevii au învățat vocabular nou prin activități de tip "board game", în perechi sau grupuri mici. Profesorul facilita învățarea cu empatie și umor, iar elevii își ofereau sprijin reciproc. Tema pentru acasă era oferită o singură dată pe săptămână și era concepută astfel încât să stimuleze creativitatea și gândirea critică.

De asemenea, un aspect care m-a impresionat profund a fost cultura colaborării în rândul elevilor. Aceștia sunt încurajați să se ajute reciproc, să colaboreze și să își recunoască meritele unul altuia. Absența notelor în clasă elimină presiunea performanței și creează un mediu unde copiii pot greși fără teamă și pot învăța din greșeli. Accentul se pune pe progresul personal și pe consolidarea încrederii în sine.

Implicarea Comunității Școlare prin Evenimente Anuale

În cadrul acestei instituții de învățământ, implicarea părinților și a elevilor este încurajată și susținută prin organizarea periodică a unor evenimente cu impact pozitiv asupra comunității. Printre acestea se numără: Târgul de Vară (Summer Fair), Târgul de Crăciun (Christmas Fair), Serbarea de Crăciun (Christmas Play) și diverse excursii școlare (School Trips). Aceste activități nu doar că aduc un plus de valoare experienței educaționale, dar creează și un mediu în care colaborarea, creativitatea și spiritul comunitar sunt promovate activ. Târgurile anuale oferă oportunități pentru părinți de a se implica în mod direct în viața școlii, contribuind cu idei, resurse și sprijin logistic. În același timp, elevii beneficiază de un cadru în care își pot exprima talentul, învața lucrul în echipă și dezvoltă abilități sociale esențiale.

Serbarea de Crăciun, un moment deosebit de apreciat, creează o atmosferă festivă și emoționantă, în care elevii urcă pe scenă și își demonstrează creativitatea și curajul. Este un eveniment care apropie familiile și întărește legătura dintre școală și comunitate.

Excursiile școlare, la rândul lor, completează în mod armonios educația formală, oferind elevilor posibilitatea de a învăța prin explorare, de a-și lărgi orizonturile și de a crea amintiri valoroase alături de colegi și cadrele didactice.

Așadar, toate aceste inițiative reflectă spiritul unei comunități restrânse, dar bine încheiate, bazate pe respect reciproc, cooperare și valori comune. Este un mediu în care fiecare voce contează, iar fiecare membru – elev, părinte sau profesor – are un rol activ în conturarea unui climat educațional echilibrat și plin de sens.

Prin urmare, evenimentele anuale organizate în școală nu sunt doar simple activități extracurriculare, ci reprezintă pilonii unei comunități unite, implicate și dedicate dezvoltării armonioase a copiilor.

Concluzii

St Peter's Primary School reprezintă un model de bune practici educaționale, care pune copilul în centrul procesului de învățare și promovează valori precum empatia, colaborarea și respectul. Este o școală care oferă nu doar cunoștințe academice, ci și o formare solidă în ceea ce privește inteligența emoțională și abilitățile sociale. Consider că multe dintre aceste practici merită replicate în școlile noastre pentru a construi un sistem educațional mai echitabil și mai adaptat nevoilor fiecărui copil.

4. MODEL DE INSTRUIRE DIGITALĂ - FLIPPED CLASSROOM

Anghel Teodora Maria

Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

ABSTRACT: Materialul vizează promovarea unor metode inovatoare de predare centrate pe elev, cu accent pe utilizarea tehnologiei digitale în procesul educațional. Prin implementarea modelului Flipped Classroom, elevii au fost încurajați să învețe în ritmul propriu, accesând resurse educaționale în afara orelor de curs, iar timpul de la clasă a fost dedicat aprofundării, aplicării și colaborării active. Diseminarea acestei activități a avut ca scop multiplicarea impactului în rândul colegilor din instituție și al comunității educaționale, încurajând adoptarea unor practici pedagogice moderne, adaptate nevoilor educației actuale. Activitatea se desfășoară în cadrul *Proiectului de Acreditare Erasmus+ nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304*.

În calitate de profesor psihopedagogie specială - nivel liceal special, consider că modelul **Flipped Classroom** (clasa inversată) este o metodă de instruire destul de adecvată pentru elevii de liceu. Acest model presupune ca elevii să studieze materialele teoretice individual, în afara orelor de curs, utilizând resurse precum videoclipuri, articole sau prezentări interactive. Astfel, timpul petrecut în clasă este dedicat aplicării practice a cunoștințelor, discuțiilor și clarificărilor, sub îndrumarea profesorului.

Argumentarea alegerii modelului:

Implementarea modelului Flipped Classroom în învățământul liceal special oferă multiple avantaje:

Flexibilitate în învățare: Elevii pot accesa și parcurge materialele teoretice în ritmul propriu, permițându-le să aprofundeze conceptele conform propriilor nevoi și stiluri de învățare. De exemplu, un elev care are dificultăți în înțelegerea conceptelor de bază în psihologie poate viziona un videoclip explicativ de mai multe ori sau poate citi un articol suplimentar pentru a-și consolida cunoștințele.

Dezvoltarea gândirii critice: Timpul din clasă este utilizat pentru activități interactive, studii de caz și discuții, facilitând analiza și reflecția asupra subiectelor studiate. De exemplu, în cadrul unei lecții despre tehnici de intervenție în psihopedagogie, elevii pot analiza un studiu de caz real și pot discuta despre diferitele abordări, ceea ce le va stimula gândirea critică.

Îmbunătățirea abilităților practice: Prin aplicarea cunoștințelor teoretice în contexte practice, elevii își dezvoltă competențele necesare pentru rezolvarea problemelor și luarea deciziilor informate. De exemplu, elevii pot organiza și conduce o sesiune de consiliere, aplicând tehnicile învățate în cadrul lecției.

Dovezi empirice relevante:

Studiile recente susțin eficiența modelului Flipped Classroom în învățământul liceal:

Un studiu publicat în *The International Review of Research in Open and Distributed Learning* a evidențiat că elevii implicați în modelul Flipped Classroom au obținut rezultate academice superioare comparativ cu cei din învățământul tradițional.

Un alt studiu aplicat în școli primare din Cipru a demonstrat că integrarea modelului Flipped Classroom în învățarea bazată pe investigație a îmbunătățit semnificativ implicarea și performanța elevilor.

Analiza provocărilor și soluții:

Implementarea modelului Flipped Classroom poate întâmpina anumite provocări:

Accesul la tehnologie: Nu toți elevii pot avea acces la resurse digitale necesare pentru studiul individual. *Soluție identificată:* Asigurarea accesului la resurse tehnologice în cadrul școlii și oferirea de alternative offline, cum ar fi fișe de lucru sau cărți de studiu.

Motivația și autodisciplina elevilor: Succesul modelului depinde de implicarea activă a elevilor în pregătirea individuală. *Soluție identificată:* Implementarea unor strategii de monitorizare, cum ar fi jurnalul de învățare, unde elevii să-și noteze progresele și obstacolele întâmpinate în timpul studiului individual.

Adaptarea materialelor didactice: Crearea de resurse educaționale adecvate pentru studiul individual poate fi consumatoare de timp pentru cadrele didactice. *Soluție identificată:* Dezvoltarea unei biblioteci de resurse reutilizabile și colaborarea între cadrele didactice pentru împărtășirea materialelor.

Utilitatea modelului în învățare:

Aplicarea modelului Flipped Classroom în învățământul liceal special îmbunătățește procesul de învățare prin:

Personalizarea învățării: Elevii pot aborda materialele teoretice conform propriului ritm, facilitând o înțelegere mai profundă. Astfel, un elev care învață mai lent poate avea timp suplimentar pentru a înțelege conceptele fundamentale.

Interacțiune sporită: Timpul din clasă este dedicat activităților colaborative, promovând schimbul de idei și experiențe între elevi.

Dezvoltarea competențelor practice: Elevii își consolidează abilitățile necesare pentru succesul academic și profesional prin aplicarea cunoștințelor în situații reale sau simulate, cum ar fi organizarea de evenimente sau participarea la proiecte comunitare.

Câteva exemple specifice de activități care pot fi integrate în modelul Flipped Classroom pentru elevii de liceu:

Videoclipuri educaționale:

Activitate: Elevii vizionează un videoclip despre diverse strategii de învățare pentru copii cu nevoi speciale.

Scop: Să înțeleagă cum diferite tehnici pot ajuta la îmbunătățirea procesului de învățare.

Articole de cercetare:

Activitate: Elevii citesc un articol despre efectele intervențiilor psihopedagogice asupra elevilor cu dificultăți de învățare.

Scop: Să dezvolte o înțelegere a bazelor teoretice care stau la baza strategiilor de intervenție.

Studii de caz:

Activitate: Elevii analizează un studiu de caz real și redactează o scurtă analiză a strategiilor utilizate și a rezultatelor obținute.

Scop: Să aplice cunoștințele teoretice în evaluarea unei situații concrete.

Discuții online:

Activitate: Elevii participă la un forum online unde discută despre provocările întâmpinate de elevii cu nevoi speciale.

Scop: Să stimuleze gândirea critică și să încurajeze schimbul de perspective între colegi.

Jurnale de reflecție:

Activitate: Elevii completează un jurnal de reflecție în care își notează gândurile și învățămintele obținute după vizionarea materialelor teoretice.

Scop: Să încurajeze autoevaluarea și aprofundarea înțelegerii conceptelor.

Prezentări interactive:

Activitate: Elevii creează o prezentare PowerPoint sau un poster despre o temă specifică, cum ar fi strategiile de învățare adaptate.

Scop: Să dezvolte abilități de comunicare și prezentare, precum și înțelegerea subiectului.

În concluzie, modelul Flipped Classroom este adecvat pentru învățământul liceal special, oferind flexibilitate, promovând gândirea critică și dezvoltând abilități practice esențiale pentru viitorul elevilor

5. ART-TERAPIA ÎN ACTIVITĂȚILE CU ELEVII CU AUTISM

profesor Apafaian Mihaela-Raluca

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu”, Timișoara

Tulburările din spectrul autist (TSA) afectează din ce în ce mai mulți copii la nivel global, iar în România se constată o creștere semnificativă a diagnosticărilor în ultimii ani. Autismul influențează comunicarea, relaționarea și comportamentul, necesitând intervenții personalizate, susținute și multidisciplinare. În acest context, art-terapia a devenit o metodă terapeutică și educațională complementară tot mai utilizată în școli și centre specializate.

Art-terapia nu urmărește performanța artistică, ci facilitează exprimarea emoțiilor, dezvoltarea cognitivă și socială, și construirea unei imagini de sine pozitive. În special pentru copiii cu TSA, care întâmpină dificultăți în exprimarea verbală, art-terapia oferă o punte de comunicare și un canal de exteriorizare a trăirilor interioare.

Art-terapia este o formă de psihoterapie expresivă ce utilizează mediul artistic (desen, pictură, sculptură, colaj, teatru, muzică etc.) ca mijloc de comunicare. Aceasta este ghidată de un terapeut specializat, care facilitează procesul de exprimare și reflecție. Nu este nevoie de talent artistic, ci doar de disponibilitate de a participa în proces.

Copiii cu TSA pot prezenta:

- Deficiențe în comunicarea verbală și non-verbală
- Dificultăți în interacțiunea socială
- Interese restrânse și comportamente repetitive
- Rigiditate cognitivă și rezistență la schimbare
- Sensibilitate senzorială crescută

Aceste caracteristici pot fi abordate eficient prin metode expresive și creative.

Art-terapia oferă:

- Un mediu non-verbal de exprimare
- Activități senzoriale benefice
- Siguranță emoțională
- Posibilitatea de a construi o relație terapeutică pozitivă

- Reducerea stresului și anxietății
- Îmbunătățirea flexibilității cognitive și sociale

Art-terapia poate fi integrată în programul educațional cu următoarele obiective:

- Dezvoltarea expresiei emoționale
- Îmbunătățirea coordonării motorii
- Creșterea capacității de concentrare
- Promovarea comunicării și colaborării în grup
- Stimularea creativității și imaginației
- Creșterea încrederii în sine

Tipuri de activități art-terapeutice:

- Desenul liber- ajută la exprimarea emoțiilor; auto-reglare
- Pictura cu degetele/pensula- contribuie la integrare senzorială; relaxare
- Modelajul din lut sau plastilină- stimulează dezvoltarea motrică; reducerea tensiunii
- Colajul- oferă posibilitatea de lucru secvențial; alegere și control
- Mască și teatru de păpuși- exprimare socială și roluri
- Pictură pe muzică- sinestezie; ritm și expresivitate

Tehnici recomandate

- Tehnica Mandalei – ajută la concentrare și autoreglare emoțională
- Pictura dirijată – facilitează respectarea unor pași și reguli
- Pictura pe nisip sau sare colorată – stimulare senzorială și vizuală
- Crearea de povești ilustrate – încurajează dezvoltarea limbajului și imaginației

Studiu de caz – copii TSA în școală specială

Intervenție: program de art-terapie integrat în orarul săptămânal, 3 luni

Rezultate:

- Reducerea frecvenței crizelor de comportament
- Creșterea timpului de lucru individual și în grup
- Dezvoltarea limbajului descriptiv la 2 copii

Îmbunătățirea relației profesor-elev

- Rolul cadrelor didactice
- Profesorii pot colabora cu terapeuții pentru a adapta activitățile artistice la nevoile fiecărui copil. Este important ca activitățile să fie bine structurate, cu instrucțiuni clare și materiale atractive, dar nu suprastimulante. Atmosfera trebuie să fie calmă, cu un ritm adaptat și feedback pozitiv constant.

- Recomandări practice:
 - Alegeți materiale non-toxice, sigure, ușor de manipulat
 - Respectați rutina și structura familiar
 - Încurajați exprimarea liberă, fără a corecta artistic
 - Observați reacțiile non-verbale și comportamentele

Lucrați în grupuri mici sau individual, după nevoi

Art-terapia este o resursă valoroasă în sprijinirea dezvoltării copiilor cu tulburări din spectrul autist. Prin metode expresive, aceștia pot descoperi modalități alternative de comunicare, își pot gestiona mai bine emoțiile și pot participa mai activ la procesul educațional. Integrarea acestor activități în cadrul școlar contribuie la incluziune și la construirea unui mediu empatic și adaptat nevoilor speciale.

Bibliografie:

Malchiodi, C. A. (2018). The Art Therapy Sourcebook. McGraw-Hill Education.

Popovici, D. (2016). Terapia prin artă – o abordare psihopedagogică. Editura Didactică și Pedagogică.

American Art Therapy Association (2021). Art Therapy and Autism Spectrum Disorders.

Epp, K. M. (2008). Outcome-based evaluation of a social skills program using art therapy and group therapy for children on the autism spectrum. Children & Schools.

Grandin, T. (2020). The Autistic Brain: Helping Different Kinds of Minds Succeed. Houghton Mifflin Harcourt.

Cîmpean, A. (2021). Intervenții psihopedagogice în tulburările din spectrul autist. Editura Polirom.

Lowenfeld, V., & Brittain, W. L. (1987). Creative and Mental Growth. Macmillan.

Rubin, J. A. (2011). Introduction to Art Therapy: Sources & Resources. Routledge.

6. EDUCAȚIA FĂRĂ CUVINTE: ROLUL IMITAȚIEI ȘI AL RITMULUI ÎN FORMAREA COPILULUI

**Apostol Alina Cristina,
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Dumitru Ciumăgeanu”, Timișoara**

Pentru educarea copiilor de la zero la șapte ani în conformitate cu nevoile lor profunde, este important să înțelegem modul în care evoluează aceștia, felul în care percep ei lumea. Această etapă constituie cea mai importantă etapă a vieții omului. În nicio altă etapă nu se învață atât de intens ca atunci, cu întregul corp, prin toate simțurile. Putem ajunge să înțelegem cum este în esență copilul, dacă avem în vedere potențialul pe care îl aduce cu el pe lume: interesul lui necondiționat pentru orice și pentru orice, dorința sa naturală de a încerca ceva nou, de a descoperi, de a învăța, impulsul de a fi activ din proprie inițiativă.

Primii șapte ani de viață sunt o etapă decisivă în formarea omului. În această perioadă, copilul:

- nu învață prin rațiune, ci prin simțire, voință și imitație,
 - are nevoie de ritm, siguranță, modele vii și iubire autentică,
 - dezvoltă bazele încrederii, autonomiei și echilibrului interior.
1. Imitația – primul mod de învățare
 - Copiii mici absorb mediul în care trăiesc.
 - Ceea ce trăiește adultul (nu doar ce face) devine experiență de viață pentru copil.

„Nu-l învățăm pe copil, ci ne învață el cât de mult contează ce suntem noi în jurul lui.”

În primii ani, copilul nu învață prin explicații sau logică, ci prin imitație inconștientă. El observă tot ce fac adulții: cum vorbesc, cum se poartă, cum lucrează, cum reacționează. Adultul este modelul viu, iar ceea ce face are impact mult mai mare decât ceea ce spune.

2. Ritmul și rutina – hrană pentru suflet
 - Ritmul zilei, săptămânii și anului oferă copilului siguranță, coerență și încredere.
 - Activitățile repetitive (mesele, somnul, jocul, munca) au un efect terapeutic asupra dezvoltării emoționale.

Ritmul zilnic constant – cu ore regulate pentru mese, somn, joacă – oferă copilului siguranță și echilibru interior. Ritmul creează un cadru stabil în care copilul se simte în siguranță, permițând dezvoltarea naturală a voinței și a încrederii.

„Ritmul este ca o inimă care bate în viața copilului.”

3. Joaca liberă – baza creativității și gândirii

- Jocul nestructurat, cu obiecte simple (naturale) dezvoltă imaginația, voința și capacitatea de rezolvare de probleme.
- Timpul liber nu trebuie umplut cu activități planificate, ci lăsat copilului să creeze.

Joaca liberă – baza creativității și gândirii

Jocul nestructurat, cu obiecte simple (cum ar fi lemne, bucăți de pânză, pietre), este activitatea centrală a copilăriei timpurii. Prin joacă, copilul explorează lumea, exprimă emoții, și dezvoltă creativitatea, autonomia și gândirea simbolică.

„Jocul este munca copilului.”

4. Modelul adultului – mai puternic decât orice învățătură

- Ce faci în prezența copilului, cum reacționezi, cum lucrezi – toate sunt lecții de viață.
- Mai important decât „a spune ce e bine” este a arăta.

Adultul transmite educație prin modul în care trăiește, nu doar prin ceea ce „predă”. Felul în care un adult își poartă grijă de sine, de casă și de relații devine pentru copil o lecție vie de viață. Prezența conștientă a adultului are un efect formator profund.

„Copilul are nevoie de adulți autentici, nu de perfecți.”

5. Grija față de mediu – influență subtilă, dar profundă

- Mediul în care trăiește copilul (ordine, frumusețe, simplitate) modelează sufletul și gândirea lui.

Mediul în care trăiește copilul (ordonat, calm, simplu, natural) influențează starea lui interioară. Un spațiu prea aglomerat sau haotic generează agitație, în timp ce un mediu cald și armonios susține liniștea sufletească și concentrarea copilului.

“Exteriorul devine interior”

Concluzionând, educația timpurie nu se fundamentează pe transmiterea explicită a cunoștințelor, ci pe trăirea zilnică a valorilor, ritmului și coerenței interioare în prezența copilului, care învață mai întâi prin imitație, relație și experiență directă. Copilul nu are nevoie de explicații sofisticate, ci de o viață autentică alături de adulți conștienți - căci educația nu începe cu ce spunem, ci cu ceea ce suntem zi de zi în fața lui.

Bibliografie:

1. Christiane Kutik, Anii hotărâtori ai copilăriei, Editura Univers Enciclopedic, București, 2012
2. Mitscherlich Alexander, Die Unwirtlichkeit der Stadte, Frankfurt, 1965

7. PEDAGOGIA EXEMPLULUI: UN MODEL EDUCAȚIONAL PENTRU FORMAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

**Apostol Mădălin Marius,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Este esențial ca noi, adulții, să activăm forțele inimilor și conștiinței noastre prin propriul exemplu de gândire și exprimare a valențelor umane în relația pedagogică cu elevii noștri, pentru a putea, ca părinți și educatori, să încurajăm valorile și să le dăm spre exemplu chiar și atunci când alții le consideră demodate.

Pentru copii nu este niciodată demodat să simtă siguranța sau să poată empatiza, sau să fie încurajați spre independență. Copiilor le place mult când adulții realizează cu ei în mod conștient lucruri frumoase, constructive, când își fac timp să-i asculte ori să descopere cu ei miracole.

Copiii sunt dependenți de atenția dăruită din inimă, fiecare acțiune constructivă pe care le-o oferim copiilor drept exemplu, le dă sprijin și siguranță în viață. Acest drum ne arată cum să reușim, în ciuda provocărilor vieții moderne, cum să creăm în rutina zilnică mici spații libere pline de viață adevărată, pentru ceea ce ne animă, ne însuflețește și ne înflăcărează lăuntric.

Mic ghid de pedagogie în Educația ca prezență ce are la bază puterea exemplului personal în formarea caracterului copilului:

1. Copiii învață prin imitație, nu prin moralizări

- Învățarea timpurie nu se face prin explicații logice, ci prin observare și imitare.
- Copiii absorb ca un burete ceea ce văd: cum vorbești, cum lucrezi, cum reacționezi în fața stresului sau a greșelilor.
- De exemplu: un copil nu va învăța răbdarea dintr-o prelegere, ci observând cum tu răspunzi cu răbdare într-o situație tensionată.

„Ceea ce trăiește copilul cu părintele său se scrie adânc în ființa lui.”

2. Munca de zi cu zi este educație în acțiune

- Activitățile casnice (gătit, curățenie, grădinărit) sunt ocazii naturale de educare.
- Implicarea copilului în aceste activități îi oferă un simț al ritmului, responsabilității și utilității.

- Munca împreună creează legături emoționale și oferă copilului un cadru clar, structurat.
„Copilul simte că este parte dintr-o viață reală, nu dintr-un program pentru copii.”

3. Ritmul zilnic creează siguranță interioară

- Repetiția și rutina dau copilului o structură predictibilă în care se poate dezvolta armonios.
- Zilele care urmează același ritm (ore fixe de masă, somn, joc, muncă) oferă stabilitate psihică.

4. Tăcerea vorbește mai tare decât cuvintele

- Nu e nevoie de prea multe explicații, ci de prezență calmă și clară.
- Un adult care face ceea ce spune (consistență între vorbă și faptă) transmite cel mai puternic mesaj educativ.
- Exemplul trăit valorează mai mult decât o mie de cuvinte.

5. Educația în primii ani nu e despre „performanță”

- În loc să grăbim copilul să citească sau să socotească devreme, ar trebui să cultivăm: imaginația, voința (prin muncă manuală, joc activ) și simțul ritmului.

Acestea sunt fundamentele pentru învățarea viitoare, mai durabile decât cunoștințele precoc.

6. Greșelile adultului sunt lecții de viață

- Nu e nevoie să fii „perfect”. E suficient să fii autentic și dispus să îți recunoști greșelile.
- Copilul învață că e firesc să greșești și că împăcarea și repararea sunt parte din viață.

7. Grija de sine este și ea exemplu

- Un părinte care se respectă pe sine, își gestionează stresul, își face timp pentru echilibru, transmite copilului un model de auto-reglare.

„În fiecare moment suntem model pentru copil – nu doar în ceea ce facem, ci și în ceea ce trăim în interior. Copilul nu are nevoie de un adult perfect, ci de unul sincer, prezent, și plin de sens. Fii ceea ce vrei să crească: Educația prin puterea exemplului”

Bibliografie:

1. Christiane Kutik, Puterea exemplului în formarea caracterului copiilor, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2016
2. Michaela Glockler, Sănătate prin Educație – O provocare pentru pedagogi, medici și părinți, Editura Biodin Almi, București, 2006

8. ATELIER TEMATIC „SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI CONȘTIENTIZAREA EFECTELOR ACESTORA” JOCUL CLIMATIC GLOBAL GOALES AT STAKE

Prof. dr. Liliana BABĂ, biolog
Palatul Copiilor Timișoara

Agenția pentru Protecția Mediului Timiș și Palatul Copiilor Timișoara la invitația Școlii Gimnaziale Nr. 19 Avram Iancu Timișoara, în proiectul "Hello, Dear Cli-Mates!", finanțat prin programul Erasums⁺. Proiectul "Hello, Dear Cli-Mates!" este un proiect Erasmus+ finanțat prin KA229 and eTwinning care implică patru țări partenere: România (coordonatorul), Italia, Spania și Turcia. În România proiectul este coordonat de Școala Gimnazială Nr. 19 "Avram Iancu" Timișoara, care este un partener constant al Agenției pentru Protecția Mediului Timiș și al Palatului Copiilor Timișoara în derularea de activități de educație ecologică. Obiectivele proiectului **"Hello, Dear Cli-Mates!"** pe site <https://hellodearclimates.blogspot.com/>.

În cadrul workshop-ului "Schimbările Climatice și conștientizarea efectelor acestora" organizat în proiectul "Erasmus Hello, dear Cli-Mates", comunitatea prezintă, adică profesori și elevi reprezentanți din partea celor patru țări partenere România (coordonatorul), Italia, Spania și Turcia au tratat în modul cel mai serios Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale, care includ o atenție semnificativă la combaterea schimbărilor climatice. Schimbările climatice reprezintă o amenințare globală pentru toate națiunile în atingerea unui viitor durabil, în multe domenii vitale, ca de exemplu: economia, agricultura, sănătatea, silvicultură. Multe țări suferă din cauza dezastrelor naturale, a modelelor meteorologice anormale și a creșterii temperaturii zilnic. Proiectul a fost implementat pentru a aduce un aport deosebit în educația privind schimbările climatice în rândul elevilor cu vârste cuprinse între 10 și 13 ani, implicați în activitățile proiectului. Astfel, prin toate activitățile desfășurate a fost demonstrat rolul în contribuția la lupta împotriva schimbărilor climatice printr-un parteneriat internațional de colaborare, luând în considerare puterea educației în formarea viitorilor cetățeni cu cunoștințe, competențe, abilități, atitudini și valori pentru a face față cauzelor și efectelor schimbărilor climatice, a atenua și a adapta schimbările la cel mai înalt nivel.

În deschiderea workshop-ului care a avut o agendă bogată cu activități ecologice, de schimbare, Agenția Pentru Protecția Mediului Timiș, reprezentată de experți în mediu, plecând de la obiectivul principal al proiectului "Schimbările climatice și conștientizarea efectelor acestora", a prezentat participanților importanța educației ecologice în școli și a viitoarelor colaborări. De asemenea experții au prezentat cadrelor didactice și elevilor prezenți, domeniile de activitate ale Agenției pentru Protecția Mediului Timiș (Direcția Județeană de Mediu Timiș), în special activitatea de monitorizare a calității aerului, fiind explicat modul de determinare a concentrațiilor de poluanți din atmosferă prin intermediul stațiilor automate de calitate aerului și determinarea fracției PM10, metale grele prin metoda gravimetrică în laborator. O prezentare Power Point a susținut prezentarea experților de mediu. În finalul prezentării aceia a punctat: "Schimbările climatice sunt o realitate, fiind necesară luarea unor măsuri urgente pentru a limita impactul acestora. Efectele schimbărilor climatice se manifestă în toate domeniile, incluzând aspectele de sănătate, de calitate a vieții și pierderea accelerată a biodiversității. Instituțiile de învățământ au rol important în îmbunătățirea educației și sensibilizarea tinerilor în ceea ce privește conștientizarea cauzelor schimbărilor climatice, adaptarea și reducerea impactului acestora."

Activitatea în workshop a continuat cu prezentarea făcută de prof. dr. Babă Liliana de la Palatul Copiilor Timișoara. În deschidere a prezentat realizările noastre, în România, în ceea ce privește "educația privind schimbările climatice". Și anume, cea mai importantă realizare fiind implementarea la clasa de elevi a programei școlare pentru disciplina de tip opțional integrat „Educație privind schimbările climatice”, nivel gimnazial, clasele a VII-a—a VIII-a. aprobată prin Ordin de Ministru OME_nr.3779_din_03_03_2023 și publicată în Monitorul Oficial al ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 234/22.III.2023. Doamna profesor Babă Liliana de la Palatul Copiilor Timișoara este autoare a acestei programe, alături de alți doisprezece profesori din România. Despre alte resurse educaționale, care susțin această programă, cei prezenți au fost ghidați către site-ul proiectului internațional "Angajament pentru clima". Materialele reprezintă resurse educaționale adiționale la Programa școlară pentru disciplina de tip opțional integrat „Educație privind schimbările climatice”, nivel gimnazial, clasele a VII-a—a VIII-a aprobată prin Ordin de Ministru OME_nr.3779_din_03_03_2023 și publicată în Monitorul Oficial al ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 234/22.III.2023. Aceste materiale au fost utilizate ca parte integrantă a cursului avizat de Ministerul Educației, recomandat prin adresa nr. 159/DGMRURS/31.01.2023 "EDUCAȚIE PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE". Conceperea acestor materiale a fost realizată în cadrul proiectului internațional "Angajament pentru climă" cu scopul dezvoltării de competențe specifice pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar care doresc să dezvolte cunoștințe științifice solide despre schimbările climatice, precum și

abilitățile pedagogice necesare pentru a aborda schimbările climatice în sala de clasă, în vederea promovării unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ (nevoie identificată conform Raportului Administrației Prezidențiale "Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile"). Resursa on-line: <https://rocnee.eu/>. Materialele se pot vizualiza pe site-ul proiectului "Angajament pentru climă":

- un curriculum pentru nivelurile gimnazial și liceal: "Curriculum la Decizia Școlii (CDȘ) Educație privind Schimbările Climatice" pus la dispoziția profesorilor interesați, pe site în format open-data, autor prof. Babă Liliana alături de alți 13 profesori din țară. Resursa online: <https://angajamentpentruclima.ro/cds-educatie-privind-schimbarile-climatice-materialepentru-profesori/>.
- propuneri de activități pentru "SĂPTĂMÂNA VERDE" - destinate ciclului primar, gimnazial și liceal, au participat 400 de profesori din țară care au implementat la clasă aceste activități. Cele trei manuale reprezintă o compilație a propunerilor făcute de profesorii care au urmat cursul: "Introducere în Schimbările Climatice", realizat în cadrul proiectului "Angajament pentru Climă", implementat de fundația TERRA Mileniul III, în parteneriat cu asociația Reper21 și Școala Națională de Studii Politice și Administrative, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Resursa on-line: <https://angajamentpentruclima.ro/saptamana-verde/>

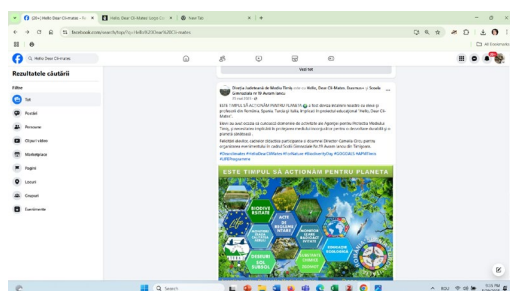
Deasemenea doamna profesor Babă Liliana a prezentat pe scurt și o altă realizare în domeniul schimbărilor climatice, dedicată formării profesorilor în acest domeniu, al cărei autor este. Este vorba despre programul de formare continuă, Cursul avizat de Ministerul Educației "Educație privind Schimbările Climatice", recomandat prin adresa nr. 159/ DGMRURS/31.01.2023, cuprins în oferta de cursuri avizată a Casei Corpului Diactic Timiș. Un număr semnificativ de profesori de la Palatul Copiilor Timișoara, Liceul Teoretic Special Iris Timișoara și alte școli din județul Timiș au fost beneficiari direcți ai acestui curs. Doamna profesor a pus accent pe competențele vizate pentru atât pentru profesori, cât și pentru elevii beneficiari în urma aplicării de către profesori la clasă de elevi a acestor materiale: Creșterea gradului de înțelegere a fenomenului schimbărilor climatice prin dezvoltarea cunoștințelor științifice solide despre acest fenomen; Dezvoltarea abilităților pedagogice care sunt utile pentru a aborda schimbările climatice; pedagogii active bazate pe anchete și pe proiecte luând în considerare emoțiile atunci când sunt predate schimbările climatice; Creșterea gradului de înțelegere a educației privind schimbările climatice. Cei prezenți la workshop au făcut legături puternice între cele prezentate și cadrul global al obiectivelor de dezvoltare durabilă și ceea ce ei observă în propriile comunități. Au discutat și

au împărtășit idei împreună, și au promis continuarea călătoriei începute ca agenți ai schimbării. Discuția realizată în cadrul workshop-ului s-a concentrat pe una dintre cele mai presante nevoi educaționale globale, și anume construirea unei înțelegeri holistice a crizei climatice și ecologice cu care se confruntă lumea noastră și încurajarea acțiunilor tinerilor pentru climă. Comunitatea prezentă la workshop a aflat despre activitățile pentru protecția mediului înconjurător prin acțiuni de combatere a schimbărilor climatice în parteneriat, realizate de Palatul Copiilor Timișoara. În prezentarea acestora rolul principal i-a revenit doamnei profesor Moise Dina.

Un timp însemnat al workshop-ului a fost acordat "Jocului Global Goals at Stake". Jocul fizic, adică pachetul pentru joc, a fost donat pentru elevi în cadrul proiectului "Angajament pentru climă". Doamna profesor Babă Liliana a prezentat pachetul de joc și a îndemnat participanții și la înrolarea în aplicația on-line. Totul s-a transformat într-o atmosferă de entuziasm. Seriozitatea cu care a fost întâmpinat acest joc a dus constituirea unui câmp de competiție în găsirea soluțiilor pentru combaterea schimbărilor climatice. Un atelier de schimbări climatice nu putea să se desfășoare fără jocuri climatice, precum "Jocul Global Goals at Stake", care este o metodă interactivă și distractivă pentru a învăța despre schimbările climatice. Acest joc implică acțiuni, provocări, dileme care încurajează discuții și înțelegerea cauzelor și consecințelor schimbărilor climatice, găsirea soluțiilor.

Prezentarea jocului făcută de autorul acestuia se află pe site:

<https://www.fnforbundet.dk/for-skoler/global-goals-at-stake/>. Jocul de societate „Global Goals at Stake/ Obiective globale în joc” este destinat celor interesați de cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Națiunilor Unite sau celor care caută un instrument pentru a-i învăța pe elevi și tineri despre cele 17 Obiective Globale. Jocul este o combinație între o aplicație și un joc de societate tradițional. Deși platforma aplicației permite o actualizare regulată a conținutului jocului, formatul jocului de societate menține o dimensiune socială și interactivă. Jucătorii au misiunea de a atinge Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Aplicația va aloca fiecărei echipe Obiectivele Globale pe care trebuie să le atingă (misiunea). Pentru ca o echipă să își atingă Obiectivele Globale, aceasta trebuie să își atingă Obiectivele deplasându-se pe tablă și răspunzând corect la întrebarea generată de aplicație pentru obiectivul respectiv. Acest joc conține: aplicația „Obiective globale în miză”, care poate fi descărcată din App Store sau Google Play. Jocul este disponibil în 7 limbi diferite: engleză, daneză, spaniolă, turcă, germană, română, franceză. Tot conținutul jocului (întrebări, acțiuni, dileme) se află în aplicație, dar dacă, dintr-un anumit motiv, este nevoie și de conținut într-o versiune tipărită, se poate imprima din fișierele PDF de la adresa online: <https://www.fnforbundet.dk/for-skoler/global-goals-at-stake/>.

Sursa: <https://www.facebook.com/search/top?q=hello%2C%20dear%20cli-mates.%20erasmus%2B>

9. FORMARE PROFESIONALĂ ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS+

prof. Bagherea Valeria-Angelica
Liceul Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, Timișoara

În cadrul Liceului Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, Timișoara, se desfășoară începând cu anul școlar 2023-2024, Programul Erasmus+ VET. Având ca obiectiv principal formarea profesională a elevilor la nivel european, prin schimburi de experiență, programul Erasmus+ reprezintă o oportunitate în evoluția elevilor.

În anul școlar 2024-2025, în perioada 24 martie - 06 aprilie, elevi de la domeniile Tehnici poligrafice și Estetica și igiena corpului omenesc au participat la o mobilitate Erasmus+, în Portugalia, desfășurând practica comasată la agenți economici din Montijo. Elevii de la Estetica și igiena corpului omenesc și-au desfășurat activitățile în saloane de înfrumusețare locale, în vederea studierii tehnicilor de îngrijire a părului și a unghiilor, a materialelor și instrumentelor utilizate. Elevii au fost instruiți cu privire la normele de sănătate și securitate la locul de muncă, aducându-li-se la cunoștință modul de utilizare corectă a echipamentului și de manipulare în siguranță a substanțelor chimice. Activitățile desfășurate au inclus realizarea de coafuri, tunsori și aplicarea vopselei pe păr. Elevii au avut ocazia să facă o analogie cu tendințele în estetică din România, discutând cu specialiștii portughezi despre cromatică, tunsori și tehnici de vopsire. S-au efectuat tunsori și coafuri clasice și moderne, în funcție de formatul feței și textura părului, pe modele sau manechine. Elevii au descoperit produse diferite de îngrijire a părului, aparținând unor mărci autohtone. O lucrare complexă a reprezentat realizarea unui balayage, pe păr lung, cu ajutorul și sub îndrumarea specialiștilor portughezi. Tot în cadrul unui salon de înfrumusețare, elevii au exersat modalități diferite de realizare a manichiurii și pedichiurii.

În ceea ce privește digitalizarea, elevii au învățat în ce măsură inteligența artificială îi poate ajuta în organizarea activității la salon, sub aspect administrativ și logistic, pentru a-și eficientiza timpul. Discuțiile cu partenerii străini au atins și subiectul referitor la piața muncii, fiind comparate oferta de angajare și condițiile de muncă în cele două țări. Activitatea elevilor a fost cuprinsă într-un mic catalog de prezentare a muncii lor din cele două săptămâni, pe marginea căruia s-au făcut observațiile de final și

s-au tras concluzii. Deși sunt elevi cu cerințe educaționale speciale, au reușit să ducă la bun sfârșit sarcinile de lucru și să facă față ritmului de lucru.

Elevii de la domeniul Tehnici poligrafice au desfășurat practica în două tipografii importante, din Montijo. În cadrul practicii, elevii au parcurs toate etapele procesului de imprimare, au respectat procedurile de reglaj și au învățat cum să preîntâmpine eventualele defecțiuni de imprimare a produselor. Elevii au realizat imprimări pe tricouri, pixuri și chiar ceramică, exersând tehnica sublimării. Urmărind procesul tehnologic, au făcut o analiză comparativă între utilajele folosite în serigrafiile din Montijo și cele utilizate în atelierele din România. Reveniți acasă, au prezentat colegilor rezultatele muncii lor și le-au arătat noile tehnici învățate.

Această experiență a fost relevantă pentru evoluția profesională și personală a elevilor. Au avut ocazia să colaboreze cu specialiști portughezi, să își îmbogățească cunoștințele, să își dezvolte abilitățile de comunicare în limba engleză și de muncă în echipă. De asemenea, s-a observat o întărire a relațiilor dintre elevi, în interiorul grupului participant. Fiind puși în noi contexte sociale și profesionale, aceștia și-au exersat abilitățile, făcând față provocărilor, fapt ce a dus la creșterea stimei de sine. Pentru mulți dintre elevi, unele situații au fost cu totul noi: zborul cu avionul, călătoria cu feribotul, plimbarea pe malul oceanului. În timpul liber, au avut ocazia să cunoască aspecte culturale, geografice, economice și istorice ale orașului gazdă, Montijo. Prin această mobilitate, elevii au înțeles valoarea meseriei lor și șansa pe care aceasta le-o oferă în vederea integrării pe piața muncii europene. La revenirea în țară, elevii au împărtășit atât colegilor, cât și cadrelor didactice, experiența pe care au trăit-o în Portugalia. Fiecare dintre ei a punctat ce aspecte din practica la agenții economici din Montijo au reprezentat un câștig pentru formarea lor profesională și modul în care plănuiesc să folosească noile informații în activitatea pe care o desfășoară în atelierele școlii. Practica desfășurată în Portugalia le-a oferit elevilor o perspectivă concretă asupra a ceea ce înseamnă meseria lor la nivel european, crescându-le motivația de învățare și conferindu-le o viziune mai clară asupra propriului viitor.

Mobilitatea Erasmus+ 2024-2025, desfășurată de elevii Liceului Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, va rămâne cu siguranță una dintre cele mai frumoase experiențe școlare trăite de elevii noștri.

10. EDUCAȚIE FĂRĂ FRONTIERE: COMPETENȚĂ ȘI INOVAȚIE PRIN ERASMUS+

Profesor psihopedagog Bălăngean Laura-Ionela
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Constantin Pufan”, Timișoara

În profesia didactică, ca în orice activitate, competența este condiția ce asigură performanță și eficiență. Competența pedagogică cuprinde un sistem de cunoștințe, capacități cognitive, afective, motivaționale, manageriale care sunt în interacțiune cu anumite trăsături de personalitate. Pentru exercitarea rolurilor ce revin profesorului în învățarea prin colaborare și cooperare, sunt necesare o serie de competențe științifice, psihopedagogice, psihosociale, manageriale și transversale.

Competențele științifice necesită, din partea profesorului, o cultură generală și de specialitate. De asemenea, el trebuie să cunoască materia predată, cunoștințele să fie corecte din punct de vedere științific, să fie bine organizate, structurate, simplificate, traduse în forme care să stimuleze interesul și să faciliteze înțelegerea. Cu alte cuvinte realizează o transpoziție didactică a conținuturilor.

Competențele psihopedagogice și metodice vizează asigurarea eficienței psihopedagogice a activităților instructiv-educative. Cadrul didactic trebuie să dețină un sistem de cunoștințe de psihologie și pedagogie pentru a putea proiecta și realiza optim activitățile didactice. Trebuie să aibă capacitatea de a accesibiliza conținutul, de a utiliza metodologia adecvată, mediind legătura dintre elevi și disciplina predată, chiar dintre ei și lumea înconjurătoare. Profesorul, pentru a realiza o predare centrată pe elev, are nevoie să respecte particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor (nivel intelectual, ritm de învățare, interese, stil de învățare). În același timp, să poată valorifica experiența cognitivă, afectivă, socială și practică a elevilor ajutându-i s-o îmbogățească.

Competențele manageriale țin de managementul educațional și vizează capacitatea de a orienta, coordona, de a îndruma și motiva elevii. Profesorul trebuie să aibă abilitatea de a organiza colectivul în grupe de lucru, de a-i face pe elevi să respecte regulile în învățarea prin cooperare. De asemenea, el este cel care ia decizii pertinente în situații de criză, aplanează conflictele, dând dovadă de tact pedagogic. În sala de clasă creează un climat favorabil învățării prin cooperare, stimulând dorința de a realiza sarcinile propuse.

Competențele psihosociale necesită, din partea profesorului, stăpânirea unor cunoștințe de psihologie socială cu scopul de a cunoaște acele fenomene psihosociale ce există la nivelul grupurilor școlare. Profesorul este cel care încurajează interacțiunea socială în realizarea sarcinilor de învățare propuse și gestionează comunicarea didactică. De asemenea, utilizează metode psihosociale pentru a asigura un climat pozitiv în grupul de elevi.

Competențele transversale relevante într-o activitate de instruire interactivă reală sunt exersate în activitatea de proiectare, organizare, desfășurare, evaluare a proiectului didactic. Exemple de competențe transversale ale profesorilor necesare în organizarea și desfășurarea învățării prin cooperare și colaborare ar fi: gândirea critică, rezolvarea de probleme, lucrul în echipă, empatia, favorizarea învățării și transferului de cunoștințe la elevi, toleranței, reflecției personale, colective, animarea, motivarea grupelor de elevi, activarea unor conflicte socio-cognitive etc. Toate aceste competențe pot induce o învățare activă și interactivă și se formează în practică chiar dacă există o anumită vocație, înclinație pentru profesia de cadru didactic.

De-a lungul carierei cadrele didactice trebuie să fie preocupate pentru dezvoltarea acestor competențe. O oportunitate deosebită în acest sens o constituie Programul Erasmus+, unul dintre cele mai prestigioase programe educaționale și de formare profesională din Uniunea Europeană. Acesta oferă oportunități de mobilitate și cooperare internațională pentru elevi, studenți, cadre didactice și personalul non-didactic. Participarea la proiectele Erasmus+ are un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, contribuind la îmbunătățirea competențelor și abilităților acestora:

- Îmbunătățirea competențelor lingvistice

Participarea la mobilități internaționale în cadrul Erasmus+ oferă cadrelor didactice oportunitatea de a-și perfecționa competențele lingvistice. Comunicarea într-o limbă străină cu colegii din alte țări contribuie la îmbunătățirea abilităților de vorbire, scriere și înțelegere a limbii respective. Aceste competențe lingvistice îmbunătățite nu doar că facilitează interacțiunea internațională, dar pot fi utilizate și în predarea limbilor străine sau în integrarea metodelor de predare bilingvă în curriculum.

- Dezvoltarea abilităților interculturale

Un alt beneficiu major al participării la proiectele Erasmus+ este dezvoltarea abilităților interculturale. Interacțiunea cu profesori și elevi din diverse culturi și sisteme educaționale ajută cadrele didactice să înțeleagă și să aprecieze diversitatea culturală. Aceste experiențe contribuie la formarea unei perspective globale asupra educației și la adaptarea metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

- Îmbunătățirea metodelor de predare

Proiectele Erasmus+ oferă oportunități de formare continuă și schimb de bune practici între cadre didactice din diferite țări. Participarea la ateliere, seminarii și cursuri de formare în cadrul acestor proiecte permite cadrelor didactice să învețe și să implementeze noi metode de predare și instrumente pedagogice inovatoare. Acest schimb de cunoștințe contribuie la îmbunătățirea calității educației oferite de cadrele didactice.

- Creșterea motivației și a satisfacției profesionale

Experiențele de mobilitate și cooperare internațională pot avea un impact pozitiv asupra motivației și satisfacției profesionale a cadrelor didactice. Participarea la proiecte Erasmus+ oferă o schimbare de ritm și o oportunitate de a ieși din rutina zilnică, ceea ce poate revitaliza interesul pentru predare și dezvoltare profesională. De asemenea, recunoașterea internațională și oportunitățile de colaborare pot contribui la creșterea prestigiului profesional.

- Dezvoltarea rețelelor profesionale

Proiectele Erasmus+ facilitează crearea și extinderea rețelelor profesionale internaționale. Cadrele didactice au oportunitatea de a stabili contacte și de a colabora cu colegi din alte țări, ceea ce poate duce la proiecte de cercetare comune, parteneriate educaționale și schimburi de bune practici pe termen lung. Aceste rețele profesionale sunt valoroase pentru dezvoltarea continuă și inovația în domeniul educației.

Participarea la proiectele Erasmus+ reprezintă o oportunitate valoroasă pentru cadrele didactice de a-și dezvolta competențele profesionale, de a-și îmbunătăți abilitățile lingvistice și interculturale și de a adopta noi metode de predare. Aceste experiențe contribuie la creșterea motivației și satisfacției profesionale, la dezvoltarea rețelelor internaționale și la îmbunătățirea calității educației oferite. Prin implicarea activă în proiectele Erasmus+, cadrele didactice își pot aduce o contribuție semnificativă la dezvoltarea unui sistem educațional inovator și incluziv.

Bibliografie

1. Gherghinescu, R., *Conceptul de competență didactică* în Marcus, S. (coord.), *Competența didactică*, Editura All, București, 1999
2. Stanciu, N., Stanciu, R.M., *Reflecții metodice și psihopedagogice*, Editura CCD „I.Gh. Dumitrascu” Buzau, 2005
3. <https://www.erasmusplus.ro/experiente-de-invatare>

11. O școală incluzivă

**prof. înv. primar: Bârlea Cornelia
C. N. I. „Carmen Sylva”, Petroșani**

Școala în care predau este o instituție deschisă tuturor copiilor, indiferent de etnie, religie sau dificultăți – de la tulburări de învățare, limbaj, deficiențe motorii, vizuale, auditive, până la probleme emoționale sau de comportament, fie ele temporare sau permanente. Activitatea educațională este structurată pe principiile educației incluzive, având ca obiectiv principal adaptarea procesului instructiv-educativ la nevoile fiecărui elev.

Profesorii din școala noastră lucrează în echipă, colaborând strâns cu psihologul instituției pentru elaborarea de programe educaționale personalizate, în special pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES). La începutul anului școlar, au fost înregistrați mai mulți elevi cu diferite tipuri de dificultăți, dintre care șase cu diagnostice certificate: ADHD, retard ușor, deficiențe locomotorii etc. Este important să cunoaștem numărul real al elevilor cu CES, fie ei diagnosticați sau nu, pentru a putea asigura o educație de calitate, adaptată nevoilor acestora.

Credem cu tărie că succesul în educația incluzivă depinde de colaborarea dintre cadrele didactice, părinți, comunitatea locală și organizațiile nonguvernamentale. Deși ne-am confruntat cu dificultăți în implementarea programelor personalizate, am înțeles că este necesară o regândire a sistemului educațional din perspectiva incluziunii: numărul de elevi per clasă, tipologia programelor, resursele materiale și pregătirea profesorilor.

La planificarea lecțiilor, ne raportăm la întreaga diversitate a elevilor. Activitățile didactice cultivă respectul pentru diferență, iar elevii sunt încurajați să devină responsabili pentru propria învățare. Prin explicații clare și prin metode adaptate, profesorii facilitează înțelegerea lecțiilor, încurajează colaborarea și dezvoltarea abilităților de învățare activă. Reacțiile elevilor sunt permanent monitorizate și procesul educațional este ajustat în funcție de acestea.

Considerăm dificultățile de învățare ca oportunități de îmbunătățire a practicii educaționale. Întreg personalul participă la formări și consiliul managerial se implică activ în creșterea calității actului didactic.

Pentru ca o instituție să poată oferi educație incluzivă în sens autentic, este necesar să îndeplinească o serie de condiții esențiale:

Dotări specifice pentru elevii cu dizabilități (rampe de acces, personal auxiliar pentru deplasarea elevilor, săli special amenajate);

Prezența personalului de specialitate: psiholog, terapeut, consilier, medic;

Programe și standarde curriculare adaptate pentru copiii cu CES;

Ore de sprijin și activități remediale în cadrul curriculumului;

Intervenție promptă din partea autorităților competente;

Fonduri suplimentare corelate cu numărul elevilor cu CES pentru susținerea personalului specializat.

Deși în școala noastră există rampe de acces la intrare, între etaje acestea lipsesc, iar elevii sunt ajutați de colegii lor sau de personalul școlii.

Școala este preocupată permanent de prevenirea abandonului școlar și de integrarea tuturor elevilor, indiferent de statutul lor social, economic sau educațional. Cadrele didactice acționează cu maximă atenție pentru a evita orice formă de discriminare. Printre prioritățile noastre se numără:

Promovarea unei înțelegeri reale a incluziunii, nu doar ca integrare fizică;

Crearea unui climat flexibil, bazat pe sprijin și răspunsuri adaptate nevoilor individuale;

Integrarea principiilor incluzive în politicile de egalitate de șanse și monitorizarea aplicării acestora;

Colaborarea cu autoritățile și agențiile locale pentru identificarea și eliminarea barierelor;

Implicarea activă a întregului personal în dezvoltarea unei culturi incluzive;

Oferirea de formare continuă pentru personalul didactic în domeniul educației incluzive;

Organizarea de activități extracurriculare care să vizeze dimensiunile afectivă, motivațională și socială ale dezvoltării elevilor.

Relația dintre școală și familie este esențială pentru integrarea și progresul elevilor cu CES. Atunci când familia se implică activ, copiii se integrează mai ușor și obțin rezultate mai bune. Părinții, ca prim educatori, oferă informații valoroase cadrelor didactice și trebuie implicați în programul educațional și terapeutic, în funcție de disponibilitatea și dorințele lor.

Comunicarea constantă, schimbul de informații și adaptarea planurilor educaționale în funcție de feedbackul primit sunt elemente cheie în succesul intervențiilor.

Parteneriatele dintre școală și familie facilitează o comunicare eficientă, dar și implicarea părinților în formarea și dezvoltarea copilului. Acestea presupun activități comune, sesiuni de informare, precum și formarea unor relații bazate pe responsabilitate și cooperare.

Implementarea unor parteneriate funcționale presupune planificare pe termen scurt și mediu, obiective clare și distribuirea echitabilă a responsabilităților.

Personal, sunt preocupată în mod constant de dezvoltarea profesională. Am participat la cursuri de formare în domeniul educației incluzive și al intervenției în cazul elevilor cu ADHD. Printr-un proiect Erasmus, am avut ocazia să observ bune practici din alte sisteme europene, unde am învățat despre „Pet Therapy” – terapie asistată de animale – și utilizarea de aplicații educaționale adaptate pentru elevii dezavantajați.

Experiența internațională m-a ajutat să dezvolt activități noi precum: lucru în grupuri speciale, abordări interdisciplinare cu implicarea artelor, crearea de medii prietenoase, dezvoltarea empatiei și organizarea de ateliere cu părinții și elevii pentru o înțelegere mai profundă a problemelor adolescenței.

Școala noastră aspiră să fie un loc în care fiecare copil are șansa să se dezvolte și să învețe cu bucurie, indiferent de capacitățile sau condițiile personale. Totodată, susținem dezvoltarea continuă a cadrelor didactice, inspirându-ne din modele europene pentru a oferi un act educațional de calitate, adaptat cerințelor societății

Bibliografie:

Abrudan,C.(2005), *Fundamentele psihopedagogiei speciale*. Editura Universității din Oradea;
Blândul,V. C.(2005), *Probleme contemporane ale educației*. Editura Universității din Oradea;

12. ORGANIZAREA CLASEI DE ELEVI

Prof. Brăileanu Dorin

Liceul Teoretic Special IRIS, Timișoara

Organizarea clasei de elevi reprezintă un element fundamental în procesul instructiv-educativ, având un impact semnificativ asupra eficienței actului educațional. Modul în care sunt structurate relațiile între elevi, între elevi și profesor, precum și modul de gestionare a spațiului, timpului și resurselor, influențează climatul școlar și randamentul educațional. Într-o societate în continuă schimbare, în care accentul cade tot mai mult pe formarea de competențe și abilități sociale, organizarea clasei devine o prioritate pentru cadrele didactice.

Scopul acestui referat este de a analiza principalele modele și principii care stau la baza organizării eficiente a unei clase de elevi, precum și provocările contemporane în acest domeniu.

Concepte și principii generale:

Organizarea clasei de elevi se referă la ansamblul acțiunilor didactice și pedagogice întreprinse pentru a crea un cadru favorabil învățării. Acest proces implică: stabilirea regulilor de comportament, gestionarea relațiilor interpersonale, organizarea spațiului fizic (aranjarea băncilor, accesul la resurse), precum și planificarea activităților în funcție de nevoile și particularitățile elevilor.

Principiile de bază ale unei bune organizări includ:

Participarea activă a elevilor – încurajarea implicării lor în procesul decizional privind regulile clasei.

Individualizarea învățării – adaptarea strategiilor la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev.

Colaborarea și cooperarea – dezvoltarea unui climat pozitiv, bazat pe respect reciproc și susținere.

Disciplină pozitivă – promovarea unui sistem de reguli clare, susținut de consecințe constructive.

Modele de organizare a clasei

În timp s-au dezvoltat mai multe modele de organizare, fiecare cu particularitățile și avantajele sale:

Modelul tradițional

Acesta este caracterizat printr-o dispunere fixă a elevilor în bănci, orientați spre profesor, care este figura centrală a clasei. Accentul cade pe transmiterea cunoștințelor de la profesor la elev, într-un cadru

disciplinat, dar rigid. Avantajele sunt controlul ușor al clasei și predictibilitatea. Dezavantajul major este lipsa interactivității și a implicării active a elevilor.

Modelul centrat pe elev

Aici elevii sunt încurajați să colaboreze, să lucreze în echipe și să își asume responsabilități. Dispunerea în cerc sau grupuri mici facilitează comunicarea și învățarea activă. Rolul profesorului devine acela de facilitator. Acest model răspunde mai bine nevoilor diverse ale elevilor și stimulează dezvoltarea competențelor sociale.

Modelul hibrid

Combină elemente din cele două modele anterioare, în funcție de obiectivele lecției, de disciplina predată și de profilul clasei. De exemplu, se pot alterna activitățile frontale cu cele în grupuri sau individuale, în funcție de conținut și de dinamica clasei.

Rolul profesorului în organizarea clasei

Profesorul este coordonatorul principal al clasei și are un rol esențial în menținerea unui climat favorabil învățării. El trebuie să:

- stabilească norme clare și să le respecte consecvent;
- să observe și să intervină prompt în conflicte sau situații de excluziune;
- să promoveze relații de respect și încredere;
- să evalueze constant modul în care organizarea clasei influențează performanțele elevilor.

Abilitățile de comunicare, empatia, echilibrul emoțional și capacitatea de adaptare sunt esențiale pentru un cadru didactic eficient.

Provocări și soluții în organizarea clasei

Printre provocările frecvente se numără: diversitatea nivelurilor de pregătire, comportamentele disruptive, lipsa resurselor materiale, precum și presiunea performanței. Pentru a gestiona aceste dificultăți, profesorii pot apela la:

- managementul clasei – tehnici de motivare, strategii de disciplinare pozitivă;
- tehnologia educațională – utilizarea platformelor digitale pentru învățare personalizată;
- formarea continuă – participarea la cursuri de dezvoltare profesională.

Concluzii

Organizarea eficientă a clasei de elevi este un proces complex, dinamic și adaptativ. Ea presupune nu doar gestionarea resurselor și a spațiului, ci mai ales cultivarea unui climat pozitiv de învățare, în care fiecare elev să se simtă valorizat și susținut. Într-o lume educațională în schimbare, profesorii trebuie să

își dezvoltă continuu competențele de management educațional și relațional pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

Bibliografie

Cucoș, C. (2006). Psihopedagogie. Iași: Polirom.

Cerghit, I. (2008). Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Cristea, S. (2004). Dicționar de termeni pedagogici. București: Editura Litera.

Oprea, C. L. (2010). Strategii didactice interactive. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). The key to classroom management. *Educational Leadership*, 61(1), 6–13.

Popescu, T. (2022). Managementul clasei de elevi. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.

13. ERASMUS CREEAZĂ GENERAȚII DE SUCCES

Brebenel Adriana,
Colegiul Tehnic Henri Coandă, Timișoara

Învățarea pe tot parcursul vieții necesită mai multe deprinderi de bază: abilitatea de a urma și de a-și continua formarea, precum și de a-și organiza propriul proces de învățare. Cunoștințele de bază, cum ar fi competențele lingvistice, matematica și abilitățile TIC sunt necesare pentru a evalua, a dobândi, a procesa și a asimila noi informații și abilități. Competențele lingvistice și cele multiculturale devin tot mai importante pentru piața muncii din Europa, dar și pentru societățile europene formate dintr-o gamă diversificată de tradiții și culturi.

Consortii: Agrupamento de Escolas Vasco Santana și Agrupamento das Escolas de Alochete

Acest centru de resurse este un spațiu mare în care coexistă biblioteca, calculatoarele cu acces la Internet, spațiul de lucru în grupuri mici, spațiile audio/video și de lectură. Școala arată foarte frumos și curat. În ultimii ani, a funcționat cu treizeci și șapte de clase. Școala principală funcționează în regim de zi, oferă ciclurile II și III de învățământ de bază obișnuit, o clasă din clasele a V-a până la a IX-a de învățământ articulat datorită protocolului cu Conservatorul Regional de Muzică D. Dinis. Din anul școlar 2009/2010, această unitate funcționează o Unitate Didactică Structurată pentru Educația Elevilor cu Tulburări din Spectrul Autismului. În acest consorțiu există un Centru de Sprijin pentru Învățare (CAA) ca structură care reunește resursele umane și materiale, cunoștințele și abilitățile școlii. Ceea ce impresionează este pilonul de coordonare a cadrelor didactice, o structură de organizare, evaluare și coordonare impresionantă care pune în evidență valoarea cadrului didactic. Indiferent de poziția sa, toți profesorii sunt evaluați periodic, o dată la doi ani, ceea ce nu este văzut ca o măsură de constrângere ci ca pe o oportunitate de perfecționare și evoluție în carieră. Astfel, angajarea profesorilor devine o prioritate pentru echipa de conducere a consorțiului iar profesionalismul cadrelor didactice este determinat de voința lor de a demonstra noi abilități profesionale.

Evaluarea elevilor include atât testări formative cât și sumative. Evaluarea formativă – continuă și sistematică, implică o varietate de mecanisme de colectare a informațiilor potrivite pentru varietatea

de moduri de învățare și circumstanțele în care se desfășoară testarea, permițând profesorului, elevului, părintelui/tutorelui și/sau altor părți îndreptățite legal să obțină informații despre procesul de învățare, cu scopul de a remedia/ajusta procesul și strategiile.

Evaluarea sumativă – constă într-o verificare finală/totală a cunoștințelor elevului în scopul clasificării și certificării incluzând: evaluarea sumativă internă la finalul fiecărui semestru este responsabilitatea profesorilor și al consiliului profesoral și administrativ al școlii. Această evaluare include testarea finală de la sfârșitul clasei a 9 a care cuprinde subiecte bine definite în programa și în concordanță cu cerințele programei standard pentru ciclul 3 de studiu, la materiile Portugheză și matematică și, în cazurile în care Portugheză este considerată limba străină, în concordanță cu conținutul definit în programa respectivă.

Examenul extern, care este responsabilitatea structurilor ministerului, constă în: testarea cu mize mici/pe capitole; teste standard; examene de final de ciclu; examen național final. Înainte de începerea fiecărui an școlar, consiliul profesoral al fiecărei școli definește criteriile de testare pentru fiecare ciclu și pentru fiecare an de studiu luând în calcul propunerile fiecărei catedre în concordanță cu instrucțiunile programei Ministerului Educației.

Examenele de la final de ciclu 3 (clasa a 9 a) al învățământului de bază la matematică, portugheză, portugheză ca a doua limbă (pentru elevii care urmează programa bilingvă în școlile etalon) și portugheză ca limbă străină (pentru elevii nivel începător A1, A2 și nivel intermediar B1) determină nivelul la care se situează elevii la finalul acestui ciclu de învățare. În diferite momente pe parcursul vieții școlare a fiecărui elev, și/sau oricând elevii întâmpină dificultăți în învățare la orice materie, diversitatea testărilor înlesnește definirea strategiilor de învățare și luarea de decizii. Măsurile avute în vedere includ, printre altele, schițarea de planuri de învățare care țin seama de caracteristicile fiecărui elev, suport de studiu, asistența pedagogică la clasă, schimbarea temporară a profesorului/învățătorului la ciclu primar, punerea la dispoziția elevilor de profesori îndrumători sau formarea de grupuri de elevi cu aceleași nevoi și /sau capacități pentru scurte perioade de timp.

Progresul elevilor

Conform legislației în vigoare, elevii din învățământul de bază progresează în concordanță cu nivelul de cunoștințe și abilități dobândite, prevăzute în programă. Promovarea la un nivel superior de studiu sau nu este indicată prin notarea cu admis/respins la finalul fiecărui an de studiu și aprobat/refuzat/respins la finalul fiecărui ciclu de studiu. Decizia promovării în următorul an de studiu

este strict pedagogică iar repetarea anului este considerată excepțională în anii intermediari ai ciclurilor de învățare.

Pentru că portugheza este importantă, la finalul ciclului 1 de studiu, un elev nu promovează și obține calificativul ‘respins’ dacă obține ‘insuficient’ la portugheză și matematică; și la celelalte două materii. În clasele a 2 a și a 3 a decizia că un elev poate fi lăsat repetent se poate lua doar după ce i s-a acordat sprijin pedagogic și se întâmplă doar în mod excepțional. Se poate lua o asemenea hotărâre, cu acordul consiliului clasei, dacă elevul a depășit numărul de absențe nemotivate admis. La finalul ciclurilor 2 și 3 de învățare elevii nu promovează în ciclul următor dacă obțin note sub 3 la Portugheză (sau PNNL/PL2) și matematică sau la oricare trei sau mai multe materii.

În ceea ce privește cursurile artistice de specialitate, completarea cu succes a instruirii vocaționale nu este luată în considerare în luarea deciziilor privind repetarea unui an în învățământul de baza sau la examenele de final de ciclu în clasele a 6 a și a 9 a. Certificatul final se acordă la finalul clasei a 9 a. Elevii care promovează cu succes clasa a 9 a primesc o diplomă de absolvire și un certificat care detaliază materiile și modulele studiate cu notele aferente dar și notele obținute la examenele de final de ciclu. Diplome pentru calificările dobândite, certificate separate pentru materiile studiate și rezultatele evaluărilor se eliberează la cerere. Eliberarea diplomelor este responsabilitatea consiliilor de conducere ale școlilor.

În ceea ce privește Cursurile Artistice de specialitate, cursanții care promovează cu succes primul nivel la dans, muzica sau muzica gregoriană pot obține o diplomă și un atestat echivalent nivelului doi de studiu în Registrul Național de diplome (QNQ). Consilierul are întâlniri periodice cu părinții și elevii pentru a determina ruta potrivită pentru elevi. Din experiența dobândită, au stabilit anumite etape în atingerea acestui scop. Sunt realizate chestionare care stabilesc înclinațiile elevului, capacitatea lui de organizare cât și abilitățile cu caracter general și particular. Toate aceste informații sunt analizate, structurate, sunt aduse la cunoștință comisiei, apoi se propune o anumită rută pe care elevul o va urma. Dacă se dorește o altă încadrare, elevul poate urma un an cursuri oferite de consorțiu pentru a se schimba încadrarea sa în alt tip de liceu. De exemplu, dacă a fost consiliat să urmeze o școală profesională iar părinții și elevul nu doresc acest lucru, elevul are posibilitatea să urmeze un an cursuri suplimentare pentru a fi acceptat la liceu.

Activitatea elevilor este diversă. Pe lângă orele de curs pe care le oferă școala, există ore de club artistic, științific și de sport. Școala este dotată cu laboratoare specifice pentru aceste activități. Clubul de știință uimește prin interesul susținut al elevilor în diverse sectoare științifice. Astfel, profesorul

responsabil oferă elevilor suport de cercetare și realizare a diverselor activități în domenii diferite ale științei. Este uimitor faptul că, unii profesorii optează pentru a lua un an liber de la predarea la clasă însă își doresc ca în acel an să se ocupe doar de aceste cluburi, împărtășind cu elevii pasiunea lor pentru cercetare și studio în domeniul științei. Elevii realizează expoziții cu realizările lor încurajați de cadrele didactice. Astfel, am putut vizita o astfel de expoziție în care existau expozate creative realizate din hârtie, din plastic reciclabil, dar și panouri pe care elevii își expuneau cercetările din alte domenii: informatică, astronomie, literatură, arte plastic. Sunt realizate concursuri ale elevilor pe diverse domenii iar câștigătorul este foarte apreciat de colegii săi și de profesori. Relația școlii cu comunitatea este asemănătoare cu cea din țara noastră: prin intermediul inspectoratelor școlare, a consiliilor lor locale și a consiliului părinților. Implicarea însă este mult mai organizată și mai prezentă în viața școlarilor.

Activitatea la catedra a cadrelor didactice

Prezentarea făcută de echipele de conducere a consorțiilor vizitate a fost una interactivă. Pe măsură ce am înțeles sistemul de învățământ din Portugalia, am realizat faptul că nu suntem diferiți în viziune dar există mari diferențe în ceea ce privește elasticitatea metodelor aplicate, principiul transmiterii de informații puține, dar esențiale pentru progresul didactic, renunțarea, în mare măsură, la abordările formale, prea academice, centrarea demersului didactic pe elev, care este mereu pus să rezolve singur sau în echipă diferite sarcini de lucru, toate au constituit mobilul activităților la care au participat profesorii implicați.

Un gând la capăt de drum

Experiența acumulată reprezintă valoare adăugată competențelor profesionale ale beneficiarilor proiectului și se va reflecta asupra elevilor ca principal indicator de impact, prin creșterea frecvenței și a motivației pentru învățare sau îmbunătățirea rezultatelor școlare. Câștigul intercultural al participanților, deși dificil de cuantificat, este evident și a făcut ca experiențele trăite să aibă multiple valențe educaționale nu doar în sfera pedagogiei, ci și în cea a dezvoltării personale.

A învăța să înveți – A învăța să acționezi – A învăța să inovezi!

14. ERASMUS+ - METODE ȘI MODELE DE SUCCES

Bumbăcea Fabiana

Grădinița „Scufița Roșie”, București

Programul Erasmus+ este o inițiativă a Uniunii Europene care sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Scopul său principal este de a promova mobilitatea internațională și cooperarea între instituții de învățământ și organizații. Studenții, elevii, profesorii și lucrătorii de tineret pot studia, se pot forma sau pot face voluntariat în altă țară europeană. Programul contribuie la dezvoltarea competențelor, creșterea șanselor de angajare și înțelegerea interculturală. Erasmus+ susține și proiecte de parteneriat între instituții pentru inovare și schimb de bune practici. Este deschis nu doar țărilor din UE, ci și unor state partenere din afara spațiului european. Finanțarea acoperă cheltuieli precum transport, cazare și taxe de studii. Programul se desfășoară în perioada 2021–2027. Este recunoscut ca unul dintre cele mai de succes proiecte europene.

Programul Erasmus+ poate fi implementat în grădinițe prin proiecte de mobilitate și parteneriate strategice. Educatorii pot participa la cursuri de formare în alte țări europene pentru a învăța metode didactice moderne. De asemenea, pot face schimb de experiență prin activități de tip **job shadowing** în grădinițe partenere. Grădinițele pot colabora în proiecte internaționale care vizează dezvoltarea de materiale educaționale și activități comune. Se pot organiza activități interculturale pentru copii, promovând diversitatea și învățarea prin joc. Părinții pot fi implicați în proiecte prin ateliere și evenimente tematice. Erasmus+ oferă finanțare pentru transport, cazare și costurile cursurilor. Activitățile contribuie la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. Totodată, sporesc calitatea educației timpurii. Proiectele pot dura între câteva zile și doi ani, în funcție de tipul de acțiune ales.

În cadrul programului Erasmus+, cadrele didactice din grădinițe pot adopta o serie de bune practici care contribuie la îmbunătățirea actului educațional. Un exemplu important este schimbul de metode pedagogice inovatoare, prin participarea la ateliere internaționale unde educatorii învață și adaptează tehnici moderne, precum învățarea prin joc, pedagogia Montessori sau activitățile outdoor. O altă practică esențială este dezvoltarea competențelor interculturale, prin organizarea de activități care promovează diversitatea culturală, cum ar fi „săptămâna internațională”, ce include jocuri, mâncăruri tradiționale și povești din țările partenere. De asemenea, cadrele didactice pot colabora cu grădinițe din alte state europene pentru crearea de materiale educaționale comune, precum fișe de activități, povești ilustrate sau jocuri didactice, care pot fi utilizate și adaptate în mod creativ în fiecare instituție implicată.

Aceste practici contribuie la modernizarea procesului educațional și la consolidarea cooperării internaționale în domeniul educației timpurii.

Programul Erasmus+ poate aduce numeroase beneficii în grădinițe prin proiecte de mobilitate și parteneriate europene. Cadrele didactice pot participa la cursuri de formare profesională în străinătate, unde învață metode moderne de predare, tehnici de gestionare a grupelor sau pedagogii alternative, precum Montessori sau Reggio Emilia. Prin activități de tip **job shadowing**, educatorii pot observa direct cum se desfășoară activitățile în alte sisteme educaționale și pot adapta aceste practici la realitatea grădiniței lor.

Grădinițele pot dezvolta proiecte comune cu instituții din alte țări, creând materiale educaționale, planuri de activități tematice și schimburi de bune practici. Se pot organiza ateliere interculturale, în care copiii descoperă tradiții, limbi și obiceiuri din alte culturi prin jocuri, povești și cântece. Părinții pot fi implicați activ prin activități comune, expoziții internaționale sau colaborări în proiectele Erasmus+.

Proiectele sunt sprijinite financiar de Comisia Europeană, acoperind costurile de mobilitate (transport, cazare, taxe de curs). Aceste inițiative contribuie la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, la creșterea calității educației timpurii și la formarea unei mentalități deschise și tolerante în rândul copiilor. În plus, acestea promovează cooperarea internațională și creează o comunitate educațională europeană activă și inovatoare.

Programul Erasmus+ oferă oportunități valoroase grădinițelor prin proiecte educaționale internaționale. Cadrele didactice pot participa la cursuri de formare în alte țări, unde dobândesc noi metode de predare și instrumente didactice moderne. Prin mobilități de tip job shadowing, educatorii observă direct activitățile desfășurate în grădinițele partenere, preluând idei aplicabile în propria practică. Grădinițele pot colabora cu alte instituții europene în proiecte tematice, dezvoltând materiale educaționale și schimburi de bune practici. Copiii sunt implicați în activități interculturale, prin care descoperă obiceiuri și tradiții din alte țări, promovând toleranța și diversitatea. Părinții pot lua parte la ateliere comune, consolidând parteneriatul educațional. Programul acoperă costurile de formare și mobilitate, fiind o șansă accesibilă pentru dezvoltare profesională. Activitățile Erasmus+ contribuie la modernizarea procesului educativ din grădiniță. Ele încurajează colaborarea internațională și schimbul de idei inovatoare. Astfel, se creează o comunitate educațională europeană mai unită și mai eficientă.

Crearea de materiale educaționale comune este o componentă esențială în proiectele Erasmus+ desfășurate în grădinițe. Prin colaborarea cu instituții din alte țări, cadrele didactice pot dezvolta împreună resurse didactice valoroase și adaptate nevoilor copiilor preșcolari. Aceste materiale pot include fișe de activități, povești ilustrate, jocuri educative și planuri de lecții, toate concepute în spirit

intercultural și pedagogic modern. Procesul de realizare presupune schimb de idei, adaptare la contexte locale și testare practică în fiecare grădiniță parteneră. Astfel, se asigură o calitate crescută a conținutului educațional și o aplicabilitate extinsă. Aceste resurse pot fi digitalizate și puse la dispoziția comunității educaționale europene. În plus, copiii beneficiază de activități atractive și variate, care le stimulează curiozitatea și învățarea. Cadrele didactice își dezvoltă competențele profesionale și creativitatea. Această colaborare contribuie la crearea unei rețele educaționale solide și inovatoare în domeniul educației timpurii.

În concluzie, programul Erasmus+ reprezintă o oportunitate valoroasă pentru dezvoltarea educației timpurii, oferind pedagogică. Prin mobilități, cursuri de formare, activități interculturale și colaborări internaționale, cadrele didactice își îmbunătățesc competențele, iar copiii beneficiază de un mediu educațional mai deschis, creativ și incluziv. Parteneriatele dintre grădinițe contribuie la crearea de resurse educaționale moderne, adaptate nevoilor actuale, și la promovarea unor valori esențiale precum toleranța, cooperarea și diversitatea. Finanțarea oferită de program facilitează accesul echitabil la formare și schimburi internaționale, indiferent de contextul social sau geografic. Astfel, Erasmus+ nu doar modernizează procesul educativ din grădinițe, ci contribuie și la consolidarea unei comunități educaționale europene dinamice, sustenabile și orientate spre viitor. Grădinițelor șansa de a se conecta la o rețea europeană de învățare, schimb de experiență și inovație.

Bibliografie:

1. European Commission. (2023). *Erasmus+ Programme Guide 2023*. Retrieved from <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
2. European Commission. (2022). *Erasmus+ Annual Report 2022*. Brussels: European Union. Retrieved from <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources/documents>
3. European Commission. (2020). *Erasmus+: Success stories from across Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
4. European Parliament. (2021). *Research for CULT Committee – Erasmus+: Towards a New Programme Generation*. Brussels: Directorate-General for Internal Policies.
5. Oborotov, E., & Teichler, U. (2022). Erasmus+ and employability: A review of recent findings. *Journal of International Mobility*, 10(1), 35–50.
6. European Youth Forum. (2019). *Youth participation in Erasmus+: Practices and recommendations*. Brussels: EYF.
7. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). (2023). *Ghidul beneficiarului Erasmus+ România*. Retrieved from <https://www.erasmusplus.ro>

15. BENEFICIILE MOBILITĂȚILOR ERASMUS PENTRU ELEVII CU DIZABILITĂȚI VIZUALE ȘI LOCOMOTORII

**Prof. Cherciov Carina,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Programul Erasmus+ este una dintre cele mai importante inițiative educaționale ale Uniunii Europene, menită să sprijine mobilitatea educațională și profesională a tinerilor, fiind un simbol al incluziunii, oferind tinerelor generații oportunitatea de a învăța într-un context internațional, de a dezvolta abilități esențiale și de a experimenta viața într-o diversitate culturală. Aceste mobilități sunt un instrument puternic și pentru elevii cu dizabilități, inclusiv pentru cei cu deficiențe vizuale și locomotorii. Ele nu doar că îmbogățesc educația acestor tineri, dar aduc și beneficii semnificative pe plan personal, social și profesional.

Beneficiile pe care mobilitățile Erasmus+ le aduc elevilor cu dizabilități vizuale și locomotorii sunt multiple, punând accent pe impactul pozitiv asupra autonomiei, încrederii în sine, integrării sociale și dezvoltării profesionale.

1. Accesibilitatea și incluziunea socială

Atât elevii cu dizabilități vizuale, cât și cei cu deficiențe locomotorii beneficiază de măsuri speciale de accesibilitate în cadrul programului Erasmus+. De exemplu, pentru elevii cu dizabilități locomotorii, mobilitățile Erasmus sunt susținute de infrastructuri accesibile (săli de clasă adaptate, lifturi, rampă de acces, toalete special amenajate), care permit accesul ușor la toate activitățile educaționale și de socializare.

Pentru elevii cu dizabilități locomotorii, locurile de cazare sunt de asemenea alese cu grijă pentru a fi accesibile, iar transportul între diferitele locații este adaptat, având în vedere necesitățile lor fizice. Aceste măsuri nu doar că garantează participarea activă în program, dar contribuie și la eliminarea barierelor care ar putea împiedica integrarea acestor tineri într-un mediu educațional internațional. De asemenea, mobilitățile Erasmus favorizează un mediu incluziv în care elevii cu dizabilități sunt încurajați să participe activ la toate activitățile. Aceasta se realizează prin suport personalizat, cum ar fi asistență în utilizarea tehnologiilor asistive, ghizi care oferă sprijin în deplasare și acces la material didactic adaptat. Prin urmare, elevii cu dizabilități vizuale și locomotorii pot studia în aceleași condiții ca și colegii lor, ceea ce ajută la promovarea unui sentiment de apartenență și

egalitate în fața educației.

2. Dezvoltarea încrederii în sine și a autonomiei

Unul dintre cele mai mari beneficii ale mobilităților Erasmus pentru elevii cu dizabilități locomotorii este creșterea încrederii în propriile abilități. Participarea la activități educaționale într-o țară străină, depășirea provocărilor de accesibilitate și navigarea într-un mediu necunoscut ajută acești elevi să devină mai independenți. Fiecare succes, oricât de mic ar părea, întărește sentimentul de autonomie și îi ajută pe elevi să își depășească teama de a înfrunta noi provocări.

Elevii cu dizabilități locomotorii care reușesc să participe la un program Erasmus+ învață cum să se descurce într-un mediu necunoscut, cum să își gestioneze deplasările și cum să folosească tehnologiile disponibile pentru a-și îmbunătăți mobilitatea. Aceste experiențe le oferă nu doar abilități practice, ci și un sentiment de realizare care îi poate încuraja să depășească eventualele limitări impuse de dizabilitate și la încurajarea autoacceptării.

3. Îmbunătățirea abilităților interculturale și profesional.

Participarea la mobilitățile Erasmus+ le permite elevilor cu dizabilități locomotorii să dobândească abilități interculturale esențiale, care sunt din ce în ce mai valoroase într-o lume globalizată. Aceștia au ocazia de a învăța o limbă străină, de a colabora cu tineri din diverse culturi și de a înțelege mai profund cum funcționează educația și piața muncii în alte țări. Aceste experiențe le largesc orizontul și le oferă noi perspective asupra lumii și asupra viitoarelor lor cariere.

În plus, elevii cu dizabilități locomotorii pot învăța să aplice tehnici noi de management al timpului, de adaptare la circumstanțe diverse și de rezolvare a problemelor legate de mobilitate.

4. Promovarea diversității și schimbul cultural

Un alt beneficiu semnificativ al mobilităților Erasmus este impactul pe care acestea îl au asupra percepției diversității. Elevii cu dizabilități locomotorii și vizuale, prin participarea la aceste mobilități, sunt integrați într-un cadru educațional unde diferențele sunt apreciate și respectate, contribuind astfel la schimbarea mentalităților și la promovarea unui climat de toleranță și acceptare.

Schimbul cultural dintre tineri din diferite țări ajută la înțelegerea mai profundă a diversității și la eliminarea stereotipurilor legate de dizabilitate. Elevii cu dizabilități locomotorii și vizuale care trăiesc astfel de experiențe devin modele de succes pentru alți tineri, demonstrând că limitele fizice nu ar trebui să fie un obstacol în calea învățării și dezvoltării personale.

În cadrul mobilității Erasmus din Budapesta, activitățile au fost extrem de variate și provocatoare. O activitate culturală de tip joc muzical cu titlul „Călătorie în Lumea Muzicii Europene” a fost o experiență educativă și interactivă. Scopul principal al acestui joc a fost nu doar să distreze

participanții, ci și să le ofere o înțelegere mai profundă a diversității muzicale din Europa, încurajând în același timp dezvoltarea abilităților de ascultare, recunoaștere a melodiilor și a instrumentelor muzicale, dar și familiarizarea cu elemente de istorie muzicală.

La fiecare destinație, participanții au avut parte de provocări muzicale care să le testeze cunoștințele și abilitățile: ascultarea unor fragmente muzicale și identificarea genului sau a țării de origine. De exemplu, ascultând un fragment din „Lacul lebedelor” al lui Tchaikovsky, participanții vor trebui să răspundă dacă aceasta provine din Rusia sau altă țară. Apoi, participanții trebuie să ghicească ce instrument muzical este auzit (de exemplu, vioara pentru muzica clasică germană, chitara flamenco pentru Spania) sau a identifica artiști contemporani sau compozitorii celebri (Beethoven, Chopin, Vivaldi, etc.) și a înțelege influența acestora asupra muzicii europene.

Jocul ar putea fi transformat într-o aplicație mobilă, cu un design atractiv care include animații și sunete, fapt experimentat în Muzeul Muzicii din Budapesta. Aceasta ar putea avea și opțiuni de multiplayer pentru a stimula competiția între echipe.

Un alt joc intercultural de tip quiz din mobilitatea Erasmus a inclus întrebări care a comparat aspecte ale culturilor din România și Ungaria, accentuând diferențele și asemănările dintre cele două țări. Acest tip de quiz ar putea ajuta participanții să învețe mai multe despre obiceiuri, tradiții, istorie, limbă și viața de zi cu zi din ambele țări.

Iată câteva exemple de întrebări pentru un astfel de joc intercultural:

1. Care este capitala Ungariei? Cu variante de răspuns a,b,c,d. Răspuns corect: a) Budapesta
2. Care este limba oficială a Ungariei? Cu variante de răspuns a,b,c,d. Răspuns corect: b) Maghiară
3. Cum se numește moneda oficială a Ungariei? Cu variante de răspuns a,b,c,d. Răspuns corect: b) Forint
4. Ce zonă din Ungaria este renumită pentru băile termale? Cu variante de răspuns a,b,c,d. Răspuns corect: c) Budapesta (orașul are băi termale celebre precum Széchenyi și Gellért).

Atelierele de gătit pentru elevii nevăzători au un rol extrem de important în dezvoltarea abilităților de viață independentă. Aceste activități au fost desfășurate în mobilitatea Erasmus în parteneriat cu elevii noștri și nu doar că le-a oferit ocazia de a învăța cum să își pregătească propriile mese, dar a contribuit și la dezvoltarea unor abilități esențiale, cum ar fi autonomia, încrederea în sine, gândirea critică și rezolvarea problemelor.

1. Dezvoltarea autonomiei : elevii nevăzători învață cum să pregătească mese fără ajutorul unui ghid vizual. Acest lucru le permite să fie mai independenți în viața de zi cu zi, să-și gestioneze alimentația și să își pregătească mâncarea pentru sine sau pentru familie.

2. Îmbunătățirea abilităților senzoriale: gătitul implică utilizarea unui spectru larg de simțuri, iar pentru elevii nevăzători, simțurile rămase (auzul, mirosul, atingerea) devin extrem de importante, ei pot să-și perfecționeze abilitățile senzoriale, să recunoască mirosurile, gusturile, texturile și sunetele care le pot ajuta să creeze preparate delicioase și să identifice etapele de gătire. De exemplu, ei pot învăța cum să recunoască când un aliment este bine gătit sau când o bucată de carne este suficient de fragedă, folosind doar atingerea și mirosul.
3. Dezvoltarea abilității de organizare și planificare: gătitul necesită o planificare atentă: selectarea ingredientelor, citirea rețetelor (cu ajutorul tehnologiei adaptate pentru nevăzători), și coordonarea timpilor de gătire, exersând abilitățile de organizare și management al timpului. Concret, ei învață să facă liste de cumpărături, să își stabilească pașii într-un proces de gătire și să își gestioneze resursele (cum ar fi ingredientele și ustensilele), aspecte care sunt esențiale și în alte domenii ale vieții lor.
4. Autocunoaștere și dezvoltare personală, dezvoltarea încrederii în sine , integrare sociala : gătitul ajută elevii nevăzători să înțeleagă mai bine ce le place să mănânce și ce abilități au, creând astfel o oportunitate pentru auto-descoperire., iar gătitul în grup le permite integrare în comunitate prin îmbunătățirea abilităților sociale.
5. Familiarizarea cu tehnologia adaptativă : atelierele de gătit pentru elevii nevăzători pot include utilizarea unor tehnologii adaptative, precum aplicații de telefon care citesc rețete sau dispozitive care le permit să navigheze prin bucătărie în siguranță. Aceste instrumente ajută la creșterea eficienței și la eliminarea barierelor legate de deficiența de vedere.
6. Îmbunătățirea sănătății și alimentației : participând la atelierele de gătit, elevii nevăzători pot învăța despre importanța alimentației echilibrate și pot dezvolta abilități de preparare a unor mese sănătoase.

Concluzie

Mobilitățile Erasmus+ sunt esențiale pentru elevii cu dizabilități vizuale și locomotorii, oferindu-le nu doar acces la educație de calitate într-un cadru internațional, dar și posibilitatea de a-și construi un viitor mai bun. Aceste experiențe nu doar că ajută la dezvoltarea lor academică, ci contribuie și la creșterea încrederii în sine, la autonomizarea acestora și la integrarea într-o societate mai tolerantă și mai incluzivă. Mai mult, mobilitățile Erasmus aduc beneficii semnificative pe plan personal, profesional și social, promovând diversitatea și schimbul cultural, și oferind exemple de succes care pot inspira alți tineri cu dizabilități.

POSIBILITĂȚI DE COLABORARE ȘI INCLUZIUNE PRIN PROGRAMUL ERASMUS+ PENTRU ELEVII CU NEVOI EDUCATIVE SPECIALE

psih. Cîrnu Ana-Maria,
C.Ș.E.I. „Dumitru Ciumăgeanu”, Timisoara

La finalul lunii noiembrie 2024, am avut oportunitatea de a participa, în perioada **27–29 noiembrie**, la **seminarul de contact Erasmus+** cu tema: „Ce oportunități există pentru instituțiile școlare și specializate care lucrează cu elevi cu nevoi speciale?” („*Quelles possibilités pour les établissements scolaires et spécialisés travaillant avec des élèves à besoins spécifiques/besoins éducatifs particuliers?*”).

Evenimentul s-a desfășurat într-un cadru european, reunit sub egida cooperării europene, și a oferit participanților oportunitatea de a explora direcțiile de dezvoltare și sprijin dedicate educației incluzive.

1. Contextul participării

Pe parcursul celor trei zile de activități intense, am avut ocazia să ne prezentăm, să cunoaștem profesioniști din domeniul educației din diferite țări europene și să asistăm la sesiuni de informare, schimburi de bune practici și ateliere de lucru colaborativ.

- **27 noiembrie 2024:** am participat la deschiderea oficială a evenimentului, moment în care participanții s-au prezentat și au asistat la spectacolul de bun venit intitulat „**Kevin**”, o reprezentare artistică cu puternic impact emoțional, ilustrând problematica incluziunii și a acceptării diferenței.
- **28 noiembrie 2024:** zi dedicată prezentării **oportunităților Erasmus+** pentru școlile care lucrează cu elevi cu **nevoi educative speciale (NES)**. Au fost dezbătute provocările comune

întâlnite în practica educațională, dar și soluțiile oferite de cadrele legislative europene. În a doua parte a zilei, am participat la sesiuni interactive care au vizat:

- prezentarea platformei **eTwinning** și a rolului său în sprijinirea incluziunii;
 - explicarea conținutului **Kit-ului pentru lansarea proiectelor Erasmus+**;
 - lucru în echipă pentru elaborarea unor **proiecte viitoare** în domeniul educației incluzive.
- **29 noiembrie 2024:** zi dedicată **împărtășirii de bune practici pedagogice**, în cadrul căreia participanții au prezentat metode inovative aplicate în activitatea cu elevi cu CES.

2. Contribuție proprie

În cadrul **sesiunii de Împărtășire de bune practici pedagogice**, am susținut prezentarea intitulată **„Metoda pedagogică inovativă”**, în care am prezentat metoda creată de mine — **„Cercul povestitorului”**.

Această metodă este **special concepută pentru elevii cu dizabilități multiple**, care se confruntă atât cu dificultăți cognitive, cât și cu limitări în sfera comunicării, relaționării și exprimării emoționale. Scopul principal al metodei este de a crea un cadru structurat și empatic, în care fiecare elev să poată participa activ, în ritmul propriu, la activități de comunicare și exprimare personală.

Această metodă inovativă, „Cercul povestitorului”, are ca și obiective:

- dezvoltarea exprimării verbale și nonverbale;
- stimularea creativității și a imaginației;
- creșterea încrederii în sine;
- consolidarea coeziunii de grup prin ascultare activă și valorizarea fiecărei intervenții.

Metoda se desfășoară într-un format ritualic, predictibil, ceea ce favorizează participarea elevilor cu dificultăți de adaptare și anxietate. Fiecare elev este încurajat, pe rând, să devină „povestitor”, în timp ce colegii devin ascultători activi, susținuți de materiale vizuale, obiecte-simbol sau suporturi senzoriale, adaptate nevoilor specifice ale grupului.

Prezentarea metodei a fost apreciată de ceilalți participanți, în special pentru caracterul ei inovativ, **incluziv, accesibil, replicabil** și, în special, pentru faptul că poate fi folosit pentru elevi cu dizabilități multiple în același timp, în contexte educaționale diverse. A fost subliniată **importanța unor instrumente pedagogice adaptate**, care să permită participarea autentică a tuturor elevilor, indiferent de gradul lor de funcționare sau de dizabilitățile asociate.

3. Reflecții și perspective

Participarea la acest seminar a reprezentat o experiență de învățare valoroasă, atât prin prisma conținutului teoretic, cât și a interacțiunilor cu profesioniști din alte sisteme educaționale. Am identificat o serie de direcții pe care le consider prioritare în activitatea profesională viitoare:

Inițierea unui proiect Erasmus+ în cadrul instituției noastre, axat pe formarea cadrelor didactice și schimburi de bune practici privind incluziunea școlară;

Promovarea participării elevilor cu CES la activități de mobilitate internațională, însoțiți și susținuți adecvat;

Crearea unui grup de lucru transnațional pentru elaborarea de materiale educaționale adaptate, inspirate din metode inovative, precum este lucrarea prezentată de mine în cadrul acestui simpozion- „Cercul povestitorului”.

4. Concluzii

Seminarul Erasmus+ a confirmat faptul că incluziunea este un proces continuu, care necesită implicare, colaborare și deschidere. Prin proiectele Erasmus+, școlile din întreaga Europă pot să îmi extindă orizonturile, să învețe unele de la altele și să ofere elevilor lor — indiferent de nevoile lor — o educație de calitate, ancorată în valori europene: solidaritate, diversitate, echitate.

Într-o lume aflată în continuă schimbare, educația incluzivă nu mai este o opțiune, ci o necesitate. Iar Erasmus+ ne oferă instrumentele și partenerii potriviți pentru a construi împreună o școală a tuturor.

De asemenea, consider că aceste proiecte ar trebui incluse și promovate în cadrul Centrelor Școlare pentru Educație Incluzivă din Timișoara și din întreaga Românie, pentru a asigura un impact sustenabil și o diseminare extinsă a bunelor practici dezvoltate în contexte europene.

BUNE PRACTICI DIN ȘCOLILE EUROPENE

**profesor Condescu Lucia,
Școala Profesională Specială Buziaș**

Școlile europene reprezintă un model de excelență în educație, promovând valori precum incluziunea, inovația și colaborarea. În cadrul acestora, s-au implementat numeroase practici eficiente care pot servi drept exemple pentru alte sisteme educaționale.

În această lucrare voi evidenția câteva dintre cele mai bune practici din școlile europene și impactul lor asupra procesului de învățare.

Un aspect caracteristic al școlilor europene este promovarea învățării active, prin proiecte și activități de colaborare. Elevii sunt încurajați să lucreze în echipe, să-și dezvolte abilități de comunicare și să-și asume responsabilitatea pentru propriul proces de învățare.

Această metodă contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a creativității, pregătindu-i mai bine pentru provocările societății moderne.

Școlile europene acordă o atenție deosebită nevoilor individuale ale elevilor. Prin programe de învățare diferențiată și suport specializat, se asigură că fiecare elev primește sprijinul necesar pentru a-și atinge potențialul maxim. Această practică promovează incluziunea și reduce rata de abandon școlar.

Digitalizarea și utilizarea tehnologiei sunt componente esențiale în școlile europene. Platformele online, resursele digitale și instrumentele educaționale interactive fac procesul de învățare mai atractiv și mai eficient. Aceasta facilitează accesul la informație și stimulează autonomia elevilor în procesul de învățare.

Pe lângă competențele academice, școlile europene pun accent pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, precum empatia, gestionarea emoțiilor și rezolvarea conflictelor. Programele de educație civică și activitățile de consiliere contribuie la crearea unui mediu școlar sănătos și sigur.

Parteneriatele dintre școli și comunitate sunt o practică frecvent întâlnită în Europa. Acestea facilitează proiecte comune, stagii de practică și activități de voluntariat, fiind o modalitate de a conecta elevii cu realitatea socială și economică. Astfel, elevii dobândesc experiență practică și înțelepciune civică.

Școlile europene exemplifică o serie de bune practici care contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, inovatori și adaptați la schimbările societății. Învățarea bazată pe proiecte, personalizarea procesului, integrarea tehnologiei, dezvoltarea competențelor socio-emoționale și colaborarea cu comunitatea sunt doar câteva exemple de strategii eficiente. Adoptarea și adaptarea acestor practici în alte contexte educaționale poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra calității învățământului și asupra dezvoltării tinerilor.

În școlile din Portugalia, de exemplu, se utilizează diverse metode didactice pentru a susține procesul de învățare și a face educația mai eficientă și atractivă pentru elevi. Iată câteva exemple de metode didactice utilizate în sistemul educațional portughez:

- Învățarea bazată pe proiecte (Aprendizagem por Projetos): Elevii lucrează la proiecte practice și interdisciplinare, dezvoltând abilități de cercetare, colaborare și rezolvare a problemelor.
- Învățarea cooperativă (Aprendizagem Cooperativa): Elevii învață în echipe, împărțind responsabilități și colaborând pentru atingerea unor obiective comune.
- Metoda Montessori: Folosită în anumite școli, această metodă se concentrează pe autonomia elevului, explorarea materialelor didactice și învățarea individualizată.
- Învățarea prin joc (Aprendizagem por Jogo): În special în învățământul primar, jocurile educaționale sunt utilizate pentru a facilita înțelegerea conceptelor și dezvoltarea abilităților sociale.
- Învățarea digitală și utilizarea tehnologiei: Platforme online, aplicații educaționale și resurse digitale sunt integrate în procesul didactic pentru a stimula interesul și a diversifica metodele de predare.
- Predarea bazată pe discuții și dezbateri: Elevii sunt încurajați să participe activ, să-și exprime opiniile și să argumenteze, dezvoltând gândirea critică.
- Învățarea diferențiată: Adaptarea metodelor și materialelor în funcție de nevoile, interesele și ritmul fiecărui elev pentru a asigura o învățare eficientă.

Aceste metode sunt integrate în curricula națională și adaptate pentru a răspunde diversității elevilor și nevoilor societății moderne din Portugalia.

Metodele didactice reprezintă un element esențial în procesul de învățământ, contribuind semnificativ la dezvoltarea competențelor și abilităților elevilor. În contextul școlilor din Portugalia, se observă o diversitate de abordări pedagogice adaptate nevoilor și specificului elevilor, precum și obiectivelor curriculare.

Metodele didactice utilizate de școlile din Portugalia reflectă o orientare spre învățarea activă, colaborativă și adaptată noilor tehnologii. Prin implementarea acestor strategii, sistemul educațional portughez urmărește să formeze elevi capabili să gândească critic, să colaboreze și să se adapteze la schimbările societale și tehnologice ale epocii moderne. Astfel, diversitatea metodelor didactice contribuie la crearea unui mediu educațional dinamic și performant, orientat spre dezvoltarea integrală a elevilor.

PROIECTELE eTWINNING

**prof. Corcodel Ionela-Luiza,
Școala Gimnazială „Pompiliu Marcea”, Târgu-Jiu**

eTwinning este una dintre acțiunile emblematică ale programului Erasmus + care are ca scop încurajarea școlilor europene să colaboreze folosind tehnologiile informației și comunicațiilor prin furnizarea instrumentelor necesare pentru infrastructura (linie, servicii, asistență). Profesorii înscriși în acțiunea eTwinning sunt invitați să formeze parteneriate și să dezvolte proiecte educaționale de colaborare în orice domeniu, cu cerințele unice de utilizare digitală pentru a-și dezvolta proiectul și să colaboreze cu profesori din alte țări europene.

Proiectele eTwinning m-au atras încă de la început, chiar dacă necesită timp pentru dezvoltarea lor, domeniile de aplicare fiind foarte vaste, am reușit dezvoltarea unor proiecte interesante atât pentru mine cât și pentru elevi în domenii diferite. Ca profesor de limba franceză, eTwinning mi-a facilitat accesul la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din țările europene.

Pentru a spori motivația elevilor mei pentru învățarea limbii franceze, i-am convins pe aceștia să se angajeze în proiecte eTwinning. Unul dintre proiecte, „**Tout le monde sur son 31**”, și-a propus să le arate elevilor că franceza poate fi și distractivă. Cu acest proiect, am dorit să le arăt elevilor că și simplele cunoștințe pe care le dobândesc în clasă pot fi utilizate în activități/acțiuni de limbaj scurt și simplu în interacțiunea cu ceilalți.

„Tout le monde sur son 31” a avut 13 parteneri de proiect din România, Belgia, Portugalia, Italia și Grecia și a avut ca scop dezvoltarea interesului pentru limba franceză și pentru cunoașterea altor țări prin prezentarea frumuseților geografice și culturale de către elevii din fiecare țară care vor învăța despre ceilalți din străinătate. Domeniile implicate au fost: geografie, istorie, istoria culturii, informatică/TIC.

Obiectivele proiectului au fost: dezvoltarea unor competențe, abilități de comunicare în limba franceză, cunoașterea frumuseților culturale și geografice ale țărilor europene implicate în proiect, dezvoltarea unor competențe și abilități de utilizare a calculatorului și a unor aplicații TIC.

Am pus în practică ceea ce s-a învățat în clasă, ceea ce a constituit un factor motivant suplimentar și un stimul. Pentru a ne atinge obiectivul, instrumentele TIC au fost utilizate la maximum, aceste instrumente fiind un mijloc care să permită elevilor să aprecieze limba franceză. Ca abordări pedagogice, s-a folosit învățarea cooperativă și creativă.

În cadrul proiectului, fiecare elev a făcut echipă cu un alt elev partener. Au trebuit să se prezinte scriind un e-mail celuilalt elev din echipa parteneră pentru a se cunoaște. După ce a primit răspunsul partenerului, fiecare elev i-a realizat o prezentare folosind aplicația Flipgrid.

Fiecare elev a desenat/a creat/inventat un logo pentru proiect folosind diferite aplicații digitale. Toți partenerii au ales cele mai bune 3 desene din grupul lor. Am pus fotografiile finaliștilor pe un Twinboard. Fiecare participant a analizat creațiile și apoi a fost organizat un vot folosind un sondaj. Fotografia cu cele mai multe voturi a câștigat concursul și a devenit astfel logo-ul proiectului nostru.

Pentru a prezenta una dintre țările partenere, elevii au trebuit să lucreze împreună la o prezentare PowerPoint (în Google Drive).

Folosind aplicațiile Blabberize sau Talkr, fiecare partener a prezentat o persoană celebră din propria țară (artist/atlet/politician etc.), fără a-și spune numele. Partenerii din alte țări au trebuit să ghicească cine este.

Elevii au făcut prezentări video ale școlii lor, ale orașului lor și ale unei persoane celebre din țara lor și apoi au pregătit chestionare pe care partenerii le-au completat după ascultare.

Folosind aplicațiile Powtoon, Moovly sau Animaker, elevii și-au prezentat rutina zilnică. Cu ajutorul aplicației StoryboardThat, elevii au creat o scurtă bandă desenată pentru a arăta ce urmau să facă în vacanțele de vară.

Elevii au lucrat împreună pentru un scop comun, împărțind materialul și informațiile. Fiecare membru al echipei a fost responsabil pentru activitatea grupului, având un rol bine stabilit, deoarece succesul grupului depinde de succesul fiecăruia dintre membrii săi.

Participarea la acest proiect le-a permis elevilor să experimenteze alt gen de activitate, diferit de cel tradițional, care le-a solicitat implicare, cercetare, investigare, colaborare între ei și comunicare într-o altă limbă. În urma derulării acestui proiect am constatat o îmbunătățire a relațiilor profesor-elev, elevi-elevi, cât și o creștere a procesului de învățare al elevilor, prin realizarea mai multor activități extrașcolare cu elevii cu rol colaborativ.

Fiecare proiect în care am fost implicată a fost apreciat și evaluat de către comisia de evaluare, fiind recompensat cu certificate naționale și europene de calitate. În fiecare am participat la diferite categorii și domenii, având posibilitatea atât de exprimare a ideilor proprii cât de învățare sau chiar experimentare. Recompensarea elevilor a avut și ea o importanță majoră, atât în cadrul orelor, cât și certificatele obținute la finalizarea proiectului.

Participarea la acest tip de proiecte mi-a schimbat viziunea tradițională a învățământului românesc spre un învățământ modern, contribuind la îmbunătățirea perspectivei pedagogice asupra procesului educațional, predarea devenind un demers educativ în cadrul căruia sunt mobilizate resursele clasei de elevi, aceasta fiind motivată permanent să parcurgă procesul instructiv.

Alăturându-se eTwinning, profesorii și alte categorii de personal școlar vor deveni parte a „comunității școlilor din Europa” și vor beneficia de nenumărate oportunități.

Bibliografie/webografie:

ISTRATE, O. et al. (2013), *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*, București: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație.

<https://etwinning.ro/despre-etwinning/>

<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/tout-le-monde-sur-son-31/twinspace>

16. PROIECTUL ETWINNING „COLORFUL WORKSHOP IN THE STREET” - O CALE SPRE CREATIVITATE, LIBERTATE ȘI ÎNVĂȚARE ACTIVĂ

**prof. Cozma Alexandra Mariana,
Grădinița cu P.P. „Prichindelul Istet”, Turda**

În cadrul procesului educațional modern, dezvoltarea creativității, a abilităților de exprimare și a gândirii critice sunt esențiale pentru formarea unor copii activi, încrezători și fericiți. Pornind de la aceste valori, proiectul eTwinning „Colorful Workshop in the Street” a fost implementat în grupa mare, pe parcursul anului școlar 2024–2025, cu scopul de a oferi preșcolarilor contexte de învățare variate, captivante, în aer liber și în strânsă legătură cu viața reală.

Viziunea proiectului

Proiectul a avut la bază ideea unei educații integrate, libere, care încurajează exprimarea autentică a copiilor și acumularea de experiențe relevante prin activități desfășurate în spații deschise – curtea grădiniței, strada, parcul, cartierul. Viziunea noastră a fost de a contribui la formarea unor copii:

- creativi și expresivi;
- implicați și activi în viața comunității;
- capabili să gândească și să rezolve probleme;
- fericiți, curioși, conectați cu natura și cu ceilalți.

Obiectivele activităților

1. Stimularea creativității prin ateliere de arte plastice, muzică și teatru desfășurate în aer liber.
2. Dezvoltarea abilităților de comunicare și exprimare prin jocuri de rol, dramatizări și activități colaborative.
3. Formarea gândirii logice și a spiritului de observație prin jocuri matematice și experimente științifice în natură.
4. Consolidarea unei atitudini pozitive față de mediu prin activități de ecologizare și zile tematice dedicate Pământului și animalelor.
5. Încurajarea participării active a copiilor în contexte reale de învățare.

Activități desfășurate

Pe parcursul anului școlar, am desfășurat o serie de ateliere tematice în aer liber, adaptate vârstei și intereselor copiilor. Printre acestea s-au numărat:

- Ateliere de artă – pictură pe asfalt, colaje din frunze, creații cu materiale naturale.
- Teatru stradal pentru copii – jocuri de improvizație, marionete, mini-spectacole jucate de copii în curtea grădiniței.
- Muzică în aer liber – dans creativ, percuție cu obiecte reciclabile, cântece de grup în curte sau în parc.
- Matematică în natură – jocuri cu forme, culori, numerație și comparații între elemente din mediul înconjurător.
- Ateliere de știință – experimente simple (curcubeul în pahar, vulcanul din oțet și bicarbonat), explorarea texturilor și reacțiilor naturale.
- Ecologizare și Ziua Pământului – colectare selectivă, curățarea curții grădiniței, plantare de flori și copăcei.
- Ziua animalelor – jocuri, desen, discuții despre protejarea necuvântătoarelor și despre responsabilitatea față de ele.
- Atelier de bucătărie creativă – prepararea de gustări sănătoase, decorare de biscuiți sau sandvișuri „vesele”.

Proiectul a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării copiilor din grupa mare, observabil atât în comportamentul lor cât și în nivelul de implicare în activități. Printre cele mai importante rezultate putem menționa:

- o creștere vizibilă a încrederii în sine și a exprimării libere;
- dezvoltarea colaborării și a empatiei în lucrul în echipă;
- creșterea curiozității față de mediul înconjurător și față de modul în care lucrurile funcționează;
- o atitudine pozitivă față de învățare, asociată cu bucurie, joacă și descoperire.

Proiectul eTwinning „Colorful Workshop in the Street” s-a dovedit a fi o experiență educațională valoroasă, care a susținut dezvoltarea armonioasă a copiilor din grupa mare prin activități practice, interdisciplinare și ancorate în realitate. Credem cu tărie că educația timpurie trebuie să fie vie, colorată și conectată la lume – exact așa cum a fost acest proiect.

Ne propunem să continuăm și să extindem acest tip de activități și în anii următori, pentru a forma generații de copii activi, implicați și fericiți.

Câteva fotografii din timpul activităților:

17. TURNUL PRIETENIEI-LECȚIE DE TERAPIE OCUPAȚIONALĂ INSPIRATĂ DIN MOBILITATEA ERASMUS+ BARCELONA 2024

Crăciun Harieta Simona,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

Contextul internațional și sursa de inspirație

În perioada 12-16 februarie 2024, în cadrul mobilității Erasmus+ desfășurate la Barcelona, am participat la cursul internațional „Creating our own Eco-Schools” (în proiectul Erasmus+2023-1-RO01-KA121-SCH-000125519). Una dintre activitățile propuse în cadrul atelierelor a fost o provocare creativă și colaborativă: realizarea unei structuri cât mai înalte și stabile folosind exclusiv spaghetti crude și marshmallow. Exercițiul a vizat stimularea gândirii strategice, a colaborării și a abilităților de rezolvare a problemelor în contexte educaționale ecologice. Această activitate a avut un puternic impact formativ și mi-a oferit inspirația pentru transpunerea sa într-un mediu adaptat elevilor cu C.E.S., într-o formă terapeutică, senzorială și ecologică.

Adaptarea activității pentru copiii cu C.E.S.

Pornind de la această experiență, am conceput o activitate adaptată în cadrul lecțiilor de terapie ocupațională, destinată elevilor cu cerințe educaționale speciale. Am păstrat esența construcției prin colaborare, dar am înlocuit materialele procesate cu unele naturale, accesibile, sigure și stimulative senzorial. Așa a luat naștere lecția „Turnul prieteniei din crenguțe și fructe uscate” în care elevii sunt încurajați să coopereze, să aleagă simboluri, să exploreze senzorial materialele naturale, să-ți dezvolte autonomia personală în context ludic și ecologic.

Materialele utilizate precum crenguțe subțiri de alun/salcie, fructe uscate moi (prune, curmale, smochine, caise), pietricele/scoici pictate cu expresii faciale, frunze mari pentru diplome, sunete ambientale (cântece de păsărele, sunetul vântului, apei) au fost alese atât pentru valoarea lor ecologică, cât și pentru capacitatea de a stimula explorarea tactilă, coordonarea motrică și exprimarea emoțională.

Competențele specifice pe care le-am vizat au fost:

- Dezvoltarea motricității fine prin manipularea elementelor naturale
- Coordonarea ochi-mână în contexte de lucru cooperativ
- Dezvoltarea cooperării și comunicării interpersonale
- Exprimarea emoțională prin obiecte simbolice (pietricele, scoici, frunze)
- Participarea activă și conștientă la o sarcină comună
- Promovarea respectului față de natură prin utilizarea responsabilă și creativă a resurselor
- Utilizarea materialelor naturale în scop expresiv și creativ

Obiectivele operaționale ale lecției sunt:

O1: Să exploreze senzorial materiale naturale

O2: Să identifice 2-3 materiale naturale prin atingere și denumire

O3: Să coopereze cu un coleg sau adult pentru realizarea unei construcții din materiale naturale

O4: Să exprime simbolic un sentiment prin alegerea unui element pictat cu o expresie facială

O5: Să îmbine materialele naturale pentru a crea o construcție stabilă

Strategia didactică

Tipul lecției: aplicativă, cu elemente de dezvoltare personală și terapie senzorială

Durata. 45 de minute

Forme de organizare: individual, frontal, pe perechi

Locul desfășurării: sala de clasă/spațiu cu acces la natură

Nivelul de școlarizare: elevii din ciclul primar

Metode și procedee didactice:

- Explicația, demonstrația (modelul de construcție și utilizarea materialelor)
- Conversația euristică (întrebări stimulative despre ce simbolizează fiecare element)
- Exercițiul practic (manipularea materialelor și construcția)
- Jocul de rol simbolic (atribuirea unei semnificații personale construcției)
- Relaxarea ghidată (la finalul activității pentru integrarea emoțională)

- Recompensa afectivă și simbolică (diplome, frunze simbolice)

Desfășurarea lecției

- **Momentul organizatoric (2 minute):** salutul, așezarea în perechi, pregătirea materialelor
- **Captarea atenției (5 minute):** prezentarea sursei de inspirație (fotografia din Barcelona), prezentarea unui model fizic, compararea materialelor prin explorarea senzorială a acestora
- **Anunțarea temei și a obiectivelor (3 minute):** explicarea sarcinii (construirea unui turn simbolic al prieteniei din materiale naturale) și comunicarea obiectivelor (să identifice materiale naturale, să coopereze cu colegul de echipă, să exprime simbolic un sentiment prin alegerea unui element natural pictat cu acel sentiment). Anunțarea acestora va fi făcută într-un limbaj adaptat și cu suport vizual, prin utilizarea pictogramelor reprezentative.
- **Activitatea propriu-zisă (25 minute):** elevii construiesc în perechi, încurajați să coopereze și să aleagă simbolurile reprezentative pentru construcția lor (profesorul le oferă pietricele și scoici cu simbolurile pictate, elevii și-l aleg pe cel reprezentativ pentru starea lor emoțională). Profesorul dirijează activitatea acestora și oferă sprijin individual și diferențiat.
- **Prezentarea produsului finit (5 minute):** fiecare echipă își prezintă construcția și simbolul ales. Se acceptă orice formă de exprimare, inclusiv nonverbală.
- **Evaluare și relaxare (5 minute):** activitate de respirație, recapitulare și feedback verbal, înmânarea simbolică a „frunzei prieteniei” și a diplomelor. Profesorul poate utiliza și o fișă de evaluare a obiectivelor lecției pentru fiecare elev.

Întreaga activitate se va desfășura într-un mediu ambiental relaxant, pe fond muzical de relaxare cu sunete de păsărele, de vânt și de ape.

Considerăm că această activitate aduce beneficii multiple pentru copiii cu cerințe educative speciale precum:

- ✚ Antrenează motricitatea fină și coordonarea oculo-motorie
- ✚ Crește implicarea afectivă și colaborarea în perechi
- ✚ Stimulează percepția senzorială și exprimarea simbolică
- ✚ Reduce comportamentele de evitare și anxietatea
- ✚ Promovează respectul, toleranța și interacțiunea pozitivă
- ✚ Dezvoltă imaginația și crește stima de sine
- ✚ Promovează respectul pentru natură și utilizarea responsabilă a elementelor naturale în crearea de noi produse.

Prin acest proiect se urmărește nu doar atingerea unor obiective de învățare, ci și cultivarea bucuriei participării, a spiritului comunitar și a conștiinței ecologice , alinierea la principiile educației sustenabile și a pedagogiei centrate pe elev.

Astfel de activități nu sunt doar jocuri, ci chiar veritabile intervenții terapeutice și educative, cu rol profund în dezvoltarea integrală a copilului. Ele creează un mediu sigur, cald și incluziv, în care fiecare copil se poate exprima, dezvolta și conecta autentic.

18. MOTIVATION UP!

prof. Crețu Brândușa Anemarie,
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Tg. Neamț

În perioada 8-12 mai 2023 am participat în cadrul proiectului Erasmus + la cursul de formare Motivation Up! care a avut loc la Sevilla, Spania. Acest curs și-a propus să ne arate noi metode de creștere a motivației pentru învățare, metode care să atragă copiii către școală și care să îi facă descopere singuri răspunsurile la problemele date.

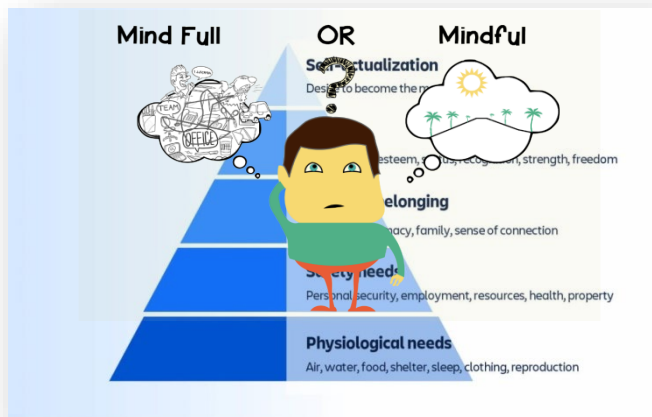
Am învățat că a spune că nu se poate este ușor, dar satisfacția de a face un lucru care pare imposibil sau de a rezolva o problemă cu dificultate ridicată este uriașă! Așadar, haideți să renunțăm la acel NU din expresia NU POT și vom rămâne cu verbul POT! Și acesta este primul pas spre rezolvarea problemei!

Am învățat, și am exersat chiar noi, că învățarea prin descoperire oferă o retenție mult mai bună, că te implică mult în procesul cunoașterii și îți dă satisfacția unui lucru reușit. Cursul a fost astfel structurat încât să ne permită să verificăm și să punem în practică achizițiile zilei anterioare, așadar două zile din cinci au fost zile de lucru în teren. Am vizitat, am învățat, am lucrat în echipă, am descoperit locuri și fapte la care vizitatorul comun al Sevillei nu are acces, am învățat cuvinte și expresii de bază în limba spaniolă interacționând cu localnicii, am degustat împreună cu lectorul nostru preparatele specifice, am fost puși în situații de a rezolva probleme diverse prin orice mijloace.

Am stabilit o piramidă a nevoilor umane în care la bază avem nevoile fiziologice , apoi nevoia de siguranță, nevoia de apartenență la un grup, apoi stima, stima de sine și respectul și în cele din urmă dorința de a deveni cea mai bună versiune a ta.

Am discutat și am aprofundat diferențele dintre Mind Full (minte plină) și Mindful (atent, empatic) , am lucrat mereu în echipe dar am schimbat coechipierul astfel încât, la sfârșitul cursului am devenit prieteni.

- Relaxation techniques
- Background music
- White noise
- Colouring
- Simple touch

Acest lucru ar trebui experimentat și în școlile noastre, ar trebui tot mai mult și mai des să ieșim din chingile rigide ale învățământului clasic ce ne reține în clase, să ne scuturăm de metodele învechite care pun accent pe memorare și să dăm frâu liber imaginației, învățării prin descoperire și prin cooperare, să încurajăm inițiativele elevilor noștri, să îi motivăm și ei vor privi altfel învățarea, vor fi atrași să se implice în rezolvarea problemelor, ceea ce duce implicit la învățare și dezvoltare personală.

Așadar, **MOTIVATION UP!**

19. ERASMUS+ - METODE ȘI MODELE DE SUCCES

**Prof. Datcu Georgiana-Andreea,
Grădinița Scufița Roșie, București, Sector 4**

Programul Erasmus+ reprezintă unul dintre cele mai de succes instrumente ale Uniunii Europene pentru sprijinirea educației, formării, tineretului și sportului. Acesta contribuie la dezvoltarea personală și profesională a participanților și promovează valori precum incluziunea, cooperarea interculturală și cetățenia activă. Participarea la proiectele Erasmus+ nu este doar o experiență academică, ci și o oportunitate de a învăța prin metode moderne și inovatoare, alături de parteneri internaționali.

În cadrul participării mele la cursuri Erasmus, m-am implicat activ în activități centrate pe **tematica incluziunii**. Această temă este deosebit de importantă, mai ales într-un context educațional dinamic, unde diversitatea trebuie înțeleasă, acceptată și valorificată. În continuare, voi prezenta câteva metode, modele de succes și bune practici învățate și aplicate în timpul cursurilor.

Una dintre caracteristicile esențiale ale programului Erasmus+ este utilizarea unor metode moderne și participative de predare și învățare. În cadrul cursurilor la care am participat, au fost utilizate următoarele metode:

- **Învățarea prin cooperare (Cooperative Learning):** Se lucrează în grupuri eterogene, fiecare participant având un rol activ. Această metodă sprijină incluziunea, pentru că fiecare contribuție este valorizată, indiferent de nivelul de pregătire sau de origine culturală.
- **Educația non-formală:** Activități interactive, cum ar fi jocurile de rol, studiile de caz, teatrul forum, și dezbaterile au fost folosite pentru a încuraja exprimarea liberă și învățarea prin experiență. Acestea s-au dovedit foarte eficiente în dezvoltarea empatiei și a conștiinței sociale.
- **Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning):** Participanții au fost încurajați să dezvolte mini-proiecte în echipă, cu scopul de a găsi soluții la provocări legate de incluziunea socială. Acest tip de învățare sprijină gândirea critică și colaborarea interculturală.
- **Metoda „world café” și atelierele de tip open space:** Aceste metode participative au oferit spațiu pentru exprimarea ideilor și generarea unor soluții creative, contribuind la implicarea activă a tuturor participanților.

Cursurile Erasmus+ la care am participat s-au axat pe **tematica incluziunii în educație**, abordând subiecte precum diversitatea în sala de clasă, integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, combaterea discriminării și promovarea unei culturi a respectului.

Printre aspectele esențiale învățate se numără:

- Importanța adaptării conținutului educațional pentru a fi accesibil tuturor elevilor;
- Necesitatea folosirii unui limbaj incluziv;
- Construirea unui climat școlar pozitiv prin colaborare între profesori, elevi și părinți;
- Rolul mentoratului și al activităților extracurriculare în procesul de incluziune.

Această experiență m-a ajutat să conștientizez nevoia de a crea un mediu de învățare deschis și sigur, în care fiecare elev să se simtă valorizat și susținut. De asemenea, am învățat cum să implementez activități diferențiate și cum să colaborez eficient cu colegi din alte țări pentru a schimba bune practici.

În cadrul cursurilor Erasmus+ au fost prezentate și discutate mai multe **exemple de bune practici** implementate în diferite țări europene:

1. **Proiectul „Schools for All” (Grecia)** – un program dedicat integrării copiilor migranți în școli publice, prin cursuri de limba greacă, consiliere psihologică și ateliere interculturale.
2. **Inițiativa „Peer Education” (Italia)** – elevii mai mari sunt pregătiți pentru a deveni mentori ai colegilor mai mici sau ai elevilor nou-veniți. Acest model contribuie la integrarea mai rapidă și la reducerea sentimentului de izolare.
3. **Ateliere de artă pentru incluziune (Spania)** – folosirea artei vizuale, a muzicii și a teatrului ca metode de exprimare și integrare a copiilor cu dizabilități sau provenind din medii dezavantajate.
4. **Proiecte de parteneriat strategic între școli (România – Finlanda)** – schimburi de experiență între profesori și elevi, în care sunt prezentate metode alternative de predare și strategii de sprijin individualizat.

Participarea la programul Erasmus+ a fost o experiență transformatoare, atât la nivel profesional, cât și personal. Am învățat metode moderne de predare, modele eficiente de incluziune și am avut ocazia de a colabora cu educatori din alte țări europene. Toate aceste aspecte m-au ajutat să devin un cadru didactic mai empatic, deschis și pregătit să răspundă provocărilor din educația contemporană.

Programele Erasmus+ nu doar formează profesori mai buni, ci și contribuie la formarea unei comunități educaționale europene unite prin valori comune. Incluziunea nu este doar un obiectiv, ci un proces continuu în care fiecare pas contează – iar Erasmus+ este unul dintre cele mai importante instrumente pentru acest demers.

Bibliografie:

1. European Commission. (2022). *Inclusive Education and Erasmus+: Fostering Inclusion and Diversity in Education and Training*. Brussels.
2. Council of Europe. (2016). *Competences for Democratic Culture: Living together as equals in culturally diverse democratic societies*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
3. Cuciș, C. (2018). *Educația incluzivă. Dimensiuni teoretice și aplicative*. Iași: Editura Polirom.

20. „Outdoor education to promote environmental and social inclusion values” Programul Erasmus + ,Tenerife, Spania Metodologia „TORE”

**Prof. Dăescu Iasmina,
Colegiul Național Bănățean Timișoara**

Metodologia „TORE”. Experiențe din Tenerife: educație în aer liber pentru o lume mai incluzivă și sustenabilă.

În luna februarie, anul 2025, doi profesori ai Colegiului Național Bănățean Timișoara au participat la cursul de formare “Outdoor education to promote environmental and social inclusion values”, desfășurat în cadrul proiectului Erasmus + nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-00022778, în spectaculoasa insulă Tenerife, Spania. Această mobilitate face parte din programul Erasmus + , proiectul 2024-1-RO01-KA121-SCH-000227781, coordonat de d-na profesor Florina Ianculescu.

Ce înseamnă educația în aer liber? Ei bine, nu e vorba doar despre mutarea lecțiilor afară, ci despre o schimbare completă de perspectivă – una care pune accent pe creativitate, colaborare, incluziune și conexiunea autentică cu natura. Învățarea a avut loc printre copaci, vârfuri vulcanice și grădini terapeutice unde profesorii au descoperit cum metodele nonformale, jocurile în natură și tehnicile de tip gamification pot transforma complet modul în care copiii învață: se distrează, dar devin mai conștienți de frumusețea și fragilitatea mediului înconjurător. Grădina AFES Mental Health, un spațiu dedicat persoanelor cu nevoi speciale, a evidențiat o modalitate practică de a utiliza natura ca formă de terapie, educația în aer liber fiind un instrument puternic de incluziune socială. Învățăm din natură – pentru oameni și planetă În Parcul Național Teide, am aplicat metodologia “TORE” prin care am explorat biodiversitatea și etica în relația cu natura, într-o sesiune magică de observare a stelelor, unde storytelling-ul și gândirea imaginativă au dat viață cerului nopții. Vizita la ferma de permacultură El Mato Tinto a adus în prim-plan idei legate de sustenabilitate, agricultură ecologică și economie circulară, o lecție practică despre cum putem construi o lume mai echitabilă și echilibrată – începând din grădina proprie. O mobilitate care schimbă perspectiva Într-o lume în care educația trebuie să răspundă provocărilor legate de schimbări climatice, diversitate și incluziune, astfel de inițiative devin nu doar utile, ci esențiale.

A fost abordată permanent și importanța multidisciplinarității și a incluziunii, a muncii în echipă. Activitățile au urmărit și creșterea gradului de conștientizare a dascălilor cu privire la diversitate și durabilitate

Tehnicile de educație în aer liber prezentate de către formatori, cu ocazia deplasării în Parcul Național Anaga, au fost un model de urmat, care are cu siguranță un impact asupra creșterii conexiunii elevilor cu natura, precum și asupra stimulării motivației acestora de a proteja mediul înconjurător. Creativitatea în învățare, bazată pe joc în aer liber, gamification, tehnicile de mediu Yincana au stat la baza tuturor activităților desfășurate.

Prezentările practice în grădina AFES Mental Health, organizație care sprijină persoanele cu nevoi speciale, au demonstrat beneficiile terapeutice ale naturii pentru elevii cu mai puține oportunități, fiind un model de utilizare a educației în aer liber și a durabilității pentru incluziunea socială.

Excursia culturală în natură, în Parcul Național Teide, a fost organizată prin aplicarea metodologiei "TORE", care abordează organizarea de excursii în aer liber, cu accent pe biodiversitate și protecția mediului, a eticii în natură. O îmbinare a legendelor locale cu tehnicile dramatice în predarea în aer liber au contribuit semnificativ la reușita activității, stârnind interesul cursanților de a aplica tehnicile prezentate la nivelul claselor pe care le coordonează. Finalul acestei activități a culminat cu observarea stelelor noaptea, un spectacol deosebit în zona vulcanului Teide, atenția publicului fiind captată din nou prin tehnici de lucru precum storytelling, observarea dirijată și gândire imaginativă.

Vizita la ferma de permacultură El Mato Tinto, cu 27 de ani de experiență de lucru în permacultură și incluziune socială, a facilitat observarea permaculturii aplicate agriculturii, grădinăritului, bio-construcțiilor, apei. Au fost abordate noțiuni legate de management și economie circulară, toate aceste

abordări fiind puse la dispoziția cursanților prin "Ghidul de instruire în permacultură", elaborat prin programul PERMIND.

La finalul cursului au fost validate rezultatele învățării prin înmânarea certificatelor tuturor participanților.

Prin participarea la această mobilitate, cadrele didactice au beneficiat de oportunitatea de a experimenta noi abordări ale educației formale și nonformale, în condițiile în care, în ultima perioadă, se pune mult accent în educarea tinerilor pe protecția mediului, biodiversitate, pe schimbările climatice și nu în ultimul rând pe incluziunea socială.

21. IMPORTANȚA EDUCAȚIEI OUTDOOR ÎN ACTIVITĂȚILE EDUCAȚIONALE SPECIFICE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

**prof. pt. înv. Primar, Desculțu Iuliana – Adriana
Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”, Roșiorii de Vede**

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Caracteristicile cheie ale educației outdoor:

- oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;

- reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei 4 pereți ai unei săli de clasă” poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

- facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens – educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod usual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;

- contribuie la dezvoltare personală atât a celor care o aplică, cât mai ales a elevilor;

- facilitează dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Aspecte practic-aplicative de realizare a educației outdoor

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic (cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește experiențial-*Înveți cu creierul, mâinile și inima!*.

În cadrul domeniului Limbă și comunicare, la clasa pregătitoare și chiar la clasa I, în funcție de nivelul vârstei, activitățile se pot ține în aer liber și pot îmbrăca diferite modalități de realizare:

- punerea în scenă a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – putem solicita elevilor să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătim elevii pentru activitate cu o zi înainte, sprijinim elevii în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic) - activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsăm elevii să fie spontani, ei se vor gândi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze);

- identificăm anumite elemente naturale cu care elevii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze;
- începem o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajați elevii să continue povestea - poveste cu început dat;
- încurajăm elevii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, preșcolarii, elevii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- se poate aduna o gramadă de pietre din care învățătorul și fiecare elev își vor alege câte una. Se compară piatra aleasă cu cea a copiilor – cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, se desenează cu creta (la școală) semnele „<, >, =” a pentru a exemplifica;

- în curtea școlii copiii sunt puși să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv;

- se poate măsura curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

Există o serie de programe de educație outdoor care pot fi utile în diferite contexte și în funcție de nevoile existente/identificate, astfel ca se pot utiliza astfel de programe axate pe sănătate și educație fizică, știința mediului, management și psihologie.

Valorificarea educației outdoor în dezvoltarea emoțională și socială a copiilor - premisă a dezvoltării cognitive

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.

Nevoia de a se simți respectat – derularea de diferite activități în aer liber incurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o formă de învățare organizată și structurată, astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor elevilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un elev poate primi sarcina de a curăța pomii, un elev are sarcina de a uda florile – este important însă ca, prin comunicarea cu elevul, profesorul să-i însușească sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca elevii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru elevi, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul cuvenit acestor nevoi indiferent de vârsta *elevului*.

Participarea la activitățile de formare din cadrul proiectelor care au ca tematică educația outdoor ar oferi oportunitatea de a înțelege acest fenomen nou, de a-l aprofunda și implementa cu succes în curriculara școlară chiar și fără existența unor norme ale Ministerului Educației Naționale. Procesul de învățare a modului de abordare al acestui tip de educație este unul benefic, necesitând un management de timp pentru a putea fi implementat cu succes și pentru a putea da rezultatele pe care le dorim.

Concluzii:

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, trainer, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne săracită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga din afara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Cucoș C, decembrie 2012, *Doxologia*,
2. Ionescu M. , Radu I. (coord), 2001, *Didactica Modernă*, Cluj Napoca, Editura Dacia,
3. Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

22. CĂLĂTORIA PROFESORULUI ÎNSPRE SINE ȘI CĂTRE CELĂLALT FORMAREA PROFESIONALĂ PRIN EXPERIENȚA ERASMUS

Prof. Dogaru Daniela
C.Ș.E.I. „Paul Popescu Neveanu”, Timișoara

Motto:

„Călătoria adevărată a descoperirii nu constă în a căuta noi peisaje, ci în a avea noi ochi.” – *Marcel Proust*

Există momente în viața unui cadru didactic în care sala de clasă devine un cer deschis. În acele momente, tabla nu mai este o limită, ci o fereastră către alte orizonturi. Experiența Erasmus este una dintre aceste ferestre – larg deschise spre idei, culturi, metode, oameni. Este mai mult decât o oportunitate de formare. Este o călătorie inițiativă, o reconstrucție a identității profesionale în lumina diversității și a schimbului intercultural.

Acest eseu liric nu își propune doar să argumenteze contribuția experienței Erasmus la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, ci să traducă în cuvinte acea emoție profundă pe care o trăiește educatorul care, învățând din alte sisteme, învață de fapt despre sine, despre rolul său, despre școală ca spațiu viu al devenirii umane.

Trăim vremuri în care profesorul nu mai poate rămâne ancorat doar în metodele și strategiile învățate în facultate sau la cursurile de formare tradiționale. În fața generațiilor fluide, conectate la informație și schimbare, cadrul didactic are nevoie de o formare vie, adaptabilă, modelată de contactul cu realități diverse.

Erasmus oferă această deschidere. Ieșirea din propria zonă de confort devine o metaforă pentru ieșirea din șabloane, din rutina zilnică, din percepțiile limitative. Contactul cu sisteme educaționale diferite nu este doar o comparație tehnică, ci o experiență de viață. Și cum altfel înveți să fii un profesor mai bun, dacă nu învățând să privești cu ochii celuilalt?

Fiecare drum deschis de Erasmus este, în fond, un pod. Un pod peste granițe, dar și peste propriile temeri, incertitudini sau rigidități. Formarea prin mobilități nu înseamnă doar cursuri și ateliere, ci o metamorfoză profundă – în gândire, în atitudine, în prezență.

Când un profesor participă la un curs structurat Erasmus într-o altă țară, nu se conectează doar la un set de cunoștințe noi. Se reconectează cu propria vocație. De multe ori, realitatea școlii de acasă îl obosește, îl apasă, îl descurajează. Dar într-o sală de formare din Italia, Spania sau Portugalia, înconjurat de profesori din alte colțuri ale lumii, regăsește bucuria meseriei. Redescoperă ce înseamnă să înveți cu pasiune.

Cursurile structurate nu sunt simple momente de instruire. Ele sunt catalizatori de transformare profesională:

- O metodă nouă descoperită la un atelier de educație nonformală devine o scânteie pentru o activitate inovatoare în clasă.
- Un dialog despre incluziune într-un curs de la Barcelona devine inspirație pentru o strategie aplicabilă în școala de acasă.
- O prezentare despre inteligența emoțională într-un centru din Lisabona ajunge, mai târziu, un fir roșu într-o lecție de dezvoltare personală predată cu sufletul.

Profesorul devine un alchimist. Combină cunoașterea dobândită cu sensibilitatea proprie, cu specificul elevilor săi, cu nevoile școlii. Fiecare curs este o sămânță. Unele încolțesc imediat, altele așteaptă contextul potrivit. Dar toate schimbă ceva în profesor.

Și, poate cel mai valoros câștig: profesorul învață să învețe din nou. Cu ochii mari, cu inima deschisă, cu recunoștință pentru fiecare experiență.

Dacă formarea prin cursuri este o învățare organizată, structurată, job shadowing-ul este o învățare intimă. Este o artă a observării și a reflecției. Profesorul nu mai este cursant, ci martor tăcut al unui alt univers educațional. Stă în colțul clasei, cu un carnețel în mână și cu sufletul în palme, și privește. Privește cum un alt profesor își construiește lecția, cum comunică cu elevii, cum transformă spațiul clasei într-un atelier de gândire, emoție, joc.

Prin job shadowing, profesorul învață nu doar *ce* se predă, ci *cum* se trăiește predarea. Învățarea se face prin empatie. Prin oglindire. Prin interiorizare.

Într-o școală din Cehia, profesorul român vede cum se poate lucra cu copiii cu CES folosind muzica și dansul. Într-o școală din Macedonia, asistă la o oră de științe unde fiecare copil construiește un mini-experiment, iar învățarea devine explorare. Într-un centru din Tenerife, descoperă ce înseamnă o clasă „Aula Enclave” – un spațiu de siguranță, de acceptare, de progres individualizat.

Aceste momente nu pot fi uitate. Se întipăresc. Devine imposibil să revii acasă și să predai la fel ca înainte.

Dacă formarea profesională înseamnă a învăța metode, tehnici, strategii, formarea prin Erasmus înseamnă mai ales a deveni. Profesorul învață să fie și altceva decât un transmisător de cunoștințe: devine ghid, oglindă, sprijin, partener de drum pentru elevii săi.

Experiențele internaționale dezvoltă competențe transversale esențiale:

1. Competențele digitale – între ecran și empatie

În multe mobilități, cadrele didactice participă la cursuri care abordează educația digitală, utilizarea platformelor de învățare, gamificarea sau integrarea aplicațiilor interactive. Profesorul învață cum poate folosi tehnologia nu ca scop, ci ca mijloc de apropiere de elevi.

Într-un curs din Madeira, învățând despre realitatea augmentată și instrumente de storytelling digital, profesorul înțelege că tehnologia poate deveni un pod între lumi. Un elev anxios, care vorbește puțin, poate prinde glas într-un filmuleț realizat cu telefonul, într-o prezentare interactivă sau într-un avatar digital creat pe o platformă intuitivă. Competențele digitale devin, în această lumină, forme de incluziune.

2. Competențele interculturale – despre diferență ca resursă

Erasmus înseamnă diversitate. Într-un grup de formare se întâlnesc educatori din Turcia, Italia, Germania, România, Lituania, Franța, Portugalia. Fiecare vine cu propriul context, propriile provocări, propriile valori. În fiecare dialog intercultural, profesorul învață să asculte fără a judeca, să compare fără a discredita, să ia ce este util fără a pierde ce este autentic în propria practică.

Un curs de formare în Malta despre incluziune prin teatru devine spațiu de întâlnire între povești personale și povești colective. Profesorii joacă roluri, experimentează, își împărtășesc traumele profesionale și visele pedagogice. Învață că, dincolo de sistemele educaționale, îi unește ceva profund: dorința de a construi o școală mai dreaptă, mai caldă, mai vie.

3. Competențele emoționale – lecția tăcerii, lecția empatiei

Poate cea mai profundă transformare adusă de Erasmus este dezvoltarea inteligenței emoționale. Profesorul învață să-și gestioneze emoțiile în contexte noi, necunoscute. Învață să se adapteze, să își recunoască vulnerabilitățile, să își exprime entuziasmul, dar și temerile.

Într-un moment de reflecție, într-un atelier de mindfulness pedagogic în Austria, profesorul închide ochii și se întreabă: *Când am fost ultima oară cu adevărat prezent în lecția mea?* Și atunci începe schimbarea. Nu doar în metode, ci în privire. În atitudinea față de elevi. În calmul cu care răspunde unui conflict. În răbdarea cu care însoțește un copil cu dificultăți.

Revenirea dintr-o mobilitate Erasmus nu este o întoarcere la vechi. Este începutul unei reconfigurări. Ceea ce profesorul aduce cu sine nu este doar un certificat sau un portofoliu de activități, ci o energie nouă. Un alt fel de a privi procesul educațional. O inspirație care se propagă.

1. Diseminarea – ca act de generozitate profesională

Profesorul întors din mobilitate devine sursă de învățare pentru colegii săi. Își prezintă experiențele, metodele noi, materialele obținute. Își asumă rolul de formator informal, de model. Uneori, printr-un atelier. Alteori, printr-un zâmbet și o poveste spusă în cancelarie.

2. Inițierea de noi proiecte – ca expresie a curajului

Un profesor care a trăit Erasmus va îndrăzni să propună activități noi: proiecte eTwinning, activități interculturale, cluburi de învățare. Va ști cum să construiască o echipă, cum să scrie o propunere, cum să susțină un vis.

3. Impactul asupra elevilor – ca miracol al reflecției indirecte

Elevii simt schimbarea. În tonul vocii, în libertatea gândirii, în deschiderea către întrebări. Profesorul care a fost acolo, dincolo de granițe, le aduce o parte din lume în clasă. Le vorbește despre toleranță, despre empatie, despre Europa ca spațiu comun al educației. Și atunci, chiar și copiii care nu vor ieși niciodată din țară pot călători prin lecție.

Există o clipă în fiecare mobilitate în care tăcerea devine pedagog. O tăcere care nu e gol, ci preaplin. E momentul în care profesorul iese din rol, din program, din obișnuință, și rămâne singur cu el. Pe o bancă într-un parc din Praga. La o cafenea în Vilnius. Pe o faleză din Tenerife. Atunci, începe călătoria interioară.

Într-un job shadowing în Aula Enclave – un spațiu educațional pentru elevi cu dizabilități severe – am înțeles cu adevărat sensul cuvântului **demnitate**. Am văzut profesori spanioli care îmbrățișau rutina cu blândețe, care nu aveau nevoie de cuvinte pentru a comunica. Și m-am întrebat: *De câte ori, acasă, mă grăbesc? De câte ori cred că doar ceea ce se vede contează?*

Într-un alt curs, despre incluziunea prin arte, în Palermo, am modelat emoții din lut și am pictat cu ochii închiși. Și am simțit – mai intens ca niciodată – că un profesor care nu se conectează la propria sa sensibilitate, nu va putea cu adevărat să fie prezent pentru elevii săi.

Fiecare Erasmus este o oglindă. Uneori, oglinda arată oboseala, prejudecățile, rezistența la schimbare. Alteori, oglinda arată visul uitat: acela de a fi profesor cu sufletul viu.

Formarea prin Erasmus nu este doar o acumulare de competențe. Este o reconfigurare a identității. Profesorul nu mai este doar cel care știe, ci cel care caută. Nu mai este doar cel care predă, ci și cel care învață. Învață despre el. Despre lume. Despre cum poate schimba educația fără a renunța la autenticitate.

1. Vocația regăsită

După ani de predat în rutina zilnică, cu proiecte, planificări, inspecții, este ușor să uiți de ce ai ales această cale. Mobilitatea Erasmus este o reamintire vie. Într-un spațiu nou, într-o limbă străină, cu elevi necunoscuți sau colegi din alte sisteme, redescoperi bucuria primară: aceea de a fi un om care formează alți oameni.

2. Schimbarea de perspectivă

Nu mai privești dificultățile din școală cu resemnare. Le vezi ca pe provocări comune. Știi acum că și în Finlanda există elevi anxioși, și în Portugalia există abandon școlar, și în Franța există profesori epuizați. Dar știi și că există soluții. Că există sprijin. Că nu ești singur în luptă.

3. Apartenența europeană

Erasmus oferă sentimentul profund al apartenenței. La o comunitate profesională mai largă. La o Europă care investește în educație. La un vis comun: acela al unei școli echitabile, creative, incluzive. E un sentiment care înalță. Care te face să mergi mai departe chiar și atunci când sistemul național pare rigid.

Erasmus nu este o pauză din școală. Este o lecție mai profundă decât orice lecție predată. Este o punte între profesori, între culturi, între lumi pedagogice. Este un arc de lumină care se întinde peste granițe, peste limite, peste prejudecăți.

Este formare, dar nu doar profesională – ci formare umană. Este călătorie, dar nu doar fizică – ci călătorie spre sine. Este inovație, dar nu doar metodologică – ci transformare de perspectivă.

Profesorul care a trecut prin Erasmus nu se mai întoarce niciodată la fel. Învață să tacă, să vadă, să asculte, să creadă. În învățare. În colegii săi. În elevii săi. În sine. Iar școala, prin el, devine mai deschisă, mai caldă, mai umană.

BIBLIOGRAFIE:

1. European Commission (2021). *Erasmus+ Programme Guide*. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
2. Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. Routledge.

3. Hargreaves, A., & Shirley, D. (2009). *The Fourth Way: The Inspiring Future for Educational Change*. Corwin Press.
4. Mezirow, J. (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*. Jossey-Bass.
5. UNESCO (2020). *Education in a Post-COVID World: Nine Ideas for Public Action*.
6. Brookfield, S. (1995). *Becoming a Critically Reflective Teacher*. Jossey-Bass.
7. European Training Foundation (ETF) (2018). *Teacher professional development in the context of Erasmus+*.

23. ORIENTAREA ÎN CARIERĂ ÎN CONTEXT DIGITAL – APLICAȚIA CANVA ÎN SPRIJINUL REFLECȚIEI VOCATIONALE

**Duțescu Maria-Cristina,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Consilierea și orientarea în carieră reprezintă o componentă esențială a dezvoltării personale și profesionale a elevilor de liceu atunci când aceștia încep să-și contureze identitatea vocațională. Alegerea unei cariere nu este un act izolat, ci rezultatul unui proces complex, influențat de o serie de factori interni și externi, precum interesele și valorile personale, abilitățile, influențele familiale, mediul educațional și social, dar și informațiile disponibile cu privire la oportunitățile profesionale.

La vârsta adolescenței, tinerii se află într-un moment de tranziție, în care sunt expuși atât presiunilor sociale, cât și provocărilor legate de autocunoaștere și proiecția viitorului. Integrarea unor metode interactive și a instrumentelor digitale în activitățile de consiliere poate crește gradul de implicare al elevilor și poate facilita înțelegerea procesului decizional. Prin urmare, este esențial ca școala să ofere un cadru în care orientarea profesională să fie adaptată nevoilor individuale ale adolescenților și aliniată cerințelor unei societăți în continuă schimbare.

În acest context, participarea mea, în luna mai 2025, la o mobilitate Erasmus în Malta, în cadrul cursului *Make Technology Your Friend*, organizat de Edu2Grow, a reprezentat un moment de inspirație profesională. Cursul a pus accent pe integrarea tehnologiei în procesul educațional, oferind multiple exemple de instrumente digitale utile în activitățile didactice și de consiliere. Printre acestea, aplicația Canva s-a remarcat prin accesibilitatea și potențialul său creativ, fiind un mijloc eficient de a implica elevii în activități vizuale și interactive. Astfel, am conceput un plan de activitate care integrează utilizarea Canva pentru realizarea unui poster vocațional, ca parte a procesului de explorare a factorilor care influențează alegerea carierei. Această abordare urmărește nu doar dezvoltarea gândirii critice și a capacității de autoanaliză a elevilor, ci și cultivarea abilităților digitale și creative, esențiale în lumea actuală.

Titlul activității: Posterul viitoarei mele cariere

Scopul activității: Dezvoltarea conștientizării de sine, îndrumarea în carieră și dezvoltarea creativității elevilor prin crearea unui poster care să reflecte aspirațiile, interesele și valorile personale legate de viitoarea lor carieră.

Etape:

🔍 1. „Ce influențe îmi modelează personalitatea și alegerile?” - Sesiune de brainstorming

Scop: Identificarea factorilor personali și externi care influențează deciziile de carieră.

Activitate:

- Se împarte tabla sau hârtia în patru cadrane:
 - o Interese și pasiuni
 - o Abilități și puncte forte
 - o Influențe (familie, cultură, mass-media, profesori)
 - o Considerații practice (salariu, piața muncii, locație, educație)
- Elevii fac un brainstorming în grupuri mici și apoi își împărtășesc ideile cu restul grupului.

Temă pentru discuție:

„Ce lucruri/persoane/evenimente din viața ta care ți-au modelat ideile despre viitor?”

Desenează sau scrie în fiecare secțiune ceea ce îți influențează ideile de carieră. Încearcă să fii cât mai specific posibil.”

2: Ce prețuiesc cel mai mult într-o carieră?

Scop: Sprijinirea elevilor pentru a identifica ceea ce apreciază cel mai mult într-o carieră.

Activitate:

Clasificați următoarele valori. Alege-ți-le pe primele 3 în ordinea importanței .

- Ajutorarea altora
- A fi creativ
- Salariu mare
- Program flexibil
- Aventură sau călătorie
- Siguranța locului de muncă
- Conducerea altora (rol de lider)
- Învățarea de lucruri noi
- Lucrul în echipă

- Independența

Scrieți aici Top 3:

1. _____
2. _____
3. _____

De ce sunt acestea importante pentru tine?

3. Exercițiu de vizualizare „Eu în viitor”

Scop: Sprijinirea elevilor în identificarea legăturii dintre visele personale și obiectivele lor de carieră

Activitate:

Invitați elevii să închidă ochii și să-și imagineze o zi din viața lor peste 10 ani. Unde sunt? Ce fac ei? Cu cine sunt? Apoi, își scriu sau își desenează viziunea.

Temă pentru discuții:

„Ce părți ale vieții tale imaginate s-au evidențiat? Ce cariere s-ar putea potrivi cu acea viziune?”

4. Crearea posterului

Odată realizate aceste activități de reflecție, elevii pot începe să conceapă afișe, în grupuri mici, cu ajutorul profesorului. Vor folosi aplicația Canva pentru a crea un poster care să reprezinte aspirațiile lor viitoare de carieră. Tema este:

- „Ce mă influențează în alegerea carierei”

Posterul va include reflecțiile personale, informațiile și imaginile din activitățile anterioare.

Canva este un instrument de design grafic gratuit, ușor de utilizat, care permite utilizatorilor să creeze conținut atrăgător din punct de vedere vizual - postere, prezentări, postări pe rețelele sociale și multe altele. Oferă o gamă largă de șabloane, imagini, fonturi și elemente de design, ceea ce îl face ideal pentru începători și elevi. Folosind imagini, pictograme, culori și text într-un aspect creativ, elevii își pot organiza și exprima mai bine gândurile. Când creează un poster despre viitoarea lor carieră în Canva, ei nu scriu doar fapte, ci construiesc o poveste vizuală care ilustrează aspirațiile lor.

24. OPORTUNITĂȚI PENTRU O EDUCAȚIE DE SUCCES PRIN ERASMUS+

**Florea Alina Simona,
Colegiul Tehnic Câmpulung**

În prezent, școala este chemată să răspundă multiplelor provocări contemporane, să ofere copiilor un spațiu de învățare prietenos, deschis către comunitate, spațiu în care sunt furnizate cunoștințe, abilități și deprinderi pe care ei să le folosească în dezvoltarea personală viitoare. Aceste cerințe pot fi realizate doar de către dascăli bine pregătiți, preocupați de o permanentă perfecționare.

O modalitate de perfecționare deosebită o reprezintă programul Erasmus+, prin care Uniunea Europeană sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Programul Erasmus+ oferă oportunități de formare și dezvoltare pentru diverse categorii de persoane și organizații, promovând dezvoltarea durabilă a partenerilor din domeniul învățământului.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este un proces continuu de învățare pe tot parcursul vieții, de formare, de dobândire sau de îmbunătățire a competențelor și o modalitate eficientă de a ajunge la o anumită maturitate și înțelepciune în profesia didactică. Participarea profesorilor la proiecte europene contribuie foarte mult la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, deoarece facilitează accesul acestora la un mediu de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din diverse țări europene. Prin derularea de proiecte europene, cadrele didactice și elevii au posibilitatea de a se familiariza cu sistemele de educație din alte țări europene. De asemenea, fiecare proiect aduce pentru profesor diverse provocări: crearea unui mediu atractiv de învățare, diversificarea situațiilor de învățare, combinarea mai multor teme și activități relevante, elaborarea de material didactic adecvat. Proiectele europene reprezintă un mediu autentic de învățare și un vast domeniu unde cadrele didactice și elevii pot învăța prin intermediul comunicării, prin utilizarea noilor tehnologii și prin managementul de proiect. Proiectele nu oferă doar o satisfacție profesională și personală, ci oferă o schimbare reală în cadrul dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, întărește sentimentul de apartenență la o comunitate profesională (europeană) a cadrelor didactice, crește motivația elevilor pentru cunoaștere și învățare, oferă posibilitatea cunoașterii și a

comparării altor sisteme de învățământ și transpunerea curriculumului formal în activități educaționale interesante.

Beneficiile derulării parteneriatelor internaționale prin proiecte sunt multiple. Acestea completează și întregesc strategiile naționale privind asigurarea calității educației; oferă o modalitate eficientă de abordare a educației în secolul XXI; permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii; cresc motivația elevilor pentru învățare/cunoaștere; permit cunoașterea altor sisteme de învățământ și sporesc formarea competențelor de comunicare într-o limbă străină.

În urma participării la proiecte, se produc schimbări la nivelul activității didactice, din perspectiva dezvoltării profesionale continue și la nivelul școlii. Proiectele realizate prin parteneriate internaționale oferă o perspectivă mai bună în ceea ce privește responsabilitățile și contribuția didactică în cadrul școlii, o atenție sporită acordată calității proiectelor pe care le realizează cadrele didactice, o perspectivă mai avizată în ceea ce privește selecția activităților care să aducă valoare adăugată pentru situațiile educative pe care le proiectăm pentru elevii noștri. Totodată, oferă mai multe activități de colaborare între profesorii din școală pentru schimb de experiențe didactice și idei, o relație profesori-elevi mai bună și o mai multă deschidere a școlii către parteneriate.

Activitățile în domeniile educației, formării și tineretului joacă un rol-cheie prin faptul că furnizează persoanelor de toate vârstele mijloacele necesare pentru a participa activ în societate în general. Proiectele Erasmus promovează activități de mobilitate transnațională, vizând cursanții și cadre didactice, profesori, formatori și persoane care lucrează în cadrul organizațiilor active în domeniul educației, formării și tineretului, având scopul de:

- a sprijini cursanții în dobândirea de rezultate ale învățării (cunoștințe, aptitudini și competențe), pentru a-și îmbunătăți dezvoltarea personală, implicarea lor ca cetățeni responsabili și activi în societate, angajare pe piața europeană a muncii;
- a sprijini dezvoltarea profesională a celor care lucrează în domeniile educației, pentru a inova și îmbunătăți calitatea predării, formării și activității în domeniul tineretului în întreaga Europă;
- a consolida în mod considerabil competențele lingvistice ale participanților;
- a crește în rândul participanților gradul de conștientizare și de înțelegere a altor culturi și țări, oferindu-le posibilitatea de a construi rețele de contacte internaționale, de a participa activ în societate și de a dezvolta un sentiment de cetățenie și de identitate europeană;
- a crește capacitățile, atractivitatea și dimensiunea internațională a organizațiilor active în domeniile educației, astfel încât acestea să fie în măsură să ofere activități și programe care răspund mai bine nevoilor persoanelor, în interiorul și în afara Europei;

- a consolida sinergiile și tranzițiile între educația formală, non-formală, formarea profesională, ocuparea forței de muncă și antreprenoriat;
- a asigura o mai bună recunoaștere a competențelor dobândite în cursul perioadelor de învățare în străinătate.

Astfel, dezvoltarea dimensiunii europene a educației în școala noastră s-a materializat în cadrul proiectului **Formare profesională și competențe europene Proiect nr. 2018-1-RO01-KA102-048411**. **Obiectivul general** al proiectului FPCE a fost corelat cu obiectivele programului Erasmus+, respectiv Dezvoltarea de competențe, deprinderi și abilități specifice meseriilor în care se formează participanții, care să conducă la inserția profesională optimă pe piața muncii europene.

Acestea au fost realizate prin atingerea obiectivelor specifice, respectiv:

- dezvoltarea competențelor profesionale pentru elevi din domeniul Fabricarea produselor din lemn și elevi din domeniul Electronică, automatizări prin participarea la stagii de practică;
- dezvoltarea competențelor cheie corespunzătoare SPP
- competențe de comunicare într-o limbă străină
- interpretarea documentației tehnice de specialitate într-o limbă de circulație internațională;
- competențe de bază de matematică, științe și tehnologie
- interpretarea informațiilor cuprinse în documentele și documentația tehnică/tehnologică;
- competențe antreprenoriale
- asumarea inițiativei în rezolvarea problemelor
- manifestarea responsabilității pentru asigurarea calității produselor/serviciilor;
- competențe de a învăța să înveți
- preocuparea permanentă pentru dezvoltarea profesională prin studiu individual și utilizarea informațiilor primite de la formatori;
- competențe sociale și civice
- asumarea în cadrul echipei de la locul de muncă a responsabilității pentru sarcina de lucru.
- crearea unor materiale de învățare în baza participării la experiența de formare care să permită acumularea cunoștințelor teoretice în anii următori;
- schimbarea atitudinii participanților cu privire la meseria în care se formează, dar și cu privire la învățarea pe tot parcursul vieții.
- dezvoltarea metodelor de lucru ale profesorilor, a instrumentelor și tehnicilor de învățare prin participarea profesorilor la un stagiul de formare.

În urma participării la proiecte, se produc schimbări la nivelul activității didactice, din perspectiva dezvoltării profesionale continue și la nivelul școlii. Proiectele realizate prin parteneriate internaționale oferă o perspectivă mai bună în ceea ce privește responsabilitățile și contribuția didactică în cadrul școlii, o atenție sporită acordată calității proiectelor pe care le realizează cadrele didactice, o perspectivă mai avizată în ceea ce privește selecția activităților care să aducă valoare adăugată pentru situațiile educative pe care le proiectăm pentru elevii noștri.

25. ERASMUS –MALAGA 2024

Florea Corina Daniela,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

În cadrul Proiectului de Acreditare Erasmus+ nr: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000125519, am participat în perioada 8.04.2024-12.04.2024 la cursul „Digital Classroom”.

După cum se știe, accesul elevilor la tehnologie la școală și acasă a crescut astronomic în ultimii ani, ceea ce obligă profesorii și formatorii să folosească intens tehnologia TIC în cursurile lor pentru a motiva noua generație să învețe, să caute și să adune informația. Tehnologia care se schimbă rapid impune școlilor să-și integreze metodele de predare cu instrumentele TIC. Prin urmare, se așteaptă ca profesorii să își exerseze abilitățile nou dezvoltate în predare. Pentru aceasta, profesorii trebuie să aibă acces la o formare adecvată și o dezvoltare profesională continuă cu acel program.

Acest program și-a propus să sprijine personalul școlii cu învățarea bazată pe TIC (tehnologia informației și comunicațiilor) în dezvoltarea personală și profesională și în mediul școlar, în conformitate cu prioritățile programului Erasmus plus.

Scopul acestui curs a acoperit toate etapele creării unei Clase Digitale, pornind de la cercetare până la evaluare, cu scopul de a facilita munca profesorului.

Principalul obiectiv al cursului-să se cunoască cum să se folosească o diversitate de resurse digitale pentru a face activitățile mai interesante pentru elevi a fost atins cu desăvârșire prin activitățile desfășurate:

- Crearea unui Cont Google.
- Definiția blended Learning și Flipped Classroom, caracteristicile și tendințele actuale.
- Învățare bazată pe proiecte (PBL).
- Tipuri de sisteme de management al învățării (LMS).
- Instrumente Google (Drive, Keep) și Evernote.
- Instrumente de lucru în colaborare cu Google Apps.

- Mediul de clasă bazat pe cloud: Google Classroom.
- Activități de comunicare: forumuri, chat-uri, sondaje (alegere și feedback).
- Instrumente pentru modificarea resurselor noastre: Picasa (Photo Editor), PicCollage și PhotoGrid (colaj), Skitch (instrument integrat cu Evernote).
- Wiki: Instrument colaborativ pentru proiecte (wikispaces).
- Îmbogățirea video cu EDPuzzle.

Toate acestea au un rol important în procesul de predare-învățare .Astfel , profitând de resursele disponibile pentru clasă, gratuite și ușor de utilizat va crește angajamentul și motivația elevilor și se vor dezvolta și activitățile de colaborare.Un lucru important este faptul că se pot folosi și dispozitivele elevilor în și în afara clasei și poate crește performanța și eficacitatea în pregătirea lecțiilor.

Prin participarea la acest curs am descoperit o varietate de software și instrumente online pentru a integra tehnologia în sălile de clasă și pentru a folosi noi metode și tehnici de predare și învățare.

26. ERASMUS+ S.M.I.L.E – MANAGEMENT ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ

prof. ed. timpurie, Florea Cristiana,
Grădinița Nr. 1 Bragadiru – Grădinița Nr. 2 Bragadiru

În prima săptămâna a lunii mai 2025, cadre didactice din cadrul grădiniței au participat la proiectul Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH000224863, în cadrul cursului S.M.I.L.E: School Management for Inclusive Education – Building an Inclusive School Environment, desfășurat în Senglea, Malta. Grădinița a făcut parte din consorțiu CCD Ilfov.

Profesorii din Republica Cehă, Italia și România s-au reunit pentru o experiență de neuitat de creștere profesională, schimb cultural și dezvoltare personală.

Într-o societate din ce în ce mai diversă, școlile trebuie să devină spații deschise, sigure și incluzive pentru toți elevii, indiferent de originea lor socială, culturală, etnică, lingvistică sau de eventualele dizabilități. Proiectul **S.M.I.L.E. (School Management for Inclusive Education)**, derulat prin programul **Erasmus+**, a venit în întâmpinarea acestor nevoi, promovând dezvoltarea unui management școlar orientat spre incluziune și echitate.

Scopul principal al cursului la care am participat a fost **construirea unui mediu școlar incluziv**, prin dezvoltarea competențelor manageriale și pedagogice ale personalului didactic și de conducere, în vederea sprijinirii participării și reușitei tuturor preșcolarilor și elevilor. Prin acest curs s-a dorit formarea unei culturi școlare centrate pe diversitate, echitate și respect reciproc.

Obiectivele cursului au fost următoarele:

1. **Înțelegerea conceptelor de bază** ale educației incluzive și aplicarea acestora în gestionarea școlii și a clasei.
2. **Îmbunătățirea practicilor manageriale** pentru a crea politici și strategii care favorizează incluziunea.
3. **Dezvoltarea competențelor de leadership educațional**, prin promovarea colaborării și implicării tuturor actorilor educaționali (preșcolari, elevi, profesori, părinți, comunitate).

4. **Identificarea și eliminarea barierelor** care împiedică participarea deplină a tuturor preșcolarilor și elevilor la procesul educațional.
5. **Promovarea unei culturi a empatiei și respectului** în rândul profesorilor, preșcolarilor și/sau elevilor, pentru a combate discriminarea și excluderea.
6. **Învățarea de bune practici europene** în domeniul educației incluzive, prin schimburi de experiență între participanți din diferite țări.

Competențe și abilități dezvoltate pe parcursul cursului:

Participarea la cursul S.M.I.L.E. a adus numeroase beneficii profesionale și personale. Printre abilitățile dezvoltate s-au numărat:

- **Competențe de leadership educațional**, necesare conducerii unei instituții școlare spre un model deschis și participativ.
- **Abilități de comunicare interculturală**, esențiale într-un mediu educațional divers.
- **Capacitatea de a realiza evaluări incluzive**, adaptate nevoilor și stilurilor diferite de învățare ale elevilor.
- **Gestionarea echipelor multidisciplinare**, pentru sprijinirea preșcolarilor sau elevilor cu cerințe educaționale speciale.
- **Utilizarea metodelor participative**, centrate pe elev, care încurajează implicarea activă și colaborativă.
- **Planificarea strategică în educație**, cu accent pe incluziune și echitate.
- **Adaptabilitatea și gândirea critică**, prin identificarea soluțiilor inovatoare în fața provocărilor legate de diversitate.

Impactul cursului

Cursul a avut un impact direct asupra calității actului educațional, contribuind la:

- Reducerea abandonului școlar;
- Creșterea participării active a elevilor marginalizați;
- Îmbunătățirea relațiilor între școală și familie;
- Crearea unui climat școlar pozitiv, sigur și colaborativ;
- Consolidarea dimensiunii europene a educației.

Concluzie

Educația incluzivă nu este doar un ideal, ci o necesitate în sistemele moderne de învățământ. Cursul ERASMUS+ S.M.I.L.E. a oferit un cadrul ideal pentru ca profesorii și liderii școlari să dezvolte competențele necesare construirii unei grădinițe/școli pentru toți. Acesta contribuie semnificativ la

transformarea școlii într-un spațiu în care fiecare copil este valorizat și sprijinit să își atingă potențialul maxim.

Bibliografie orientativă:

1. Ainscow, M., Booth, T. (2002). *Index for Inclusion: Developing learning and participation in schools*. CSIE.
2. Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). *Exploring inclusive pedagogy*. British Educational Research Journal.
3. UNESCO (2009). *Policy Guidelines on Inclusion in Education*. Paris: UNESCO.
4. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2022). *Whole School Approach to Inclusive Education*.
5. Senge, P. (2006). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday.

27. EDUCATIE INTERDISCIPLINARĂ ÎN SPAȚIUL PUBLIC: UN MODEL DE BUNE PRACTICI ÎN CADRUL PROIECTULUI E-TWINNING „COLORFUL WORKSHOP IN THE STREETS”

**Găbudean Ana-Maria Luiza,
Grădinița cu P.P. „Prichindelul isteț”**

Proiectul eTwinning desfășurat în cadrul instituției noastre a propus o abordare inovatoare a procesului educațional, aducând în spațiul public o serie de activități interdisciplinare menite să stimuleze învățarea experiențială, colaborativă și conectată la realitate. Sub genericul „Colorful workshop in the streets”, preșcolarii grupei mari „Mickey Mouse” din Grădinița cu P.P. „Prichindelul isteț” au fost implicați în activități de tip learning by doing care au îmbinat domenii variate precum teatrul, matematica, științele, muzica, arta și educația pentru mediu.

Proiectul a avut ca obiective:

- Promovarea învățării non-formale și informale prin activități desfășurate în afara sălilor de clasă;
- Dezvoltarea competențelor cheie (comunicare, gândire critică, creativitate, colaborare);
- Consolidarea legăturii dintre școală și comunitate;
- Valorificarea potențialului educativ al artei și științei în contexte reale.

Câteva dintre activitățile desfășurate pe parcursul lunilor în care am fost implicați în proiect sunt:

1. Teatru în stradă – elevii au pregătit și prezentat o scenetă-„Ridichea uriașă” cu tematică educativă, dezvoltându-și abilitățile de expresie artistică și comunicare;
2. Matematica în stradă – ateliere interactive și jocuri logico-matematice au transformat problemele abstracte în provocări atractive pentru preșcolari; am folosit elemente din natură pentru anumări, a realiza mulțimi și a compune probleme...

3. Muzică și artă în spațiul public – momente muzicale și expoziții de artă realizate de elevi au creat un dialog vizual și sonor cu trecătorii;
4. Ziua Globală a Reciclării – campanie de conștientizare cu activități practice de colectare, reutilizare creativă și informare ecologică;
5. Atelier tematic de Paște – activitate cu caracter intercultural și educațional, axată pe tradiții și simboluri pascale;
- 6.. Științele în stradă – experimente demonstrative și aplicații științifice realizate de elevi, adresate publicului larg;
- 7.. Bucătărie în stradă – promovarea alimentației sănătoase și a tradițiilor culinare locale prin preparate realizate în mod responsabil.

Proiectul a avut un impact pozitiv asupra dezvoltării competențelor elevilor, a coeziunii grupului și a vizibilității școlii în comunitate. S-a remarcat o creștere a motivației pentru învățare, precum și o implicare activă a părinților în activitățile grupei. Dimensiunea europeană a proiectului a facilitat schimbul de bune practici și colaborarea transnațională.

Educația în stradă, ca formă de pedagogie alternativă, s-a dovedit a fi un instrument eficient în dezvoltarea personală și socială a elevilor. Activitățile interdisciplinare, centrate pe elev și pe realitățile cotidiene, oferă un model replicabil pentru alte instituții care doresc să transforme procesul educațional într-un demers viu, relevant și incluziv.

28. APLICAȚIA PADLET

profesor psihopedagog, Gurgu Emilia Camelia
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

Padlet este o aplicație online care permite utilizatorilor să își exprime cu ușurință opiniile pe un subiect comun pe un avizier virtual (wall). Peretele este de fapt, o pagină web unde utilizatorii publică scurte mesaje conținând text, imagini, clipuri video și / sau legături.

Poate fi folosit pentru sesiuni de brainstorming, a posta adrese de internet utile, cuvinte noi, termeni sau comentarii pe o temă dată. Colaboratorii pot fi invitați prin e-mail sau cu ajutorul URL-ului. Padlet este utilizat pentru socializarea clasei, învățarea prin colaborare, învățarea de la egal la egal, colectarea cercetării și a resurselor pe un anumit subiect, măsurarea înțelegerii unui subiect sau a unui concept studiat. Este o aplicație ușor de folosit de către elevi și de către profesori.

Padlet este asistentul nostru didactic cu inteligența artificială care ne ajută să ne concentrăm mai mult pe predare și mai puțin pe pregătire și sarcini administrative.

Cum se utilizează padlet?

Când intrăm în aplicația padlet ta.padlet.com, vom ajunge în tabloul de bord. În partea de sus a tabloului de bord ne putem înscrie pentru a crea un cont padlet. Pentru a păstra un jurnal al promotorilor dvs. sub istoricul meu, asigurați-vă că vă conectați de fiecare dată când utilizați Padlet. Conectarea nu este însă necesară pentru a accesa și utiliza Padlet.

După ce am utilizat unul din instrumentele Padlet pentru a genera conținut, ne creăm profilul de profesor. Va trebui să fim conectați pentru a face acest lucru. Introducem clasele și materiile pe care le predăm, împreună cu standardele curriculare sau orientările pe care trebuie să le urmăm, iar Padlet ne va oferi sugestii inteligente și personalizate atunci când creezi conținut nou.

Prima dată trebuie să dăm click pe „Build a wall” de pe pagina aplicației (orice modificare se realizează simplu) printr-un dublu click pe peretele alb). Se poate alege un fundal din galeria aplicației, stabili un titlu, subtitlu, și alte câmpuri relevante. Totul într-o manieră extrem de simplă. Titlul poate fi denumirea lecției iar subtitlul sarcina cerută pentru tema de casă.

La această activitate toată clasa trebuie să contribuie. Se trimite elevilor adresa unde se află peretele virtual și ne asigurăm că toți copiii știu să folosească aplicația (15 minute sunt arhificiente pentru inițiere). Este important de subliniat faptul că toți elevii să-și treacă numele atunci când postează.

La ora următoare se proiectează peretele în fața clasei și se discută împreună cu elevii contribuția fiecăruia. Acest exercițiu se poate transforma într-o excelentă sesiune de dezbateri educațională, în care elevii sunt puși în situația de a pune în valoare argumente diferite pentru fațete diferite ale unor problematice.

Widget-urile sunt destinate utilizării rapide, repetitive. Imediat sub instrumentele sugerate vom găsi secțiunea widgeturi.

Aplicațiile sunt utilizate pentru a genera materiale mai implicate care sunt excelente pentru a fi utilizate în sală de clasă. Fiecare aplicație are o serie de solicitări. Tot ce trebuie să facem este să completăm solicitările, să adăugăm orice media externă pe care dorim să o includem opțional și să facem clic pe săgeata. Aplicația va genera rezultatul, pe care îl putem partaja, copia text sau exportă.

Aplicațiile disponibile sunt: plan de lecție, fișa de lucru, rubrică.

Generatorul de planuri de lecții este un instrument bazat pe inteligența artificială de la Padlet TA. Acesta îi ajută pe profesori să creeze rapid planuri de lecție complete, aliniate la standardele educaționale. Prin furnizarea a catorva detalii cheie despre lecția dvs. instrumentul generează un plan complet cu obiective, activități, evaluări și materiale, economisindu-se timp prețios care poate fi redirectionat către interacțiunea cu elevii și implicarea în clasă.

Cum funcționează: vizitați generatorul de planuri de lecții la <https://ta.padlet.com/lesson-plan>.

Completați solicitările necesare : nivelul/ anul școlar/ obiectivul de învățare.

Adăugați contexte suplimentare opționale, inclusiv fișiere și linkuri.

Faceți clic pe săgeata pentru a genera planuri de lecție.

După ce ați creat planul de lecție îl puteți revizui. Dacă nu sunteți mulțumit de rezultatul generat puteți ajusta indicațiile și faceți clic pe Regenerare.

Când sunteți mulțumit de planul de lecție, alegeți una din opțiunile de Export pentru a Copia textul, Exportă în Google Docs, Export în PDF, sau Exportă în Word.

de asemenea, puteți să partajați linkul către rezultatul dvs, sau să duplicați instrucțiunile.

Atunci când vizualizați un plan de lecție numai pentru citire pe care cineva l-a partajat cu dvs. , faceți clic pe Duplicare în partea de sus pentru a vă crea propria versiune. Ajustați promptele și faceți clic pe Regenerare.

Generatorul de fișe de lucru de la Padlet TA creează fișe de lucru pentru elevi , gata de utilizare care se aliniază standardelor curriculare. Acest instrument va ajuta să produceți rapid activități atractive care consolidează conceptele de învățare , economisind în același timp timp prețios de pregătire.

Cum funcționează: vizitați generatorul de fișe de lucru la <https://ta.padlet.com/worksheet>.

Introduceți informațiile necesare (marcate cu un asterisc) nivelul/ anul școlar și tema/ obiectivul de învățare.

Opțional adăugați contexte suplimentare pentru a vă personaliza fișa de lucru, inclusiv fișiere și linkuri.

Faceți click pe săgeata pentru a vă genera fișa de lucru.

dupa ce fisa de lucru este creata revizuiti-o. Dacă nu sunteți mulțumit de rezultatele generate puteți ajusta solicitarea și faceți click pe Regenerare.

Cand sunteti mulțumit de fișa de lucru alegeți una dintre opțiunile de export pentru a copia text , a crea un chestionar Google Forms, a exporta în PDF etc.

De asemenea puteți să partajați linkul către rezultatul dvs. sau să duplicați solicitarea.

Atunci când vizualizați o foaie de lucru numai pentru citire pe care cineva a partajat cu dvs. faceți click pe Duplicare în partea de sus pentru a vă crea propria versiune . Ajustați promptele și faceți click pe Regenerare.

Generatorul de rubrici de la Padlet TA ajută profesorii să creeze rubrici de evaluare profesionale pentru orice sarcină. Acest instrument economisește timp prin generarea automată a unor criterii de evaluare detaliate cu niveluri de performanță adaptate la nevoile specifice ale temei.

Vizitați <https://ta.padlet.com/rubric>.

introduceți câmpurile obligatorii: nivelul/ anul școlar și descrierea temei.

Opțional adăugați context suplimentar , inclusiv text, fișiere, linkuri.

Faceți click pe săgeata pentru a vă genera rubrică.

Vizualizați rubrică generată cu descrieri ale criteriilor și ale nivelurilor de performanță. Dacă este necesar editați solicitare și faceți click pe Regenerare pentru a crea o rubrică diferită. Cand sunteti mulțumit de rubrică alegeți una dintre opțiunile de export pentru a copia textul, a exporta în Google Docs, a exporta în PDF, sau a exporta în Word.

De asemenea puteți partaja link-ul către rezultatul dvs., sau puteți duplica rubrică pentru a lucra la o variantă. Atunci când vizualizați o rubrică numai pentru citire pe care cineva a partajat cu dvs., faceți click pe Duplicare, în partea de sus pentru a vă crea propria versiune. Ajustați indicațiile și faceți click pe Regenerare

29. EDUCAȚIA DIGITALĂ LA ELEVII CU CES – METODE INOVATOARE ÎNVĂȚATE ÎN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS

Prof. Hamzescu Daniela
C.S.E.I. „Paul Popescu Neveanu”, Timișoara

Tehnologia digitală a devenit o parte integrantă a educației moderne, iar integrarea acesteia în învățământul special deschide noi perspective pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES). În cadrul proiectelor Erasmus+, cadrele didactice au avut oportunitatea de a explora metode și instrumente digitale inovatoare care pot sprijini procesul de învățare al acestor elevi, contribuind la o educație mai accesibilă, interactivă și personalizată.

1. Rolul tehnologiei în educația incluzivă

Elevii cu CES beneficiază de pe urma utilizării tehnologiei digitale în mai multe moduri: prin acces la conținut adaptat, prin stimulare senzorială, prin dezvoltarea autonomiei și prin facilitarea comunicării. Proiectele Erasmus+ oferă cadrului didactic expunere la bune practici europene în utilizarea tehnologiei pentru incluziune educațională.

În cadrul cursurilor și mobilităților Erasmus la care am participat, am descoperit numeroase instrumente care pot fi folosite eficient în clasele noastre: aplicații educaționale, platforme online, table interactive, dispozitive de tip comunicare augmentativă și tehnologii tactile.

2. Exemple de instrumente digitale utilizate în școlile europene

În cadrul mobilităților Erasmus desfășurate în Spania, Croația și Malta, am observat integrarea constantă a tehnologiei digitale în activitățile educaționale pentru elevii cu CES. Printre instrumentele și metodele utilizate se numără:

- Tablete cu aplicații educaționale personalizate (ex. LetMeTalk, SymboTalk, GCompris);
- Platforme online interactive (Wordwall, LearningApps, Kahoot);
- Table interactive conectate la resurse vizuale și audio;
- Dispozitive pentru comunicare augmentativă și alternativă (CAA);
- Utilizarea codurilor QR pentru activități multimedia;
- Realitate augmentată pentru învățarea conceptelor abstracte (ex. anatomie, geografie).

Aceste instrumente au oferit elevilor oportunități reale de implicare, învățare activă și exprimare adaptată nevoilor lor.

3. Exemple de bune practici aplicate la nivelul CSEI „Paul Popescu Neveanu”

Experiențele Erasmus ne-au inspirat să implementăm metode digitale inovatoare în activitatea de zi cu zi:

- Am introdus aplicații de comunicare augmentativă în terapiile logopedice;
 - Am creat fișe interactive personalizate în Wordwall și le-am accesat cu ajutorul tabletei;
 - Am organizat lecții în care elevii scanează coduri QR pentru a accesa videoclipuri educative;
 - Am creat mici proiecte interdisciplinare în care elevii filmează experimente sau activități creative.
- Toate aceste activități au dus la creșterea motivației, implicării și progresului elevilor noștri. În plus, folosirea tehnologiei a contribuit la dezvoltarea autonomiei și încrederii în sine.

4. Obstacole și soluții în implementarea educației digitale incluzive

În ciuda avantajelor, integrarea tehnologiei digitale în educația specială nu este lipsită de provocări:

- Lipsa echipamentelor suficiente sau a conexiunii stabile la internet;
- Nivelul variabil de alfabetizare digitală al cadrelor didactice;
- Dificultăți de adaptare a conținutului digital pentru elevii cu nevoi complexe.

Soluțiile identificate în urma experiențelor Erasmus includ:

- Organizarea de sesiuni de formare continuă pentru profesori;
- Crearea de parteneriate cu ONG-uri sau autorități locale pentru dotarea școlilor;
- Accesarea de platforme gratuite cu resurse digitale adaptate pentru CES.

5. Concluzii

Participarea în proiectele Erasmus+ a contribuit major la modernizarea practicilor educaționale din cadrul CSEI „Paul Popescu Neveanu”. Tehnologia nu mai este un instrument opțional, ci o componentă esențială pentru incluziune. Aplicarea metodelor digitale învățate în cadrul mobilităților Erasmus a dus la îmbunătățirea actului educațional, la motivarea elevilor și la formarea unui cadru mai prietenos și mai echitabil pentru toți.

Este esențial ca această deschidere spre inovație să continue, iar experiențele Erasmus să fie valorificate și multiplicare în întreaga comunitate educațională.

Bibliografie

1. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (www.european-agency.org)
2. Ghiduri Erasmus+ pentru educație incluzivă – School Education Gateway
3. Platforme educaționale: Wordwall.net, LearningApps.org, LetMeTalk.de
4. Materiale de formare Erasmus+: „Digital Tools for Inclusive Classrooms” (Spania), „ICT in Special Education” (Croatia)
5. Raport de diseminare internă – CSEI „Paul Popescu Neveanu”, 2024-2025

30. EDUCAȚIE PENTRU UN VIITOR VERDE- ECOLOGIE ȘI SUSTENABILITATE ÎN ȘCOLI

**Profesor Holdiș Elvira Daniela,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

ACTIVITATE JOBSWADOWING CROAȚIA

În contextul schimbărilor climatice și al degradării mediului înconjurător, educația ecologică joacă un rol esențial în formarea unor atitudini responsabile față de natură. Pentru elevii cu deficiențe cognitive, este important ca învățarea despre ecologie să fie adaptată nevoilor lor speciale, prin activități practice, vizuale și multisenzoriale.

Ca participant la activitatea de job shadowing am avut oportunitatea de a observa direct modul în care școala gazdă integrează principiile ecologiei și sustenabilității în activitățile didactice și extracurriculare.

Școala gazdă : Škola za odgoj i obrazovanje, Croația, Pula, Proiect Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304

Perioada: 5- 8 mai 2025

Obiectiv general:

Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în domeniul educației ecologice și al sustenabilității prin observarea directă a practicilor implementate în școli partenere din alte țări europene.

Rezultate așteptate:

- Creșterea gradului de conștientizare privind importanța educației pentru dezvoltare durabilă;
- Identificarea și adaptarea unor metode și strategii de predare ecologică;
- Crearea unor parteneriate pentru viitoare proiecte comune;
- Elaborarea unui plan de acțiune pentru aplicarea celor învățate în școala de origine.

Activitatea a inclus:

- Observarea orelor de educație ecologică și științe ale naturii;
- Participarea la ateliere tematice și proiecte verzi desfășurate de elevi;

- Discuții și sesiuni de reflecție cu profesorii școlii gazdă despre bune practici în educația pentru mediu;
- Schimb de idei privind integrarea sustenabilității în curriculum și în managementul școlii.

Noțiunile de ecologie și sustenabilitate sunt aduse în viața elevilor prin metode accesibile și atractive, încurajând dezvoltarea unor comportamente ecologice de bază și stimularea autonomiei personale în relație cu mediul.

Obiective:

1. Familiarizarea elevilor cu conceptele de bază ale ecologiei: natură, reciclare, poluare, apă, aer, plante, animale.
2. Dezvoltarea unor deprinderi ecologice simple: colectarea selectivă a deșeurilor, economisirea apei și energiei.
3. Implicarea elevilor în activități practice ecologice: plantare, reciclare creativă, curățenie în spațiul școlii.
4. Stimularea motivației și a capacității de colaborare în activități de grup.
5. Promovarea unor comportamente sustenabile în viața de zi cu zi.

Activități propuse:

Activitate	Descriere	Obiective vizate
1. Micii grădinari	Activitate de plantare flori sau plante aromatice în ghivece ori în grădina școlii.	Stimularea contactului cu natura; responsabilizare.
2. Reciclăm creativ!	Confecționarea de obiecte decorative din materiale reciclabile (PET-uri, carton, dopuri) și crearea de jocuri educaționale: roata alfabetului	Înțelegerea valorii reciclării; dezvoltarea creativității.
3. Să sortăm împreună	Jocuri de sortare a deșeurilor pe categorii (plastic, hârtie, sticlă).	Formarea deprinderilor de colectare selectivă.
4. Prietenii naturii	Vizită într-un parc sau pădure, discuții despre importanța protejării naturii.	Observarea mediului natural; exprimarea impresiilor.
5. Economisim apă și energie	Demonstrații simple: închiderea robinetului, stingerea luminii când ieșim din cameră.	Dobândirea de comportamente sustenabile.

Activitate	Descriere	Obiective vizate
6. Ziua verde la școală	O zi tematică cu ateliere, cântece, desene și expoziții pe teme ecologice.	Consolidarea cunoștințelor prin activități ludice.

Grădina senzorială a școlii

Descriere: Amenajarea unui colț verde în curtea școlii cu plante mediteraneene (lavandă, rozmarin, salvie, busuioc). Copiii ajută la plantare, udare, miros, atingere.

Obiectiv: Contact cu natura și stimulare senzorială (miros, textură).

Dezvoltarea responsabilității.

Atelier: crearea unui ecosistem în borcan

Obiective:

- Înțelegerea noțiunii de ecosistem și a ciclurilor naturale.
- Promovarea responsabilității față de mediu și a sustenabilității.
- Dezvoltarea competențelor practice și a colaborării în echipă.
- Observarea pe termen lung a unui micro-ecosistem închis.

Public țintă: elevi ciclul gimnazial clasa a VI-a , profesori în cadrul mobilității job shadowing.

Materiale necesare:

- Borcane de sticlă transparente cu capac (de preferat cu închidere ermetică).
- Pietriș sau pietre mici pentru drenaj.
- Cărbune activ (pentru filtrare).
- Mușchi natural (din pădure sau cumpărat).
- Pământ de flori (organică, fără îngrășămintă chimice).
- Plante mici rezistente (ex: ferigi, plante suculente mici).
- Apă de ploaie sau apă decantată.
- Pensete, linguri, bețișoare de bambus.
- Etichete, markere, foi de observație.

Desfășurarea activității:

1. Introducere teoretică (15-20 min)

- Ce este un ecosistem? (componente biotice și abiotice)
- Diferența între un ecosistem deschis și unul închis.
- Rolul fiecărei componente: pietriș (drenaj), cărbune (filtrare), plante (fotosinteză), apă (ciclul apei).
- Discuție despre sustenabilitate și responsabilitate ecologică.

2. Crearea ecosistemului (30-40 min)

- Pas 1: Strat de pietriș.
- Pas 2: Strat subțire de cărbune activ.
- Pas 3: Strat de pământ.
- Pas 4: Așezarea mușchiului și plantelor.
- Pas 5: Adăugarea apei (puțin, doar cât să umezească).
- Pas 6: Închiderea borcanului.

3. Etichetare și plan de observație (10 min)

- Fiecare participant își personalizează borcanul.
- Se oferă o fișă de urmărire: umiditate, abur, sănătatea plantelor, prezența mușgaiului etc.

4. Reflecție și discuții (15 min)

- Ce am învățat?
- Cum putem aplica acest model în alte contexte educaționale?
- Legătura dintre acest atelier și educația pentru sustenabilitate.

Impact:

Activitatea de tip jobshadowing în domeniul educației ecologice a contribuit la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice implicate, precum și la inițierea unor demersuri concrete de integrare a principiilor sustenabilității în viața școlii. Participanții au dobândit o viziune mai clară asupra rolului educației în formarea unei generații responsabile față de mediu.

31. ERASMUS+ ÎN ACȚIUNE: ÎNVĂȚARE, INOVARE, IMPACT

Hudișteanu Carmen Daniela
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

Programul Erasmus+, inițiat de Comisia Europeană, reprezintă una dintre cele mai ambițioase și valoroase inițiative în domeniul educației, formării, tineretului și sportului din Europa. Lansat cu scopul de a promova mobilitatea, cooperarea și schimbul de bune practici între instituții și persoane din întreaga Europă, Erasmus+ a devenit un motor important al dezvoltării personale și profesionale pentru milioane de participanți.

Într-un context educațional și socio-economic aflat într-o continuă schimbare, Erasmus+ oferă o platformă solidă pentru inovare, incluziune și creșterea calității actului educațional. Prin promovarea colaborării internaționale și a învățării interculturale, programul contribuie la construirea unei Europe mai unite, bazate pe valori comune, diversitate și excelență.

Acest proiect își propune să exploreze modelele și metodele de succes identificate în cadrul inițiativelor Erasmus+, evidențiind impactul lor pozitiv asupra beneficiarilor și asupra instituțiilor implicate. Studiind exemple concrete și bune practici, putem înțelege mai bine cum contribuie Erasmus+ la formarea unei generații capabile să răspundă provocărilor globale cu încredere, competență și responsabilitate.

Metode și modele de succes în Erasmus+:

◆ 1. Învățarea prin colaborare internațională (Cooperative Learning)

Una dintre metodele cele mai eficiente în proiectele Erasmus+ este învățarea colaborativă între elevi, profesori și instituții din diferite țări. Aceasta stimulează:

- dezvoltarea abilităților de comunicare interculturală,
- schimbul de perspective educaționale,
- învățarea prin proiecte comune (Project-Based Learning).

Exemplu de succes:

Proiecte eTwinning sau parteneriate KA2 între școli din diferite state membre UE.

◆ 2. Învățarea prin experiență (Experiential Learning)

Metoda presupune implicarea directă a participanților în activități practice, cum ar fi:

- stagii de practică în străinătate,
- mobilități de formare,
- ateliere interactive și job shadowing.

Beneficii: dezvoltarea competențelor transversale (soft skills), încredere în sine, adaptabilitate, gândire critică.

◆ 3. Utilizarea platformelor digitale și a învățării hibride

Pandemia COVID-19 a accelerat tranziția către metode digitale. Erasmus+ a promovat:

- folosirea platformelor precum Moodle, eTwinning, Google Classroom,
- întâlniri și formări online (blended mobility),
- crearea de resurse digitale educaționale (OERs).

Model eficient: Proiecte KA226 (Digital Education Readiness) care au consolidat competențele digitale ale cadrelor didactice.

◆ 4. Peer Learning și schimbul de bune practici

Învățarea între colegi și observarea directă a unor modele de succes în alte sisteme educaționale este o metodă-cheie. Exemple:

- vizite de studiu la școli europene,
- job shadowing,
- ateliere de reflecție și feedback.

◆ 5. Abordarea incluzivă și personalizată

Proiectele Erasmus+ de succes integrează metode adaptate pentru:

- elevi cu cerințe educaționale speciale (CES),
- persoane din medii defavorizate,
- participanți cu oportunități reduse.

Model: Ghiduri de incluziune Erasmus+, sesiuni de mentorat și activități creative pentru integrare.

◆ 6. Evaluarea continuă și autoreflexia

Un model de succes include evaluarea pe parcursul proiectului, prin:

- jurnal reflexiv (pentru elevi/profesori),
- chestionare de feedback,
- analiza impactului și diseminarea rezultatelor.

Metodele și modelele de succes în cadrul Erasmus+ pun accent pe colaborare, incluziune, inovație și învățare activă. Prin implementarea acestor practici, proiectele devin relevante, sustenabile și cu un impact real asupra comunității educaționale europene deoarece:

- Au integrat metode inovatoare adaptate nevoilor reale ale elevilor.
- Au creat un impact durabil în școli prin resurse reutilizabile și diseminare.
- Au promovat valorile europene: toleranță, diversitate, cooperare internațională.

Programul Erasmus+ a demonstrat, de-a lungul anilor, un impact semnificativ asupra modernizării educației și formării în Europa. Metodele și modelele de succes identificate în proiectele implementate – precum învățarea prin colaborare, experiența directă, incluziunea educațională și integrarea tehnologiei – au contribuit nu doar la îmbunătățirea procesului educațional, ci și la dezvoltarea personală și profesională a participanților.

Prin schimbul de bune practici și cooperarea transnațională, Erasmus+ creează o comunitate educațională europeană mai deschisă, mai inovatoare și mai pregătită să răspundă provocărilor actuale. Valorile promovate – incluziune, diversitate, solidaritate și calitate – transformă fiecare proiect într-o oportunitate de creștere.

Investiția în metode eficiente și replicarea modelelor de succes nu doar consolidează rezultatele programului, ci oferă și un cadru sustenabil pentru viitorul educației europene.

Bibliografie:

1. Comisia Europeană. (2023). Erasmus+ Programme Guide 2023. Disponibil la: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
2. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). (2024). Ghid de bune practici Erasmus+. Disponibil la: <https://www.erasmusplus.ro>
3. European Commission – Education and Training. (2022). Inclusion and Diversity Strategy in Erasmus+ and European Solidarity Corps.

32. O CĂLĂTORIE EDUCAȚIONALĂ DIGITALĂ- EXPERIENȚĂ ERASMUS+ ÎN MALTA-NUMĂRUL PROIECTULUI: 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304

**Profesor Humă Daniela,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

În primăvara anului 2025, am avut privilegiul de a participa la un stagiul Erasmus+ în Malta, în cadrul proiectului cu numărul 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304. A fost o experiență deosebit de valoroasă, atât din punct de vedere profesional, cât și personal. Tema centrală a mobilității a fost utilizarea aplicațiilor digitale pentru învățare online, într-un context educațional european modern și incluziv.

Context și obiective

Mobilitatea a fost organizată în cadrul programului Erasmus+ pentru cadre didactice din învățământul preuniversitar, cu scopul de a dobândi competențe digitale și metodologice în utilizarea aplicațiilor de învățare online. Activitățile s-au desfășurat în capitala Maltei, Valletta, un oraș încărcat de istorie, dar în același timp conectat la inovațiile tehnologice ale prezentului.

Obiectivele urmărite au fost:

- dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice;
- explorarea unor platforme moderne de e-learning;
- schimb de bune practici cu alți profesori europeni;
- integrarea tehnologiilor educaționale în procesul didactic.

Activități și aplicații studiate

Pe parcursul celor cinci zile de cursuri intensive, am explorat diverse aplicații și platforme educaționale. Printre cele mai relevante se numără:

1. **Google Workspace for Education** – Am învățat cum să folosim eficient Google Classroom, Docs, Slides și Forms în procesul de predare-învățare, pentru a crea lecții interactive și a evalua elevii într-un mod modern și atractiv.

2. **Kahoot! și Quizizz** – Aplicații extrem de interactive pentru evaluarea cunoștințelor într-un mod ludic. Am experimentat crearea de teste și sondaje, observând impactul pozitiv asupra motivației elevilor.
3. **Canva for Education** – Un instrument excelent pentru realizarea de materiale vizuale atractive, prezentări interactive și resurse didactice personalizate.
4. **Padlet** – Utilizat pentru colaborarea în timp real și pentru crearea de panouri interactive unde elevii își pot posta ideile, temele sau proiectele.

Impactul asupra activității didactice

Această experiență a avut un impact profund asupra viziunii mele pedagogice. Am înțeles că tehnologia nu trebuie să fie un obstacol, ci un sprijin în procesul de predare. Integrarea aplicațiilor online nu doar că modernizează actul educațional, dar îl face și mai incluziv, mai accesibil și mai atractiv pentru elevi.

După întoarcerea în țară, am început implementarea acestor instrumente în cadrul lecțiilor mele, cu rezultate vizibile: o creștere a implicării elevilor, o colaborare mai eficientă și o diversificare a metodelor de predare și evaluare.

Obiective turistice vizitate în Malta – O incursiune culturală în timpul mobilității Erasmus+

Pe lângă sesiunile de formare dedicate aplicațiilor digitale pentru educație, timpul petrecut în Malta a fost valorificat și pentru explorarea unor obiective turistice deosebite, care completează perfect imaginea unei țări cu un patrimoniu istoric și cultural remarcabil.

Ziua 1 Valletta, capitala istorică a Maltei

Prima zi a inclus o plimbare ghidată prin *Valletta*, un oraș înscris în patrimoniul UNESCO, cunoscut pentru arhitectura sa barocă. Am vizitat *Upper Barrakka Gardens*, care oferă o panoramă spectaculoasă asupra Marelui Port, și *Catedrala Sf. Ioan*, unde am admirat operele lui Caravaggio. Străzile înguste, clădirile din piatră galbenă și atmosfera vibrantă au oferit un început impresionant al aventurii noastre.

Ziua 2 – Mdina, orașul tăcerii

A doua zi ne-a dus în *Mdina*, fosta capitală medievală a Maltei. Cunoscut ca „Orașul Tăcerii”, Mdina este un labirint de străduțe înguste și clădiri din epoca cavalerilor. Am vizitat *Catedrala Sf. Paul* și ne-am bucurat de liniștea și frumusețea arhitecturală a acestui oraș fortificat.

Ziua 3 – Insula Gozo

O excursie de o zi pe insula *Gozo* a oferit ocazia de a descoperi un peisaj rural autentic și atracții naturale impresionante. Am vizitat *Citadella din Victoria*, centrul istoric și administrativ al

insulei, și *Templul Ggantija*, mai vechi decât piramidele egiptene. Gozo este o insulă liniștită, cu un farmec aparte și tradiții bine păstrate.

Ziua 4 – Marsaxlokk și Grota Albastră

În a patra zi am explorat *Marsaxlokk*, un sat pescăresc pitoresc cunoscut pentru bărcile tradiționale „luzzu” și piața sa de pește. Ulterior, am vizitat *Blue Grotto* (Grota Albastră), unde am făcut o scurtă plimbare cu barca pentru a admira reflexiile spectaculoase ale luminii în apele turcoaz.

Ziua 5 – Sliema și St. Julian's

În ultima zi, ne-am bucurat de o plimbare relaxantă de-a lungul promenadei din *Sliema* și *St. Julian's*, două zone moderne, animate, cu cafenele, restaurante și magazine. A fost ocazia perfectă pentru reflecție și socializare cu ceilalți participanți, într-un cadru urban dar prietenos.

Concluzii

Participarea la proiectul Erasmus+ în Malta a reprezentat o oportunitate de dezvoltare profesională de neprețuit. Am învățat nu doar despre aplicațiile digitale, ci și despre importanța unei educații deschise, colaborative și adaptate la nevoile secolului XXI.

Mulțumesc Erasmus+ pentru această oportunitate, care mi-a oferit nu doar cunoștințe noi, ci și încredere în forțele proprii și inspirație pentru a contribui la transformarea educației în România.

33. MODALITĂȚI EFICIENTE DE ABORDARE A EDUCAȚIEI ADULȚILOR DEZBĂTUTE ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS+ PENTRU EDUCAȚIA ADULȚILOR MOTIVATE! DEVELOPE! INVOLVE!

Prof. dr. Ionescu Mariana

Liceul Teoretic Bechet

Taxonomia lui Fink a învățării semnificative, abordarea holistică a învățării, centrarea pe persoană versus centrarea pe sistem, tehnicile de mindfulness sunt modalități eficiente de abordare a educației adulților dar și a elevilor.

Șapte activități mentale zilnice sunt esențiale pentru a optimiza materia creierului și a crea bunăstare, pentru a fi pe deplin prezent, conștient de locul în care suntem și ce facem și nu prea reactiv sau copleșit de ceea ce se întâmplă în jurul nostru, ceea ce înseamnă **mindfulness**:

Timpul de focalizare/ Focus Time: Când ne concentrăm îndeaproape asupra sarcinilor într-un mod orientat spre obiective, ne asumăm provocări care creează conexiuni profunde în creier.

Timp de joacă/învățarea ca o joacă/ Playtime: Când ne permitem să fim spontani sau creativi, bucurându-ne prin joacă de experiențe noi, ajutăm să facem noi conexiuni în creier.

Timp de conectare/ Connecting Time: Atunci când ne conectăm cu alți oameni, în mod ideal în persoană, și când ne facem timp pentru a aprecia conexiunea noastră cu lumea naturală din jurul nostru, activăm și întărim circuitele relaționale ale creierului.

Timpul fizic/ Physical Time: Când ne mișcăm corpurile, aerob dacă este posibil din punct de vedere medical, întărim creierul în multe feluri.

SURSA: <https://drdansiegel.com/healthy-mind-platter>

Time In: Când reflectăm în liniște în interior, concentrându-ne pe senzații, imagini, sentimente și gânduri, ajutăm la o mai bună integrare a creierului.

Timp de nefuncționare/Downtime: Când suntem neconcentrați, fără vreun scop anume și ne lăsăm mintea să rătăcească sau pur și simplu să ne relaxăm, ajutăm creierul să se reîncarce.

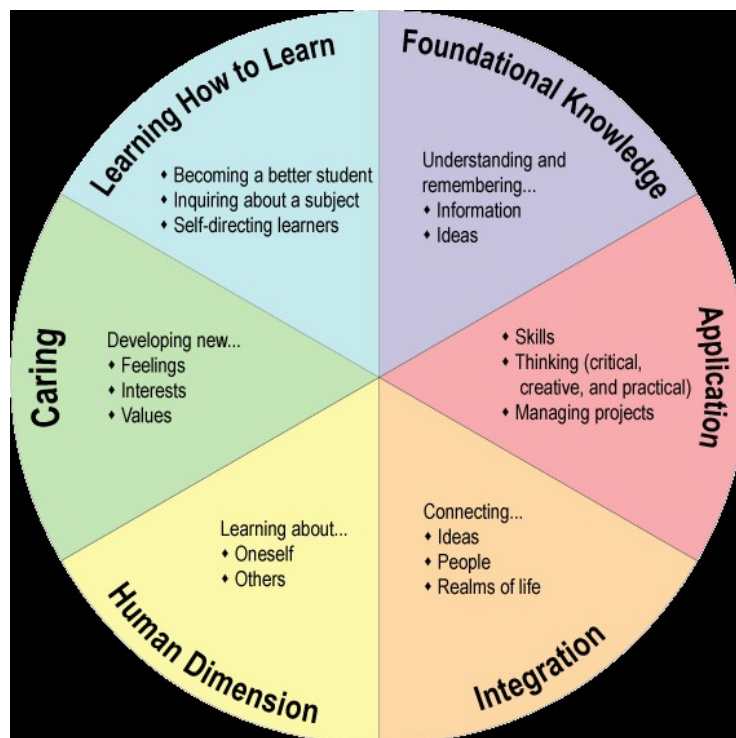
Ora de dormit/ Sleep Time: Când dăm creierului odihna de care are nevoie, consolidăm învățarea și ne refacem din experiențele zilei.

Abordarea holistică a învățării presupune cinci dimensiuni, emoțională, fizică, spirituală, psihologică și socială. În centrul modelului se află persoana, modelul holistic fiind centrat pe persoană, nu pe sistem.

Vorbind cu persoana respectivă, planificând cu persoana respectivă concentrându-ne pe punctele forte și abilitățile educabililor, pe găsirea de soluții care ar putea funcționa pentru oricine, de preferință bazate pe comunitate pentru că membrii familiei și comunității sunt văzuți ca adevărați parteneri, gândindu-ne la ce este important pentru ei?, ce experiență au ei deja?, cum le place să învețe?, ce obstacole au?, ce vor ei să obțină?, înseamnă o activitate/educație centrată pe persoană nu pe sistem în care vorbim despre persoană, planificăm pentru persoană, ne concentrăm pe tabele/etichete/diagnostic, deficite, crearea de suporturi bazate pe ceea ce funcționează pentru persoanele cu „acel diagnostic” iar membrii familiei și comunitatea sunt considerate periferice.

Sursa: <https://i.pinimg.com/originals/7f/fa/57/7ffa57ccd1eead9b1afa51c2d68dd95b.jpg>

Sursa: [Fink's Taxonomy of Significant Learning - Intentional College Teaching](#)

Taxonomia lui Fink a învățării semnificative presupune următoarele dimensiuni ale învățării/educației adulților:

Cunoștințe fundamentale/Foundational Knowledge: Cursanții vor înțelege și vor aminti concepte cheie, termeni, relații, fapte etc.

Aplicație/Application: Cursanții vor ști cum să „facă” sarcini importante.

Integrare/Integration: Cursanții vor putea identifica relația dintre cunoștințe

Dimensiunea umană/Human dimension:

Sine-Cursanții se vor înțelege mai bine pe ei înșiși

Alții-Cursanții vor putea interacționa pozitiv și productiv cu ceilalți.

Îngrijire/Caring: Cursanții pot aprofunda acest subiect sau probleme legate de acest subiect.

Învățând cum să înveți/Learning how to learn: Cursanții își vor dezvolta capacitatea de a învăța mai bine (efectiv și mai eficient), atât despre tematica propusă, cât și în viață, în general.

O metodă de lucru eficientă pentru educația adulților este CO-VISION, o modalitate de cooperare și de găsire a soluțiilor pentru provocările profesionale ale educatorilor, metodă care mi-a plăcut foarte mult și a cărei descriere se regăsește în rândurile următoare, metodă care poate fi sursă de inspirație pentru inovare în munca de educator/formator.

1. Enunțarea provocărilor personale/ profesionale

Fiecare adult notează, individual, pe o coală de hârtie, cu marker, cu majuscule, o provocare/problemă cu care se confruntă în contextul realității actuale.

Se realizează o expoziție a provocărilor/problemelor notate.

2. Selectarea problemei/întrebării de discutat

Prin vot se alege problema care va fi supusă discuției.

3. Persoana, a cărei problemă/întrebare a fost selectată, ne spune despre asta - 5 min

Este descrisă problema selectată, sunt expuse toate datele problemei, ce metode au fost aplicate pentru soluționare, etc.

4. Întrebări tehnice

După descrierea problemei selectate, fiecare adult poate pune întrebări, ținând cont de următoarele precizări:

- Concentrați-vă pe provocarea selectată
- Suntem aici nu pentru a ne critica unii pe alții, ci pentru a ne sprijini și a ajuta la ...
- Dacă aș fi în această situație, aș....

5. Pregătirea părerii, 2 min

Fiecare participant are 2 minute pentru a-și pregăti opinia care vizează tematica pusă în discuție (● Dacă aș fi în această situație, aș....)

6. Fiecare participant - 3 minute pentru a-și împărtăși opinia și experiența pe această temă
7. Reflecție tăcută și realizarea unui rezumat - 2 min
8. Rezumat de la persoana, a cărei problemă/întrebare a fost discutată.

Bibliografie:

1. EDUCAUSE Horizon Report® Teaching and Learning Edition, 2023
2. World Mental Health Day 2022's theme
3. UNESCO Lifelong Learning Initiative, 2020
4. Article Ossiannilsson, E.S.I. “Resilient Agile Education for Lifelong Learning Post-Pandemic to Meet the United Nations Sustainability Goals”, Sustainability 2022, 14
5. EPALE Community Conference, October 2022
6. World Health Organisation, October 2022
7. <https://drdanschiel.com/healthy-mind-platter>
8. <https://i.pinimg.com/originals/7f/fa/57/7ffa57ccd1eead9b1afa51c2d68dd95b.jpg>
9. [Fink's Taxonomy of Significant Learning - Intentional College Teaching](#)

34. PROIECT ETWINNING „A SPECIAL TOUCH TO ART WITH WASTE”

Konnerth Gabriela Silvia
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

Proiectul eTwinning „A Special Touch To Art With Waste”, inițiat de Turcia, a fost un proiect dedicat educației elevilor cu cerințe educative speciale în sfera ecologiei, a participării active în vederea reducerii poluării și conștientizării importanței pe care o are reciclarea. Proiectul a reunit 13 cadre didactice participante din România și Turcia, precum și 52 de elevi cu cerințe educative speciale cu vârste cuprinse între 7 și 15 ani.

Proiectul a urmărit creșterea gradului de conștientizare a importanței pe care o are comportamentul responsabil față de mediul înconjurător. S-a dorit oferirea unui cadru mai amplu, astfel încât elevii să-și înțeleagă contribuția și să-și păstreze motivația pentru a participa activ în toate etapele proiectului. Copiii au nevoie de explorarea profundă a conceptului de protejare a mediului prin experiențe practice, jocuri, activități creative și discuții, toate însoțite de stabilirea unor rutine care să le evidențieze aportul. Alături de activitățile cu tematică ecologică, a fost realizată și o serie de întâlniri online în cadrul cărora elevii români au avut ocazia de a se cunoaște, și de a se prezenta colegilor dintr-o altă țară, de a-și prezenta produsele realizate în cadrul proiectului. Toate aceste activități au contribuit și la dezvoltarea cognitivă, emoțională, socială a elevilor cu deficiențe, au dus la creșterea încrederii în sine a elevilor, în forțele proprii.

Printre activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect, se pot enumera:

- activități de colorare în zonă limitată în ziua siguranței pe Internet;
- vizionarea unor materiale despre reciclare, despre Ziua Mondială a Sindromului Down și Ziua mondială de conștientizare a autismului;
- jocuri online;
- realizarea de portofele din resturi de material textil;
- realizarea unui material video comun cu ocazia zilei de 8 Martie despre Ziua Internațională a Femeii;
- crearea de semne de carte din materiale reciclabile;
- realizarea de brelocuri din mărgel;

- întâlniri online cu cadrele didactice și cu elevii din Turcia.

Activitățile realizate împreună cu copiii au fost diverse și s-au adresat tuturor laturilor dezvoltării acestora: crearea de semne de carte, de portofele și brelocuri din maretiale reciclabile și din resturi textile – abilitare manuală, dezvoltare psihomotrică, dezvoltarea abilităților sociale, activități de scriere de mesaje– dezvoltare cognitivă, socializare și empatie – dezvoltarea abilităților sociale, jocuri online – dezvoltarea abilităților de utilizare a tehnologiei.

Comunicând cu cadrele didactice participante la proiect, am avut ocazia de a ne îmbogăți cunoștințele, învățând de la ceilalți participanți. Fiecare a împărtășit idei și exemple de bune practici din experiența proprie, a oferit suport și a prezentat activitățile realizate. Modul în care am colaborat a reprezentat o ocazie de a afla lucruri noi și de a beneficia de experiența colegilor participanți, de a afla noi jocuri și metode care pot fi folosite în activitatea cu elevii cu cerințe educaționale speciale. Am putut observa noi abordări în ceea ce privește educația specială și am dobândit informații utile ce vor fi folosite în activitatea desfășurată la clasă. De mare utilitate au fost imaginile, prezentările video etc. postate pe pagina eTwinning care reprezintă o colecție de materiale și bune practici la care se poate apela oricând.

Copiii au participat la o serie de activități care au presupus colaborarea și interacțiunea cu elevii din Turcia, precum realizarea unui material video dedicat zilei de 8 Martie, Ziua Internațională a Femeii sau scrierea de mesaje cu ocazia Zilei Mondiale a Sindromului Down sau a Zilei Mondiale de Conștientizare a Autismului. Prin aceste activități am urmărit dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor, sporirea gradului de acceptare a acestora și de conștientizare a dificultăților cu care se confruntă elevii cu CES, dar, mai ales, a modului în care aceste dificultăți pot fi depășite, a modului în care se poate realiza incluziunea acestor elevi.

La finalul proiectului, elevii, împreună cu cadrele didactice participante, au realizat în colaborare un material video în care și-au exprimat opinia asupra activităților proiectului. Atât cadrele didactice, cât și elevii au spus câteva cuvinte despre ceea ce a reprezentat pentru ei participarea la proiectul „A Special Touch To Art With Waste”.

Date fiind deficiențele cu care se confruntă elevii Liceului Teoretic Special Iris, deficiențe de vedere și deficiențe asociate, majoritatea activităților au fost realizate individual sau în grupuri mici. Acest mod de lucru a permis o mai bună individualizare a activităților, o atenție sporită acordată fiecărui elev. Elevii cu deficiențe de vedere au nevoie de timp și de explicații suplimentare pentru înțelegerea și realizarea unei sarcini de lucru. Au fost descrise pe rând etapele realizării activităților. Explicația și exercițiul reprezintă metode importante în lucrul cu elevii deficienți de vedere, aceste metode oferindu-le posibilitatea de a înțelege și de a exersa sarcina de lucru. Alte metode mult utilizate sunt jocul și

învățarea prin descoperire. Prin aceste metode este stimulată curiozitatea naturală a copilului, dorința de a afla, de a rezolva singur o sarcină.

Proiectul „A Special Touch To Art With Waste” s-a pliat foarte bine pe activitatea desfășurată la clasă, multe dintre obiectivele proiectului fiind comune cu obiectivele urmărite în educația și dezvoltarea elevilor școlii noastre și venind în continuarea și completarea muncii de la clasă, îmbogățind-o cu noi activități și idei. Acest proiect a fost pentru toți participanții o ocazie de a atrage încă o dată atenția asupra importanței educației ecologice, asupra necesității de a adopta un stil de viață sustenabil și modele de consum responsabile, pregătind astfel elevii pentru provocările viitorului legate de schimbările climatice și degradarea mediului.

<https://school-education.ec.europa.eu/ro/etwinning>

35. DREPTURILE COPILULUI-ACTIVITATE DE CONȘTIENTIZARE ȘI INTEGRARE ÎN MAREA FAMILIE EUROPEANĂ

**Laurențiu Mirela,
Liceul Tehnologic Corbu-Harghita**

Familia Erasmus a Liceului Tehnologic Corbu a început să ființeze în anul 2019, când am devenit coordonatorii unui proiect KA229, prin care am dezvoltat competențele digitale, folosindu-le în manieră artistică, pentru a ne exprima puncte de vedere legate de utilizarea filmului în didactica predării. Cele 5 țări participante au adus fiecare plusul său de valoare, prin mobilitățile derulate. Anul 2020 a fost o continuare a acestui drum, devenind participanți în alt proiect al cărui obiectiv principal a fost despre traiul sănătos. Țările participante au valorificat din plin experiențe legate de hrană sport, drumeții în jungla urbană excursii pe drumuri de munte, alungarea emoțiilor prin artă. Pentru noi, ambele proiecte au devenit punctul de pornire în a avea curaj să propunem activități.

Elevii și profesorii școlii noastre au devenit nu numai călători, promotori ai valorilor școlii românești, ci și exemple de bună practică pentru comunitățile școlare din jur. Din anul 2021, liceul nostru beneficiază de acreditare Erasmus, atât pe filiera SCH, cât și pe cea VET. Anual, pe filiera SCH, 25 de elevi și minim 10 profesori au participat direct la mobilități Erasmus+. Pentru acestea, nu numai că am realizat materiale, nu doar că le-am diseminat, ci am căutat să atingem obiectivele propuse ca să reușim să cultivăm în mintea elevilor noștri că sunt valoroși, că au potențial, că educația pe care o primesc la noi este identică cu cele la nivel european. Elevii noștri au devenit resurse și modele demne de urmat pentru colegii rămași acasă.

Una dintre cele mai relevante experiențe ale acreditării a fost în anul în care am vorbit despre drepturile copilului. Pentru realizarea materialelor, după identificarea partenerilor, ne-am documentat, am obținut informații, am creat lucruri relevante.

Despre drepturile copilului a fost ușor să elaborăm. Activitatea a fost construită pe obiectivul general prin care în Convenția Drepturilor Copilului și în legislația noastră apare ideea că „*fiecare copil beneficiază de toate drepturile sale*”. Are dreptul la dezvoltare fizică, mentală și spirituală, la educație, nu trebuie să fie abuzat în nicio manieră, să fie ascultat, informat și implicat. Toate aceste deziderate au stat la baza activității de aproximativ 180 de minute derulate în școli din Serbia, Slovacia și Ungaria.

Pentru a sparge gheața, elevilor li se prezintă o listă cu drepturile copilului, așa cum sunt ele enunțate în convenție. Pentru că limba de comunicare este cea engleză, acestea sunt prezentate în limba de comunicare. Lista conține enunțuri de felul: *dreptul la viață, nu torturii, nu sclaviei, nu discriminării, dreptul de a fi egal, dreptul de a studia, dreptul la securitate*, etc. Iată numai câteva exemple.

Fiecare elev va lectura lista și va alege, în funcție de preferințe, 10 enunțuri care fac referire la cele mai relevante drepturi din punctul lui de vedere. Odată selectate, le pune într-un rucsac, cu care să urce un munte. E o drumeție imaginară. Apoi se realizează o echipă de 2 elevi, din țări diferite. Împreună cei doi vor alege doar 10 drepturi comune, din listele individuale. Vor negocia, vor respecta opinia celuilalt, vor selecta. (Aici în funcție de relieful țării vizitate, se poate schimba contextul drumeției, de la munte, la mare sau văzduh).

Cum drumul e prea greu, după primii pași e necesar ca în rucsac să rămână numai 9 drepturi din cele 10. Atunci fiecare echipă va reciti drepturile și va selecta, alegând pe cel pe care îl va arunca. Apoi după încă 2 pași, rucsacul devine greu. Trebuie să renunțe la încă un drept. Și tot așa. Jocul continuă. După fiecare doi pași se renunță la încă un drept, ca timp aceasta înseamnă 30 de secunde. Dacă inițial alegerea e ușoară, spre final e din ce în ce mai grea. După câteva exerciții de acest fel, fiecare echipă va rămâne în rucsac cu 3 drepturi. La final alegerea e mai grea, fiindcă vor trebui să arunce deodată 2 drepturi, rămânând cu unul singur, stabilit de comun acord. Alegerea e bulversantă. E un soi de călătorie a sinelui prin sine. Poți vedea care este scara de valori a fiecăruia. Dacă dreptul la hrană era unul din cele mai alese inițial, se ajunge ca să primeze: dreptul la viață, cel la sănătate și cel la familie. Apare o dezbatere la nivelul întregului grup. Fiecare motivează ce și de ce a ales. Din dezbatere rezultă că e bine să respectăm și să acceptăm opiniile celorlalți, e despre toleranță, despre acceptare.

Apoi, pentru a motiva alegerea, fiecărei echipe i se cere să realizeze un material video, ca și cum ar fi destinate platformei TiKToK, care să definească în manieră proprie dreptul ales. Pentru acesta, trebuie să respecte niște condiții: să fie creativi, să aibă un mesaj relevant, să evidențieze dreptul ales. Acum, se pune în prim plan, nu numai creativitatea elevilor, ci și abilitatea de a folosi, în mod util telefonul, dar și de a comunica și a se comunica.

Materialele realizate, devin produse care pot fi puse fie pe paginile de media ale proiectului, cele personale. Se fixează un timp de realizare. Apoi un moment de prezentare. Fiecare elev va trebui să compare ceea ce a realizat, cu creațiile celorlalți. Toate materialele sunt prezentate, fiecare cu un titlu propriu. Apoi, se realizează un chestionar de tipul: mie mi-a plăcut mesajul transmis de ... pentru că.....; mie nu mi se pare relevant mesajul din filmul, pentru că....; mie nu îmi pare relevant, mesajul din materialul, pentru că....; Aș schimba la propriul meu material....., pentru că.... După ce sunt

ascultate opiniile tuturor, prin lecturarea tuturor chestionarelor, se realizează o listă pe care se notează: ce le-a plăcut, ce nu le-a plăcut, ce au schimba, ce recomandă din activitatea de astăzi celorlalți.

Utilizând un google forms, în care sunt enumerate, numele fiecărui material, se selectează cel mai bun material, rezultat în urma votării. Acestuia i se poate face o campanie de promovare. E un prototip care poate fi îmbunătățit. Acest lucru se poate realiza printr-o contribuție a tuturor, versiunea inițială poate fi îmbunătățită, după un braistoming. Se lucrează la schimbare. Se realizează un nou material. Pentru acesta se vor concepe comunicate de presă, se stabilesc platformele și canalele de comunicare, se stabilește locul lansării-anunț, se pune stabilesc pașii de primire a feedback-ului. Această activitate de grup va întări nu numai ideea dreptului devenit esențial pentru grup, în urma derulării activității, dar și munca în echipă.

În urma derulării acestei activități, elevii liceului nu doar că au învățat drepturile copilului, ci au reușit să înțeleagă faptul că dreptul la viață este cel mai important lucru, că sănătatea te face să treci peste orice bariere, iar educația e esența lucrurilor.

36. METODE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE ÎN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS

**Profesor educație timpurie, Lazăr Ionela,
Grădinița nr 35, sector 5, București**

În cadrul unui Proiect Erasmus desfășurat în grădiniță sau școală, este esențială utilizarea unor metode de predare-învățare interactive, care să stimuleze implicarea copiilor, comunicarea și coeziunea grupului. O metodă foarte eficientă și des întâlnită în astfel de proiecte este învățarea prin joc, în special jocurile de tip „ice-breaker” sau cele care consolidează munca în echipă.

Metodă de predare-învățare: Jocul „Pânza de păianjen”

1. Contextul metodei în cadrul unui Proiect Erasmus

Proiectele Erasmus+ promovează metode moderne de predare, colaborare interculturală și dezvoltarea competențelor socio-emoționale. În acest context, metodele non-formale, cum este jocul educativ, devin instrumente esențiale pentru integrarea copiilor din medii și culturi diferite. Jocul „Pânza de păianjen” este o activitate folosită frecvent în mobilitățile Erasmus, atelierele transnaționale și schimburile interculturale, fiind ușor de adaptat la nivelul de vârstă și contextul educațional.

2. Scopul jocului

- Spargerea barierelor de comunicare dintre copii (ice-breaker)
- Crearea unui climat pozitiv de învățare
- Stimularea exprimării libere și a empatiei
- Dezvoltarea coeziunii și a sentimentului de apartenență la grup
- Încurajarea interacțiunii interculturale

3. Obiective educaționale

- Cognitive: Cunoașterea numelor colegilor, familiarizarea cu unele expresii în alte limbi
- Afective: Dezvoltarea încrederii în sine și în ceilalți, acceptarea diversității
- Sociale: Colaborarea, ascultarea activă, exprimarea apreciativă

4. Resurse necesare

- Un ghem de sfoară (colorată, de preferat)
- Spațiu liber (clasă, curte, sală de sport)
- (Opțional) Ecusoane cu nume sau steagurile țărilor participante
- (Opțional) Muzică ambientală relaxantă

5. Descrierea activității – Pas cu pas

Etapa 1: Introducerea jocului (2-3 min)

Educatoarea explică scopul jocului: „Ne vom cunoaște mai bine printr-un joc care ne ajută să formăm o rețea a prieteniei.”

Etapa 2: Așezarea în cerc (1 min)

Copiii se așază într-un cerc. Prima persoană ține ghemul de sfoară.

Etapa 3: Lansarea jocului (5-10 min)

- Fiecare copil se prezintă și transmite ghemul unui alt copil, păstrând capătul sforii.
- Se formează o „pânză” în mijlocul cercului – simbol al legăturilor dintre copii.

Etapa 4: Reflecția (5 min)

Educatoarea adresează întrebări: Ce ți-a plăcut? Cum te-ai simțit?

Etapa 5: Variante și reluări

- Copiii pot spune o expresie în limba unei alte țări participante.

6. Valoarea adăugată într-un Proiect Erasmus

- Incluziune și diversitate: Toți copiii participă egal.
- Promovarea competențelor cheie: Comunicarea, empatia, interculturalitatea.
- Participare activă: Copiii sunt protagoniști, nu spectatori.

7. Evaluare

Se face prin observare directă:

- Participarea activă a fiecărui copil
- Reacții emoționale pozitive
- Capacitatea de colaborare

Opțional: Fișă de autoevaluare cu emoticoane:

😊 M-am simțit bine 😊 Am fost puțin timid 😞 A fost greu pentru mine

8. Sugestii de extindere

- Colaj cu „Pânza Prieteniei” – fiecare copil desenează un fir care îl reprezintă.
- Adaptarea jocului pentru activități online Erasmus – prin videoconferință.

Concluzie

Metoda prezentată îmbină învățarea cu jocul, comunicarea cu exprimarea emoțională, dezvoltând atât competențele sociale, cât și interculturale. Ea poate fi integrată cu succes în activitățile zilnice din grădiniță sau școală, dar mai ales în contexte Erasmus, unde diversitatea devine o resursă pentru educație.

37. CUNOAȘTERE ȘI INTERCUNOAȘTERE

profesor psihopedagog, Lazsadi Ileana
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara

În perioada 31 martie-4 aprilie am participat la o mobilitate ERASMUS+ în Budapesta, organizația de primire, Mozgasjavito Egyseges Gyogypedagogiai Modszertani Intezmeny. Ne-am bucurat, elevi și profesori, să fim împreună într-un oraș cu o istorie bogată, un spirit tânăr și o cultură europeană vibrantă. Timp de o săptămână am lucrat împreună, am învățat unii de la alții și am construit prietenii care depășesc granițele.

Principalul nostru obiectiv a fost atins: să explorăm teme importante precum *colaborarea internațională, educația non-formală și implicarea activă*. Fiecare dintre s-a întors acasă cu inspirație, amintiri și prieteni noi!

Prima zi la Budapesta a debutat cu un exercițiu de intercunoaștere, care mi-a plăcut foarte mult și pe care vreau să vi-l prezint. Scopul acestuia este să ajute participanții să se cunoască într-un mod relaxat și interactiv.

Exercițiu: „Harta mea europeană”

Durată: 30-45 de minute

Număr participanți: 10-30

Materiale: Harta Europei (mare, pe perete sau printată), post-it-uri colorate, markere

Instrucțiuni:

1. **Fiecare participant primește un post-it** și este rugat să scrie:
 - o Numele
 - o Țara de origine
 - o Un lucru amuzant, ciudat sau interesant despre ei înșiși, un adevăr și o minciună.
2. **Apoi se apropie de hartă** și lipește post-it-ul pe țara de origine.
3. Pe rând, fiecare vine în față, se prezintă și povestește acel lucru interesant sau amuzant despre sine.
4. Opțional: După fiecare prezentare, ceilalți pot pune o întrebare scurtă sau pot adăuga ceva legat de țara respectivă („Am fost acolo!”, „Îmi place mâncarea voastră tradițională!” etc.).

Iată și alte exerciții de **prezentare și „spargere a gheții”**, pe care le puteți utiliza în activitățile Erasmus+, atunci când se lucrează în parteneriat cu elevi/profesori din alte clase, școli etc

Interviul în perechi

Durată: 20-30 min

Descriere: Participanții se împart în perechi și își iau un scurt interviu reciproc (5-7 min). Apoi, fiecare își prezintă partenerul în plen.

Întrebări posibile:

- Cum te numești și de unde vii?
- Ce te-a motivat să participi la acest proiect?
- Ce pasiuni ai?
- Ce ai adus cu tine în bagaj care are o semnificație pentru tine?

Cubul cunoașterii

Durată: 15-20 min

Materiale: Un zar mare sau un cub făcut din carton. Pe fiecare față e scrisă o întrebare.

Exemple de întrebări:

- Care este mâncarea ta preferată?
- Unde ai vrea să călătorești și de ce?
- Ce superputere ai vrea să ai?
- Ce limbi vorbești?

Participanții aruncă pe rând cubul și răspund la întrebarea aleasă.

Pânza prieteniei (cu ghemul de ață)

Durată: 15-20 min

Materiale: Un ghem de ață

Descriere: Primul participant ține capătul ghemului, spune cine este și dă o informație personală. Apoi aruncă ghemul către altcineva, ținând strâns capătul. Se creează astfel o „pânză” simbolică a legăturilor din grup.

38. CALIFICARI EUROPENE PENTRU VIITOR – EXPERIENȚA ERASMUS IN PORTUGALIA

**Prof. Lăzărescu Ilie,
Liceul Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, Timișoara**

În perioada mai- iunie 2024, elevii școlii noastre au participat la mobiliate Erasmus în Barcelos, Portugalia. Fiind la prima mobilitate Erasmus, elevii și-au putut îmbunătăți timp de două săptămâni cunoștințele profesionale, personale și culturale, în domenii practice precum construcțiile și bucătăria.

În timpul mobilității, elevii au avut parte de monitorizare și sprijin constant, atât din partea mea ca monitor al unității școlare cât și din partea partenerului portughez care a făcut ca lucrurile să se desfășoare impecabil. Așadar elevii au avut parte de:

- Mentorat la fața locului: Alocarea unui tutor local (maistru în construcții sau bucătar-șef) pentru ghidare profesională.
- Jurnale de practică: Participanții își notează zilnic activitățile și competențele dobândite.
- Evaluări intermediare: Feedback regulat din partea tutorilor și coordonatorilor Erasmus.

Pe lângă aspectele enumerate mai sus, au avut parte și de daptare culturală și integrare:

- Activități interculturale: Vizite culturale, ateliere de gastronomie portugheză, schimburi de experiență cu elevi/studenți locali.
- Participare activă: Încurajarea implicării în echipe și preluarea de sarcini relevante (ex: pregătirea unui fel de mâncare tradițional portughez dar și participarea la un proiect de construcție real).

În domeniul Construcției, elevii au participat la lucrări reale de șantier, unde au putut observa cum se montează pereții de rigips, zugrăveli și finisaje interioare. Au participat la renovarea fațadelor cu tehnici tradiționale portugheze.

Au observat cum se lucrează cu tehnologii moderne, s-au utilizat scule electrice și a materiale ecologice, au fost instalate elemente de izolație termică și acustică, beneficiind totodată și de o comunicare activă cu meșteri portughezi și alți stagiaari.

În domeniul Bucătăriei au participat la prepararea mâncărilor tradiționale portugheze, reușind ca la finalul stagiului să realizeze de la zero rețete locale: bacalhau à brás, caldo verde, pastéis de nata. De asemenea au văzut cum este organizată o bucătărie profesională în Portugalia, pregătirea și organizarea stațiilor de lucru conform standardelor HACCP, precum și o bună colaborare fluidă cu bucătarii-șefi și echipa locală, igienă personală, curățenia spațiului de lucru și depozitarea corectă a alimentelor.

În același timp cu asimilarea cunoștințelor în domeniile construcției și bucătărie, elevii au beneficiat și de o experiență internațională și interculturală prin cunoașterea culturii portugheze: gastronomie, stil de viață, obiceiuri și tradiții, si-au dezvoltat competențele interculturale printr-o mai bună comunicare și colaborare în medii multiculturale, au avut o mare deschidere față de alte moduri de lucru și mentalități. Vizitele la obiectivele istorice, participare la ateliere culturale, schimburile de experiență cu elevii portughezi le-au dezvoltat latura culturală și socială, atât de importantă în vederea dezvoltării personale.

De asemenea și-au îmbunătățit semnificativ competențele lingvistice prin practicarea limbii engleze sau portugheze în contexte reale, dar și îmbunătățirea vocabularului tehnic în domeniul profesional.

Prin participarea la mobilitate, elevilor le-a crescut încrederea de sine și a autonomiei prin gestionarea propriei mobilități într-o țară străină, capacitate mai mare de adaptare la situații noi și provocări, la întoarcere au avut parte de o motivație crescută pentru continuarea studiilor sau integrarea pe piața muncii. Au obținut documentul Europass Mobility, recunoscut la nivel european, certificat de participare și validare a competențelor dobândite, și-au îmbunătățit CV-ul cu o experiență practică internațională.

Participarea la mobilitatea Erasmus în Portugalia a reprezentat o experiență valoroasă și completă pentru toți beneficiarii, aducând beneficii semnificative atât din punct de vedere profesional, cât și personal și intercultural. Prin implicarea activă în stagii de practică în domeniile construcțiilor și gastronomiei, participanții au dobândit competențe tehnice moderne, au lucrat într-un mediu real, bine organizat, și au învățat să respecte standardele europene de muncă.

În concluzie, mobilitatea Erasmus a fost o experiență transformatoare, care a îmbinat armonios învățarea practică, dezvoltarea personală și deschiderea culturală – o etapă esențială în parcursul educațional și profesional al participanților.

39. STRATEGII INOVATOARE ÎN EDUCAȚIE MOBILITATE ERASMUS+ *PREVENT BULLYING AND CYBERBULLYING IN SCHOOLS*, CROAȚIA ID PROJECT ERASMUS+ NR: 2024-1- RO01-KA121-SCH-000221085 EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

**Profesor itinerant și de sprijin, Lesli Ninel Andreea
C.Ș.E.I. „Alexandru Roșca”, Lugoj**

În cadrul programului Erasmus+, un grup de cadre didactice, dintre care trei profesori de psihopedagogie specială și un profesor itinerant și de sprijin, din Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca”, Lugoj, a participat la cursul internațional „*Prevent Bullying and Cyberbullying in Schools*”, desfășurat în Split, Croația. Această mobilitate a oferit oportunitatea de a aprofunda strategii inovatoare pentru prevenirea bullyingului, integrarea tehnicilor de mindfulness în gestionarea stresului și utilizarea instrumentelor digitale moderne în educație.

Prevenirea și combaterea bullyingului

Problematika bullyingului și a cyberbullyingului a reprezentat un subiect esențial al formării, fiind analizată atât din perspectiva mecanismelor care o favorizează, cât și a strategiilor de prevenire și intervenție. Am identificat tipurile specifice de agresiune, caracteristicile agresorilor și vulnerabilitățile victimelor, cu un accent deosebit pe impactul asupra elevilor cu nevoi educaționale speciale, explorând, de asemenea și strategiile eficiente de prevenire. Un concept-cheie discutat a fost metoda celor 6R (Reguli anti-bullying, Recunoaștere, Raportare, Răspuns, Refuzul victimizării și Înlocuirea comportamentelor agresive), care oferă un cadru clar pentru reducerea comportamentelor negative în școli.

Pentru a înțelege mai bine comportamentele elevilor și modul în care acestea pot fi gestionate eficient, ne-am aprofundat cunoștințele despre teoria comportamentală a lui William Glasser. Aceasta

evidențiază nevoile fundamentale ale fiecărei persoane – supraviețuire, putere, libertate, apartenență și distracție – și explică modul în care frustrările generate de nesatisfacerea acestor nevoi pot duce la comportamente agresive. Am înțeles că mulți dintre elevii care manifestă comportamente agresive o fac dintr-o nevoie nesatisfăcută de recunoaștere sau apartenență, iar strategiile de prevenire trebuie să includă modalități de integrare și sprijin emoțional pentru aceștia. Aplicarea acestei teorii în gestionarea bullyingului ne ajută să identificăm cauzele profunde ale comportamentelor agresive și să dezvoltăm intervenții mai eficiente, axate nu doar pe sancțiuni, ci și pe oferirea unor alternative pozitive pentru exprimarea emoțiilor și relaționare.

Mindfulness și gestionarea stresului

Într-un sistem educațional în care stresul și suprasolicitarea emoțională sunt din ce în ce mai frecvente, am explorat beneficiile mindfulness-ului ca instrument pentru gestionarea emoțiilor și menținerea unui climat echilibrat în școli. Am avut ocazia să practicăm tehnici de respirație conștientă, meditație ghidată și exerciții de concentrare, menite să îmbunătățească atenția și să reducă anxietatea.

Prin aplicarea acestor metode în școli, se pot observa efecte benefice atât asupra profesorilor, cât și asupra elevilor: reducerea stresului și a epuizării profesionale, creșterea rezilienței emoționale și îmbunătățirea relațiilor profesor-elev printr-o abordare mai empatică. De asemenea, mindfulness-ul ajută elevii să își dezvolte atenția și capacitatea de autoreglare emoțională, oferindu-le alternative sănătoase pentru gestionarea emoțiilor și prevenirea conflictelor.

Explorarea sistemului educațional croat

În cadrul mobilității, am avut oportunitatea de a vizita o instituție de învățământ din Split și de a observa îndeaproape modul în care este organizat sistemul educațional croat. Am descoperit că acesta pune un accent deosebit pe autonomia școlilor, iar profesorii au libertatea de a adapta metodele de predare la nevoile elevilor. Un element remarcabil este utilizarea unui sistem bine structurat de formare continuă pentru profesori, care le permite acestora să se perfecționeze constant și să integreze metode moderne de predare.

Interacțiunea cu cadrele didactice locale ne-a oferit o perspectivă valoroasă asupra abordărilor educaționale diferite, iar schimbul de experiență ne-a inspirat să explorăm metode inovatoare pentru îmbunătățirea procesului didactic în școlile noastre.

Inovație digitală în educație

Pe parcursul formării, am fost instruiți în utilizarea unor instrumente digitale inovatoare pentru predare, precum Magic School și Gamma AI. Aceste aplicații bazate pe inteligența artificială oferă posibilitatea de a crea și personaliza materiale educaționale interactive, contribuind la eficientizarea procesului didactic și la sporirea implicării elevilor. Utilizarea acestor resurse în activitatea didactică ne va permite să adaptăm mai bine conținuturile educaționale la nevoile fiecărui elev.

Dimensiunea culturală

Mobilitatea inclus și o importantă componentă culturală. Am avut oportunitatea de a explora orașele Split, Trogir și Dubrovnik, descoperind patrimoniul istoric și cultural al regiunii Dalmația. Interacțiunea cu localnicii, vizitele la situri istorice și experiențele gastronomice ne-au oferit o perspectivă mai largă asupra culturii croate, contribuind la dezvoltarea noastră interculturală.

Impact și aplicabilitate

Experiența acumulată în cadrul mobilității s-a reflectat deja în activitatea noastră profesională. Am început să aplicăm strategiile învățate în mediul școlar, organizând sesiuni de formare pentru colegi, dorind să prezentăm tehnicile și metodele descoperite. De asemenea, schimbul de experiență va fi valorificat prin activități metodologice și inițierea unor proiecte care să asigure continuitatea implementării acestor bune practici.

Prin această mobilitate, ne-am consolidat competențele profesionale și am dobândit instrumente concrete pentru prevenirea bullyingului, gestionarea stresului și integrarea tehnologiei în educație. Suntem încrezători că aplicarea acestor metode va aduce beneficii semnificative atât elevilor, cât și întregii comunități educaționale.

40. APLICAREA PROIECTELOR ERASMUS ȘI ETWINNING ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Marcu Simona Elena

Grădinița cu Program Prelungit Numărul 32, Timișoara

Se vorbește tot mai mult în zilele noastre despre deschidere culturală, europeană, despre acceptarea diversității sub toate formele pe care le poate îmbrățișa, despre toleranță și acceptare. Învățământul preșcolar reprezintă prima treaptă educațională pe care un individ uman o parcurge și rareori conștientizăm importanța acestei etape în viața unui copil. Așa cum de foarte multe ori am auzit, copiii sunt „ca bureții”, ei absorb tot ce văd, aud, simt în jurul lor și de multe ori ajung să-și însușească cele observate.

Prin intermediul proiectelor Erasmus și eTwinning, cadrele didactice din învățământul preșcolar au oportunitatea de a se perfecționa pentru a da mai departe societății de mâine adulți responsabili, toleranți, echilibrați și capabili să se adapteze noilor schimbări. Reprezintă o mare provocare să faci primii pași spre proiectele Erasmus, auzi mereu pe cineva că a participat, că a aplicat ca partener, însă primul pas este cel mai dificil să îl faci, apoi ține de ambiția ficăruia, de determinarea și seriozitatea cu care cineva este înzestrat. Dacă ai îndrăznit să pășești pe acest drum, satisfacțiile apar neîncetat pentru tine, profesorul, dar și pentru micuții tăi învățăcei, care vor avea șansa să aibă în față un profesor satisfăcut și într-o continuă dezvoltare.

Am avut oportunitatea de a participa ca invitate la un eveniment în cadrul proiectului Erasmus+ Dyslexia Assessment Protocol, cu parteneri din țări precum Turcia, Bulgaria, Letonia, Germania și România, proiect al cărui scop era depistarea timpurie a copiilor cu risc de dislexie, crearea unei aplicații pentru testarea abilităților în arii asociate dislexiei (memorie vizuală, memorie auditivă, memorie spațială, memorie spațial-vizuală, orientare în timp, abilități de citire și decodare a textului citit), crearea unei culegeri de exerciții și a unui manual pentru utilizarea aplicației. Pe această cale am aflat mai multe informații despre ce înseamnă Dislexia și ne-am implicat în testarea preșcolarilor pe platforma creată în cadrul proiectului. Am testat un număr de 10 preșcolari de 6 ani, activitate ce ne-a adus foarte multe

satisfacții personale, dar și profesionale. Preșcolarii testați au avut la dispoziție un test standardizat pentru nivelul lor de vârstă, în care aceștia prin activități ușoare și plăcute au perceput testarea ca pe o joacă pe calculator și marea majoritate nu au depășit 45 de minute. De asemenea în cadrul aceluiași proiect am creat un exercițiu pentru culegerea de exerciții. Astăzi participarea la acel eveniment ne-a ajutat să punem în aplicare cele învățate cu proprii copii dar și cu preșcolarii grupei pe care o coordonăm în momentul de față. Noi suntem câștigate pentru informațiile valoroase dobândite și competențele însușite, iar părinții și preșcolarii sunt fericiți pentru siguranța și încrederea că au alături persoanele potrivite. Pașii au fost mici, însă suficienți cât să trezească dorința de a participa în calitate de partener la un proiect Erasmus+, iar mai apoi de ce nu aplicant.

Participarea la Simpozionul Internațional „Conectați la învățare. Oportunități Erasmus+ și eTwinning pentru școli, a fost o șansă grozavă de a afla mai multe informații și de a ni se răspunde la întrebări a căror răspuns nu era cunoscut și de asemenea de cunoașterea unor profesioniști care împart pasiuni comune, a căror scop este aducerea unui plus semnificativ sistemului de învățământ și sprijinirea tinerei generații prin intermediul proiectelor desfășurate.

Este necesar a se oferi mai mult sprijin din partea Inspectoratelor Școlare în crearea, înțelegerea și modalitatea de aplicare în cadrul acestor proiecte pentru a crește nivelul calității învățământului românesc și pentru a atrage mai mulți copii spre școală, prevenindu-se astfel o problemă foarte sensibilă pe care o avem în România, cea a abandonului școlar. Când spui Erasmus și eTwinning, spui pasiune, spui cunoaștere, spui schimb de bune practici în materie de predare și de dezvoltare a instituțiilor de învățământ. Toate acestea duc la îndeplinirea obiectivului de a avea o Românie educată, deoarece doar educația poate salva nația. Tot în cadrul acestor proiecte se dezvoltă învățarea limbilor străine și a diversității lingvistice.

Participarea la proiecte Erasmus oferă profesorilor perspective extraordinare de formare în străinătate, schimburi de experiențe cu alte grădinițe, cunoașterea și aprofundarea altor sisteme de învățământ, cunoașterea unor țări cu tradiții, obiceiuri, cultură diferită și nu în ultimul rând cursuri de formare atât de necesare creșterii stimei de sine a cadrelor didactice și a calității învățământului.

41. METODE INTERACTIVE ÎN DESIGNUL ACTIVITĂȚILOR ELEVILOR CU C.E.S.

**Micu Laurian,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Școala reprezintă un factor important pentru modelarea personalității elevului și a trăsăturilor lui. Primii ani de școală au un rol important în întreg procesul de formare a omului nou și a personalității sale.

Metodele interactive sunt modalități moderne ce ajută la stimularea dezvoltării creativității copiilor, la stimularea învățării experiențiale și la exersarea capacităților de analiză. Aceste metode promovează interacțiunea dintre elevi, schimbul de cunoștințe și de idei, asigurând în același timp un demers interactiv al procesului de predare-învățare-evaluare. Pentru școlari aceste metode sunt benefice, deoarece îi angajează în depunerea efortului intelectual, exersarea proceselor psihice în urma cărora își asumă responsabilități și verifică soluții. Rolul folosirii acestor metode este acela de a dezvolta comunicarea, independența în gândire, creativitatea, îi ajută în luarea deciziilor corecte și în posibilitatea de a argumenta aceste decizii.

Pentru ca aceste metode să funcționeze cu succes este necesar să ținem cont de particularitățile de vârstă ale copiilor, de combinarea diferitelor forme de activitate, combinarea muncii individuale cu munca în grup.

Metoda cubului este o metodă care presupune explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme. Metoda are ca scop fixarea, sistematizarea cunoștințelor. Poate fi folosită și în evaluare.

La ora de dirigentie, tema familia, se aplică metoda cubului, pentru analiza relației familia tradițională vs. familia modernă.

Clasa se împarte în 6 echipe, fiecare primind spre dezbatere o fațetă a cubului: descriere, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. După discuții și redactarea ideilor în interiorul echipelor, se prezintă în plen concluziile finale, care se notează pe tablă.

Pentru a amprenta cu mai multă originalitate și pentru a determina o mai mare implicare a educabililor, informațiile specifice fiecărei fațete a cubului se ascund în QR Coduri, care sunt ascunse în diferite locuri din clasă. Această utilizare a QR Codurilor am întâlnit-o în cadrul mobilității din Malaga a Proiectului de Acreditare Erasmus+ nr: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000125519, pe tema digitalizării. Pentru a obține informațiile, aceste coduri trebuie găsite, scanate și apoi asamblate, pentru a compila fragmentele de informație și pentru a genera un întreg coerent.

Așadar, într-un singur scenariu didactic, putem introduce o metodă modernă, cubul, putem insera elemente tehnice, telefoanele necesare scanării codurilor, iar pentru identificarea fragmentelor de informații, putem organiza un treasure hunt. Folosind toate aceste elemente și integrând fiecare membru al colectivului de elevi, dar mai cu seamă oferind o paletă diversificată de activități, menite să răspundă caracteristicilor individuale ale fiecărui educabil în parte, se realizează o activitate complexă.

Această metodă se poate utiliza în cadrul etapei de asociere și generalizare a cunoștințelor, din cadrul demersului didactic. În perioada în care ne aflăm, implementarea de metode moderne, în cadrul orelor, indiferent de disciplina de predare este deosebit de importantă, pentru a determina implicarea educabililor și pentru a construi demersul didactic cu originalitate.

La fel de bine se poate utiliza această metodă și pentru a evalua achizițiile la sfârșitul lecției. În locul unei evaluări clasice, de tipul întrebare răspuns, se poate aplica această metodă, care dinamizează spațiul clasei și implică în actul educațional toți elevii.

42. MODEL/TEMPLATE RAPORT ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE ATELIER TEMATIC "SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI CONȘTIENTIZAREA EFECTELOR ACESTORA" Erasmus "Hello, Dear Cli-Mates!"

**Prof. dr. Moise Dina Monica, biolog
Palatul Copiilor Timișoara**

În cadrul workshop-ului "Schimbările Climatice și conștientizarea efectelor acestora" organizat în proiectul Erasmus "Hello, Dear Cli-Mates!" finanțat prin KA229 and eTwinning, care a implicat patru țări partenere: România (coordonatorul), Italia, Spania și Turcia am prezentat model/template de raport privind activitățile ecologice desfășurate cu elevii de la Palatul Copiilor Timișoara pentru elaborarea manualelor online "propuneri de activități pentru "Săptămâna Verde" - destinate ciclului primar, gimnazial, liceal ". Acest model a fost diseminat de doamna profesor Babă Liliana care a înrolat Palatul Copiilor Timișoara în activitățile proiectului "Angajament pentru Climă". Resursa on-line: <https://angajamentpentruclima.ro/saptamana-verde/>.

Coordonatorul proiectului Erasmus "Hello, Dear Cli-Mates!" în România este Școala Gimnazială Nr. 19 "Avram Iancu" Timișoara, care a invitat reprezentanții Agenției pentru Protecția Mediului Timiș și Palatului Copiilor Timișoara la organizarea atelierului tematic pe tema "Schimbările climatice și conștientizarea efectelor acestora", la care au participat cadre didactice și elevi din cele patru țări partenere: România (coordonatorul), Italia, Spania și Turcia. Școala Gimnazială Nr. 19 "Avram Iancu" Timișoara este un partener constant al Agenției pentru Protecția Mediului Timiș și al Palatului Copiilor Timișoara în derularea de activități de educație ecologică.

Model/Template Raport activități educaționale:

MODEL I:

I. DESPRE ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ

Perioada de desfășurare a activității/activităților: APRILIE

Titlul temei/ temelor abordate: "Campania 10 zile Global Action Days 20-30 aprilie Fundația pentru Educație pentru Mediu (FEE)"

Inițiator (profesor): Prof. dr. Biolog Moise Dina Monica

Școala și clasa: Palatul Copiilor Timișoara, clasa IV, VII

Localitatea: Timișoara

II. DESCRIEREA ACȚIUNII EDUCATIONALE

Nr crt.		Descriere
1.	Scopul și obiectivele acțiunii educaționale	Activități de conștientizare a importanței celor mai urgente trei probleme de mediu cu care ne confruntăm astăzi: Schimbările Climatice, Pierderea Biodiversității și Poluarea Mediului identificate de Fundația pentru Educație pentru Mediu (FEE) . O1 Identificarea modurilor de combatere a schimbărilor climatice (exemple: transport alternativ, surse regenerabile de energie etc) O2 Combaterea <i>pierderii biodiversității</i> și refacerea ecosistemelor O3 Acțiuni individuale de prevenire a poluării mediului. Exemple de bune practici.
2.	Nevoile tinerilor la care răspunde respectiva acțiune	Motivarea elevilor de a se implica prin acțiuni individuale, atât mici, cât și mari, dar care, pot avea un impact semnificativ asupra bunăstării noastre, a comunităților noastre și a planetei noastre. Pregătirea tinerilor pentru o economie verde cu impact pozitiv pe cele trei segmente: combaterea schimbărilor climatice, Conservarea Biodiversității și combaterea poluarea mediului.
3.	Metode educaționale folosite	Masă rotunda, ateliere de creativitate, vizionare filme documentare specific evenimentului și furnizate unele de către Agenția pentru Protecția Mediului, altele din platforma internațională.

4.	Principalele activități	Realizare campanie de informare Discuții în urma vizionării anumitor materiale (filme, PPT) Ateliere de creativitate: colaje, machete, desene
5.	Numărul de participanți pentru fiecare activitate	45
6.	Număr de fete/ Număr de băieți	24 fete și 21 băieți
7.	Nivelul de implicare	100%
8.	Alte observații (dacă este cazul)	
9.	Atașați 1 – 3 fotografii	

Model II:

I. DESPRE ACTIVITATEA EDUCAȚIONALĂ

Perioada de desfășurare a activității/activităților: MAI

Titlul temei/ temelor abordate: ZIUA EDUCAȚIEI NON-FORMALE 20 MAI

Inițiator (profesor): Prof. dr. Biolog Moise Dina Monica

Școala și clasa: Palatul Copiilor Timișoara/ Grupă mixtă 10-18 ani

Localitatea: Timișoara

II. DESCRIEREA ACȚIUNII EDUCAȚIONALE

Nr crt.		Descriere
1.	Scopul și obiectivele acțiunii educaționale	Scopul acestei zile este de a promova educația nonformală prin metode de învățare folosite în proiecte de tineret (inclusiv în proiecte Tineret în Acțiune), metode precum: bibliotecă vie, teatru, origami, modelare baloane, expoziții photovoice.
2.	Nevoile tinerilor la care răspunde respectiva acțiune	Participarea elevilor la evenimentul ce face parte din Săptămâna Europeană a Tineretului (SET). Educația non-formală pune elevul în centrul procesului pentru a identifica și a dezvolta talentele și abilitățile sale personale și a le completa cu unele noi într-un proces continuu de învățare.
3.	Metode educaționale folosite	Ateliere de lucru, conversația, demonstrația
4.	Principalele activități	Ateliere de pictură; Expoziție de desene; Concurs colaje

5.	Numărul de participanți pentru fiecare activitate	145
6.	Număr de fete/ Număr de băieți	80 băieți și 65 fete
7.	Nivelul de implicare	100%
8.	Alte observații (dacă este cazul)	
9.	Atașați 1 – 3 fotografii	

43. ACTIVITĂȚI RECREATIVE PENTRU COPII CU CES ÎN ȘCOLILE EUROPENE

**Muj Cătălin-Valentin,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă un obiectiv major în educația europeană. Acești copii au nevoie nu doar de adaptări în procesul de predare, ci și de contexte informale și recreative care să le stimuleze dezvoltarea emoțională, socială și comportamentală. Activitățile recreative sunt esențiale pentru a oferi elevilor cu CES oportunități de exprimare liberă, interacțiune pozitivă și integrare în grupul școlar.

Tipuri de activități recreative pentru elevii cu CES

În școlile europene, activitățile recreative sunt tot mai diversificate și adaptate. Ele pot fi realizate în timpul pauzelor, în cadrul programului „Școala altfel”, al orelor de consiliere sau al atelierelor extracurriculare. Iată câteva exemple de activități cu impact pozitiv asupra copiilor cu CES:

- Jocuri în aer liber – contribuie la dezvoltarea motrică, socializare și reducerea tensiunilor emoționale.
- Ateliere de artă – pictura, desenul, colajul și modelajul ajută la exprimarea emoțiilor și dezvoltarea creativității.
- Activități muzicale – cântatul, ascultarea muzicii și jocurile ritmice stimulează atenția și cooperarea.
- Dans și mișcare – ajută la coordonare, eliberarea tensiunilor și exprimarea non-verbală.
- Activități senzoriale – jocuri cu materiale tactile, lumină sau mirosuri pentru dezvoltarea senzorială.
- Grădinărit – încurajează răbdarea, simțul responsabilității și contactul cu natura.

Rolul activităților recreative în incluziune

Prin natura lor, activitățile recreative oferă un cadru fără presiuni academice, unde elevii cu CES pot participa la nivelul propriilor abilități. Aceste activități contribuie la creșterea încrederii în sine, la

formarea relațiilor pozitive și la reducerea anxietății. Copiii devin mai motivați să vină la școală, își dezvoltă empatia și își construiesc relații de prietenie.

În plus, ele oferă cadrelor didactice un prilej de a observa comportamente, de a adapta intervențiile educaționale și de a lucra individual sau în grupuri mici, în funcție de nevoi. Activitățile recreative pot fi un instrument eficient în gestionarea conflictelor și în dezvoltarea abilităților de comunicare și autonomie.

Exemple de bune practici în Europa

În multe țări europene, școlile au implementat activități recreative inovatoare pentru copiii cu CES. De exemplu:

- În Spania, atelierele multisenzoriale sunt integrate în orarul școlar pentru copiii cu autism.
- În Finlanda, se organizează frecvent „zile în natură”, care combină învățarea cu relaxarea.
- În Italia, proiectul Erasmus+ „Play for Inclusion” a dezvoltat o platformă cu jocuri adaptate.
- În România, multe școli organizează săptămâni tematice cu activități creative și motrice pentru elevii CES.

Concluzii

Activitățile recreative nu sunt doar metode de relaxare, ci adevărate instrumente pedagogice care sprijină dezvoltarea armonică a copiilor cu CES. Prin adaptare, creativitate și colaborare, școlile europene pot deveni spații în care fiecare copil se simte valoros, integrat și susținut. Continuarea acestor inițiative, inclusiv prin proiecte Erasmus+, este esențială pentru un viitor educațional echitabil și incluziv.

44. METODE INTERACTIVE PENTRU COPII CU CES - PERSPECTIVA EDUCAȚIONALĂ DIN PROIECTELE ERASMUS

**Muj Ileana,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) este un obiectiv esențial al educației europene. Acești elevi au dreptul la o educație adaptată nevoilor lor, care să le permită participarea activă și egală la viața școlară. Metodele interactive reprezintă o soluție eficientă pentru a stimula învățarea, motivația și dezvoltarea socială a acestor copii. În acest context, proiectele Erasmus+ au sprijinit numeroase inițiative educaționale care promovează abordări inovatoare și incluzive.

Metodele interactive implică participarea activă a elevului și adaptarea conținutului la stilurile și ritmurile individuale de învățare. Aceste metode sunt eficiente deoarece stimulează atenția, cooperarea și implicarea emoțională. Iată câteva exemple de metode frecvent utilizate în lucrul cu elevii cu CES:

- Învățarea prin joc – jocuri educative cu reguli simple, boardgames adaptate sau activități ludice de grup.
- Activități multisenzoriale – folosirea de materiale tactile, sunete, lumini, arome pentru a stimula simțurile.
- Povestirea și teatrul educativ – storytelling, jocuri de rol, scenete simple care ajută la exprimarea emoțiilor.
- Tehnologie asistivă – aplicații digitale, tablete, softuri educaționale adaptate nevoilor speciale.
- Trasee motrice și activități fizice – exerciții fizice structurate care dezvoltă autonomia și coordonarea.

Aplicarea acestor metode favorizează o învățare activă și semnificativă. Elevii cu CES devin mai încrezători, se implică în activități, își dezvoltă abilitățile sociale și relaționează mai bine cu colegii. Profesorii pot observa mai clar nevoile individuale și pot adapta intervenția educațională.

Metodele interactive contribuie, de asemenea, la prevenirea izolării, la reducerea comportamentelor dificile și la crearea unui climat de siguranță emoțională. Prin învățare activă și colaborare, elevii se simt valorizați și parte a comunității școlare.

Programele Erasmus+ au sprijinit constant inițiative educaționale care promovează metode interactive și inovatoare în lucrul cu elevii CES. Prin mobilități, formări, parteneriate între școli și schimburi de bune practici, profesorii au avut ocazia să descopere și să aplice metode moderne în propria practică.

Exemple relevante includ proiectul *INCLUSIVE TOGETHER* din Portugalia, care a combinat educația prin artă cu exerciții motrice, sau proiectul *EDU-GAMES* din Croația, axat pe crearea de jocuri digitale pentru elevii cu nevoi speciale. În România, tot mai multe cadre didactice participă la astfel de proiecte, revenind cu metode interactive pe care le adaptează în clasele lor.

Concluzii

Metodele interactive reprezintă o resursă valoroasă pentru educația incluzivă. Ele oferă elevilor cu CES oportunitatea de a învăța într-un mod accesibil, creativ și motivant. Proiectele Erasmus+ joacă un rol esențial în promovarea acestor metode, contribuind la modernizarea educației europene și la crearea unui spațiu școlar în care fiecare copil contează. Continuarea acestor inițiative este esențială pentru construirea unei școli echitabile, inovatoare și incluzive.

45. ERASMUS+ METODE ȘI MODELE DE SUCCES

Murgoi Nicoleta

Centru Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca” Lugoj

Programul Erasmus+ a deschis porți nebănuite, oferindu-mi șansa de a descoperi nu doar o nouă cultură și noi moduri de predare, ci și de a mă redescoperi pe mine însămi ca profesor și ca om. Participarea la un astfel de proiect a însemnat ieșirea din rutina zilnică și întâlnirea cu oameni care, deși veneau din țări și contexte diferite, împărtășeau aceleași valori fundamentale: respectul, colaborarea și dragostea pentru educație și copii.

Una dintre cele mai frumoase amintiri pe care le păstrez din experiența Erasmus este legată de modul în care profesorii își desfășurau activitatea cu o lejeritate care te cucerea pe loc. Într-o școală de copii cu nevoi speciale, am simțit cum acea atmosferă relaxată și naturală reușea să deschidă uși către creativitate și progres. Într-o dimineață, am auzit dintr-o clasă muzică. M-am apropiat și am văzut cum profesoara, cu un aer calm și jucăuș, cânta împreună cu copiii la găleți de tîfal! Această metodă m-a fascinat pe loc. Profesoara le arăta cum să-și coordoneze mișcărilor și cum să lucreze împreună, folosindu-se de muzică pentru a dezvolta atenția, concentrarea și mai ales, bucuria de a face parte dintr-un grup. Copiii băteau ritmul cu atâta pasiune și nimeni nu era exclus, nimeni nu era grăbit. Totul se petrecea într-un ritm natural, ghidat de sunetele simple ale găleților și de entuziasmul profesoarei.

Muzica nu era doar un exercițiu; era o formă de exprimare și un liant care unea copiii și profesorii într-o poveste comună. Am înțeles atunci cât de mult contează ca profesorii să aducă inovație și să creeze un mediu în care copiii să se simtă liberi să exploreze. Experiența Erasmus mi-a arătat că adevărata educație nu se oprește la cuvinte sau manuale – ea merge mai departe, acolo unde profesorii cântă la găleți de tîfal și inimile copiilor bat în același ritm cu muzica.

Pe lângă muzică, am descoperit și alte activități minunate. În fiecare dimineață, profesorii aduceau portocale și un storcător cumpărat special pentru școală. Împreună cu copiii, storceau portocalele proaspete și își făceau suc, iar acest ritual zilnic a devenit un moment de conectare și de lucru în echipă. Copiii așteptau cu nerăbdare să ajute la spălarea fructelor, la pornirea

storcătorului și la gustarea sucului proaspăt pe când profesorii erau cei care contribuia la acest demers prin cumpărarea sucului.

Ceea ce m-a impresionat cel mai mult a fost naturalețea cu care profesorii îmbinau joaca, învățarea și grija pentru sănătatea copiilor. Nu era nimic forțat – totul se întâmpla firesc, iar copiii învățau despre igienă, muncă în echipă și importanța unei alimentații sănătoase. În fiecare activitate, profesorii își foloseau imaginația și energia pentru a face din clasă un loc al descoperirii și al zâmbetelor. Nu mai era vorba doar de teorie, ci era vorba de creativitate și lucru practic, care consider că înseamnă enorm pentru dezvoltarea abilităților copiilor ce au mereu nevoie de sprijin în rutina lor zilnică.

Pot spune că am plecat de acolo cu inima plină și cu o lecție valoroasă: că adevărata educație nu stă în cuvinte sau reguli, ci în momentele simple, pline de căldură – atunci când cânti la găleți de tifal sau storci portocale cu copiii și simți că împreună ați creat un colț de lume mai bună.

Programul Erasmus+ a facilitat și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice implicate în acest proiect oferind oportunități de formare și schimb de bune practici. Aceste practici pot servi drept model pentru alte instituții care doresc să îmbunătățească calitatea educației oferite. În Cipru, numeroase instituții au implementat metode inovatoare pentru a sprijini elevii cu nevoi speciale. Implementarea acestor metode a condus la creșterea motivației și implicării elevilor în procesul de învățare dar și la dezvoltarea unui mediu educațional mai incluziv și adaptat nevoilor fiecărui elev.

Așadar, Erasmus+ nu este doar o oportunitate academică, ci și o invitație la empatie și deschidere, la a învăța din diversitate și a transforma fiecare interacțiune într-o lecție de viață.

46. DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIALE ALE ELEVILOR CU CES PRIN PARTICIPAREA LA MOBILITĂȚI ERASMUS+

**Nedelcu Adriana Daniela,
Liceul Teoretic Special „Iris” Timișoara**

Într-un context educațional în continuă transformare, integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă un obiectiv major al sistemelor de învățământ incluzive. Mobilitățile educaționale – activități desfășurate în afara granițelor instituției școlare, adesea în cadrul proiectelor europene (precum Erasmus+) – joacă un rol semnificativ în dezvoltarea personală și socială a acestor elevi. Prin interacțiunea directă cu alți elevi, profesori și culturi, elevii cu CES își pot dezvolta abilități esențiale de comunicare, autonomie și cooperare.

Mobilitățile educaționale oferă oportunități valoroase pentru elevii cu CES de a învăța într-un mediu diferit, stimulant și adaptat nevoilor lor individuale. Participarea la astfel de activități le permite să iasă din zona de confort, să experimenteze situații noi și să-și depășească limitele autoimpuse sau impuse de mediu. De exemplu, implicarea în activități comune cu alți elevi din țări diferite contribuie la reducerea stigmatizării și la promovarea egalității de șanse. Elevii învață să se exprime, să coopereze, să respecte diferențele și să aprecieze diversitatea culturală, ceea ce duce la o creștere semnificativă a încrederii în sine.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale mobilităților este dezvoltarea abilităților sociale. Elevii cu CES, de multe ori izolați sau integrați parțial în colectiv, au ocazia să interacționeze într-un mod natural și continuu cu alți tineri. Prin participarea la ateliere, activități de grup, excursii și prezentări comune, aceștia își dezvoltă:

- Comunicarea verbală și nonverbală: interacțiunea în contexte variate îi ajută să-și îmbunătățească exprimarea și înțelegerea mesajelor.
- Empatia și toleranța: lucrând în echipă, învață să accepte perspective diferite și să răspundă cu respect emoțiilor altora.
- Autonomia și responsabilitatea: participarea la activități organizate în afara școlii implică asumarea unor roluri și sarcini, ceea ce crește gradul de responsabilitate.

- Lucrul în echipă: se încurajează cooperarea pentru atingerea unor obiective comune, contribuind la reducerea anxietății sociale.

Proiectele Erasmus+ care implică mobilități ale elevilor cu CES s-au dovedit a fi exemple excelente de bună practică. În cadrul acestor proiecte, elevii au participat la schimburi de experiență internaționale, ateliere interculturale și activități de incluziune, dezvoltându-și nu doar abilitățile sociale, ci și pe cele lingvistice și digitale.

Exemplu de bună practică:

În perioada 31 martie- 04 aprilie 2025, un grup de elevi și profesori din cadrul liceului nostru a participat la o mobilitate desfășurată în cadrul proiectului de acreditare Erasmus + 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304 desfășurată la școala Mozgásjavító Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Budapesta, Ungaria. Această mobilitate a făcut parte dintr-un proiect educațional european care are drept scop dezvoltarea competențelor interculturale, lingvistice și sociale ale elevilor prin colaborarea cu instituții școlare din alte țări. Activitățile s-au desfășurat la liceul partener din Budapesta, unde elevii români și unguri au lucrat împreună în echipe mixte, participând la ateliere educaționale, vizite culturale și jocuri interactive menite să încurajeze schimbul de experiență și înțelegerea reciprocă. Dintre activitățile realizate menționez:

- Jocuri de cunoaștere și intercunoaștere cu elevi din cele două școli
- Tur ghidat al școlii
- Activități sportive: tenis de masă adaptat nevăzătorilor
- Jocuri-concurs: „Să ne cunoaștem țările și tradițiile”
- Joc muzical: „Călătorie în lumea muzicii europene”
- Activitate artistică: familiarizarea cu costumele tradiționale și exersarea unor pași din dansurile tradiționale maghiare
- Jocuri în limba engleză- poemul- mijloc de dezvoltare a vocabularului
- Grădinărit: plantare de ierburi aromatice în grădina școlii
- Workshop-digitalizare: participarea la o activitate transdisciplinară prin parcurgerea unor trasee cu ajutorul roboților interactivi Blue-Bot și Spike și a aplicației Lego Education spike
- Atelier Art-terapie: „Fereastra către lumea mea”- realizarea unui tablou cu materiale diverse
- Ateliere gastronomice cu tematica bucătărie respectiv patiserie-brutărie
- Vizite culturale: Pe parcursul mobilității, elevii au vizitat mai multe obiective turistice importante din Budapesta: Muzeul Muzicii, Basilica Sfântul Ștefan, Grădina Botanică și Grădina Zoologică, Croazieră pe Dunăre, Tropicarium etc

Participarea la această mobilitate a avut un impact semnificativ asupra elevilor care au manifestat o creștere a stimei de sine, o mai bună integrare în colectiv, un interes crescut față de limbile străine și alte sisteme educaționale și o atitudine mai deschisă față de învățare.

Mobilitatea Erasmus+ de la Budapesta a fost o experiență valoroasă pentru toți participanții. A oferit oportunități reale de învățare prin cooperare, a sprijinit incluziunea elevilor cu CES și a consolidat legăturile dintre școlile partenere. Proiectul a demonstrat că educația europeană, prin mobilități internaționale, poate transforma viețile tinerilor și le poate oferi un viitor mai deschis și mai tolerant.

47. EMOȚIILE MELE CONTEAZĂ – ACTIVITATE DIGITALĂ INTERACTIVĂ PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A ADOLESCENȚILOR CU CES

**Nedelcu Ligia Adelina,
Liceul Teoretic Special Iris Timișoara**

Rezumat:

Lucrarea prezintă o activitate de succes desfășurată în cadrul unui proiect Erasmus+, destinată adolescenților cu cerințe educaționale speciale (CES). Activitatea a vizat dezvoltarea abilităților socio-emoționale prin metode interactive și instrumente digitale adaptate (Wordwall, Padlet, Bitmoji, Jamboard, Mentimeter). Construită pe modelul E2 (înțelegere – empatie – exprimare), lecția a permis elevilor să exploreze, să recunoască și să exprime emoțiile personale într-un cadru sigur, colaborativ și ludic.

Cuvinte-cheie:

CES, dezvoltare emoțională, instrumente digitale, incluziune, educație socio-emoțională, Erasmus+

Contextul activității:

Activitatea s-a desfășurat într-un liceu tehnologic din România, în cadrul unei lecții de psihologie aplicată, destinată elevilor de clasa a X-a cu cerințe educaționale speciale. Necesitatea abordării emoțiilor într-un mod accesibil, vizual și colaborativ a condus la utilizarea instrumentelor digitale și a unui design pedagogic centrat pe elev.

Obiectivele activității:

- Recunoașterea emoțiilor de bază (bucurie, tristețe, frică, furie)
- Dezvoltarea empatiei prin colaborare și exprimare asistată
- Utilizarea mediilor digitale pentru exprimarea sinelui emoțional

Instrumente digitale utilizate:

- Wordwall – joc interactiv „Ghicește emoția”

- Padlet – spațiu colaborativ de răspunsuri empatic
- Bitmoji/Avatoon – exprimare prin avatar personalizat
- Jamboard – desen colaborativ al emoțiilor
- Mentimeter – sondaj final despre starea emoțională

Etapele activității:

1. Introducere – captarea atenției (Wordwall)
2. Explorarea emoțiilor personale (avatar + Jamboard)
3. Exprimarea empatică față de ceilalți (Padlet)
4. Reflecție colectivă și evaluare emoțională (Mentimeter)

Rezultate și impact:

Elevii au demonstrat o implicare sporită datorită caracterului vizual, ludic și digital al activității. Majoritatea au reușit să identifice emoții, să își creeze un avatar care să reflecte starea personală și să răspundă empatic în situații propuse. Activitatea a încurajat exprimarea liberă și a creat un spațiu emoțional sigur pentru toți participanții.

Concluzii:

Integrarea metodelor digitale și a abordării E2 într-o lecție de psihologie destinată elevilor CES s-a dovedit o practică eficientă, replicabilă și adaptabilă în contexte europene de incluziune. Proiectul oferă un model de intervenție educațională în care emoțiile sunt tratate nu doar ca reacții, ci ca oportunități de învățare și relaționare.

Sugestii de extindere:

- Activități similare în contexte multiculturale (mobilități Erasmus)
- Adaptarea conținutului la tema stresului, anxietății sau luării deciziilor
- Colaborări internaționale cu școli-partener pentru schimb de bune practice

Proiect Erasmus+: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000125551

48. EXPLORARE INTERCULTURALĂ ȘI EDUCAȚIONALĂ PRIN ERASMUS+ MOBILITATE CU ELEVII, ITALIA 2024

Negrea Gheorghe Alin,
Palatul Copiilor Miercurea Ciuc

În perioada 20–26 octombrie 2024, am avut oportunitatea de a participa, alături de un grup de elevi de la Palatul Copiilor Miercurea Ciuc și Clubul Copiilor Toplița, la o mobilitate internațională Erasmus+ în Italia. Această experiență a reprezentat nu doar o incursiune în cultura italiană, ci și o oportunitate excelentă de dezvoltare personală, educațională și profesională pentru toți participanții implicați. Proiectul nostru se numește „Diversity in culture & education”, fiindcă în cadrul Palatului Copiilor Miercurea Ciuc avem o diversitate atât în cadrul ofertei educaționale, cât și în cadrul etniilor copiilor participanți.

Călătoria noastră a început cu sosirea în orașul Pescara. Ziua a fost dedicată instalării în spațiul de cazare, unui prânz de bun venit și unui tur al zonei, urmat de o cină care ne-a oferit ocazia să socializăm și să ne pregătim pentru activitățile intense ale săptămânii următoare.

În prima zi am fost primiți cu căldură de elevii și profesorii școlii partenere. Ziua a inclus activități de cunoaștere reciprocă, ateliere de muzică și artă, precum și jocuri de comunicare. Un moment aparte a fost vânătoarea de comori, care a combinat lucrul în echipă cu explorarea creativă, dezvoltându-ne astfel spiritul competitiv. Seara s-a încheiat cu o vizită culturală în centrul orașului Pescara, unde am admirat sculptura "L'approdo della Nave" și frumoasa rivieră a râului Pescara. Activitatea a contribuit la dezvoltarea competențelor de comunicare, empatie, ascultare activă și sensibilitate culturală. Imortalizările fotografice ale zilei surprind cel mai bine momentele de socializare, zâmbetele, dar și prezentările interactive și primul contact cu spațiul școlar italian.

A doua zi, a fost dedicată prezentării școlilor partenere, susținute de elevi și profesori. Cursurile de conversație în limba engleză, dar și în limba italiană, au facilitat comunicarea interculturală, iar activitățile tematice despre cultura română și cea italiană au oferit o perspectivă comparativă fascinantă. Am realizat proiecte culturale, am prezentat tradiții și obiceiuri, punând accent

pe valorile comune. Astfel, participanții au dobândit o mai bună înțelegere a patrimoniului cultural european, și-au îmbunătățit abilitățile de colaborare și și-au consolidat spiritul de echipă. Elevii au participat la activități de învățare colaborativă, dezvoltând abilități de cercetare culturală, exprimare creativă și adaptabilitate într-un mediu multicultural.

În următoarea zi interacțiunile lingvistice au continuat prin jocuri și activități comune în limbile engleză, italiană și română. Aceste momente ne-au ajutat nu doar să ne dezvoltăm competențele lingvistice, ci și să legăm prietenii autentice. Activitățile au stimulat exprimarea liberă, comunicarea nonverbală și încrederea în sine. Participanții au dobândit competențe lingvistice avansate, abilitatea de a înțelege nuanțe culturale în comunicare și au exersat persuasiunea, oferirea și primirea de feedback constructiv. Imaginile surprind momente de învățare informală și zâmbetele schimbate între colegii internaționali.

Educația digitală și interdisciplinară a fost vedeta zilei a patra, unde am derulat activități de programare, utilizarea tehnologiilor TIC și abordări STEAM au fost parte integrantă din program. Am lucrat în echipe, am realizat proiecte digitale și am creat jurnale online care documentează întreaga noastră experiență. Participanții au dobândit competențe în programare, utilizarea instrumentelor educaționale digitale, gândire critică, creativitate și inovație. Vizita la Ortona a completat ziua cu o lecție de istorie vie, îmbogățind cunoștințele legate de patrimoniul local. În fotografii se pot vedea elevii concentrându-se pe proiectele IT, lucrând împreună în fața ecranelor și discutând idei inovatoare cu profesorii italieni.

Ziua de vineri, și ultima a mobilității, a fost rezervată Romei, capitala Italiei. În cadrul unei excursii de o zi, am descoperit faimoasele coline ale Romei și am documentat vizual artele plastice, arhitectura, istoria și cultura locală. Am participat la tururi ghidate și am avut timp pentru reflecție, iar elevii au realizat un album digital intitulat "Eu și Roma", care surprinde cele mai expresive momente ale

vizitei. Această activitate a oferit oportunitatea de a dobândi cunoștințe despre istoria artei, conexiunile culturale româno-italiene, precum și de a exersa abilități de prezentare, documentare vizuală și analiză critică. Printre competențele dobândite se numără: gândirea istorică, interpretarea contextului cultural, înțelegerea diversității artistice și exprimarea ideilor în format multimedia. Fotografiile cu Colosseumul, Fontana di Trevi, Piazza Venezia sau momentele de reflecție din muzeele vizitate sunt dovezi ale implicării autentice și ale curiozității intelectuale.

Pe 26 octombrie ne-am luat la revedere de la frumoasa Italie, plecând din Pescara spre Aeroportul Henri Coandă din București, urmând apoi să revenim acasă cu trenul.

Această mobilitate a fost o veritabilă platformă de învățare, în care metode precum învățarea experiențială, lucrul colaborativ, practica reflexivă și utilizarea TIC au creat un cadru inovativ pentru dezvoltarea competențelor. Participanții au dobândit abilități lingvistice avansate, competențe digitale, cunoștințe interculturale și o încredere de sine crescută. De asemenea, au învățat să comunice eficient, să lucreze în echipă, să aplice gândirea critică și să aprecieze valorile artistice și culturale ale Europei.

Experiența Erasmus+ a fost însoțită pe tot parcursul săptămânii de o bogată documentare vizuală. Fotografii realizate de elevi și profesori au surprins atât momentele formale – prezentări, ateliere, activități IT sau vizite ghidate – cât și clipele informale: pauzele în aer liber, zâmbetele sincere, micile descoperiri personale și gesturile de sprijin între colegi. Toate aceste imagini alcătuiesc un jurnal vizual care reflectă nu doar desfășurarea activităților, ci și atmosfera de învățare autentică și prietenie europeană.

În concluzie, mobilitatea Erasmus+ din Italia a fost nu doar un succes organizatoric, ci și un pas important spre formarea unei generații europene informate, tolerante și adaptabile. Valoarea educativă a acestei experiențe este incontestabilă, iar impactul ei va rămâne prezent mult timp în parcursul personal și profesional al celor implicați.

49. INCLUZIUNE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIE – INSTRUMENTE DIGITALE EXPLORATE ÎN CADRUL MOBILITĂȚII ERASMUS+

**Profesor psihopedagog Oance Mihaela – Dorina,
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Constantin Pufan”, Timișoara**

În perioada 18 – 23 septembrie 2023, am avut oportunitatea de a participa la un curs de formare profesională în Barcelona, intitulat „Digital Tools for Students with Special Needs”. Acest curs a fost o experiență valoroasă, atât din punct de vedere profesional, cât și personal, oferindu-mi posibilitatea de a învăța despre o serie de aplicații digitale utile în lucrul cu elevii care au cerințe educaționale speciale.

Scopul principal al cursului a fost acela de a ne familiariza cu diferite instrumente digitale menite să faciliteze procesul de predare-învățare-evaluare în cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, contribuind astfel la o educație incluzivă, interactivă și accesibilă. În cadrul sesiunilor, am explorat diverse aplicații care pot transforma complet modul în care predăm și evaluăm, adaptându-ne mai bine la nevoile individuale ale fiecărui elev.

Una dintre aplicațiile prezentate a fost Book Creator, o platformă intuitivă care permite crearea de cărți digitale interactive. Este un instrument excelent pentru elevii cu dificultăți de învățare, deoarece permite integrarea de texte, imagini, sunete și videoclipuri într-un format prietenos și accesibil.

Cu Book Creator, profesorii și elevii pot crea conținut personalizat, cum ar fi povești, jurnale, proiecte sau portofolii. Elevii pot să adauge înregistrări vocale, ceea ce este deosebit de util pentru cei cu deficiențe de scris sau de citit. Aplicația oferă și funcția de „text to speech”, care ajută elevii cu dislexie sau alte dificultăți de procesare a limbajului scris. De asemenea, colaborarea este facilitată, mai mulți utilizatori putând contribui la același proiect în timp real.

O altă aplicație studiată în cadrul cursului a fost Nearpod, o platformă interactivă care transformă lecțiile tradiționale în experiențe dinamice și captivante. Nearpod permite integrarea de întrebări interactive, quiz-uri, sondaje, materiale video, simulări 3D și multe altele în prezentări educaționale.

Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, Nearpod oferă posibilitatea de a învăța în ritmul propriu, într-un mediu sigur și adaptat. Profesorii pot urmări progresul fiecărui elev în timp real și pot oferi feedback imediat. Aplicația încurajează participarea activă și colaborarea în clasă, oferind totodată un control sporit profesorului asupra ritmului lecției.

Aplicația Animated Drawings este un instrument creat de Meta AI care transformă desenele simple realizate de copii în animații 2D. Elevii pot desena un personaj pe hârtie, pot fotografia desenul și apoi pot folosi aplicația pentru a-l aduce la viață prin mișcare.

Această aplicație este extrem de atractivă pentru elevii mici sau pentru cei cu cerințe educaționale speciale, deoarece încurajează creativitatea și exprimarea emoțiilor într-un mod accesibil și distractiv. De asemenea, poate fi folosită ca un instrument de stimulare a motivației și a implicării în activitățile școlare, mai ales pentru elevii care întâmpină dificultăți în exprimarea verbală sau scrisă.

Padlet este o aplicație colaborativă care funcționează ca un panou virtual pe care utilizatorii pot posta conținut sub formă de text, imagini, videoclipuri, linkuri sau documente. Este extrem de ușor de utilizat și foarte versatil, fiind potrivit pentru activități de brainstorming, prezentări, reflecții sau proiecte de grup.

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, Padlet oferă o modalitate vizuală și accesibilă de a participa la activitățile clasei. Elevii pot contribui în ritmul propriu și pot alege modalitatea cea mai confortabilă pentru ei de a se exprima. De asemenea, profesorii pot crea structuri clare și sprijin vizual care să faciliteze înțelegerea sarcinilor.

În cele ce urmează, voi descrie o activitate practică pe care am implementat-o cu elevii clasei a VIII-a, folosind aplicația Book Creator. Scopul activității a fost dezvoltarea exprimării personale, încurajarea creativității și întărirea legăturilor dintre elevi printr-o activitate colaborativă și cu impact emoțional pozitiv. Tema aleasă a fost „Sărbătorirea zilelor de naștere”.

Am creat împreună o carte digitală colectivă, în care fiecare elev a contribuit cu o pagină personalizată, dedicată propriei zile de naștere. Această temă a fost cu atât mai relevantă cu cât, de-a lungul anului școlar, zilele de naștere ale elevilor au fost sărbătorite în clasă, alături de colegi, într-un cadru cald și prietenos. Cartea a devenit astfel o formă de documentare a acestor momente speciale.

Etapele activității:

- Alegerea fotografiilor: elevii au selectat poze reprezentative pentru ziua lor de naștere. Acestea au surprins momente de bucurie, torturi, decoruri festive.
- Scrierea textului personal: fiecare elev a scris un scurt text în care a descris cum a fost sărbătorită ziua lui de naștere alături de colegi – ce surprize a primit, cum s-a simțit, ce a fost special în acea zi. Unii au adăugat și dorințe sau reflecții personale legate de anii care au trecut.
- Personalizarea paginii: folosind funcțiile intuitive ale aplicației Book Creator, elevii și-au decorat paginile alegând fundaluri colorate, stickere, emoji-uri și alte elemente vizuale. Fiecare pagină a reflectat personalitatea autorului.
- Adăugarea elementelor multimedia: câțiva elevi au ales să înregistreze un mesaj audio sau să adauge un videoclip de la momentul aniversării.

Activitatea a fost foarte bine primită de către elevi. Finalizarea cărții digitale a fost un prilej de bucurie pentru toți. Cartea a fost proiectată pe tablă, iar elevii au prezentat paginile în fața colegilor. Ulterior, cartea a fost distribuită în format digital și părinților.

Această activitate nu doar că a consolidat cunoștințele digitale ale elevilor, ci a avut și un puternic rol social și afectiv: a întărit coeziunea grupului, a promovat exprimarea liberă și i-a ajutat pe elevi să reflecteze asupra unor momente importante din viața lor.

Participarea la cursul „Digital Tools for Students with Special Needs” din Barcelona a fost o experiență profesională valoroasă, care mi-a oferit perspective noi și idei practice pentru a crea un mediu de învățare atractiv.

Bibliografie:

Book Creator – <https://bookcreator.com>

Nearpod – <https://nearpod.com>

Animated Drawings (Meta AI) – <https://sketch.metademolab.com/>

Padlet – <https://padlet.com>

European School Education Platform – <https://school-education.ec.europa.eu>

Inclusion Europe – <https://www.inclusion-europe.eu> (pentru principii privind incluziunea educațională)

50. MOBILITĂȚILE ERASMUS+ – INSTRUMENTE CARE FACILITEAZĂ DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ELEVILOR

**Prof. Olariu Mariana Mirela,
Liceul Tehnologic de Turism Călimănești, jud. Vâlcea**

În contextul globalizării și al accentuării mobilității educaționale, programele europene dedicate tinerilor dobândesc o importanță strategică. Printre acestea, programul Erasmus+ ocupă un loc central în peisajul educațional european, oferind oportunități de învățare, schimb de experiență și dezvoltare personală atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi. Mobilitățile Erasmus+ nu sunt simple excursii sau vizite de studiu, ci experiențe transformaționale care contribuie decisiv la formarea unor cetățeni europeni activi, toleranți, responsabili și bine pregătiți pentru viața personală și profesională.

Prin participarea la astfel de mobilități, elevii își dezvoltă nu doar competențele lingvistice și interculturale, ci și abilitățile de comunicare, adaptabilitate, autonomie, spirit critic și colaborare. Schimburi interculturale au drept consecință îmbunătățirea calității educației, promovarea includerii și diversității, consolidarea dimensiunii europene a școlii și încurajarea dezvoltării durabile.

Mobilitățile Erasmus+ permit elevilor să participe la schimburi de experiență internaționale, să învețe alături de colegi din alte țări, să descopere noi culturi, stiluri de predare și modele educaționale. Aceste mobilități se realizează, în general, în cadrul proiectelor KA1 (mobilități individuale) sau KA2 (parteneriate de cooperare) și implică activități variate: cursuri, ateliere, stagii de practică, job shadowing sau vizite de documentare.

Participarea la mobilități internaționale aduce beneficii concrete în planul formării personale și autonomiei elevilor, astfel:

- Competențe lingvistice pentru că elevii sunt stimulați să comunice în limbi străine, îndeosebi în limba engleză, dar și în limba țării-gazdă. Acest contact direct cu limbajul cotidian contribuie la perfecționarea abilităților de exprimare și înțelegere.
- Competențe interculturale, prin interacțiunea cu tineri din alte țări, elevii învață să accepte și să respecte diferențele culturale, dezvoltând toleranța, empatia și deschiderea către diversitate.
- Dezvoltare emoțională, având în vedere că experiențele trăite în afara zonei de confort stimulează autocunoașterea, încrederea în sine, gestionarea emoțiilor și capacitatea de adaptare la situații noi.

- Autonomie și responsabilitate, pentru că mobilitățile îi determină pe elevi să-și asume responsabilități, să respecte reguli și termene, să ia decizii în mod independent, pregătindu-i pentru provocările vieții adulte.
- Lucru în echipă și comunicare prin munca în grup, argumentarea punctelor de vedere, acceptarea opiniei celuilalt, toate acestea conducând la creșterea eficienței comunicării și a colaborării.
- Spirit civic și identitate europeană, înțelegând mai bine valorile europene (democrația, drepturile omului, solidaritatea), se simt parte a unei comunități mai largi și devin actori activi ai societății.

În unitățile de învățământ din România, participarea la proiecte Erasmus+ a demonstrat rezultate remarcabile. Elevii implicați au recunoscut:

- creșterea motivației pentru învățare;
- îmbunătățirea rezultatelor școlare;
- interes crescut pentru cetățenia activă și participarea în proiecte de voluntariat;
- integrarea mai ușoară în medii internaționale sau continuarea studiilor în străinătate.

Un exemplu elocvent îl constituie elevii liceelor tehnologice care, prin mobilități Erasmus+ în domeniul turismului sau al formării profesionale, au desfășurat stagii în unități de profil din alte țări. Aceștia s-au întors cu un plus de experiență, cu certificări recunoscute la nivel european și, mai ales, cu o viziune nouă asupra propriei cariere.

Mobilitățile Erasmus+ reprezintă instrumente educaționale moderne, menite să aducă școala românească mai aproape de standardele europene și de nevoile reale ale elevilor. Aceste experiențe nu doar că facilitează dezvoltarea personală a tinerilor, ci contribuie decisiv la formarea unui profil de elev european: autonom, responsabil, empatic și deschis către învățare pe tot parcursul vieții.

Dezvoltarea personală nu poate fi concepută astăzi în afara unei dimensiuni internaționale a educației. Prin urmare, promovarea mobilităților Erasmus+ reprezintă o prioritate strategică pentru școlile din România, iar participarea elevilor la astfel de activități – încurajată și susținută constant de către cadrele didactice, părinți și autorități.

BIBLIOGRAFIE:

1. Comisia Europeană. *Ghidul programului Erasmus+ 2021–2027*, Bruxelles, 2021.
2. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). *Mobilitățile Erasmus+ – Ghid practic pentru profesori și elevi*, București, 2022.
3. Gherguț, A. *Educația pentru carieră și mobilitate europeană*, Editura Polirom, Iași, 2019.

4. Nicolescu, L. (coord.). *Internaționalizarea educației în România*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2020.

51. ERASMUS +, EXPERIENȚĂ DE SUCCES

**Ec. Onaca Corina Laura, Contabil Șef
Liceul Tehnologic Special Gheorghe Atanasiu**

În prezent, școala este chemată să răspundă multiplelor provocări contemporane, să ofere copiilor un spațiu de învățare prietenos, deschis către comunitate, spațiu în care sunt furnizate cunoștințe, abilități și deprinderi pe care ei să le folosească în dezvoltarea personală viitoare. Aceste cerințe pot fi realizate doar de către dascăli bine pregătiți, preocupați de o permanentă perfecționare. O modalitate de perfecționare deosebită o reprezintă programul Erasmus+, prin care Uniunea Europeană sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Programul Erasmus+ oferă oportunități de formare și dezvoltare pentru diverse categorii de persoane și organizații, promovând dezvoltarea durabilă a partenerilor din domeniul învățământului.

Punerea în aplicare a programului Erasmus+ și, prin urmare, beneficiarii programului și activitățile puse în aplicare în cadrul programului trebuie să respecte valorile UE privind respectarea demnității umane, a libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, în deplină conformitate cu valorile și drepturile consacrate în tratatele UE și în Carta drepturilor fundamentale a UE.

Dezvoltarea dimensiunii europene a educației în școala noastră s-a materializat în cadrul proiectului **2023-1-RO01-KA121-VET-000127827** prin participarea a 5 cadre didactice la cursuri de formare în Portugalia. Fiecare mobilitate a produs o efervescență fără precedent în școala noastră: selecția participanților, pregătirea lingvistică și pedagogică, primul zbor cu avionul pentru unii dintre colegi, prima vizită într-o școală europeană, primele diseminări publice și workshopuri etc. Toate acestea au generat în școală o cultură pozitivă a grupului și o altă formă de valorizare a fiecărui participant.

Experiența acumulată în cadrul cursurilor de formare a fost implementată direct la clasele de elevi cu care profesorii lucrează și va contribui la promovarea imaginii școlii noastre în comunitate și internaționalizarea experiențelor de învățare. Pentru mine și pentru colegii mei, experiența Erasmus a fost deosebită, în primul rând prin deschiderea și aflulul de idei și experiențe pe care le-am trăit în cadrul mobilităților de formare. Am cunoscut profesori din alte țări, am legat prietenii, dar mai ales am început

să gândim diferit, în afara obișnuinței și a rutinei și am învățat să aplicăm metode și practici de învățare noi, în activitatea cu elevii.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este un proces continuu de învățare pe tot parcursul vieții, de formare, de dobândire sau de îmbunătățire a competențelor și o modalitate eficientă de a ajunge la o anumită maturitate și înțelepciune în profesia didactică. Participarea profesorilor la proiecte europene contribuie foarte mult la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice deoarece facilitează accesul acestora la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din diverse țări europene. Prin derularea de proiecte europene, cadrele didactice și elevii au posibilitatea de a se familiariza cu sistemele de educație din alte țări europene.

Protecția, sănătatea și siguranța participanților implicați în proiectele Erasmus+ sunt principii importante ale programului. Toți participanții ar trebui să aibă oportunitatea de a valorifica la maximum posibilitățile de dezvoltare profesională și personală și de învățare oferite prin intermediul programului Erasmus+. Acest lucru ar trebui să se realizeze într-un mediu sigur, în care drepturile tuturor persoanelor, integritatea lor fizică și psihică, sănătatea lor mintală și bunăstarea lor sunt respectate și protejate.

Fiecare organizație participantă la program trebuie să instituie proceduri și mecanisme eficace de promovare și de garantare a siguranței, protecției și nediscriminării participanților la activitățile lor. Atunci când este necesar, participanții minori (elevi, cursanți, tineri) trebuie să fie însoțiți de adulți la activitățile de mobilitate. Adulții însoțitori trebuie să asigure un nivel suficient de calitate a componentei de învățare a mobilității, precum și protecția și siguranța participanților minori.

Multilingvismul este una dintre pietrele de temelie ale proiectului european și un simbol puternic al aspirației UE la unitate în diversitate. Cunoașterea limbilor străine este în topul competențelor care pregătesc oamenii pentru piața muncii și care le permit să valorifice la maximum oportunitățile disponibile. UE a stabilit obiectivul conform căruia fiecare cetățean ar trebui să aibă ocazia de a învăța cel puțin două limbi străine, de la o vârstă fragedă.

Promovarea diversității lingvistice și a învățării limbilor străine este unul dintre obiectivele specifice ale programului. Lipsa competențelor lingvistice reprezintă una dintre principalele bariere în calea participării la programele europene de educație, formare și tineret. Oportunitățile create pentru a oferi sprijin lingvistic au rolul de a face mobilitatea mai eficientă și mai eficace, de a îmbunătăți performanțele de învățare și, prin urmare, de a contribui la obiectivul specific al programului.

De asemenea, predarea și învățarea limbilor străine vor fi încurajate în cadrul proiectelor de cooperare. Inovarea și bunele practici care urmăresc să promoveze competențele lingvistice pot include, de exemplu,

metode de predare și evaluare, elaborarea de materiale pedagogice, activități de cercetare, învățarea limbilor străine asistată de calculator și proiecte antreprenoriale care folosesc limbi străine.

Bibliografie:

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/programme-guide/part-a/important-characteristics-of-the-erasmus-programme>

<https://my-way.ro/testimoniale-erasmus/>

52. JOCURI DE SPARGERE A GHEȚII

Prof. Onofrei Lenuța,

Școala Gimnazială „Ștefan Luchian” Moinești, Jud. Bacău

În activitatea educațională, începutul unei relații pozitive între profesor și elevi sau între membrii unui colectiv nou este esențial. Jocurile de „spargere a gheții” (icebreakers) sunt activități interactive, amuzante și creative, menite să creeze un climat de încredere, relaxare și deschidere în sala de clasă. Aceste metode favorizează cunoașterea reciprocă, reduc anxietatea și facilitează comunicarea, în special în momentele-cheie: începutul anului școlar, formarea grupurilor noi sau reluarea activităților după vacanțe. Prin aceste jocuri, elevii se simt acceptați, au ocazia să se exprime și să-și descopere colegii, contribuind astfel la coeziunea grupului și la construirea unei relații pozitive între toți participanții la actul educațional.

I. „Ghemul prieteniei”

Obiectiv:

- Cunoașterea și conectarea participanților într-un mod relaxant
- Crearea unui climat pozitiv și cooperant
- Dezvoltarea abilităților de exprimare și ascultare activă

Materiale necesare:

- Un ghem de sfoară sau lână

Durată: 10–15 minute

Desfășurare:

1. Participanții stau în cerc.
2. Facilitatorul/profesorul ține capătul ghemului și rostește o scurtă propoziție:
– „Numele meu este [prenume] și îmi place să... [un hobby, o activitate, un lucru pozitiv]”

Ex.: „Numele meu este Andrei și îmi place să citesc povești de aventură.” / „Mă numesc Ana și îmi place să ascult muzică.” etc.

3. Ținând un capăt, aruncă ghemul unui coleg. Acesta face același lucru: se prezintă și spune ce îi place, păstrând o bucată de fir și aruncând ghemul mai departe.

4. Jocul continuă până când toți s-au prezentat și firul formează o rețea simbolică între participanți.
5. La final, se discută: „Ce ne spune această rețea despre clasa noastră?” – evidențiind ideea de legătură, sprijin reciproc și apartenență.

Variante:

- Se poate adapta la diferite teme: ce așteptări am de la acest an școlar, o calitate pe care o am, un cuvânt care mă reprezintă etc.

- La clasele mici se poate folosi însoțit de un obiect jucăuș (ex. o jucărie moale în formă de animal).

Beneficii pedagogice:

- Creează un climat pozitiv încă de la începutul anului
- Reduce anxietatea și inhibițiile
- Încurajează exprimarea de sine și respectul reciproc
- Susține coeziunea grupului

II. Cine sunt eu? (cu bilețele)

Materiale: Bilețele și un pix/creion

Desfășurare:

- Elevii scriu pe un bilețel trei lucruri despre ei: două adevărate și una falsă.
- Profesorul le citește cu voce tare, iar ceilalți trebuie să ghicească ce este fals.
- Creează un climat relaxat, cu râsete și curiozitate.

Scop: cunoașterea colegilor prin observație, atenție și comunicare.

III. Interviu în perechi

Materiale: Fișă cu întrebări simple (sau fără)

Desfășurare:

- Elevii se împart în perechi și își pun întrebări unul altuia: „Care este materia ta preferată?”, „Ce îți place să faci în timpul liber?”, „Ai animale de companie?”
- Apoi, fiecare prezintă colegului clasa: „Vă prezint pe Andreea. Ei îi place să picteze și adoră căpșunile.”

Scop: dezvoltarea empatiei și ascultării active.

IV. Portretul colegului misterios

Materiale: Foi de hârtie, creioane

Desfășurare:

- Elevii desenează sau descriu pe o foaie un coleg (fără să scrie numele), accentuând trăsături pozitive.

- Profesorul adună toate foile și citește/arată una câte una, iar ceilalți ghicesc cine este „portretul”.

Scop: întărirea încrederii în sine și observarea pozitivă a celor din jur.

V. Roata numelui

Materiale: Niciunul (doar memorie)

Desfășurare:

- Elevul 1 spune: „Eu sunt Maria.”
- Elevul 2 spune: „Ea este Maria, eu sunt Andrei.”
- Elevul 3 spune: „Ea este Maria, el este Andrei, eu sunt Daria.”
- Și așa mai departe. Ultimul trebuie să repete toți cei dinaintea lui!

Scop: reținerea numelor și activarea memoriei într-un mod amuzant.

VI. Cuvântul care mă definește

Materiale: O tablă/flipchart (opțional)

Desfășurare:

- Fiecare elev spune un cuvânt care îl reprezintă (ex. „muzică”, „sport”, „visător”, „optimist”).
- Profesorul poate nota toate cuvintele pe tablă într-un nor de idei.
- Se discută apoi: Ce ne aseamănă? Ce ne deosebește?

Scop: descoperirea valorilor personale și a diversității în grup.

VII. Salutul unic

Materiale: Niciunul

Desfășurare:

- Elevii, în perechi, își inventează un „salut” propriu (bate palma, rotire, semn inventat).
- După 2-3 minute, fiecare pereche îl arată grupului.
- Dacă se reia jocul în alte lecții, se pot schimba perechile și salutarilor!

Scop: colaborare, creativitate și mișcare ușoară.

Rolul jocurilor de spargere a gheții depășește simpla distracție: ele devin instrumente pedagogice valoroase pentru dezvoltarea socio-emoțională a elevilor. Prin intermediul lor, profesorul transmite un mesaj esențial – acela că fiecare elev contează, este ascultat și valorizat. Activitățile de acest tip contribuie la prevenirea conflictelor, combaterea izolării și întărirea spiritului de echipă. Într-o lume în care comunicarea autentică devine din ce în ce mai rară, aceste jocuri ne reamintesc cât de important este să învățăm unii despre alții, într-un cadru de siguranță și respect reciproc. Prin urmare, includerea lor periodică în programul școlar nu este doar recomandată, ci necesară pentru un climat educațional sănătos și eficient.

Bibliografie:

- Ciolan, L. (coord.) (2014). *Competențe cheie. Ghid metodologic pentru dezvoltarea competențelor la elevi*. Institutul de Științe ale Educației.
- Cucu-Ciuhan, Gabriela – *Dezvoltarea inteligenței emoționale și sociale la copii*, Ed. Trei, 2011.
- Pânișoară, I.-O. & Pânișoară, G. (2019). *Comunicarea eficientă. Strategii de formare*. Editura Polirom.
- Petrescu, A. (2018). *Managementul clasei de elevi. Ghid practic pentru cadrele didactice*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Voiculescu, Ana – *Metode interactive în predare*, Ed. Aramis, 2017.
- UNICEF România (2016). *Climat școlar pozitiv – Pachet de resurse pentru profesori*.
- European Council (2017). *Manual de activități nonformale pentru formarea competențelor sociale*
- www.scoalaedu.ro – Resurse pentru dirigenție și dezvoltare personală
- www.didactic.ro – Fișe și materiale educaționale pentru gimnaziu.

53. DISEMINARE ERASMUS+ - JOB SHADOW IN MACEDONIA DE NORD

**prof. psihopedagog Pantalir Ileana,
CSEI „Paul Popescu-Neveanu”, Timișoara**

Școala elementară cu Centrul de resurse „Idnina”, Skopje

Creăm oportunități pentru:

I - Individualizare

D - Socializare

N - Îndrumare

I - Inspirație

N - Cunoștințe noi

A - Activități

-Este o instituție publică de învățământ care oferă servicii educaționale pentru elevii cu dizabilități. Școala oferă nouă ani de învățământ primar obligatoriu pentru toți copiii care vor împlini șase ani până la sfârșitul anului calendaristic, pentru a asigura accesul egal la educație pentru toți elevii. În cooperare cu echipele incluzive din școlile primare municipale, precum și prin intermediul centrelor de sprijin, școala oferă sprijin de calitate la toate nivelurile.

Activitățile principale ale școlii includ:

- 1. Departamentul de Pedagogie** – Oferă predare la nivel de clasă, specifică fiecărei materii și combinată, adaptată nevoilor individuale ale elevilor.
- 2. Departamentul de Asociați Profesioniști** – Furnizarea de resurse, servicii specializate și de reabilitare pentru a sprijini educația incluzivă, cu implicarea activă a echipelor profesionale în acest proces.
- 3. Departamentul Educație și Coordonare** – Coordonarea și sprijinirea tuturor aspectelor educației incluzive, oferind educație și formare pentru personalul didactic și părinți, pentru a asigura o învățare eficientă și integrată.

Serviciul profesional (asociați profesioniști) este compus dintr-o echipă de profesioniști cu

diferite domenii de expertiză, care lucrează împreună pentru a oferi cel mai bun sprijin elevilor:

Asistent social – oferă sprijin elevilor și familiilor acestora cu dificultăți sociale și familiale, cu scopul de a îmbunătăți integrarea socială și bunăstarea elevilor.

Psiholog – ajută la dezvoltarea aspectelor emoționale și cognitive ale elevilor, precum și oferă sprijin psihologic copiilor și părinților acestora.

Logopezi – specializați în a ajuta elevii să dezvolte vorbirea și comunicarea, cu accent pe elevii cu tulburări de vorbire.

Educatori speciali și reabilitatori – oferă sprijin individual și de grup elevilor cu nevoi educaționale speciale, ajută la crearea și implementarea programelor de educație individualizată (IEP) și a programelor școlare modificate.

Bibliotecar – oferă resurse și activități pentru a încuraja lectura și învățarea, oferind oportunități de dezvoltare a abilităților intelectuale ale elevilor.

Departamentul de servicii specializate

Integrare și stimulare senzorială

Tratament logopedic individual

Reeducarea psihomotorie

Pedagogia Montessori

Terapia prin arta

Terapie prin muzica

Terapie ocupationala

Aromaterapie

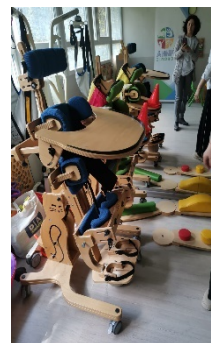
Suport individual si tratament de grup conform unui program modificat

Program modificat:

Elevii cu nevoi complexe își pot urma o parte din educație în școli cu centru de resurse sau în centre de sprijin pentru învățare care dispun de cunoștințe, servicii și echipamente specializate. În cadrul

OURC „Idnina”, funcționează un cabinet pentru lucrul cu o programă școlară modificată, dotat corespunzător în funcție de nevoile elevilor care au o recomandare pentru lucrul cu o programă școlară modificată.

Este frecventat de elevi din școlile primare municipale care au o recomandare din partea ICF pentru a lucra într-un program modificat la Centrul Educațional Idnina.

54. ECO-ȘCOALA – UN MODEL EDUCAȚIONAL SUSTENABIL INSPIRAT DIN EXPERIENȚA DE JOB SHADOWING LA „ŠKOLA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE”, CROAȚIA

**profesor psihopedagog Păștilă Marilena Camelia,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

Această lucrare prezintă impactul unei mobilități Erasmus+ desfășurate în Croația, în cadrul activității de job shadowing la „Škola za odgoj i obrazovanje”, asupra dezvoltării conceptului de eco-școală în cadrul Liceului Teoretic Special Iris din Timișoara. Activitățile observate și experiențele trăite, în cadrul Proiectului Erasmus+ nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304, au contribuit la dezvoltarea unei perspective practice și inovatoare asupra educației pentru mediu, adaptată nevoilor elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

Într-o lume în continuă schimbare, marcată de provocări de mediu și criză climatică, educația ecologică devine esențială. Proiectul Erasmus+ nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304, desfășurat de Liceul Teoretic Special Iris, a vizat aprofundarea unor bune practici privind sustenabilitatea, prin mobilități în școli europene care aplică principiile eco-școlii. Participarea la activitatea de job shadowing la „Škola za odgoj i obrazovanje” (Croația) a reprezentat o oportunitate reală de învățare prin observație directă și schimb de experiență.

„Škola za odgoj i obrazovanje” din Pula, Croația este o instituție dedicată elevilor cu CES, care îmbină în mod armonios educația incluzivă cu principiile dezvoltării durabile. Prin implicarea activă a elevilor și a personalului didactic, școala a reușit să creeze un mediu educațional centrat pe respectul față de natură. Printre elementele observate se numără:

- existența grădinilor senzoriale și spațiilor verzi în curtea școlii;
- reciclarea și sortarea deșeurilor în fiecare clasă;
- proiecte ecologice transdisciplinare;

- mobilier refolosit sau realizat din materiale sustenabile;
- implicarea comunității locale în acțiuni de mediu.

„Șkola za odgoj i obrazovanje” a implementat cu succes Programul internațional Eco-Școală, transformându-se într-un model de sustenabilitate educațională. Prin parcurgerea celor șapte pași ai programului, școala a reușit să integreze principiile ecologice în toate aspectele activității sale, implicând activ elevii, cadrele didactice și comunitatea locală.

Această abordare holistică a fost recunoscută prin acordarea prestigiosului „Steag Verde”, simbol al angajamentului față de protecția mediului și educația pentru dezvoltare durabilă. Experiența acumulată de această instituție oferă un exemplu valoros pentru alte școli care doresc să adopte și să implementeze cu succes programul Eco-Școală.

Pe durata job shadowing-ului, echipa din școala noastră a participat la activități diverse cu impact educațional puternic:

- Lecții interactive privind conservarea naturii și ecologia zilnică;
- Workshopuri de tip eco-art și sensory craft;
- Activitate de creare a unui colț verde în clasă;
- Realizarea unui ecosistem în miniatură cu participarea elevilor – observăm, învățăm, protejăm.
- Workshop: „Eco-Școală – pași practici pentru a deveni o școală sustenabilă”;
- Vizită educativă în Parcul Național Plitvice;
- Dezbateri finale și evaluarea impactului activităților ecologice.

Inspirate din cele observate, cadrele didactice de la Liceul Teoretic Special Iris au început implementarea unor măsuri concrete:

- organizarea unui program de colectare selectivă în fiecare clasă;
- înființarea de colțuri verzi și mini-grădini interioare;
- ateliere creative cu tematică ecologică;
- realizarea de postere și afișe tematice;
- parteneriate cu alte instituții pentru acțiuni ecologice.

Experiența dobândită în job shadowing la „Škola za odgoj i obrazovanje” din Croația a demonstrat că o școală poate deveni un catalizator al schimbării dacă își asumă rolul de promotor al educației pentru mediu. Adaptarea principiilor de eco-școală în învățământul special este nu doar posibilă, ci și extrem de valoroasă, întrucât dezvoltă responsabilitate, empatie, autonomie și spirit civic la elevi.

Pe termen lung, ne propunem ca toate activitățile școlare să reflecte aceste valori ecologice, pentru a construi o comunitate educațională sustenabilă, responsabilă și conectată la realitățile planetei.

Bibliografie:

1. Bradu, B. (2019). *Educația ecologică în școlile incluzive*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. FEE – Foundation for Environmental Education. (2021). *Eco-Schools Handbook*. Retrieved from <https://www.ecoschools.global>
3. Ionescu, M., & Chiș, V. (2020). *Didactica disciplinelor pedagogice. Strategii moderne de predare-învățare*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
4. Koutsouris, G., & Norwich, B. (2018). Inclusive education for learners with disabilities and the role of environmental education. *International Journal of Inclusive Education*, 22(5), 534–547. <https://doi.org/10.1080/13603116.2017.1370745>
5. Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.
6. Škola za odgoj i obrazovanje. (2024). *Eco activities and inclusive education*. Retrieved from <https://skolazaoibrazovanje.hr>

55. ROLUL UTILIZĂRII RESURSELOR DIGITALE ÎN DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI ELEVILOR CU CES

profesor psihopedagogie specială, Pisică Diana-Nicoleta

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu-Neveanu” Timișoara

În educația contemporană, integrarea tehnologiei digitale este esențială pentru a oferi experiențe de învățare personalizate și eficiente. Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), resursele digitale nu reprezintă doar un sprijin auxiliar, ci devin instrumente-cheie pentru incluziune și participare activă. Tehnologia facilitează adaptarea conținuturilor educaționale, stimulează senzorial și susține procesele cognitive. Acest articol evidențiază beneficiile utilizării resurselor digitale atractive în educația incluzivă, atât în plan educațional, cât și psihologic, cu sprijinul cercetărilor de specialitate și al experiențelor acumulate în cadrul cursului „Teaching the Fun Way in the Digital Era”, desfășurat în Split, Croația, perioada 17-21 martie 2025, în cadrul Proiectului finanțat prin programul ERASMUS + cu numărul de referință 2024-1-RO01-KA121-SCH-000216209.

Integrarea resurselor digitale în procesul educațional are un impact major asupra dezvoltării psihice a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES), influențând în mod pozitiv gândirea, memoria, atenția, precum și dimensiunea creativă și emoțională.

Gândirea este unul dintre procesele cognitive care beneficiază în mod direct de pe urma utilizării resurselor digitale adaptative. Jocurile educaționale interactive și programele de antrenament cognitiv, atunci când sunt personalizate în funcție de profilul neurocognitiv al elevului, susțin dezvoltarea gândirii logice, a capacității de rezolvare de probleme și a flexibilității mentale. Astfel, elevii reușesc să abordeze situațiile de învățare cu o mai mare încredere și adaptabilitate (Green et al., 2018).

Memoria, în special cea de lucru, este stimulată prin aplicații digitale care includ exerciții progresive, feedback imediat și elemente vizuale și auditive combinate. Elevii cu dislexie sau tulburări de atenție reușesc să își consolideze informațiile într-un mod atractiv și structurat, ceea ce favorizează învățarea pe termen lung și reducerea frustrării asociate dificultăților de memorare (Alloway & Alloway, 2015).

Atenția este adesea o provocare pentru elevii cu tulburări precum ADHD. Resursele digitale interactive, care implică mai mulți stimuli senzoriali (imagini, sunete, mișcare), pot transforma lecțiile în experiențe captivante. Platformele cu sarcini gamificate, animații și structură predictibilă contribuie la

prelungirea duratei de concentrare și la menținerea implicării active a elevilor în sarcinile educaționale (Lee & Lin, 2019).

Creativitatea și imaginația sunt de asemenea stimulate de resursele digitale care permit exprimarea artistică și explorarea personală. Aplicațiile de desen, colaj, povestire digitală sau modelare 3D le oferă elevilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile, ideile și trăirile într-un cadru non-restrictiv. Aceste forme de exprimare au un impact profund asupra dezvoltării simbolizării și gândirii abstracte – competențe esențiale pentru progresul cognitiv și emoțional (Hourcade et al., 2017).

În plus, utilizarea acestor instrumente contribuie indirect la dezvoltarea stimei de sine, prin succesul obținut în activități adaptate nevoilor individuale și prin sentimentul de competență în fața provocărilor educaționale.

Într-o clasă incluzivă, resursele digitale pot nivela diferențele și pot oferi tuturor elevilor, indiferent de dificultățile lor, acces egal la conținutul educațional. În cazul elevilor cu CES, acest lucru devine esențial, deoarece învățarea tradițională nu răspunde întotdeauna nevoilor lor specifice de ritm, stil cognitiv sau modalitate de procesare a informațiilor.

Prin aplicarea principiilor Universal Design for Learning (UDL), tehnologia sprijină personalizarea experienței educaționale. Conținuturile devin mai accesibile atunci când sunt prezentate în moduri multiple – text, imagine, sunet, mișcare – iar elevii pot răspunde sau demonstra învățarea în forme diverse, nu doar scrise. Această abordare flexibilă contribuie la reducerea barierelor și la crearea unui mediu în care fiecare elev este valorizat (Al-Azawei et al., 2016).

Resursele multimedia și platformele educaționale interactive joacă un rol important în creșterea motivației și în implicarea activă a elevilor în procesul de învățare. Elementele de gamificare, recompensele simbolice și prezentarea atractivă a conținutului transformă învățarea dintr-o obligație într-o experiență plăcută. Elevii se simt mai în siguranță, mai încurajați și mai dispuși să participe la activități, să își exprime ideile și să își asume responsabilitatea învățării.

Astfel, educația digitală incluzivă nu presupune doar integrarea tehnologiei, ci presupune schimbarea paradigmei: învățarea devine centrată pe elev, adaptabilă, interactivă și orientată spre sprijinul real al fiecărui copil. În acest context, profesorul nu este doar un furnizor de informații, ci un facilitator al experiențelor semnificative de învățare, iar tehnologia – un partener strategic în construirea unui parcurs educațional echitabil.

Integrarea resurselor digitale în educația incluzivă aduce beneficii profunde și multidimensionale pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES). Aceste resurse nu sunt simple instrumente auxiliare,

ci adevărate pârgii de transformare a procesului educațional, contribuind atât la dezvoltarea cognitivă, cât și la evoluția socio-emoțională a elevilor.

Pe plan cognitiv, aplicațiile digitale adaptate contribuie la: consolidarea memoriei de lucru, prin exerciții structurate și feedback în timp real; îmbunătățirea atenției și a concentrării, prin activități interactive, animate și multisenzoriale; stimularea gândirii logice și creative, prin jocuri, povești digitale și explorări vizuale; dezvoltarea limbajului, prin aplicații care facilitează exprimarea orală și scrisă în mod accesibil și atractiv.

În plus, aceste instrumente digitale facilitează autonomia în învățare, permițând elevilor să progreseze în ritmul propriu, să reviziteze conținuturile ori de câte ori au nevoie și să înțeleagă informațiile în moduri variate – vizual, auditiv sau kinestezic.

Pe plan afectiv și social, utilizarea tehnologiei are un impact semnificativ asupra: creșterii motivației pentru învățare, prin elemente ludice și recompense integrate; dezvoltării stimei de sine, elevii având șansa să reușească în sarcini adaptate nivelului lor; formării abilităților de autoreglare emoțională, datorită interacțiunii ghidate cu aplicațiile; construirii sentimentului de apartenență, prin activități colaborative și acces egal la conținuturi educaționale.

Este important de subliniat că eficiența acestor resurse depinde de modul în care sunt integrate: ele trebuie selectate cu atenție, adaptate contextului și însoțite de strategii pedagogice incluzive. Nu orice tehnologie este, în sine, benefică – cheia este personalizarea și scopul educațional clar definit.

Pentru ca beneficiile acestor instrumente să fie durabile și extinse, este esențial: investiția în infrastructură digitală accesibilă în toate școlile; crearea de conținuturi educaționale adaptate pentru diverse categorii de CES; formarea continuă a cadrelor didactice în utilizarea tehnologiei educaționale, atât la nivel tehnic, cât și pedagogic; colaborarea între specialiști (profesori, psihopedagogi, IT-iști) pentru alegerea celor mai potrivite soluții digitale.

În concluzie, resursele digitale atractive reprezintă o componentă esențială a educației incluzive de calitate. Ele transformă școala într-un spațiu deschis, prietenos și eficient, unde fiecare elev – indiferent de particularitățile sale – are șansa reală de a învăța, de a progresa și de a fi valorizat.

Bibliografie:

1. Alloway, T. P., & Alloway, R. G. (2015). *Working Memory: The Connected Intelligence*. New York: Psychology Press.

2. Al-Azawei, A., Serenelli, F., & Lundqvist, K. (2016). *Universal Design for Learning (UDL): A Content Analysis of Peer-Reviewed Journal Papers from 2012 to 2015*. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 16(3), 39–56.
3. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2018). *Technology and Inclusive Education – Supportive Practices for Learning*. Brussels.
4. Green, C. T., Long, D. L., Green, D., Iosif, A. M., Dixon, J. F., Miller, M. R., & Schweitzer, J. B. (2018). *Cognitive Benefits of Computerized Cognitive Training in Children With Learning Difficulties*. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 59(12), 1326–1336.
5. Hourcade, J. P., Beitler, D., Cormenzana, F., & Flores, P. (2017). *Creating with Tablets in Inclusive Classrooms: An Exploratory Study of Children's Expressions and Engagement*. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 17(4), 256–266.
6. Lee, C. Y., & Lin, S. H. (2019). *The Effects of Multimedia Learning on Attention and Behavioral Engagement in Students With Special Needs*. *Computers & Education*, 137, 64–75.
7. UNESCO (2020). *Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and Education – All Means All*. Paris: UNESCO Publishing.

56. INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ÎN EDUCAȚIA SPECIALĂ EXPERIENȚE DIN PROIECTELE ETWINNING

Prof. Gabriela-Monica Popa
C.Ș.E.I. „Constantin Pufan” Timișoara

Digitalizarea un concept care s-a impus în toate domeniile vieții sociale și economice, a devenit o necesitate și în sistemul educațional prin integrarea tehnologiei și a instrumentelor digitale în procesul de învățare și predare, cu scopul de a îmbunătăți experiența elevilor și a facilita accesul la resurse și informații. Aceasta implică utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor și a aplicațiilor software pentru a sprijini și a îmbogăți procesul educațional.

În ceea ce privește educația și terapia elevilor cu cerințe educaționale speciale, digitalizarea aduce numeroase beneficii, precum accesul la resurse adaptate, facilitarea comunicării și interacțiunii, personalizarea învățării, monitorizarea progresului și creșterea flexibilității. De asemenea integrarea inteligenței artificiale în activitățile educative poate aduce soluții personalizate și sprijin adaptiv, contribuind la o învățare mai eficientă și incluzivă.

În perioada septembrie 2022-februarie 2024, centrul nostru școlar a implementat proiectul Erasmus+, KA 1- EDUCAȚIE ȘCOLARĂ (SCH), 2022-1-RO01-KA122-SCH-000076830, „EDUCAȚIA ESTE ȘANSA MEA!”. Unul dintre principalele obiective ale acestui proiect a fost dezvoltarea competențelor digitale, atât ale profesorilor, cât și ale elevilor. În acest scop 14 cadre didactice au participat la cursuri de formare profesională în Spania și Franța. Astfel profesorii noștri au devenit capabili să proiecteze și să desfășoare activități didactice și terapeutice antrenante și captivante care au inclus tehnologia și instrumentele digitale.

Pentru a exersa competențele digitale și pentru a dinamiza activitățile de învățare formală și nonformală, cadrele didactice au început să desfășoare proiecte educaționale internaționale utilizând platforma eTwinning, o platformă unică care promovează colaborarea și schimbul cultural între școlile din întreaga Europă. eTwinning este o inițiativă susținută de Comisia Europeană și este concepută pentru

a facilita colaborarea digitală între profesori și studenți din diferite țări. Prin această platformă, educatorii se pot conecta, colabora și se pot implica în proiecte comune, promovând experiențe de învățare semnificative, diversitatea și înțelegerea culturală.

„Our story begins” este un proiect eTwinning, în care au fost implicate instituții de învățământ special, dar și școli pentru elevii tipici din Turcia, Lituania și România.

Proiectul și-a propus să-i ajute pe elevii care au nevoie de educație specială să creeze povești cu inteligență artificială. Produsul final al proiectului a fost o carte comună care a cuprins toate poveștile create de elevi. Prin realizarea acestei cărți de povești de către elevii cu CES și elevii tipici s-a urmărit creșterea conștientizării sociale și dezvoltarea unor atitudini pozitive față de lectură, precum și crearea unui mediu incluziv care să integreze elevii care au nevoie de educație specială și elevii cu dezvoltare normală, oferind oportunități pentru activități în care să poată fi împreună.

În cadrul acestui proiect au fost exersate diverse aplicații digitale interactive și adaptate nevoilor specifice ale elevilor oferind acces la resurse educaționale și jocuri pentru învățare.

Principala aplicație digitală utilizată în cadrul acestui proiect a fost Quicktools, o platformă digitală care oferă un set foarte larg de instrumente digitale pentru educație. Unul dintre aceste instrumente este Story Generator. Acest instrument combină tehnologia inteligenței artificiale cu instrumente de creare a conținutului pentru a genera povești interesante și captivante.

Iată câteva moduri în care se poate utiliza aplicația QuickTools în crearea poveștilor:

1. Generare automată de idei: prin utilizarea funcției de generare automată a ideilor se pot obține prompturi de poveste. Această caracteristică poate furniza teme, personaje sau situații care să servească drept punct de plecare pentru poveste.
2. Crearea de personaje: Utilizarea instrumentelor de creare a personajelor pentru a dezvolta caractere complexe și interesante. Se pot alege trăsături de personalitate, aspecte fizice și chiar voce și gesturi distinctive pentru personaje.
3. Construirea intrigii: există instrumente de construcție a intrigii pentru a planifica acțiunea și evenimentele cheie ale poveștii. Această caracteristică ajută la crearea unei structuri coerente și captivante pentru poveste.
4. Generarea de dialoguri: există funcția de generare a dialogurilor pentru a crea conversații credibile și captivante între personaje. Se pot ajusta tonul și stilul dialogurilor în funcție de caracteristicile personajelor și de atmosfera poveștii.

5. Editarea și revizuirea: QuickTools poate oferi și instrumente de editare și revizuire a poveștii. Acestea pot include sugestii pentru îmbunătățirea structurii narative, corectarea erorilor gramaticale sau stilistice și chiar evaluarea potențialului de succes al poveștii.

Copiii au fost foarte încântați de munca lor. Au ales personajele, locul acțiunii și subiectul poveștii. Le-au introdus în aplicație și aceasta a generat povestea. Poveștile rezultate au primit și ilustrații, iar apoi au fost inserate într-o carte digitală, la care au avut acces și ceilalți elevi din școală. Poveștile realizate de elevi, scurte, cu o exprimare clară, mesaje motivante și ilustrații sugestive realizate cu ajutorul aplicației Canva, au reprezentat un material educațional util în activitățile de Limbaj și Comunicare și disciplina opțională „Cutia cu povești”.

În general, folosirea inteligenței artificiale în crearea poveștilor poate fi o modalitate eficientă de a obține inspirație, de a dezvolta personaje și subiecte interesante și de a îmbunătăți calitatea și coerența actului educațional. Cu toate acestea, este important ca noi cadrele didactice să îmbinăm abilitățile inteligenței artificiale cu creativitatea umană pentru a crea povești cu adevărat captivante și relevante.

Bibliografie:

<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/our-story-begins>

<https://tools.picsart.com/text/ai-story-generator/>

57. FORMARE ȘI COLABORARE EUROPEANĂ- EXPERIENȚĂ ERASMUS+PENTRU PROFESORI

**prof. Poza Ana Giulia,
Liceul Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, Timișoara**

Într-un context educațional european, aflat într-o continuă schimbare și evoluție, cadrele didactice au un rol esențial în adaptarea metodelor de predare și a curriculumului la nevoile reale ale elevilor. Formarea continuă a devenit o necesitate, nu o opțiune, mai ales în domenii care presupun contactul permanent cu tehnologia modernă și cu actorii de pe piața muncii,

Acest aspect a stat la baza mobilității profesorilor de la Liceul Tehnologic Special „Gheorghe Atanasiu”, în perioada 6-12 aprilie 2025, în Portugalia. ca urmare a aprobării finanțării proiectului de mobilitate Erasmus+ cu numărul 2024-1-RO01-KA121-VET-000223071.

În mobilitate, la activitățile de formare cu durata de 5 zile, au participat 6 cadre didactice pe discipline VET:

- ✓ 2 cadre didactice cu specializarea Estetica și igiena coprpului omenesc,
- ✓ 4 cadre didactice cu specializarea Tehnici poligrafice.

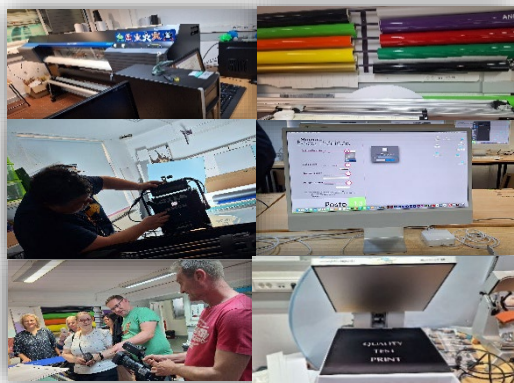
Organizația de primire a fost Galega Venture, Lda, care a oferit cadrelor didactice posibilitatea de a efectua vizite tehnice și de a lucra alături de profesioniști din sistemul educațional portughez și de specialiști din domeniile înfrumusețare și poligrafic.

Cele 40 de ore de formare s-au desfășurat în colaborare cu diferiți parteneri economici, la sediile acestora, unde cadrele didactice au participat activ la activități practice și la prezentări specifice celor două domenii profesionale. Formarea s-a concentrat pe:

- ✓ Familiarizarea cu funcționarea unor utilaje moderne, procese de imprimare digitală și realizare de produse personalizate - tipografia FULLQUEST.

- ✓ activități practice cu echipamente automatizate de serigrafie (carusel serigrafic) și tampografie-serigrafia HORTA
- ✓ Sesiuni de lucru cu echipamente digitale și software dedicat (modelare 3D) în cadrul CPP Seixal.

- ✓ Lecții interactive ce folosesc echipamente digitale și care pun în valoare aptitudinile și munca fiecărui elev, participarea la sesiuni de lucru în diferite domenii-carieră, dezvoltare personală, colaborare.
- ✓ Demn de menționat este modul în care elevii sunt încurajați să își găsească drumul în carieră și să își asume ceea ce fac „O Meu Projeto de Carreira” –Proiect pentru dezvoltarea carierei-Școala Tehnică Profesională din Moita.

- ✓ Sesiuni de lucru și vizite în cadrul unor saloane de coafură și îngrijire corporală: demonstrații și exersarea unor tehnici de tuns, coafat și vopsit profesional, alături de specialiști, într-un mediu autentic de lucru.- salonul de estetică Kosmos, Scoala Tehnică Profesională din Moita.

Această mobilitate a avut un impact semnificativ, atât la nivel individual, cât și la nivel instituțional, motivând cadrele didactice să pună în practică idei noi care să adapteze conținutul și activitățile practice cerințelor și nevoilor elevilor din învățământul special.

Cadrele didactice care au participat la mobilitate doresc să propună modificări ale activităților practice astfel încât să reflecte mai bine cerințele pieței, să implice elevii în proiecte care le pot dezvolta autonomia, responsabilitatea și inițiativa și să continue colaborarea cu alți parteneri europeni, prin continuarea mobilităților din cadrul proiectului.

58. JURNAL DE CĂLĂTORIE PROIECTUL ERASMUS + 2016 – 1 – RO01-KA101-023310 SKILLFUL EUROPEAN TEACHER (S.E.T.) ASSEN, OLANDA

**Prof. Preotesoiu Karina,
Colegiul Național Bănățean Timișoara**

ZIUA DE CĂLĂTORIE: Participantele la cursul "THE POWER OF NON-FORMAL OR HOW TO USE NON-FORMAL METHODS OF TEACHING FOR A BETTER LEADERSHIP AND COMMUNICATION IN THE FORMAL EDUCATION PROCESS": prof. Ramona – Elena Faur, prof. Patricia Elida Pissano, prof. Karina Preotesoiu și prof. Iasmina - Delia Dăescu ne-am deplasat la miezul nopții de la Timișoara spre Budapesta, apoi am luat avionul spre Amsterdam. Ajunse dimineața în capitala Olandei, ne-am cazat și, deși obosite, am vizitat zona centrală a orașului, de care am fost foarte impresionate. Ne-am planificat și deplasarea spre orașul Assen, care urma să aibă loc a doua zi.

ZIUA 1-a. În prima zi a cursului a fost prezentată tematica și agenda acestuia, precum și furnizorul, și anume Quarter Mediation din Olanda. Am avut plăcerea să constatăm că cei doi formatori sunt de origine română, lucru care ne-a încântat oarecum, aflând că firma lor e un furnizor recunoscut în Europa pentru calitatea serviciilor oferite. Curiozitatea noastră a sporit, pregătindu-ne oarecum și sperând să avem parte de experiențe de neuitat.

Cursanții din fiecare țară au prezentat și oferit colegilor produse tradiționale. Ne-au impresionat participanții din Turcia, care au prezentat niște obiecte deosebite, realizate manual de elevii lor.

Ziua a 2-a. Fiecare echipă și-a prezentat școala și sistemul de învățământ din țara de origine. Astfel am avut ocazia să ne cunoaștem mai bine, fiecare cursant contribuind activ la prezentare. În după-amiaza aceleiași zile am vizitat biblioteca din Assen, vizită care a oferit cursanților o nouă perspectivă asupra stimulării apetitului pentru lectură indiferent de vârstă. Au fost prezentate exemple de bune practici în utilizarea metodelor non-formale în cadrul procesului educativ și cum să folosești tehnologia pentru a-i motiva pe elevi să citească.

Ziua a 3-a. La Muzeul Drents, la care am fost în data de 14 februarie, istoria și geografia se învață cu ajutorul unor programe digitale EduLARP și a jocurilor de rol. Am jucat rolul de elevi la o activitate susținută de un angajat al muzeului, activitate care a presupus învățare prin descoperire, colaborare, problematizare, dramatizare...o sumedenie de metode îmbinate perfect. Am realizat ce mult le-ar plăcea și elevilor noștri astfel de lecții. Pentru un management al clasei mai eficient, formatorii au prezentat cum pot fi utilizate programele Socrative și Kahoot. Elevilor li se trasează sarcini pe care le rezolvă online pe platforme de învățare.

Ziua a 4-a. Matematica, fizica, istoria, geografia, biologia, ecologia, muzica pot fi predate folosind metode non-formale. Acestea au fost prezentate într-o manieră ingenioasă în cadrul vizitei la moara de vânt "De Wachter".

În cadrul acesteia funcționează și un atelier în care se confecționează tradiționali saboți din lemn.

Ziua a 5-a. Arta, muzica și programele digitale au fost suportul realizării unui filmuleț în cadrul workshop-ului "STOP MOTION and MOVIE MAKER". Aceasta a fost o cale non-formală prin care s-au format și dezvoltat abilități de leadership, de muncă în echipă, de comunicare. Vizita la Arhivele Drents a avut drept obiectiv prezentarea unor metode non-formale de predare a științelor și a artelor prin utilizarea unor programe digitale diverse. Și aici, jocul de rol ajută la înțelegerea noțiunilor specifice disciplinelor studiate.

Ziua a 6-a. După prezentarea Teoriei inteligențelor multiple ale lui Howard Gardner, am vizitat Colegiul din Drents, nominalizat ca fiind cea mai bună unitate de învățământ din Olanda în ceea ce privește lupta împotriva părăsirii timpurii a școlii.

Ziua a 7-a. În ultima zi a cursului, fiecare echipă a realizat un material în care au fost prezentate activitățile desfășurate. Au fost împărtășite experiențele trăite și plusvaloarea adăugată în urma participării la acest program.

Evaluarea cursanților și oferirea de certificate de absolvire au încheiat acest curs extrem de interesant. După ce am schimbat datele de contact cu ceilalți cursanți și ne-am luat rămas-bun de la ei și de la formatori, ne-am îndreptat spre Amsterdam, unde am profitat de după-amiaza cu vreme frumoasă pentru a vizita orașul.

După o săptămână plină de experiențe, ne-am întors acasă mai bogate, cu putere mai mare de muncă, cu un bagaj de cunoștințe și idei noi și cu multă dorință de a aplica în școala noastră tot ceea ce am văzut și am învățat.

59. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN CADRUL PARTICIPĂRII ÎN PROIECTELE ETWINNING LA NIVEL PREȘCOLAR

Prof. Roșian Geanina Cosmina
Grădinița cu Program Prelungit Numărul. 32, Timișoara

Învățământul preșcolar poate fi privit ca un mediu educațional în care activitățile și modalitatea de desfășurare a acestora să nu îți permită o diversificare a metodelor și mijloacelor de învățământ moderne, precum și a participării în diverse proiecte. Chiar dacă în învățământul preșcolar majoritatea activităților educative se desfășoară prin joc (joc didactic, joc liber, joc de atenție, joc de mișcare etc.), capacitatea preșcolarilor de adaptare, precum și a cadrelor didactice, la nou și divers este foarte crescută.

Dacă privim puțin în urmă, ne putem aduce aminte cu ușurință de pandemia COVID 19 care a luat amploare la începutul anului 2020. Aceasta a adus după ea mutarea învățării și a predării în format online pentru toate nivelurile de învățământ românesc și nu numai. Datorită sau din cauza acesteia, fiecare din noi am fost nevoiți să ne adaptăm nevoilor societății. Așadar, familiarizarea tuturor cadrelor didactice cu tehnologia a început cam pe atunci, iar acest lucru a reprezentat un beneficiu pentru noi.

Grădinița este locul unde programa activităților didactice este una flexibilă și care permite cadrelor didactice să își organizeze activitățile pe parcursul unei zile/săptămâni în funcție de nevoile și capacitățile grupei. De aceea, participarea în proiecte de tip Erasmus sau Etwinning încă de la nivelul preșcolar este posibilă, pe de o parte, și interesantă, atractivă, interactivă, pe de altă parte.

Primul contact pe care l-am avut cu proiectele Etwinning a fost în anul școlar 2023-2024, iar în acel an, am avut nivelul I de vârstă, adică, copii cu vârste cuprinse între 3-4 ani. Ne-am înscris în acest proiect dornici de a colabora cu alți parteneri, din țări cu obiceiuri, tradiții și culturi diferite.

Pentru prima dată am participat la proiectul numit „Christmas Time”. Proiectul a fost inițiat de către o educatoare din Slovacia, iar partenerii proiectului au fost profesori din România, Slovenia și Italia.

Acest proiect s-a derulat pe parcursul mai multor săptămâni, iar fiecare dintre noi am avut de îndeplinit anumite sarcini. La baza proiectului au stat activități destinate tradițiilor și obiceiurilor fiecărei țări din perioada sărbătorilor de iarnă. Fiecare dintre activitățile propuse au fost desfășurate împreună cu copiii de la grupă. În cele ce urmează, dorim să împărtășim activitățile propuse, modalitățile de desfășurare, precum și impresiile în urma acestora.

- Crearea unui logo al grădinitei și descrierea grupei;

- Crearea de către părinți a unui avatar pentru fiecare copil, în aplicația Pixton;

- Pregătirea de felicitări, decorațiuni și ornamente de iarnă pentru partenerii proiectului;

- Rezolvarea unui puzzle în format online având cu o imagine a grupei, precum și un joc de asociere;

- Întâlnire online cu toți partenerii proiectului în care fiecare a cântat o colindă în limba maternă și apoi „Jingle Bells” împreună;

- Fiecare țară parteneră a trebuit să gătească un desert tradițional, iar noi am ales să gătim turta dulce.

Parcursul acestui proiect împreună cu preșcolarii grupei a fost unul foarte interactiv și creativ. După cum s-a putut observa și în activitățile propuse, printre cadrele didactice și preșcolarii grupei, au avut o parte de contribuție și părinții, iar acest lucru a reprezentat un mare avantaj, deoarece, am reușit să contribuim la dezvoltarea parteneriatului educațional grădiniță-părinți.

Implicațiile tehnologiei au fost majore, deoarece, partenerii proiectului au comunicat exclusiv prin intermediul resurselor digitale, precum și o parte a activităților propuse au fost nevoite a fi desfășurate tot pe baza resurselor digitale.

Ca și concluzie, implicarea cadrelor didactice din învățământul preșcolar, prin urmare, și a preșcolarilor, în proiecte educaționale Etwinning, reprezintă o *familiarizare* a copiilor cu diversitatea și prietenii de peste hotare încă de la vârste fragede, putem adăuga și *bucuria* cu care copiii au desfășurat activitățile propuse știind că la rândul lor vor descoperi noi tradiții și obiceiuri pe care copiii de vârsta lor o practică în țara lor.

60. INCLUZIUNEA EDUCAȚIONALĂ A COPIILOR CU C.E.S. – DE LA PRINCIPII LA PRACTICI SUSTENABILE ÎN ȘCOALA MODERNĂ

Profesor psihopedagog, Stampar Maria
C.S.E.I. „Constantin Pufan” Timișoara

Participarea la proiectului ERASMUS+ „*Abordări moderne în educația copiilor cu C.E.S.*” din cadrul ERASMUS+ KA1-EDUCAȚIE ȘCOLARĂ (SCH), 2022 – 1 - RO01 - KA122 - SCH-000076830, „*Educația este șansa mea*” mi-a oferit oportunitatea unei reflecții profunde asupra modului în care școala de astăzi poate răspunde diversității și nevoilor reale ale elevilor. Educația incluzivă nu mai este doar un ideal aspirat, ci o necesitate în contextul actual, marcat de schimbări sociale, culturale și legislative, care pun accent pe echitate, accesibilitate și drepturi egale la educație pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor individuale.

În ultimii ani, conceptul de educație incluzivă a căpătat tot mai multă vizibilitate în cadrul sistemelor educaționale europene, ca răspuns la nevoia de a construi școli care să reflecte diversitatea umană și să garanteze accesul la educație. Proiectul ERASMUS+ „*Abordări moderne în educația copiilor cu C.E.S.*” a oferit posibilitatea de a explora modele și practici educaționale inovatoare, cu scopul de a facilita integrarea reală și eficientă a copiilor cu cerințe educaționale speciale (C.E.S.) în sistemul de învățământ.

Principiile educației incluzive:

Educația incluzivă presupune o abordare bazată pe drepturile omului, accentuând ideea că **fiecare copil are dreptul la educație de calitate**, indiferent de abilitățile sau limitările sale. Principiile fundamentale identificate și analizate în cadrul proiectului includ:

- **Diversitatea este un fapt universal:** Copiii sunt diferiți prin natura lor – fiecare are un ritm propriu de învățare, abilități și nevoi unice. Educația incluzivă valorizează aceste diferențe, nu le consideră obstacole.
- **Răspunsul la nevoile fiecărui copil:** Sistemul educațional trebuie să se plieze pe nevoile elevilor, și nu invers.

- **Individualizarea învățării:** Adaptarea curriculumului, a metodelor de predare și a instrumentelor de evaluare în funcție de profilul elevului este o condiție esențială.
- **Egalitatea de șanse:** Incluziunea combate discriminarea și promovează participarea tuturor elevilor în procesul educativ.
- **Responsabilitate comună:** Educația incluzivă nu este sarcina exclusivă a profesorului de sprijin, ci o misiune comună a întregii echipe educaționale.
- **Formarea continuă a cadrelor didactice:** Profesorii trebuie susținuți prin cursuri, parteneriate și mentorat pentru a putea gestiona eficient diversitatea în clasă.

Ce presupune o educație incluzivă eficientă?

Incluziunea reală nu se reduce la prezența fizică a copiilor cu C.E.S. în școală, ci implică:

- **Acceptare și valorizare:** Fiecare copil este binevenit în comunitatea școlară și este tratat cu demnitate și respect.
- **Intervenție timpurie:** Problemele identificate precoce pot fi corectate sau atenuate eficient, evitând marginalizarea.
- **Interacțiune autentică cu colegii:** Elevii trebuie încurajați să coopereze, să lucreze în echipe eterogene și să participe împreună la activități.
- **Educație continuă și sprijin constant:** Programele educaționale trebuie să fie coerente și adaptate pe termen lung.
- **Respectarea individualității:** Recunoașterea punctelor forte și a potențialului fiecărui copil este esențială pentru motivare și progres.
- **Implicarea părinților:** Părinții trebuie priviți ca parteneri egali în procesul educativ, iar comunicarea cu ei trebuie să fie constantă și constructivă.
- **Colaborare instituțională:** Cooperarea dintre învățători, profesori, psihologi, logopezi, specialiști și conducerea școlii este vitală pentru a crea un climat incluziv.
- **Socializare și apartenență:** Copiii cu C.E.S. trebuie să fie parte activă a comunității școlare, să se simtă incluși și să participe la viața socială a grupului.

Participarea la proiectul ERASMUS+ a adus o înțelegere mai profundă asupra provocărilor și oportunităților incluse în procesul de incluziune educațională. Schimbul de bune practici cu parteneri internaționali a evidențiat că succesul educației incluzive depinde în mod esențial de **atitudinea cadrelor didactice, de sprijinul instituțional și de implicarea comunității**. O școală incluzivă este, înainte de

toate, o școală care pune **omul în centru**, care crede în potențialul fiecăruia și care creează contexte de învățare pentru toți.

Educația incluzivă nu este doar despre copiii cu C.E.S., ci despre **construirea unui sistem educațional echitabil, accesibil și uman pentru toți copiii**. Este un drum care necesită eforturi constante, dar care, în final, contribuie la o societate mai echitabilă, mai empatică și mai solidară.

Bibliografie:

1. UNICEF (2012). *The Right of Children with Disabilities to Education: A Rights-Based Approach to Inclusive Education*.
2. Ministerul Educației Naționale (2022). *Strategia pentru incluziune educațională și echitate socială 2022–2030*, București.
3. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2020). *Inclusive Education and Effective Classroom Practices*.

61. S.T.E.A.M. FĂRĂ BARIERE PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE VEDERE

Prof. Țiganea Cristina Maria,
Școala Profesională Specială pentru Deficienți de Vedere, București

STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică) este considerată o adevărată provocare pentru includerea elevilor cu deficiențe de vedere în clasele obișnuite, dar puțini profesori au o pregătire specializată în sprijinirea elevilor cu dizabilități. În plus, profesorii de „educație specială” au doar o pregătire generală didactică și, prin urmare, nu au abilitățile și ideile necesare pentru a adapta programa pentru acești elevi, ceea ce înseamnă că unii elevi cu dizabilități trec neobservați și primesc puțină educație STEAM relevantă. Este nevoie de îmbunătățirea predării STEAM, implicând atât specialiști în deficiențe de vedere, cât și specialiști în STEAM pentru a explora beneficiile utilizării mediului natural pentru a preda această materie elevilor cu deficiențe de vedere. Această abordare este benefică în îmbunătățirea cunoștințelor științifice și a înțelegerii deficienței de vedere de către participanții tipici.

Școala Profesională Specială pentru Deficienți de Vedere a desfășurat în perioada 2021-2024 proiectul Erasmus+ cu titlul „Steam In The Secondary School With No Barriers For Blind And Visually Impaired Students”. Acesta a fost posibil datorită colaborării dintre specialiștii din trei școli pentru elevi nevăzători (din București, Belgrad și Skopje), o școală cu elevi cu diversitate funcțională (din Teguiise, Spania), o școală de masă (din Burgos) și Universitatea de Științe din Burgos. Proiectul a avut în vedere să dezvolte o serie de stagii și ateliere în discipline tehnice precum Știința, Tehnologia, Ingineria, Arta și Matematica, adică STEAM, care au fost adesea menționate ca fiind dificile pentru elevii nevăzători și cu deficiențe de vedere. Proiectul și-a propus să evidențieze unele provocări specifice cu care se confruntă elevii nevăzători și cu deficiențe de vedere la aceste discipline și să identifice practici și resurse utile care să îmbunătățească accesul lor la aceste materii.

Înțelegerea importanței activităților STEAM pentru elevii cu deficiențe de vedere este crucială pentru a le oferi o educație incluzivă și oportunități egale. S-au avut vedere o serie de aspecte cheie esențiale pentru acest tip de proiect STEAM.

Prin intermediul proiectului s-a promovat rezultatul muncii profesorilor pentru a-și ajuta elevii în aceste domenii captivante. În căutarea unei îmbunătățiri a educației elevilor cu dizabilități, partenerii au propus dezvoltarea în comun a unor serii de ateliere, experimente adaptate, activități generate și evaluate într-un mod cooperant între elevi nevăzători, elevi tipici și profesori din școli de masă, promovând interesul și excelența în STEAM.

Dezvoltarea abilităților esențiale prin antrenarea gândirii critice și rezolvarea de probleme a reprezentat direcția principală. Prin proiectele STEAM s-a dorit încurajarea elevilor să analizeze situații concrete, să pună întrebări, să experimenteze și să găsească soluții creative la probleme. Aceste abilități sunt fundamentale pentru succesul în orice domeniu. Integrarea artei în STEAM stimulează gândirea creativă și îi ajută pe elevi să abordeze problemele din perspective noi și inovatoare. Cele mai multe activități STEAM au fost realizate în echipă, ceea ce le-a oferit elevilor oportunități de a învăța să lucreze împreună, să comunice eficient ideile și să își asculte colegii, să consolideze colaborarea și comunicarea. Prin proiectul STEAM, s-a concretizat familiarizarea elevii cu tehnologii diverse, le-a oferit bune ocazii de alfabetizare tehnologică, de la instrumente simple de software, la cele complexe, dezvoltând abilități digitale esențiale pentru lumea modernă. Prin activități practice și tactile, elevii cu deficiențe de vedere au avut ocazia să înțeleagă mai bine concepte abstracte din științe și matematică, care altfel ar fi fost dificil de perceput doar prin explicații verbale.

Accesibilizarea educației se realizează preponderant prin învățarea multisenzorială. Proiectul STEAM a oferit oportunități de învățare prin atingere, auz, miros și gust (când a fost relevant și sigur), valorificând celelalte simțuri ale elevilor cu deficiențe de vedere.

Materialele au fost adaptate în format tactil (braille, modele 2D și 3D), iar metodele de predare au putut fi adaptate prin includerea de descrieri verbale, audio, detaliate și activități practice.

În ultima perioadă a luat amploare domeniul tehnologiei asistive. Asadar, există diverse tehnologii asistive, cum ar fi cititoare de ecran, afișaje braille și software vocal, careau putut fi integrate cu succes în proiectele STEAM pentru a le face accesibile elevilor cu deficiențe de vedere.

Și pe plan emoțional, acest proiectul STEAM a avut beneficii majore, prin creșterea încrederii și a stimei de sine, implicând activ elevii cu deficiențe de vedere. Atunci când proiectele au putut fi adaptate nevoilor lor, elevii cu deficiențe de vedere au putut participa activ și au putut contribui semnificativ la procesul de învățare. Finalizarea cu succes a proiectului STEAM le-a oferit elevilor un sentiment de

realizare și de crește a încrederii în propriile abilități. Implicarea cu succes a elevilor noștri în domenii considerate tradițional vizuale (cum ar fi știința și tehnologia) a putut ajuta la combaterea prejudecăților și la promovarea incluziunii.

Un aspect foarte important a fost explorarea intereselor și a viitoarelor posibile cariere. Elevii au avut ocazia să își descoperire noi pasiuni. Proiectul STEAM le-a oferit oportunitatea elevilor să își descopere interese și noi talente în diverse domenii.

Pornind de la activitățile proiectului STEAM, s-a concretizat o noua specializare profesională – de patiserie și panificație. Familiarizarea cu domeniile STEAM le-a putut deschide noi orizonturi în ceea ce privește viitoarele opțiuni de carieră, demonstrându-le că pot excela și în alte domenii, altele decât cele consacrate- de technician masaj, asistent balneofizioterapie și kinetoterapie.

În cadrul atelierelor **STEAM în școală fără bariere pentru elevii cu deficiențe de vedere**, participanții din București au avut parte de activități concrete. Au început prin a exersa figuri geometrice în natură (Figura1). Au construit împreună un pătrat din bețe de bambus, apoi au contribuit la crearea unui cub, reușind să facă împreună un acoperiș rezistent. Și au ajuns să realizeze o piramidă în spațiu.

S-au susținut o serie de activități și ateliere de lucru abordând teme din ecologia aplicată în cadrul lecțiilor de științe, tehnologie, inginerie, artă și matematică (STEAM). Prin proiectele cu implicații STEAM s-a propus să se

evidențieze unele dintre provocările specifice cu care se confruntă aceștia. Activitățile au avut menirea de a facilita explorarea directă sau indirectă a mediului natural. Printre acestea, s-au remarcat sesiunile de escaladă, trasee cu obstacole, experimente științifice adaptate elevilor nevăzători cum ar fi: poluarea și filtrarea apei, circuitul apei în natură, colectare și reciclare, fenomenele naturale. La finalul atelierelor, elevii au lucrat pe echipe și au realizat un ebook cu toate aventurile lor STEAM.

Profesorii implicați în activități au aflat mai multe informații despre munca desfășurată în centrele specializate și, prin participarea la activitățile comune între elevii de diferite profiluri, s-au extins cunoștințele și abilitățile necesare în activitatea lor didactică cu elevii cu CES.

Astfel s-a evidențiat importanța organizării de clase STEAM în școlile frecventate de elevi nevăzători și cu deficiențe de vedere. Acestea contribuie la îmbogățirea calității

muncii realizate prin completarea seriei de activități practice. Feedback-ul participanților din școlile partenere a servit drept autoevaluare a atelierelor desfășurate.

Activitățile comune dintre elevii tipici și cei cu deficiențe de vedere au servit la generarea de grupuri de lucru, la adevărate echipe competitive și la dezvoltarea de produse într-un sistem cooperativ între ei. Activitățile comune au servit, de asemenea, la sensibilizarea elevilor fără deficiențe cu privire la nevoile elevilor cu un anumit grad de dizabilitate fizică, senzorială sau intelectuală.

Proiectul STEAM a reprezentat o adevărată comoară, de o importanță vitală pentru elevii cu deficiențe de vedere, deoarece le-a oferit oportunități de a dezvolta abilități esențiale, de a învăța într-un mod accesibil și relevant, de a-și crește încrederea și de a explora diverse interese și posibilități de viitor. Abordarea incluzivă a educației STEAM s-a dovedit a fi esențială pentru a asigura ca acești elevi să își atingă potențialul maxim.

RESURSE:

<https://www.spdv.ro/project/steam/>

<https://erasmusbabelia.wixsite.com/ka220-sch-000024569>

<https://www.storyjumper.com/book/read/141506141/The-experiments-of-Freddi-the-fish>

<https://www.youtube.com/watch?v=OJxiylbutEs>

<https://www.youtube.com/watch?v=tBShpKd3Mj8>

https://read.bookcreator.com/6m0dkbpiCGc4QnSaa2nIGBFylTg1/CXpJj2F6S9KD_BjkCma5_Q

62. PROIECTUL ERASMUS+ ARMONIE ÎNTR-O ȘCOALĂ INCLUZIVĂ

Prof. Marinela Tundrea,
Liceul cu Program Sportiv *Banatul* Timișoara

În anul 2022, am participat la mobilitatea desfășurată la Soverato, Italia în cadrul proiectului Erasmus+ *Armonie într-o școală incluzivă*. Organizația de primire a fost JUMP - Gioventù in riSalto. Am fost formați în vederea dobândirii de competențe și aptitudini privind integrarea elevilor cu CES din școală, facilitarea participării elevilor cu CES la diferite activități școlare și extrașcolare.

Proiectul Erasmus+ *Armonie într-o școală incluzivă* și-a propus ca obiectiv principal dezvoltarea abilităților cognitive și socio-emoționale ale elevilor, acordând șanse egale și copiilor cu CES. Elevii au fost provocați să-și dezvolte aptitudinile artistice, sportive, culturale, cetățenești prin participarea la diferite proiecte sau parteneriate strategice extrașcolare derulate în cu diferite instituții la nivel local, național și internațional.

Datorită diferenței mari de vârste a elevilor cu dizabilități (6-14 ani), proiectul și-a propus să formeze 3 nuclee a câte 4 profesori, capabili să înfrunte provocările comportamentale ale elevilor cu CES, să le înțeleagă nevoile, să le valorizeze emoțiile și să le asigure un mediu stimulativ, propice dezvoltării. Acest nucleu de profesori formați au împărtășit din experiența lor și celorlalți profesori implicați în învățământul incluziv, prin susținerea unor seminarii, lecții demonstrative, discuții formale și informale, astfel încât preocupările școlii în domeniul incluziunii elevilor cu CES.

Prin folosirea metodelor incluzive la clasă și prin utilizarea eficientă a tehnologiilor IT, am adaptat conținuturile predate astfel încât acestea să fie mai accesibile elevilor care prezintă dificultăți de învățare, dezechilibru socio-afectiv, deficiente asociate sau ADHD.

Ca urmare a implementării acestui proiect, am realizat activități practice menite să valorifice aptitudinile dobândite în cadrul cursurilor de perfecționare. Am desfășurat activități de diseminare necesare formării de competente, abilități și atitudini și la celelalte cadre didactice din școală, dar și din alte școli. De asemenea, sesiunile de comunicare, mesele rotunde și atelierele de lucru au fost importante pentru o schimbare reală și calitativă în ceea ce privește incluziunea școlară. Prin intermediul reportajelor

difuzate la stația radio a școlii și rulate video în spațiile comune special amenajate, elevii au învățat să stabilească legături mai strânse cu colegii cu CES, realizând o expoziție de fotografii sugestive.

Transmiterea informațiilor către părinți și comunitatea locală s-a realizat prin intermediul lectoratelor, a site-ului proiectului, flyerelor, comunicatelor de presa.

Participarea la acest proiect a adus ca rezultate:

-12 profesorii și-au dezvoltat competențe și abilitați necesare dezvoltării unor strategii și tehnici de învățare care promovează învățământul incluziv. Aceștia își susțin în continuare lecțiile folosind metodele incluzive, ITC în educația specială, tehnicile de educație non-formală, axate în mod special pe incluziune. S-au realizat la nivel de instituție 8 workshop-uri în care 80 de cadre didactice au fost instruite și formate.

-cei 48 de elevi cu CES și-au îmbunătățit rezultatele cu 10% ca urmare a implementării de către cadrele didactice a celor învățate la cursuri.

-majoritatea profesorilor din școală au adoptat, în proporție de 20%, în activitatea lor, metode specifice lucrului cu elevii cu CES;

-am aplicat periodic seturi de teste inițiale care au fost comparate cu cele finale pentru a se stabili progresul și pentru a se interveni dacă este cazul.

-am realizat un ghid de bune practici în care au fost prezentate diferite activități-model, acest rezultat a fost înregistrat la biblioteca școlii, asigurând și o transmitere pe mai departe a experienței acumulate.

-cei 1500 de elevi ai școlii și-au schimbat în bine atitudinea față de elevii cu CES, în proporție de 30%;

-cei 6 elevi cu deficiențe de vorbire și-au îmbunătățit actul vorbirii cu 15% datorită experienței cadrelor participante la formare fie direct, fie indirect.

-elevii cu CES au participat la un proiect interdisciplinar *IES 7 – Incluziune.Educație.Sport*. Elevii cu CES au avut de parcurs mai multe probe sportive și au avut de realizat și prezentat proiecte colaborative, pe o tematică aleasă de ei, dintr-o disciplină școlară, la alegere, cu aplicabilitate în sport. Un alt proiect la care au participat elevii cu CES a fost *IES7 for a Colorful, Clean Life*, care a avut ca scop dezvoltate abilităților de a recicla și de a reutiliza materiale uzate, cu scop artistic și ecologic. Acest proiect a fost realizat în parteneriat cu Retim Ecologic Service S.A.

Efectele implementării acestui proiect s-au extins asupra întregii populații școlare care și-au lărgit orizontul și au descoperit noi motivații pentru a reuși, pentru a deveni un cetățean responsabil. Cadrele didactice care au participat la aceste cursuri de formare, au intrat în contact cu alte sisteme educaționale,

fapt benefic întrucât au putut să își adapteze munca la clasa astfel încât să urmeze noile tendințe europene în domeniul educației și al integrării. Profesorii au o mentalitate corectă și lucrează cu încredere de sine.

Pentru a măsura progresul în realizarea acestor obiective am folosit indicatori cantitativi, dar și calitativi, chestionare, interviuri cu participanții, observații directe. Site-ul proiectului a fost actualizat cu prezentarea activităților. A fost comparat statistic traficul pe site, a fost evaluat numărul de participanți la sesiunile de comunicare, ateliere de lucru și mese rotunde, acoperirea mediatică prin comunicate de presă și reportaje care au fost difuzate în cadrul programelor radioului școlii noastre. S-a îmbunătățit activitatea la clasa a profesorilor, fapt vizibil prin randamentul, progresul elevilor și schimbarea comportamentală a acestora.

63. IMPORTANȚA MOBILITĂȚILOR CU ELEVII DIN CADRUL PROIECTELOR ERASMUS

**profesor Turcu Marika,
Liceul Teoretic Special „Iris”, Timișoara**

În contextul globalizării și al dezvoltării continue a sistemelor educaționale, programele de mobilitate internațională dedicate elevilor capătă o importanță tot mai mare. Programul Erasmus+, inițiat de Uniunea Europeană, oferă tinerilor oportunitatea de a învăța, a se dezvolta personal și profesional într-un mediu multicultural. Mobilitățile internaționale reprezintă un instrument esențial pentru promovarea incluziunii, a competențelor interculturale și a adaptabilității în fața provocărilor contemporane.

Erasmus+ este un program al Uniunii Europene destinat educației, formării profesionale, tineretului și sportului, activ în perioada 2021–2027. Acesta sprijină mobilități și parteneriate internaționale între instituții de învățământ din statele membre și din afara Uniunii Europene. Segmentul destinat elevilor vizează în special mobilitățile de scurtă sau lungă durată în instituții de învățământ din alte țări, activități colaborative și schimburi de bune practici.

Beneficiile mobilităților internaționale pentru elevi

❖ Dezvoltarea competențelor lingvistice

Participarea la o mobilitate Erasmus presupune, în cele mai multe cazuri, comunicarea într-o limbă de circulație internațională, precum engleza, franceza sau spaniola. Elevii își îmbunătățesc semnificativ abilitățile lingvistice, prin imersiunea în contexte autentice de comunicare.

❖ Formarea competențelor interculturale

Un alt avantaj major este contactul direct cu alte culturi și stiluri de viață. Acest schimb contribuie la dezvoltarea toleranței, a înțelegerii reciproce și a deschiderii față de diversitate – valori fundamentale într-o societate democratică.

❖ Creșterea motivației școlare și a autonomiei personale

Elevii care participă la astfel de experiențe revin adesea cu o motivație crescută față de învățare, un simț sporit al responsabilității și o viziune mai clară asupra propriului viitor educațional și profesional.

❖ Îmbunătățirea perspectivelor de angajare

Mobilitățile Erasmus contribuie la formarea unor competențe transversale – gândire critică, lucru în echipă, rezolvarea de probleme – care sunt extrem de apreciate pe piața muncii. Participarea la astfel de programe devine un avantaj competitiv în CV.

❖ Cadrele didactice joacă un rol esențial în planificarea, organizarea și evaluarea mobilităților Erasmus.

Instituțiile de învățământ trebuie să sprijine dezvoltarea de parteneriate internaționale, să ofere consiliere elevilor participanți și să integreze rezultatele acestor mobilități în curriculumul școlar.

❖ Exemple de impact pozitiv

Au fost constatate îmbunătățiri semnificative în performanțele școlare ale elevilor participanți la mobilități Erasmus. De asemenea, elevii implicați devin adesea ambasadori ai proiectului, contribuind la diseminarea bunelor practici în rândul colegilor lor.

❖ Exemplu de mobilitate de grup cu elevii în cadrul programului Erasmus+

Pe parcursul mobilității de grup cu elevii în cadrul proiectului Erasmus+ cu numărul 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304, desfășurată în Budapesta, elevii au participat la o serie de activități educative, culturale și creative cu impact puternic asupra dezvoltării personale și sociale. **Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au fost următoarele:**

- Jocuri de cunoaștere și intercunoaștere;
- Tur ghidat al școlii;
- Activități sportive: tenis de masă adaptat nevăzătorilor;
- Jocuri-concurs: „Să ne cunoaștem țările și tradițiile”;
- Joc muzical: „Călătorie în lumea muzicii europene”;
- Activitate culturală: vizită la Tropicarium, vizită la Basilica „Sfântul Ștefan”, croazieră pe Dunăre, vizită la Muzeul Muzicii (experiență senzorială auditivă, vizuală și tactilă);
- Activitate artistică: familiarizarea cu costumele tradiționale și exersarea unor pași din dansurile tradiționale;
- Jocuri în limba engleză - poemul, mijloc de dezvoltare a vocabularului;
- Grădinărit - plantare ierburi aromatice în grădina școlii;
- Workshop digitalizare: participarea la o activitate transdisciplinară cu roboții Blue Bot și Spike;
- Atelier art-terapie: „Fereastra către lumea mea” - realizarea unor tablouri cu materiale diverse;

- Ateliere gastronomice cu tematică de bucătărie și patiserie-brutărie;
- Moment de reflecție asupra întregii activități din săptămână;

Obiectivele urmărite în cadrul mobilitate de grup cu elevii:

- Implicarea în interacțiuni de grup;
- Construirea de relații inclusive;
- Înțelegerea și respectarea diversității culturale;
- Dezvoltarea încrederii în sine și a independenței;
- Experimentarea artei și a patrimoniului prin metode accesibile;
- Participarea la ateliere creative și inclusive;
- Utilizarea tehnologiei accesibile pentru învățare și comunicare;
- Gestionarea rutinelor zilnice în setări necunoscute;

Mobilitățile internaționale organizate prin proiectele Erasmus+ aduc multiple beneficii elevilor: dezvoltare personală, îmbunătățirea competențelor lingvistice și interculturale, precum și o mai bună integrare socială și profesională. Într-o lume interconectată, astfel de experiențe educaționale sunt nu doar un avantaj, ci o necesitate pentru formarea unor cetățeni activi, responsabili și deschiși spre colaborare.

Bibliografie:

- 1.Comisia Europeană. (2021). Erasmus+ Programme Guide. Disponibil online: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
2. European Commission. (2020). Impact of Erasmus+ on School Education. Bruxelles.
- 3.Ministerul Educației Naționale, România. (2022). Ghidul mobilităților Erasmus+ pentru elevi.
- 4.Bîrzea, C. (2018). Educația interculturală în școala românească. Editura Institutului de Științe ale Educației.
- 5.Cedefop. (2019). Benefits of learning mobility: Research evidence and policy recommendations.

64. EDUCAȚIE CENTRATĂ PE ELEV- BUNE PRACTICI OBSERVATE ÎN ȘCOLILE DIN FINLANDA ÎN CADRUL EASMUS+

**Vasiliu Cristina Maria
Liceul Teoretic Special „Iris”**

Introducere

În cadrul mobilității Erasmus+, curs ”Every pupil is important” derulate în Finlanda în anul 2017, am avut oportunitatea de a observa direct bune practici educaționale într-o școală din regiunea Joensuu. Sistemul finlandez m-a impresionat prin simplitatea și eficiența sa, prin accentul pus pe echilibru emoțional și autonomie în învățare. Lucrarea de față își propune să evidențieze câteva dintre metodele și modelele de organizare observate, care pot inspira cadrele didactice din România.

1. Organizarea clasei: spațiu flexibil și adaptat nevoilor elevilor

Un prim aspect remarcabil este organizarea flexibilă a spațiului de învățare. Clasele finlandeze nu au o structură rigidă – elevii nu stau permanent în bănci clasice, ci folosesc perne, fotolii moi, birouri reglabile sau colțuri de lectură. În multe clase, elevii își pot alege locul în funcție de activitatea desfășurată sau de starea emoțională.

Impact:

- creșterea gradului de implicare în activități;
- reducerea stresului asociat sarcinilor școlare;
- încurajarea auto-reglării comportamentale.

2. Metodă de predare: „Cercul dimineții” și dezvoltarea socio-emoțională

În fiecare zi, lecțiile încep cu „cercul dimineții”, o activitate de grup în care elevii discută despre cum se simt, ce așteptări au de la ziua respectivă și își stabilesc obiective personale.

Această metodă:

- reduce anxietatea și promovează un climat pozitiv;
- întărește relațiile profesor-elev și elev-elev;

- favorizează comunicarea deschisă și empatia.

Este o practică simplă, dar extrem de eficientă, care poate fi ușor implementată și în clasele din România, în special în ciclul primar.

3. Evaluarea fără presiune

Un element definitoriu al sistemului finlandez este absența notelor în primii ani de școală. Evaluarea se face mai ales prin observație, autoevaluare și feedback individual. Accentul cade pe progresul personal, nu pe competiția între elevi.

Exemplu de bună practică observată: elevii completează un „jurnal al progresului”, în care scriau săptămânal ce au învățat, ce le-a plăcut și ce ar dori să îmbunătățească. Profesorul oferea feedback individual scris, încurajator.

4. Colaborare profesor–părinte–elev

Relația cu părinții este una de parteneriat real, nu doar formal. Comunicarea este constantă, deschisă și centrată pe sprijinirea elevului. Există aplicații simple prin care părinții primesc zilnic mesaje despre activitățile din clasă, fără a transforma relația într-una de supraveghere.

5. Educație pentru responsabilitate: toată lumea vine cu bicicleta la școală

Un aspect inedit observat a fost faptul că majoritatea elevilor și profesorilor vin la școală cu bicicleta, indiferent de condițiile meteo. Există parcuri speciale, acoperite, iar infrastructura locală susține deplasarea în siguranță.

Impact educațional:

- promovează sănătatea fizică și stilul de viață activ;
- dezvoltă simțul responsabilității și al disciplinei;
- reduce amprenta ecologică.

Această practică ar putea fi încurajată și în România prin parteneriate locale și campanii de educație ecologică.

6. Autonomie și respect în servirea mesei

La masa de prânz, fiecare elev își alege singur alimentele și cantitatea dorită. Copiii sunt învățați de mici să se auto-servească, să aprecieze porțiile potrivite și să evite risipa alimentară.

Efecte observate:

- creșterea autonomiei și responsabilității personale;
- încurajarea alimentației echilibrate;
- respect față de resurse și față de ceilalți.

7. Fără inspectorate școlare – încredere reală în profesori

Un aspect surprinzător pentru mulți este că sistemul educațional finlandez nu include structuri de tip „inspectorat școlar”. Nu există control permanent, nici presiune administrativă asupra profesorilor. Responsabilitatea este descentralizată, iar profesorii sunt considerați experți în educație, cu libertate profesională deplină.

Consecințe pozitive:

- reducerea birocrăției;
- mai mult timp pentru pregătirea lecțiilor și dezvoltare profesională;
- creșterea încrederii în sistem și în motivația internă a cadrelor didactice.

Concluzii

Educația finlandeză pune în centrul său elevul, autonomia, echilibrul emoțional și încrederea în dascăl. Lecțiile învățate în această mobilitate Erasmus+ m-au inspirat profund. Consider că multe dintre aceste practici – simple, dar eficiente – pot fi adaptate și în școlile din România.

Propuneri pentru implementare în România:

- Introducerea „cercului dimineții” în ciclul primar;
- Amenajarea claselor în zone flexibile de activitate;
- Încurajarea mersului pe bicicletă și a mișcării zilnice;
- Servirea autonomă a mesei în cadrul cantinelor școlare;
- Reducerea presiunii birocratice asupra profesorilor și încurajarea autonomiei profesionale.

65. ERASMUS+ S.M.I.L.E: SCHOOL MANAGEMENT FOR INCLUSIVE EDUCATION – BUILDING AN INCLUSIVE SCHOOL ENVIRONMENT

**Prof. Ed. Timpurie Vechiu Alexandra,
Grădinița Nr. 1 Bragadiru – Grădinița Nr. 3 Bragadiru**

În prima săptămâna a lunii mai 2025, cadre didactice din cadrul grădiniței au participat la proiectul Erasmus+ 2024-1-RO01-KA121-SCH000224863, în cadrul cursului S.M.I.L.E: School Management for Inclusive Education – Building an Inclusive School Environment, desfășurat în Senglea, Malta. Grădinița a făcut parte din consorțiu CCD Ilfov.

Profesorii din Republica Cehă, Italia și România s-au reunit pentru o experiență de neuitat de creștere profesională, schimb cultural și dezvoltare personală.

Incluziunea în școli nu înseamnă doar integrarea elevilor cu nevoi diverse în aceeași clasă; este vorba despre cultivarea unui mediu primitor și sprijinitor, în care fiecare copil să se simtă cu adevărat acceptat și să prospere. Aceasta este esența educației incluzive.

Această formare internațională a reprezentat o oportunitate unică de a lărgi orizonturile, de a dezvolta noi abilități și de a crea conexiuni peste granițe.

În cadrul experienței noastre Erasmus+ în Malta, am avut oportunitatea de a vizita o școală și grădiniță locală și de a descoperi aspecte valoroase ale sistemului educațional maltez.

Această vizită a oferit exemple inspiraționale de practici incluzive, strategii de implicare a elevilor și metode inovatoare de predare. A fost un schimb semnificativ de idei, care a încurajat învățarea reciprocă și ne-a consolidat angajamentul față de o educație de calitate pentru toți.

Într-una din zile am vizitat o Școală Primară din Seglea, unde am luat contactul cu învățământul preșcolar și primar. Grădinița se afla la parterul clădirii, copiii erau cate 8-10 în grupă, având un cadru didactic și un ajutor de educatoare. Sălile de grupă erau amenajate pe centre de interes, toate fiind dotate

cu table inteligente, poziționate la nivelul copiilor. Cadrele didactice din toate sălile lucrau cu preșcolarii pe tablele inteligente sau pe laptopuri, tehnologia fiind un real sprijin în desfășurarea activităților.

Curriculumul pentru învățământul preșcolar în Malta este structurat pentru a sprijini dezvoltarea holistică a copiilor cu vârste între 0 și 7 ani, punând accent pe învățarea prin joc, explorare și participare activă.

Structura învățământului preșcolar în Malta

Învățământul preșcolar în Malta este împărțit în două etape principale:

- **Childcare (0–3 ani):** Această etapă se concentrează pe îngrijirea și dezvoltarea timpurie a copiilor.
- **Kindergarten (3–5 ani):** Această etapă pregătește copiii pentru școala primară, punând accent pe dezvoltarea abilităților sociale, emoționale și cognitive.

Învățământul devine obligatoriu de la vârsta de 5 ani, când copiii încep școala primară.

Documente-cheie ale curriculumului

Curriculumul preșcolar din Malta este ghidat de mai multe documente naționale:

- **A National Curriculum Framework for All (2012):** Stabilește cinci rezultate generale de învățare pentru copiii de 0–7 ani, promovând o abordare centrată pe copil și învățarea prin joc.
- **Educators' Guide for Pedagogy and Assessment: Toolkit for the Early Years Cycle (2015):** Oferă orientări pedagogice și strategii de evaluare formative, bazate pe observație autentică.
- **Early Childhood Education and Care (0–7 years) National Policy Framework for Malta and Gozo (2021):** Defișește cinci obiective strategice: accesibilitate, forță de muncă, curriculum, monitorizare și evaluare, guvernantă și finanțare.
- **A Language Policy for the Early Years in Malta and Gozo (2016):** Promovează dezvoltarea bilingvă în limbile malteză și engleză.

Rezultate de învățare în grădiniță (K1 și K2)

Pentru copiii din grădiniță (3–5 ani), curriculumul se concentrează pe dezvoltarea următoarelor competențe:

- **Identitate și autonomie:** Copiii sunt încurajați să inițieze jocuri, să-și exprime preferințele și să devină independenți în activitățile zilnice.
- **Imagine de sine pozitivă:** Dezvoltarea încrederii în sine și a atitudinilor pozitive față de învățare.
- **Abilități sociale:** Stabilirea relațiilor cu ceilalți, colaborarea și empatia.

- **Comunicare eficientă:** Dezvoltarea abilităților de exprimare și înțelegere în ambele limbi oficiale.

Abordarea curriculumului emergent

Malta a adoptat o abordare a curriculumului emergent, care se bazează pe interesele și nevoile copiilor. Aceasta implică:

- **Participare activă a copiilor:** Copiii sunt considerați co-creatori ai procesului de învățare, având un rol activ în planificarea activităților.
- **Flexibilitate pedagogică:** Educatorii adaptează strategiile de predare în funcție de observațiile și interacțiunile cu copiii.

Această abordare a fost detaliată în cartea *An Emergent Curriculum for the Early Years in Malta*, care prezintă experiențele educatorilor în implementarea acestei metodologii.

Bibliografie:

1. Directorate for Quality and Standards in Education (DQSE), Ministry for Education and Employment (2021). Early Childhood Education and Care (0–7 years) National Policy Framework for Malta and Gozo.
2. Ministry for Education and Employment (2012). A National Curriculum Framework for All. Valletta: Government of Malta.
3. Directorate for Quality and Standards in Education (DQSE) (2015). Educators' Guide for Pedagogy and Assessment: Toolkit for the Early Years Cycle.
4. Eurydice – European Commission (2024). Malta: Early Childhood Education and Care. Eurydice National Information.
5. Education Officer for Early Years – Learning Outcomes Framework (2024). Kindergarten 1 and Kindergarten 2 Learning Outcomes.
6. University of Malta – Faculty of Education (2025). An Emergent Curriculum for the Early Years in Malta: Stories from the Field.
7. Ministry for Education and Employment (2016). A Language Policy for the Early Years in Malta and Gozo.

66. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎNTÂLNITE ÎN ȘCOLILE EUROPENE ERASMUS + WORDS LOOK GOOD ON ME

**Prof.Velcotă Viorica,
Liceul cu Program Sportiv Banatul, Timișoara**

Proiectul s-a realizat în colaborare cu țările partenere Ungaria, Spania, Polonia și România, respectiv școala noastră.

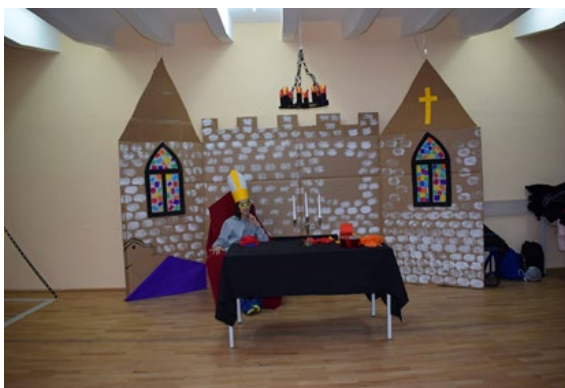
Proiectul a presupus derularea unor activități nonformale care au contribuit la dezvoltarea spiritului de echipă. Au avut două activități de învățare cu elevii, în România și în Polonia, o întâlnire transnațională de management în Polonia și schimburi de experiență în Ungaria și Spania.

La aceste activități au participat 12 elevi și patru cadre didactice.

Am început ziua cu o vizită la AQUATIM unde am învățat o mulțime de lucruri despre apă, iar apoi ne-am continuat activitățile specifice proiectului: repetiții pentru film, realizarea decorurilor și familiarizarea cu programul ANIMOTO.

În cadrul proiectului ERASMUS +, WORDS LOOK GOOD ON ME, elevii din cele 4 țări participante, România, Ungaria, Polonia și Spania, au creat scenarii pentru patru filmulețe bazate pe câte o legendă foarte cunoscută din fiecare țară, au conceput costume, au interpretat rolurile desemnate și au filmat, creând patru filmulețe.

În cadrul proiectului au fost realizate o scenetă despre legende interpretate de elevii din țările partenere. La activitatea de învățare din România a fost realizat un film cu ajutorul aplicației Animoto, conținând secvențe din activitățile de învățare ale proiectului. Elevii nostri au pregătit legenda lui Dracula. În filmulet a fost inclus și un scurt dans medieval, menuet, la care au participat 8 perechi, câte două din fiecare țară. Elevii au ales melodia, au creat costumele și decorurile și au învățat coregrafia cu ajutorul filmulețelor găsite pe YOUTUBE

În timpul activităților s-a muncit mult – elevii au repetat rolurile pentru film, au pregătit decorurile, au exersat dansul, iar la sfârșitul zilei s-au și distrat în sala de sport!

Împreună, elevii din țările partenere au realizat și sigla proiectului. A fost creat și un grup de comunicare on-line între partenerii proiectului la care au avut acces cadre didactice, elevi, părinți. În urma acestor activități s-a observat o îmbunătățire a comunicării orale și scrise a limbii engleze, dar și dezvoltarea competențelor digitale, întrucât toate activitățile proiectului au fost susținute de documentarea pe internet. De-aseamenea, dezvoltarea gândirii critice obiectiv urmărit, mai ales în cadrul

activităților pregătitoare, elevii au ales să prezinte diferite scenete, legende, drept pentru care au confecționat costume și decoruri, au ales locațiile de filmare.

În cadrul activităților de învățare au avut ocazia de a cunoaște cultura, istoria și specificul locului de unde provin partenerii, de a înțelege diferențele culturale și de a-și valorifica în mod creativ propria identitate.

Partenerii din Ungaria au contribuit, mai ales la realizarea schimburilor de experiență dintre cadrele didactice, punându-le la dispoziție materiale și informații cu privire la cele mai moderne metode de predare: în școlile din Ungaria limba engleză se studiază în regim intensiv

Participanților beneficiari din proiect (24 elevi la număr), 18 elevi dintre aceștia au participat la activitatea de învățare C1 din România, 6 au participat la activitatea C2 din Polonia.

În Spania, activitatea a început în sala de festivități a liceului gazdă. Cu o excepțională prezentare făcută de domnul profesor spaniol care, alături de o clasă de a dumnealui a ținut o frumoasă lecție de interculturalitate: cuvinte românești și spaniole rostite de elevii celor două școli, o scurtă incursiune în lumea muzicii și foarte multă pasiune. S-au bucurat de succes, mai ales că, multora dintre gazde (profesori și elevi) nu le erau străine cele prezentate. Gazdele s-au bucurat și de surprizele culinare delicioase pregătite. În sfârșit, dansul, muzica și buna dispoziție au făcut ca întâlnirea de astăzi să fie de neuitat pentru toți. Scena s-a umplut de adolescenți care și-au exprimat bucuria în modul cel mai autentic.

Participarea la activitatea din România a avut un rol major în sensul că aceștia au mai conștientizat în ceea ce privește statutul lor de cetățeni europeni, ceea ce i-a determinat să se motiveze în plus pentru învățarea unei limbi străine, participanții au sesizat similitudinile, dar și diferențele culturale, și-au dezvoltat spiritul de toleranță și cooperare. Activitățile proiectului le-au dezvoltat responsabilitatea față de propria formare, le-au sporit curiozitatea față de metodele de învățare din alte țări.

În cadrul proiectului s-au desfășurat activități non-formale care au contribuit la dezvoltarea spiritului de echipă, contactul cu partenerii a avut un impact pozitiv la nivelul cadrelor didactice, acestea manifestându-și interesul de a cunoaște și de a implementa metode noi de predare, dar și de management, sporindu-și stima de sine și competențele de comunicare în limba engleză, ceea ce le deschide noi oportunități pentru proiectele viitoare. Grupurilor țintă, adică elevi și cadre didactice care au participat, dar și cei care nu au participat în mod direct, și-au manifestat dorința de a participa la proiectele viitoare, aceștia devenind mai conștienți asupra importanței pe care o are dimensiunea europeană asupra educației copiilor.

PROIECT DIDACTIC

Terapie Ocupațională

Clasele Pregătitoare A și a III-a B

✦ Data:

6.05.2025

✦ Unitatea de învățământ:

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „P.P NEVEANU”

✦ Cadrul didactic:

Prof. Ardelean Alina

✦ Nivel de învățământ:

Primar

✦ Tipul activității:

Terapie ocupațională

✦ Forma de organizare:

Activitate frontală și individual

✦ Durata:

45 minute

✦ Locul de desfășurare:

Sala de clasă

✦ Tema activității: „SUNT EU”

✦ Obiective operaționale:

La finalul activității, elevii vor fi capabili să:

O1: Identifice și să denumească corect părțile corpului: mână, degete, palmă

O2: Să contureze mâinile proprii pe o coală de hârtie

O3: Să lipească ochi mobili pe contururi, dezvoltând motricitatea fină

O4: Să participe activ la discuția despre identitate personală („Cine sunt eu?”)

✦ Materiale didactice:

Carton colorat (portocaliu)

Creioane / carioci

Ochi mobili de diferite culori

Lipici solid

Abțibilduri cu emoticoane

Fișă cu întrebări simple (opțional)

✦ Desfășurarea activității:

1 Moment organizatoric (5 min)

- Salutul copiilor
- Pregătirea materialelor pe mese
- Prezentarea temei: „Astăzi facem o activitate despre noi — SUNT EU!”

2 Captarea atenției (5 min)

- Întrebări de încălzire:
 - Cine știe cum se numește această parte a corpului? (arată mâna)
 - Câte degete avem? Le numărăm împreună.
- Mic joc de mișcare: „Degețel, degețel” (ridică și mișcă pe rând degetele)

3 Desfășurarea activității propriu-zise (25 min)

- Fiecare copil își pune palma pe cartonul colorat
- Cu ajutorul cadrului didactic, conturează palma cu creionul
- Copiii aleg ochi mobili colorați și îi lipesc pe contur, unde doresc
- Se decorează conturul cu abțibilduri
- Discuție: „A cui este mâna aceasta?” – fiecare copil își recunoaște conturul

4 Încheierea activității (5-10 min)

- Expunerea lucrărilor pe panou / perete
- Împărtășirea emoțiilor: „Cum te-ai simțit la această activitate?”
- Acordarea de abțibilduri cu fețe zâmbitoare
- Recapitulare: „Ce am făcut azi?”

✦ Evaluare:

- Observarea directă a participării copilului
- Felul în care execută sarcina (conturare, lipire, denumire)
- Implicarea emoțională și verbală în discuții

✦ Observații:

- Se pot adapta materialele în funcție de nivelul de dezvoltare al copiilor
- Se oferă sprijin individual acolo unde este necesar

67. JURNAL DE PREDARE

Prof. Arotăriței Monica Petruța
Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu”, Suceava

Acest jurnal de predare a fost realizat în urma participării într-o mobilitate din Spania în cadrul proiectului **Erasmus+ KA210-SCH “DIGITALLY READY GENERATION FOR THE LABOUR MARKET”**.

Numele profesorului: Monica -Petruta Arotaritei

Școala: Colegiul de Artă „Ciprian Porumbescu” Suceava, România

Clasa a X-a, Vârsta elevilor: 16 ani

Disciplina: Limba engleză

Sarcina 1 Titlul sarcinii: Utilizați tehnologia pentru a îmbunătăți lectura/ Fakebook

Tema: Literatura și tehnologia

Tipul de sarcină: asincronă, globală ,individuală

Tehnica utilizată: utilizarea de exemple și modele

Strategia utilizată: stabilirea normelor de comunicare

Mod creativ de evaluare utilizat: discuție online

Obiective de învățare: -îmbunătățirea tehnicilor de lectură, selectarea informațiilor relevante

Instrument: **Fakebook- pe www.classtools.net <https://www.classtools.net/FB/home-page>**

Descrierea sarcinii: Elevii trebuie să creeze o pagină Fakebook pentru un personaj literar. Această pagină este similară cu un cont de Facebook. Astfel, în timp ce citesc, elevii trebuie să selecteze cu atenție anumite informații despre familia personajului , educația acestuia și prietenii. De asemenea, elevii vor trebui să ilustreze anumite activități cu citate din carte.

Note didactice : Pregătirea unui exemplu pentru elevi înainte de lecție. (Pip Pirrip- „Great Expectations”- Charles Dickens). luarea de notițe despre cum să îmbunătățească pronunția elevilor după lecție și să-i încurajeze să citească mai mult.

Note privind implicarea elevilor: elevii fac o prezentare online a lucrărilor lor folosind Fakebook și google meet, elevii oferă feedback colegilor lor de clasă făcând scurte comentarii în chat., elevii sunt rugați să vorbească despre provocările pe care le-au întâmpinat în timpul acestei activități.

Feedback-ul profesorului

A fost eficientă? Elevii sunt învățați că literatura nu este demodată și că poate fi combinată cu tehnologia devenind astfel mai distractivă de învățat

A avut un impact pozitiv? Elevilor mei le-a plăcut această activitate, așa că am repetat-o.

A fost completă? Da, a fost completă. Au existat, de asemenea, unii elevi care nu au reușit să finalizeze sarcina deoarece nu s-au organizat foarte bine. A fost la obiect? Da, a fost.

Eficacitatea sarcinii: ● Care a fost impactul său? Elevii au învățat despre personajele literare într-un mod activ și distractiv

- Au fost îndeplinite obiectivele? Cred cu tărie că da.
- Tehnica/strategia/modul de evaluare a fost utilizată eficient? Judecând după feedback, da.
- Sarcina necesită îmbunătățiri sau modificări pentru rezultate mai bune în clasa mea? Se poate repeta cu activități despre poeți sau artiști , scriitori etc

Sarcina 2 Titlul sarcinii: Citire și răspuns

Temă: Personajul meu literar preferat

Tip de sarcină sincronă , în grupuri Tehnică utilizată: lucru în Google Meet

Strategia utilizată: întărirea relațiilor de colaborare între elevi

Mod creativ de evaluare utilizat: evaluarea colegială

Obiectivele învățării: citirea, selectarea informațiilor și prezentarea acestora colegilor

Instrumente: săli separate, prezentare pe padlet

Descrierea sarcinii: elevii sunt împărțiți în grupuri de câte cinci. Fiecare elev din grup are o sarcină individuală- 1. Prezintătorul/ vorbitorul, 2. Cronometrul, 3&4&5 citirea și selectarea informațiilor relevante dintr-un text dat

Note didactice: Fiecare grup este selectat în așa fel încât toți elevii din clasă să poată avea un rol activ și să fie încurajați să lucreze în echipă. Profesorul răspunde la întrebările elevilor, monitorizează activitatea și oferă sugestii atunci când este necesar.

Note privind implicarea elevilor- Prin colaborarea cu alți colegi de clasă, elevii sunt încurajați să lucreze împreună în mod activ și să împartă sarcinile și responsabilitățile.

Feedback-ul profesorului

A fost eficientă? A fost o activitate eficientă pentru majoritatea elevilor, dar, din nefericire, au existat și elevi care s-au bazat prea mult pe ceilalți membri ai grupului și nu și-au îndeplinit partea lor de sarcină.

A avut un impact pozitiv? Celor mai mulți dintre elevi le-a plăcut să lucreze în colaborare. Le place să facă parte dintr-o echipă și să împartă sarcinile.

A fost complet? Da, a fost. A fost la obiect? Da, a fost.

Eficacitatea sarcinii:

- Care a fost impactul său? Mai multor elevi le place să împartă o sarcină cu colegii lor.
- Au fost îndeplinite obiectivele? Da, dar totuși unii elevi trebuie să studieze mai mult și să acorde mai multă atenție limitelor de timp și ortografiei.
- Tehnica/strategia/modul de evaluare a fost utilizată eficient? Da, a fost.
- Activitatea are nevoie de îmbunătățiri sau modificări pentru a obține rezultate mai bune în clasa mea? Activitatea are nevoie de mai mult timp, astfel încât elevii să nu se simtă presați și să facă greșeli stupide din această cauză.

Sarcina 3- Titlul sarcinii: Test individual

Subiect: Cine este personajul meu literar?

Tip de sarcină: sincronă, Lockstep- toată clasa, individual Tehnica utilizată: jocuri

Strategia utilizată: prezentări folosind imagini și cuvinte cheie

Mod creativ de evaluare utilizat: autoevaluare

Obiectivele învățării: evaluarea cunoștințelor anterioare.

Instrument: Kahoot

Descrierea sarcinii: Elevii răspund la întrebările de pe Kahoot prin selectarea răspunsurilor corecte

Note didactice: Profesorul selectează anumite personaje literare care au fost discutate în lecția anterioară.

Apoi, profesorul face o listă de zece întrebări și creează un joc de testare Kahoot.

Note privind implicarea elevilor: elevii răspund la întrebări alegând una dintre cele patru opțiuni oferite de profesor , ei primesc un feedback imediat

Feedback-ul profesorului

A fost eficient? Da, a fost. A avut un impact pozitiv? Deoarece elevilor le place să concureze, a fost o activitate de succes.

A fost completă? Da, a fost. Profesorul a discutat din nou cu întreaga clasă toate răspunsurile și alegerile făcute de elevi. A fost la obiect? Da, a fost.

Eficacitatea sarcinii: ● Care a fost impactul său? Elevii au putut să realizeze ce greșeli au făcut și să-și îmbunătățească cunoștințele.

- Au fost îndeplinite obiectivele? Da, au fost
- Tehnica/strategia/modul de evaluare a fost utilizată eficient? Da, a fost e.
- Sarcina necesită îmbunătățiri sau modificări pentru rezultate mai bune în clasa mea? Nu

68. AUTOCUNOAȘTERE ȘI VALORI PERSONALE –CINE SUNT EU ȘI CE CONTEAZĂ PENTRU MINE?

**Profesor Ungureanu Silvia-
Liceul Tehnologic de Turism,Călimănești,Vâlcea**

Proiectul de lecție pentru ora de Orientare și Consiliere (dirigenție) este adaptat pentru liceu, inspirat din bune practici din școlile europene, centrat pe elev, pe dezvoltarea abilităților de viață și învățarea socio-emoțională. Această activitate a fost susținută în limba engleză de către psihologul școlii, partenerul nostru din Portugalia.

Proiectul Silent Scream -proiect Erasmus 2020-1-RO-01-KA229-080070

Țările și școlile implicate au fost următoarele:

Liceul Tehnologic de Turism Calimanesti , România – coordonatorul proiectului

ADEMINHO/Escola Profissional do Alto Minho Interior Portugal

HACI SULEYMAN CAKIR KIZ ANADOLU LISESI Turkey

PRIVATE SCHOOL THEMISTOKKLIS S.A Greece

Zespol Szkol i Placowek Oswiatowych w Skale Poland

Alytaus Adolfo Ramanausko - Vanago gimnazija Lithuania

PROIECT DE LECȚIE – ORIENTARE ȘI CONSILIERE / DIRIGENȚIE

Unitatea de învățare: Dezvoltare personală și orientare în carieră

Clasa: a X-a ; a XI-a

Durata: 50 minute

Tema lecției: Autocunoaștere și valori personale – Cine sunt eu și ce contează pentru mine?

Tipul lecției: Lecție de formare (dezvoltare personală)

Locul desfășurării: Sala de clasă (poate fi adaptată și pentru online)

COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE:

Identificarea valorilor personale și a punctelor forte;

Dezvoltarea inteligenței emoționale și a conștiinței de sine;
Îmbunătățirea comunicării interpersonale;
Promovarea reflecției asupra propriului parcurs educațional și profesional.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La finalul lecției, elevii vor fi capabili să:

1. Enumere cel puțin 3 valori personale importante pentru ei;
2. Identifice cel puțin 2 puncte forte proprii;
3. Completeze un scurt exercițiu de autocunoaștere („Busola valorilor”);
4. Comunice deschis într-un cadru de respect reciproc opiniile proprii despre sine.

RESURSE MATERIALE:

Fișe de lucru: „Busola valorilor” și „Jurnalul punctelor forte”; Laptop și proiector (opțional pentru video motivațional); Cartonase, markere, post-it-uri; Playlist muzică ambientală soft (opțional)

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

1. MOMENTUL PREGĂTITOR (5 min)

Salutul, conectarea cu elevii (întrebarea de start: „Pe o scară de la 1 la 5, cât de bine te simți azi?” – se poate face cu degetele).

Explicarea temei și a obiectivelor lecției: „Astăzi ne descoperim mai bine pe noi înșine.”

2. MOMENTUL DE DEZVOLTARE (35 min)

Activitatea 1: Cine sunt eu? (10 min)

Elevii primesc fișa „Jurnalul punctelor forte” și răspund la întrebări ghid:

Ce știu să fac bine?

Ce activități mă fac să mă simt valoros?

Ce spun ceilalți că apreciază la mine?

Activitatea 2: Busola valorilor (15 min)

Elevii aleg dintr-o listă predefinită (sau creează) 5 valori importante pentru ei.

Se lucrează în perechi pentru a discuta alegerile: „Ce înseamnă această valoare pentru mine?”

Se notează pe un post-it valoarea nr. 1 și se lipesc pe o planșă comună.

Activitatea 3: Reflecție ghidată (10 min)-Se urmărește un scurt video de 2-3 minute despre importanța cunoașterii de sine (ex. video TED-Ed).

Apoi elevii scriu 2-3 idei personale în jurnalul de reflecție (în caiet sau pe o fișă).

3. MOMENTUL DE ÎNCHEIERE (10 min)

Discuție deschisă: „Ce am învățat nou despre mine azi?”

Feedback rapid: Elevii scriu un cuvânt-cheie care definește starea lor de după activitate.

Dirigintele oferă concluzii și încurajări: autocunoașterea este baza alegerilor bune în viață.

EVALUARE:

Observarea participării active; Calitatea răspunsurilor din fișe; Feedbackul oferit la finalul lecției.

69. MOBILITĂȚILE ERASMUS CU ELEVII – DRUM SPRE INCLUZIUNE EUROPEANĂ

**Prof. Simona Angela Vălcan,
Liceul Teoretic Special Iris**

În contextul unei educații europene moderne, mobilitățile de grup cu elevii reprezintă o dimensiune esențială a procesului de formare și dezvoltare personală. Prin aceste experiențe, elevii au ocazia să descopere alte sisteme educaționale, să interacționeze cu tineri din alte țări și să își formeze o perspectivă deschisă asupra diversității culturale și sociale. Proiectele Erasmus+, în special cele finanțate prin acreditare, sunt o rampă de lansare către o educație incluzivă, bazată pe valori europene.

Liceul Teoretic Special Iris din Timișoara, în calitate de școală beneficiară a Proiectului Erasmus+ cu numărul 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213304, derulează activități educaționale internaționale în cadrul acreditării Erasmus+ pentru domeniul școlar. Una dintre cele mai relevante experiențe din cadrul acestui proiect a fost mobilitatea de grup desfășurată în perioada 31 martie – 5 aprilie 2025, în Belgrad, Serbia, la School for Visually Impaired Pupils “Veljko Ramadanović”. Mobilitatea a implicat cinci elevi cu deficiență de vedere și cinci profesori însoțitori, care au participat activ la un program de învățare interculturală și socializare în mediul internațional.

Programul mobilității a fost unul divers și bine structurat, îmbinând activitățile educaționale, interculturale și de socializare într-un cadru prietenos și adaptat nevoilor elevilor participanți. Printre activitățile desfășurate se numără:

- Vizitarea școlii partenere “Veljko Ramadanović” – o instituție cu tradiție în educația copiilor cu deficiențe de vedere, cu dotări moderne și metode incluzive inovatoare.
- Participarea la ore interactive împreună cu elevii școlii gazdă, unde s-au folosit materiale tactile, tehnologii asistive și metode adaptate.
- Activități culturale și de intercunoaștere – excursii la obiective turistice din Belgrad, ateliere tematice despre cultura sârbă și română.

- Activități sportive adaptate, menite să stimuleze spiritul de echipă și colaborarea.
- Momente de socializare informală, în care elevii și profesorii au împărtășit experiențe personale.

Această mobilitate a avut un impact puternic asupra dezvoltării personale, sociale și educaționale a elevilor participanți:

1. Întărirea încrederii în sine și dezvoltarea autonomiei.
2. Dezvoltarea competențelor interculturale și lingvistice.
3. Consolidarea sentimentului de apartenență europeană.
4. Stimularea interesului pentru educație și viitor.

Profesorii însoțitori au avut ocazia de a observa metode inovatoare de predare și practici educaționale specifice elevilor cu deficiențe de vedere. Mobilitatea a contribuit la întărirea colaborării internaționale și promovarea unui model de educație incluzivă modernă.

Mobilitatea de grup realizată la Belgrad, Serbia, în cadrul proiectului Erasmus+ a reprezentat o experiență transformatoare pentru elevi și cadrele didactice. Această activitate a demonstrat că incluziunea reală începe prin oportunități egale, iar mobilitățile europene oferă tocmai aceste șanse – de a învăța, de a comunica, de a construi împreună o lume mai bună.

Participarea la o mobilitate Erasmus+ în cadrul unui grup de elevi cu deficiențe de vedere nu este doar o experiență educațională, ci și o oportunitate profundă de reflecție asupra practicilor pedagogice și a modului în care educația poate fi un instrument al schimbării sociale. Elevii noștri au demonstrat că, atunci când li se oferă un cadru adecvat, pot atinge performanțe, pot interacționa la nivel internațional și pot fi ambasadori ai unei Româнии moderne, europene și incluzive. Lecțiile învățate în cadrul mobilității de la Belgrad se reflectă în curajul, deschiderea și empatia arătate de toți participanții.

Profesorii însoțitori au beneficiat, la rândul lor, de o formare informală valoroasă. Observarea metodelor de predare din Serbia, colaborarea cu profesori specializați în educația copiilor cu deficiențe de vedere și schimbul de bune practici au dus la îmbunătățirea propriei activități pedagogice. Acest tip de mobilitate oferă un cadru concret de învățare continuă și dezvoltare profesională, esențial într-un sistem educațional care își propune să devină cu adevărat incluziv.

După întoarcerea din mobilitate, au fost organizate sesiuni de diseminare a experienței, atât în rândul elevilor și profesorilor din școală, cât și în comunitate. Elevii au împărtășit poveștile lor prin prezentări, expoziții foto și articole în revista școlii, iar profesorii au susținut ateliere și au integrat noile metode în activitatea didactică. Acest proces de diseminare a întărit sentimentul de apartenență la o comunitate educațională activă, conectată la valorile europene.

Succesul acestei mobilități ne motivează să continuăm implicarea în proiecte Erasmus+ și să extindem rețeaua de parteneriate internaționale. Ne propunem ca, în viitor, să includem un număr și mai mare de elevi, să diversificăm tematicile abordate și să implicăm mai activ familiile în procesul de internaționalizare a educației. Mobilitățile de grup vor rămâne un instrument strategic pentru atingerea obiectivelor noastre legate de incluziune, echitate și excelență educațională.

Bibliografie

- Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale. (2023). Ghidul Erasmus+ pentru acreditare 2021-2027.
- European Commission. (2022). Erasmus+ Programme Guide. Disponibil la: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
- Miclea, M. (2019). Incluziunea școlară: provocări și soluții. Editura Polirom.
- Șerban, M. (2021). Interculturalitate și educație. Editura Didactică.
- UNICEF (2020). Inclusive education: An overview. www.unicef.org

70. PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

prof.înv.preșc. ALESSANDRA ANDRONACHE
Grădinița cu Program Prelungit nr.3 Slatina

„Petrecerea surpriză a lui Olaf”

EDUCATOARE: prof.înv.preșc. ALESSANDRA ANDRONACHE

UNITATEA: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.3 SLATINA

NIVEL DE VÂRSTĂ/ GRUPA: 3-5 ani, nivel I, Grupa mică „B”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „ Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: „REGATUL DE GHEAȚĂ”

TEMA ACTIVITĂȚII: „PETRECEREA SURPRIZĂ A LUI OLAF”

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

- **ADP:** Întâlnirea de dimineață: „ În palatul din Arendalle”

Momentul Poveștii: „O întâmplare neprevăzută”

Rutine: „Uite acum mă pregătesc, micul dejun să îl servesc”

Momentul de mișcare: ”Așa creștem noi cei mici/ sănătoși, voioși, voinici!”

Tranziții: Joc cu text și cânt: „ Hai afară la zăpadă! ”

„Fulgișori pe obrăjori! ”

- **ALA 1:** Joc de rol: „Prăjituri pentru Olaf”
Construcții: „Frățiorii lui Olaf” – material divers
Joc de masă: „Regatul de gheață”- puzzle
- **ADE:** Domeniul Limbă și Comunicare: „Surprize din Regatul de Gheață” - joc didactic
Domeniul Om și Societate: „Pungața cu surprize pentru Olaf”- activitate practică- lipire
- **ALA 2:** „Olaf și-a pierdut morcovul” – joc distractiv

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- ❖ *Interacțiuni cu adulții și copiii de vârste apropiate*
- ❖ *Curiozitate, interes și inițiativă în învățare*
- ❖ *Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute*
- ❖ *Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui*
- ❖ *Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc.*
- ❖ *Activare și manifestare a potențialului creativ*

COMPORTAMENTE VIZATE:

- ✓ *Inițiază/participă la interacțiuni pozitive cu copii de vârstă apropiată*
- ✓ *Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații*
- ✓ *Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui*
- ✓ *Înțelege mesaje simple*
- ✓ *Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor*
- ✓ *Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor*
- ✓ *Utilizează structuri orale simple*
- ✓ *Manifestă creativitate în activități diverse*

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

ALA 1 :

- Să transpună în joc acțiuni desfășurate de gospodine în bucătărie;
- Să își asume diferite roluri și responsabilități în cadrul grupului;
- Să utilizeze formule de politețe când se adresează partenerilor de joc;
- Să mănuiască materialul de construit în vederea obținerii rezultatului propus;

- Să asambleze materialul de construit conform indicațiilor;
- Să îmbine piesele de puzzle corespunzător imaginii finale.

DOMENIUNL LIMBĂ ȘI COMUNICARE-JOC DIDACTIC:

- Să pronunțe corect cuvintele fromând propoziții ;
- Să interacționeze cu ceilalti colegi respectând regulile jocului;
- Să denumească personajul pornind de la imaginea aflată pe cub.

DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE- ACTIVITATE PRACTICĂ:

- Să realizeze o lucrare practică, manifestând creativitate și îndemânare prin îmbinarea mai multor elemente și prin folosirea unor materiale diverse;
- Să recunoască materialele necesare activităților practice;
- Să manifeste interes asupra temei de lucru.

ALA 2:

- Să participe activ și afectiv la programul propus, dând dovadă de inițiativă, cooperare și interes;
- Să aplice nasul lui Olaf în locul potrivit.

SARCINA DIDACTICĂ: alcătuirea de propoziții simple pe baza imaginii prezentate

ELEMENTE DE JOC: descoperirea elementului surpriză, rotirea zarului, aprecieri

REGULI DE JOC: copiii trebuie să rostogolească cubul și să formeze o propoziție simplă despre personajul care apare pe partea de sus a cubului după rostogolire

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, observația, explicația, demonstrația, expunerea.

Mijloace didactice: bezele, grisine, bețe de frigărui, boluri, jucării sub forma vaselor de bucătărie, puzzle, cub cu imagini, pungi, lipici, coli colorate, carton colorat, abțibilde, jetoane cu personajele din Regatul de gheață, laptop, boxe

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual

DURATA ESTIMATĂ: o zi (tura I)

BIBLIOGRAFIE:

*** *Curriculum pentru educație timpurie 2019*

Silvia Breben, Fulga Mihaela, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, *Metode interactive de grup – ghid metodic*, Editura Arves, 2002.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII:

Ziua începe cu venirea copiilor, rând, pe rând la grădiniță. Copiii se așează pe scăunelele pregătite de educatoare. Programul zilei debutează cu **întâlnirea de dimineață** dintre educatoare și copii prin intermediul salutului:

„Bună dimineața salutăm

Și voioși ne așezăm,

Vedem cine e prezent,

Poate cine e absent,

Calendarul e încântat

Că va fi iar completat.”

Urmează prezența copiilor unde fiecare copil răspunde „prezent” la citirea numelui din catalog. Apoi completăm „Calendarul naturii” și încercăm să recunoaștem în ce zi a săptămânii ne aflăm. Se completează calendarul cu simbolurile zilei, al fenomenului specific și se precizează anotimpul. Pentru a sesiza prin ce se deosebește această zi de grădiniță de celelalte, educatoarea sprijină copiii în evidențierea *noutăților zilei*: surprizele pregătite în sala de grupă, modificarea aspectului centrului tematic – un întreg decor de iarnă unde sunt expuse diverse obiecte care fac trimiterea la povestea „Regatul de gheață” .

Rutine: în acest moment copiii vor merge la baie pentru a se spăla pe mâni, pregătindu-se astfel de servirea micului dejun. Se va servi micul dejun, apoi se merge din nou la baie pentru a spăla mâinile.

Momentul mișcării: Se vor executa exerciții motrice ușoare: mișcări de brațe, întinderi. „ *Așa creștem noi cei mici/ sănătoși, voioși, voinici!*”

În continuarea își face apariția regina Elsa (educatoare) care va conduce activitatea din acest moment iar așa se realizează **captarea atenției** și se sporește curiozitatea copiilor prin evidențierea faptului că urmează multe momente magice.

Elsa va deține o scrisoare pe care le-o va citi copiilor trimisă de către Anna (**momentul de lectură**). Scrisoarea are scopul de a o informa pe Elsa și pe copii despre faptul că astăzi este ziua lui Olaf și că Anna și-a dori să îi organizeze o petrecere surpriză dar pentru acest lucru are nevoie de ajutorul Elsei și al preșcolarilor. Copiii împreună cu educatoarea (Elsa) continuă să discute despre modalitățile în care se organizează o petrecere surpriză și despre cine este Olaf, ca și *activitate de grup*.

Anunțarea temei și a obiectivelor: Copiii vor fi anunțați ca la rugămintea Annei ei vor trebui să o ajute pe Elsa să pregătească petrecerea surpriză pentru Olaf după ce vor afla cateva informații despre personajele poveștii „Regatul de gheață” în cadrul jocului didactic. Aceștia vor trebui să realizeze în cadrul centrelor din activitățile liber alese, prajituri pentru Olaf, castelul din Arendelle și pe frățiorii lui Olaf. Toate aceste cadouri vor fi strâne în plasuța creată în cadrul activității practice. Desigur, o petrecere are nevoie de jocuri distractive, unde copiii vor trebui să îi pună nasul lui Olaf la locul lui, dar legați la ochi.

JOC DIDACTIC DE DEZVOLTARE A LIMBAJULUI :

„Surprize din Regatul de gheață”

După ce discuția s-a încheiat, s-au stabilit modalitățile de prăgătire a petrecerii surpriză și s-au menționat câteva caracteristici ale lui Olaf, educatoarea aduce în centrul copiilor un cub pe care se află poze cu personajele din povestea „Regatul de gheață”. Cu ajutorul acestuia educatoarea le propune copiilor să desfășoare un joc „Surprize din Regatul de Gheață”.

Regulile jocului: copiii vor trebui să rostogolească cubul și să formeze o propoziție simplă despre personajul care apare pe partea de sus a cubului după rostogolire.

Se va realiza un **joc de proba** pentru a se asigura că toți preșcolarii au înțeles modul de desfășurare.

Desfasurarea propriu-zisă a jocului se realizează prin rostogolirea cubului și formarea de propoziții simple pe baza imaginii afișată pe zar.

În **complicarea jocului** educatoarea va desface cubul iar în interiorul acestuia se vor afla cartonașe corespunzătoare fiecarui cartonaș iar copiii vor trebui să descopere cărui personaj i se atribuie fiecare cartonaș, totodată formând în continuare propoziții simple și pe baza cartonașelor.

După atâta joacă, pentru a avea mai multă energie, copiii ies pe hol pentru servirea gustării intonând cântecul ”Hai afară la zăpadă!”(**Tranziție**), cântec pe a cărui intonație revin în sală.

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE 1

Pe măsuțe găsesc pregătite alte materiale pentru desfășurarea activităților liber alese, organizate pe centre de interes.

Centrul Joc de rol: „Prăjituri pentru Olaf”- la acest centru se vor afla jucării sub forma vaselor de bucătărie cu care copiii vor trebui să pregătească prăjituri pentru petrecerea surpriză organizată pentru Olaf.

Centrul Construcții- „Frățiorii lui Olaf”- la acest centru se vor afla bezele, frigărui, sticksuri și mici abtibilduri cu capul lui Olaf cu ajutorul cărora copiii vor construi figurine care îl reprezintă pe Olaf.

Centrul Joc de Masă- „Regatul de gheață”- la acest centru se vor regăsi piese de puzzle pe care copiii vor trebui să le îmbine pentru a ajunge la rezultatul final, acesta fiind o imagine cu castelul din Arendelle și personajele poveștii „Regatul de gheață”

Se dă semnalul de începere a lucrului. Educatoarea va supraveghea copiii, îi va ajuta și va da indicații acolo unde este necesar. Copiii se vor roti constant prin centre. Când timpul alocat acestei activități s-a scurs se va da semnalul prevestitor de încetare a lucrului apoi se cere finalizarea lucrărilor.

ACTIVITATE PRACTICĂ- LIPIRE:

Totuși, lucruri despre toate personajele știm, frățiorii lui Olaf sunt și ei pregătiți, castelul este și el dar prăjiturile și cadourile unde le punem? Avem nevoie de punzi de cadouri! Prin **tranziția** „ Hai afară la zăpadă!” copiii găsesc pe măsuțe materiale pregătite pentru confecționare punzilor.

Intuirea materialului didactic: „-Ce ați primit pe măsuțe?” (plăsuțe cadou din hârtie, lipici solid, părțile componente ale feței lui Olaf din hârtie.

Prezentarea și analiza modelului: Educatoarea le prezintă punza model deja confecționată înaintea și o plasează într-un loc în grupă unde poate fi urmărită de către copii pe tot parcursul activității.

Explicarea și demonstrarea tehnicii de lucru: Educatoarea demonstrează modul în care punza trebuie ornată cu părțile componente ale feței lui Olaf.

Exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii : -Înainte de a începe să lucrăm , haideți să ne încălzim mușchii mânuțelor: ”Mâna lebadă o fac/ Care dă ușor din cap/degetele-mi sunt petale/ Le deschid ca pe o floare/ Ploaia bate-ușor în geam/Iar eu cant la pian..

Executarea temei de către copii –pe fondul melodiei coloanei sonore din Frozen II copiii decorează plăsuțele cadou. Educatoarea supravegheă lucrul copiilor și acordă ajutor acolo unde este necesar. Fiiind în același timp atentă la timpul de lucru și anunțând înainte cu 5 minute de încheierea activității. Se anunță încetarea lucrului și apoi copiii vin pe rând să așeze la centrul tematic plăsuțele decorate de ei.

Evaluarea lucrărilor: În acest moment al activității educatoarea va organiza copiii sub formă de „trenuleț”. Împreună vor trece pe la expoziția cu lucrările realizate de copii la activități (ALA1 +DOS).

Se vor alege lucrări și se va face analiza acestora, urmărind următoarele criterii: respectarea acurateții, respectarea modului de lucru, gradul de finalizare a lucrării. Se vor evidenția atât aspecte pozitive, cât și negative, fără a da numele copilului care a realizat lucrarea pentru a nu suprima dorința de evoluție.

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE 2

Dar la o petrecere se regăsesc și jocuri iar jocul propus de educatoare pentru completarea sarcinii din această zi se numește **„Olaf și-a pierdut nasul”** (joc distractiv). Pe ușa grupei se va afla confecționat olaf din bucăți de hârtie dar fără nasul sau. Copiii vor fi împărțiți în două echipe, cu număr egal de jucători, apoi vor fi așezați unul în spatele celuilalt și vor primi câte un morcov autocolant. Aceștia vor fi legați la ochi și vor încerca să pună morcovul cât mai aproape sau chiar în locul nasului lui Olaf. Echipa care reușește să pună morcovul cât mai aproape sau chiar în locul nasului lui Olaf , într-un număr cât mai mare, devine câștigătoare.

Evaluarea întregii activități: Se vor face aprecieri asupra desfășurării întregii activități, asupra gradului de implicare a copiilor.

În **încheierea activităților**, educatoarea face verbal aprecierea comportamentului copiilor și primesc cate o prajitură pe care au pregătit-o la centrul „Joc de rol” pentru petrecerea lui Olaf exprimând cum s-au simțit ei în această zi.